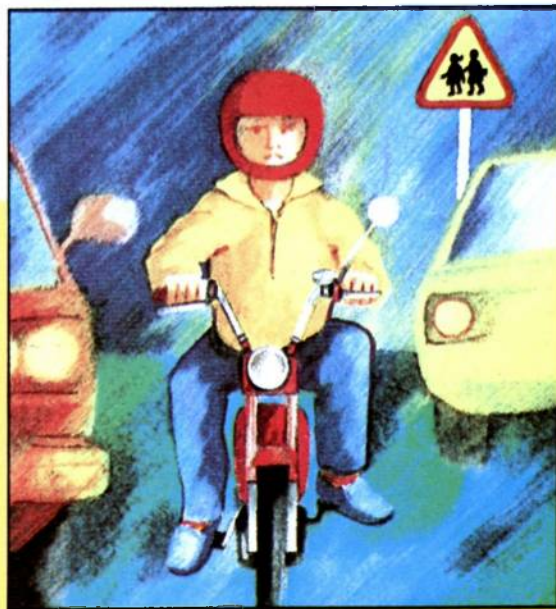


Αστυνομική Επιδεώρηση

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1987



Θέλεις να **ζήσεις**; διαβάσέ με!



Απευθύνεται σ' όλους τους μαθητές και μαθήτριες

- Περνάτε πάντοτε με το πράσινο σήμα (ΓΡΗΓΟΡΗΣ) των πεζών και ποτέ με τό κόκκινο σήμα πεζών (ΣΤΑΜΑΤΗΣ) έστω και αν δεν περνάνε αυτοκίνητα στο δρόμο.

- Οι διαβάσεις πεζών είναι δικές σας· χρησιμοποιήστε τις.

- Όπου δεν υπάρχουν διαβάσεις πεζών και πρέπει να διασχίσετε το δρόμο κάθετα, πρέπει να προσέχετε πάρα πολύ. Να κοιτάτε αριστερά και δεξιά στο δρόμο και να περνάτε απέναντι μόνο όταν δεν υπάρχει κίνδυνος από αυτοκίνητα.

- Όταν διασχίζετε μονόδρομο κοιτάζετε μόνο προς το μέρος που έρχονται τα αυτοκίνητα.

- Μη διασχίζετε τη διασταύρωση διαγώνια. Είναι πολύ επικίνδυνο.

- Τα πεζοδρόμια σας ανήκουν. Περπατάτε πάντοτε σ' αυτά. Δεν διατρέχετε κίνδυνο.

- Μη περνάτε ποτέ μπροστά ή πίσω από σταματημένα αυτοκίνητα γιατί δεν βλέπετε και δεν σας βλέπουν τροχοφόρα που κινούνται στο δρόμο.

- Μη παίζετε ποτέ στο δρόμο ή στο πεζοδρόμιο. Σας κλέβει την προσοχή το παιχνίδι και κινδυνεύετε.

- Όταν παίζετε σε παιδική χαρά ή σε κάποιο άλλο ανοικτό μέρος και σας φύγει η μπάλλα μη τρέξετε να τη πάρετε προτού βεβαιωθείτε ότι δεν κινούνται τροχοφόρα στο δρόμο.

- Όταν τελειώνετε τα μαθήματα μη βγαίνετε από το σχολείο τρέχοντας στο δρόμο.

- Μέσα στο λεωφορείο να κρατιέστε πάντοτε από τις χειρολαβές, για να μη πέσετε και τραυματισθείτε σε απότομο φρενάρισμα του οδηγού.

- Μη βγάξετε ποτέ το κεφάλι ή το

χέρι σας από το ανοιχτό παράθυρο του λεωφορείου ή του επιβατικού αυτοκινήτου.

- Μη κατεβαίνετε από το λεωφορείο προτού σταματήσει. Κατεβαίνετε από τη δεξιά πλευρά του αυτοκινήτου.

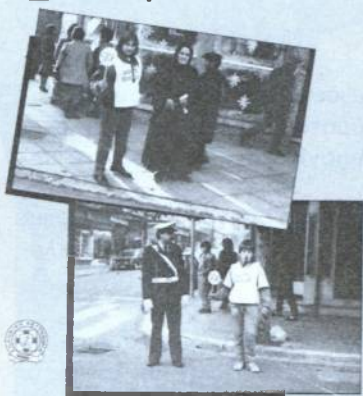
- Εάν οδηγείτε μοτοσυκλέτα μοτοποδήλατο να έχετε άδεια, ασφαλιστήριο κράνος, σιγαστήρα.

- Μη παραβιάζετε το κόκκινο φως, το STOP, τις πινακίδες σημάτων. Μη τρέχετε, μη προσπερνάτε άλλους όταν δεν βλέπετε. Σκεφθείτε τη ζωή των άλλων. Σκεφθείτε τη ζωή σας.

- Για να μάθετε να κυκλοφορείτε σωστά και να μη κινδυνεύετε είτε σαν πεζός είτε σαν οδηγός πρέπει να μάθετε τα σήματα της Τροχαίας. Η μάθησή τους και εύκολη και ευχάριστη και διασκεδαστική είναι.

Από την
ΤΡΟΧΑΙΑ ΒΟΛΟΥ

Αστυνομική Επιδείωση



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η ΤΡΟΧΑΙΑ ΣΕΡΡΩΝ 88 Ο ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗΣ:

Αρχές της πολιτικής της κοινότητας στον τομέα της προστασίας των καταναλωτών.

Διεθνής διάσκεψη στην Αθήνα με θέμα «εναισθητοποίηση



του Νότου στην πολιτική των καταναλωτών» 90

σελ.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΑ:

Η εξέταση της ενδυμασίας στην εξιχνίαση του εγκλήματος 95

ΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΣ

Το ελβετικό αστυνομικό σύστημα 100

ΕΙΔΙΚΕΣ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΕΙΣ ... 104

ΝΕΑ ΤΗΣ ΙΡΑ 107

ΥΠΗΡΕΣΙΑΚΑ ΝΕΑ 108

ΜΑΤΙΕΣ ΣΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ 110

ΤΑ ΔΙΚΑ ΜΑΣ 112

ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΣΤΗ ΧΑΡΑΞΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ ΕΝΟΨΕΙ ΤΩΝ ΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ 116

ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΟΜΟΦΙΛΟΦΥΛΟΥΣ ... 118

ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΝΤΑΛΙΚΕΣ «ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ»; 121

ΤΙΣ «ΤΡΩΕΙ» ΣΗΜΕΡΑ Η ΓΥΝΑΙΚΑ:

Η κακοποίηση των γυναικών έχει κοινωνικές αιτίες. Η αναζήτηση πολιτικής για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών αποτελεί συστατικό

στοιχείο της πολιτικής για την χειραφέτηση που αποσκοπεί στο να εξαλείψει τις άνισες από άποψη εξουσίας σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων 124

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ 130

ΡΑΔΙΟΕΡΑΣΙΤΕΧΝΕΣ 134

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ 136

ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ 140

ΖΩΗ & ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ 143

ΛΟΓΟΣ & ΤΕΧΝΗ 146

Ο ΚΟΣΜΟΣ 148

ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ 151

ΤΑΞΙΔΕΨΤΕ ΜΑΖΙ ΜΑΣ 153

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ 155

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΒΙΒΛΙΑ 157

ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΩΡΕΣ 160

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ 164

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ 166

Διόρθωση

Από τυπογραφικό λάθος αναγράφηκε στο τεύχος 35 (Νοέμβριος 1986), σελίδα 848 η ημερομηνία (1967-79) αντί του σωστού (1967-74).

Η Τροχαία Σερρών

συσπειρώνει τους συμπολίτες της σε κάθε δημιουργική της προσπάθεια

Θα ήταν παράδοξο για το περιοδικό μας να μην εγκαινιάσει την καινούργια χρονιά με ειδήσεις από την Τροχαία Σερρών. Πάντα, μετά τις γιορτές, ο πρώτος φάκελλος που φθάνει στα γραφεία του προέρχεται από την όμορφη μακεδονίτικη πόλη. Κάθε φάκελλος από την Τροχαία Σερρών μας επιφυλάσσει επίκαιρες και πολλές εκπλήξεις. Πλούσιο έντυπο υλικό, καλοτραηγμένες φωτογραφίες, πρωτότυπες δραστηριότητες, είναι το περιεχόμενό του. Με συγκινητική προθυμία ανταποκρίνονται οι ακούραστοι αυτοί συνάδελφοι στο κάλεσμά μας για παρουσίαση και προβολή του δημιουργικού έργου κάθε αστυνομικής υπηρεσίας σ' όλες τις γωνιές της Ελλάδας.

Μετά τον Άη-Βασίλη-τροχονόμο που αποτέλεσε το εντυπωσιακό πρωτοχρονιάτικο γεγονός του 1986 για τις Σέρρες, φέτος η Τροχαία πρωτοτύπησε ξανά παρουσιάζοντας στους Σερραίους, μικρούς και μεγάλους, τον **μαθητή-τροχονόμο**.

Αλλά ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Στην προσπάθειά της να ενημερώσει όσο γίνεται πληρέστερα και σφαιρικότερα τους συμπολίτες της για τη σωστή οδική και κυκλοφοριακή συμπεριφορά και τους κινδύνους που διατρέχουν πεζοί και οδηγοί όταν δεν τηρούν τους κανόνες ασφαλείας στους δρόμους, η Τροχαία Σερρών διοργάνωσε το δεύτερο 15νθήμερο του Δεκεμβρίου **«Εβδομάδα Γνωριμίας με τον Κώδικα Οδικής Κυκλοφορίας»**. Οι τροχονόμοι της με επικεφαλής τον **διοικητή Σπύρο Λεωνίδα**:

- δημοσίευσαν μηνύματα και ανακοινώσεις στον τοπικό Τύπο

- μετέδωσαν αντίστοιχα μηνύματα από τον τοπικό ραδιοφωνικό σταθμό

- διένειμαν έντυπο ενημερωτικό υλικό και κορνίζες με ένθετες συμβουλές προς το κοινό πάνω σε ζητήματα κυκλοφοριακής αγωγής

- ανάρτησαν ανακοινώσεις σε ταμπλώ του Δήμου
- επιμελήθηκαν μηνύματα που διαβάστηκαν στις εκκλησίες μετά τη λειτουργία, με κυκλοφοριακό περιεχόμενο

- καθοδήγησαν πεζούς και οδηγούς σε κεντρικά σημεία της πόλης πάνω στη σωστή και ασφαλή κυκλοφορία.

Στο πλευρό της Τροχαίας στάθηκαν και συσπειρώθηκαν οι μαθητές των σχολείων. Έκπληκτοι οι Σερραίοι αντίκρισαν ένα πρωινό δέκα τρεις τροχονόμους και είκοσι έξη μαθητές-τροχονόμους που... ρύθμιζαν μαζί την κυκλοφορία σε ισάριθμες κύριες διασταυρώσεις της πόλης.

Τέλος, οι άνδρες και το προσωπικό του τμήματος πρόσφεραν αίμα για την ενίσχυση της Τράπεζας αιμοδοσίας που έχει συσταθεί στην πόλη εδώ και δύο χρόνια και καλύπτει αποκλειστικά τα θύματα τροχαίων ατυχημάτων.

Οι εκδηλώσεις αυτές της Τροχαίας Σερρών δεν αποτελούν αποσπασματικές και μεμονωμένες ενέργειες. Συνοψίζουν και ολοκληρώνουν μια οργανωμένη καθημερινή πρακτική που έχει σαν στόχο την ενημέρωση και ουσιαστική συμμετοχή κάθε πολίτη στην πρόληψη μικρών ή μεγάλων τροχαίων ατυχημάτων. Οι πρωτότυπες, σύγχρονες και γεμάτες μεράκι πρωτοβουλίες της δείχνουν στους συμπολίτες της πως οι τροχονόμοι βρίσκονται στο πλευρό τους όχι από απλό υπηρεσιακό καθήκον αλλά από απέραντη αγάπη για τον ίδιο τον άνθρωπο και την κοινωνία. Στο πρόσωπό τους συγκεντρώνεται η αγάπη και η εκτίμηση του κόσμου. Για κάθε Σερραίο ο τροχονόμος είναι **«ένας δικός του άνθρωπος»**, όπως ακριβώς το περιγράφει σ' επιστολή του στον τοπικό Τύπο κάποιος ανώνυμος πολίτης με τίτλο **«ένα ευχαριστώ»**.

«Δεν είναι εκείνο το τυπικό ευχαριστώ που λέγεται πολλές φορές όταν μας δίνουν κάτι ή μας εξυπηρετούν. Είναι το ευχαριστώ που βγαίνει μέσα από την καρδιά μας για να εκφράσουμε τα αισθήματά μας σ' αυτούς που κόπιασαν για μας.

Ένα τέτοιο ευχαριστώ αισθάνομαι την ανάγκη ν' απευθύνω δημόσια και πιστεύω και όλοι οι συμπολίτες μου, στους άνδρες του Τμήματος της Τροχαίας Σερρών για ότι και όσα κάνανε και κάνουνε για μας αυτές τις μέρες των γιορτών.

Στημένοι στο πόστο τους, σε 24ωρη βάση, φροντί-

ΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΣ

Μαθητές-τροχονόμοι ρυθμίζουν την κυκλοφορία της πόλης τους μαζί με αληθινούς τροχονόμους και το διοικητή της Τροχαίας.



Ο διοικητής της Τροχαίας Σερρών ενημερώνει τους εργαζομένους στο εργοστάσιο ζάχαρης.



Πυκνό ακροατήριο στην αντίστοιχη ενημέρωση που πραγματοποιήθηκε στη Σχολή Νοσοκόμων.

ζουν για την άνετη και εύρυθμη κυκλοφορία πεζών και οχημάτων κάτω από τις αντίξοες καιρικές συνθήκες των τελευταίων ημερών. Με υπομονή, με αγάπη, με το χαμόγελο στα χείλη, καταβάλουν υπεράνθρωπες προσπάθειες για να θάλουν σε τάξη την φορτωμένη, λόγω των ημερών, κυκλοφοριακή κίνηση.

Δεν είναι λίγες οι φορές που είδαμε τον προϊστάμενο της Τροχαίας κ. Λεωνίδα μαζί με άνδρες του, να διδάσκουν σε παιδιά των δημοτικών σχολείων κυκλοφοριακή αγωγή, αφού εμείς οι μεγάλοι είμαστε ανεπίδεκτοι μαθήσεως και μόνιμοι παραβάτες του κώδικα κυκλοφορίας. Ίσως τα παιδιά μας να είναι η μόνη ελπίδα να μάθουμε να κυκλοφορούμε εμείς οι μεγάλοι.

Χρόνια Πολλά, λοιπόν, και ευχαριστούμε».

Κατενθουσιασμένα τα παιδιά από την τροχονομική τους εμπειρία έγραψαν στο διοικητή της Τροχαίας κ. Λεωνίδα:

«Αγαπητέ κύριε διοικητή. Η ιδέα σας να αφήσετε τα παιδιά για μια μέρα να γίνουν τροχονόμοι και να μπορέσουν να θάλουν σε σωστή θέση την κυκλοφορία των πεζών ήταν αξιοθαύμαστη. Τα παιδιά μ' αυτό τον τρόπο παίρνουν μια γεύση από την κυκλοφορία της πόλης. Όλα τα παιδιά περνούν μια ευχάριστη ώρα μαθαίνο-

ντας ταυτόχρονα πώς πρέπει να περπατάνε σωστά στο πεζοδρόμιο. Γνωρίζουν τον κόσμο των πεζών και τους δημιουργείται μια πείρα γύρω από την κυκλοφοριακή αγωγή. Όταν μεγαλώσουμε ελπίζουμε να περπατάμε σωστά στα πεζοδρόμια.

Μ' αυτό το σύντομο γράμμα όλα τα παιδιά της ΣΤ' τάξης εκφράζουμε τη μεγάλη χαρά μας. Ελπίζουμε πως αυτό θα γίνεται κάθε Χριστούγεννα, για να διδαχτούν και τα άλλα παιδιά μερικά πράγματα από την κυκλοφοριακή αγωγή. Αυτό που περάσαμε σήμερα στους δρόμους της πόλης θα μας μείνει μια αξέχαστη εμπειρία. Σας ευχόμαστε Χρόνια Πολλά, Καλές Γιορτές και Ευτυχισμένο το Καινούργιο Έτος 1987.

Με πολλή αγάπη τα παιδιά της ΣΤ' τάξης του 15ου Δημοτικού Σχολείου Σερρών»

Όταν τους τροχονόμους των Σερρών συνοδεύουν μόνιμα οι ευχές και η αγάπη των συμπολιτών τους, τι μένει σε μας να τους ευχηθούμε; Ας τους μιμηθούν, λοιπόν, οι συνάδελφοί τους απ' όλες τις περιοχές της χώρας στέλνοντάς μας ειδήσεις και δημιουργικές τους δραστηριότητες με την ίδια ταχύτητα και συνέπεια.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και οι καταναλωτές

15 Μάρτη. Παγκόσμια ημέρα Καταναλωτών

Περίπου 260 εκατομμύρια καταναλωτές ζουν στις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η οποία επηρεάζει άμεσα την καθημερινή τους ζωή.

Παλιότερα ο καταναλωτής έκανε τα ψώνια του στην περιορισμένη αγορά του τόπου διαμονής του. Σήμερα όμως βρίσκεται αντιμέτωπος με τους ανώνυμους παραγωγούς, την ευρύτατη και πολύπλοκη ποικιλία προϊόντων που ανανεώνεται με νέα υλικά και νέες μεθόδους κατασκευής και τέλος τις πιέσεις από τη διαφήμιση και τις λεπτομερειακά επεξεργασμένες τεχνικές για την προώθηση των πωλήσεων.

Η τυποποιημένη παραγωγή επέτρεψε σε μεγάλο τμήμα του πληθυσμού ν' αποκτήσει ανέσεις που άλλοτε αποτελούσαν προνόμιο των λίγων (π.χ. η διάδοση των ηλεκτρικών συσκευών).

Για τον καταναλωτή όμως η τυποποιημένη παραγωγή δεν παρουσιάζει μόνο πλεονεκτήματα. Αντίθετα προκλήθηκε ανισορροπία ανάμεσα στην προσφορά και τη ζήτηση κλπ. Έτσι για να προστατευθούν πιο αποτελεσματικά οι καταναλωτές συνειδητοποίησαν ότι πρέπει να συσπειρωθούν και δημιούργησαν το κίνημα των καταναλωτών. Αρχικά στις ΗΠΑ γύρω στο 1928. Ύστερα στην Ευρώπη, το 1947, όταν ιδρύθηκε η Ένωση Δανών Καταναλωτών. Όπου στα τέλη της δεκαετίας του '60 οι διάφορες ενώσεις καταναλωτών άρχισαν ν' ασκούν μια πραγματική επιρροή. Αρκετές κυβερνήσεις αναγκάστηκαν τότε να δημιουργήσουν δημόσιες υπηρεσίες ή να επεξεργαστούν νόμους υπέρ των καταναλωτών.

Το 1957 όταν υπογράφηκε η Συνθήκη της Ρώμης, ήταν κοινή αντίληψη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, ότι ο καλύτερος τρόπος εξασφάλισης της ευημερίας των λαών ήταν να ευνοηθεί η οικονομική μεγέθυνση, να πολλαπλασιαστούν οι συναλλαγές και φυσικά ν' αποτραπούν νέες συγκρούσεις. Αυτή καθ' αυτή η προστασία των καταναλωτών δεν είχε ακόμη αναδειχθεί σε πρώτιστο μέλημα.

Ωστόσο, η δημιουργία της Κοινότητας είχε πολύ σύντομα κάποιο αντίκτυπο στην καθημερινή ζωή των καταναλωτών.

Πρώτα απ' όλα γιατί δημιουργήθηκε μια κοινή αγορά ανάμεσα σε ευρωπαϊκές χώρες και η κατάργηση των τελωνειακών δασμών, μεταξύ των κρατών-μελών έδωσε μεγαλύτερες δυνατότητες επιλογής στους αγοραστές. Το πρώτο έναυσμα για τη θέσπιση μιας πολιτικής της προστασίας των καταναλωτών δόθηκε από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων της Κοινότητας τον Οκτώβριο του 1972 στη συνάντησή τους στο Παρίσι όπου αναγνώρισαν πως η οικονομική ανάπτυξη δεν είναι αυτοσκοπός, αλλά ότι πρέπει πρωταρχικά να συμβάλλει στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής. Τότε ανέθεσαν στην Κοινότητα να χαράξει πρόγραμμα για την αύξηση και το συντονισμό των εθνικών μέτρων προς όφελος της προστασίας των καταναλωτών.

Για να πετύχει το στόχο αυτό, το 1973 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ιδρύει στους κόλπους της υπηρεσίας περιβάλλοντος και προστασίας καταναλωτών. Δημιουργείται ακόμη Συμβουλευτική Επιτροπή των καταναλωτών. Η επιτροπή εκφράζει τη γνώμη της επί όλων των σημαντικών προτάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που διατυπώνονται στα πλαίσια της πολιτικής προστασίας των καταναλωτών.

Η Συμβουλευτική Επιτροπή περιλαμβάνει 15 εκπροσώπους των Ευρωπαϊκών Ενώσεων Καταναλωτών, (Ευρωπαϊκό Γραφείο των Ενώσεων Καταναλωτών (BEUC), Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων (CES), Επιτροπή Οικογενειακών Οργανώσεων στην Κοινότητα (COFACE), Ευρωπαϊκή Κοινότητα των Καταναλωτικών Συνεταιρισμών (EUROCOOP), 4 εμπειρογνώμονες που προτείνονται από τις ενώσεις αυτές κατά το διορισμό της Επιτροπής και 9 εμπειρογνώμονες που ορίζει απευθείας η Επιτροπή.

Η πολιτική της διάσκεψης 1972 εγκαινιάστηκε επίσημα τον Απρίλιο του 1975 με την έκδοση του πρώτου προ-

γράμματος για την προστασία των καταναλωτών. Το πρόγραμμα θεσπίστηκε για την εξασφάλιση πέντε βασικών δικαιωμάτων του καταναλωτή.

- **Το δικαίωμα στην προστασία της υγείας και της ασφάλειας:** κάτω από ομαλές συνθήκες χρησιμοποίησής τους, τα αγαθά και οι υπηρεσίες που προσφέρονται στον καταναλωτή πρέπει να είναι ακίνδυνα.
- **Το δικαίωμα στην προστασία των οικονομικών συμφερόντων:** ο καταναλωτής πρέπει να προστατεύεται από ενδεχόμενες αυθαιρεσίες των πωλητών, καθώς και από ελαττωματικά προϊόντα ή ανεπαρκείς υπηρεσίες.
- **Η βελτίωση της νομικής θέσης των καταναλωτών:** συμπαράσταση, συμβουλές, δικαίωμα δικαστικής προστασίας.
- **Η βελτίωση της εκπαίδευσης και ενημέρωσης του καταναλωτή:** μια επαρκής ενημέρωση πρέπει να παρέχει τη δυνατότητα στον καταναλωτή να κάνει την επιλογή του απόλυτα συνειδητά και σε περίπτωση ζημίας να μπορεί να διεκδικεί τη δικαιούμενη αποζημίωση.
- **Το δικαίωμα στην εκπροσώπηση:** αναγκαίες διαβουλεύσεις και αντιπροσώπευση των καταναλωτών στη λήψη αποφάσεων που επηρεάζουν τα συμφέροντά τους.

Οσον αφορά την προστασία της υγείας, υιοθετήθηκαν αρκετές ευρωπαϊκές οδηγίες, αναφορικά με:

- Τη χρήση ορισμένων πρόσθετων ουσιών (χρωστικές ουσίες, συντηρητικά, γαλακτοματοποιητικές ουσίες κλπ.) στα τρόφιμα.
- Το ανώτατο επιτρεπτό όριο χρήσης οξέος στα έλαια και στα λίπη.
- Τη συσκευασία τροφίμων με πλαστικές ύλες (PVC).
- Τις ετικέτες και την παρουσίαση των τροφίμων, καθώς και τη διαφήμισή τους.
- Τη μέγιστη περιεκτικότητα σε υπολείμματα εντομοκτόνων στα φρούτα και τα λαχανικά.
- Τους κανόνες σύνθεσης, συσκευασίας και ονοματοθεσίας στο μέλι, στους χυμούς φρούτων, στα εμφιαλωμένα γάλατα και τις σοκολάτες.
- Τις ουσίες και τα χρωστικά που μπορεί ή όχι να χρησιμοποιηθούν στην παρασκευή καλλυντικών.

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα υιοθέτησε, επίσης, κανόνες σχετικά με τις συναλλαγές και την ποιότητα του νωπού κρέατος.

Συστάθηκαν, εξάλλου, τρεις συμβουλευτικές Επιτρο-

πές για να βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Κοινότητα στην προσπάθεια ελέγχου των τροφίμων, τόσο σημαντικού για την υγεία των καταναλωτών.

- Η Επιστημονική, Επιτροπή ανθρώπινης διατροφής.
- Η Επιστημονική Επιτροπή ζωικής διατροφής.
- Η Συμβουλευτική Επιτροπή Τροφίμων.

Τα δικαιώματα αυτά **ΚΑΤΟΧΥΡΩΘΗΚΑΝ** και πάλι έξι χρόνια αργότερα με την έκδοση του δεύτερου προγράμματος το Μάιο του 1981. Και τα δύο προγράμματα



διετύπωσαν τις σκέψεις οι οποίες, πρέπει να αποτελούν οδηγό των μέτρων που αποβλέπουν στην διασφάλιση της ενσωμάτωσης των δικαιωμάτων αυτών στην πραγματικότητα της ζωής, των πολιτών της Κοινότητας. Τα μέτρα αυτά περιελάμβαναν ορισμένες ειδικές προτάσεις της Επιτροπής σχετικά με τη νομοθεσία, προγράμματα-οδηγούς και έρευνα, διαδικασίες διαβουλεύσεων και υποστήριξη των ενεργειών που αναλαμβάνονται με πρωτοβουλία του κινήματος καταναλωτών.

Οι κατευθυντήριες γραμμές της δράσης για την προώθηση και προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή που έχουν ήδη τεθεί στο πρώτο και δεύτερο πρόγραμμα, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

Οι καταναλωτές θέλουν να είναι βέβαιοι ότι πριν τεθούν τα προϊόντα στην αγορά ανταποκρίνονται στα αποδεκτά πρότυπα υγείας και ασφάλειας. Μετά την εξασφάλιση αυτή, θέλουν τα προϊόντα αυτά να διακινούνται ελεύθερα και να πωλούνται με ίσους όρους σ' ολόκληρη την Κοινότητα θέλουν επίσης να λαμβάνονται περισσότερο υπόψη τα συμφέροντά τους όταν διαμορφώνονται άλλες κοινοτικές πολιτικές.

Νομοθετικές ρυθμίσεις

– Η νέα νομοθεσία για την ασφάλεια των προϊόντων απαιτεί ορισμένες κοινοτικές ενέργειες όπως την εξέταση των παιδικών ειδών (παιδικά αμαξάκια, κρεβάτια, πάγκα, γραφική ύλη, είδη σχεδίασης χρωματισμού κλπ.) που χρησιμοποιούνται από τα παιδιά στο παιχνίδι και το σχολείο, όπου έλεγχοι και μεμονωμένες περιπτώσεις που αναφέρθηκαν από οργανώσεις καταναλωτών απεκάλυψαν κινδύνους ασφάλειας που μπορούσαν να αποφευχθούν.

Ετοιμάζονται επίσης προτάσεις για την απαγόρευση κατασκευής παιχνιδιών ή συναφών προϊόντων που έχουν ιδιότητες – όπως οσμή και σχήμα – που μπορούν να προκαλέσουν σύγχυση με τρόφιμα.

– Οι απομιμήσεις προϊόντων μπορεί να δημιουργήσουν κινδύνους για την υγεία και ασφάλεια των καταναλωτών, καθώς και οικονομική ζημιά σε γνωστούς κατασκευαστές.

Το Μάιο του 1984, η Επιτροπή οργάνωσε στο Μοντελιέρ της Γαλλίας την πρώτη διάσκεψη των αντιπροσώπων των αρχών κρατών μελών που είναι αρμόδιες για την εφαρμογή και επιτήρηση κανονισμών και διοικητικών διατάξεων που έχουν σκοπό να διασφαλίσουν ότι τα καταναλωτικά προϊόντα, στην κανονική και λογικά αναμενόμενη χρήση τους, δεν έθεταν σε κίνδυνο την υγεία και ασφάλεια.

Η διάσκεψη εξέτασε τις ισχύουσες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις για την εφαρμογή και επιτήρηση και αξιολόγησε ειδικότερα τις συνέπειες των κοινοτικών οδηγιών ως προς τη σύγκληση των προτύπων και των τεχνικών ρυθμίσεων καθώς και την επιτήρηση των ατυχημάτων που οφείλονται σε καταναλωτικά προϊόντα οικιακής χρήσης.



Τα ατυχήματα που οφείλονται σε καταναλωτικά προϊόντα έχουν πολλαπλές αιτίες. Οι τρεις σημαντικότερες είναι:

- ανεπαρκής επιδεξιότητα από πλευράς καταναλωτού
- ελλιπής πληροφόρηση σχετικά με το προϊόν, συμπεριλαμβανομένων και των οδηγιών χρήσεων
- ενυπάρχοντα ελαττώματα στα υλικά ή στο σχεδιασμό του προϊόντος.

Πολλά μπορεί να επιτευχθούν εάν ο καταναλωτής έχει μεγαλύτερη επίγνωση, των κινδύνων, την οποία μπορεί να αποκτήσει μέσω της ενημέρωσης από μέρους των δημοσίων αρχών και των παραγωγών καθώς και των διανομέων των προϊόντων και υπηρεσιών. Η Επιτροπή ως εκ τούτου, θα κατευθύνει τις ενέργειες της προς τη δημιουργία συνεργασίας στον τομέα αυτό, ιδίως μέσω της ανάληψης συντονισμένων ενεργειών το 1988. Η συνεργασία αυτή θα έχει στόχο τη συνειδητοποίηση της σημασίας του προβλήματος από το ευρύ κοινό. Κάθε χρόνο οι θάνατοι και οι τραυματισμοί που οφείλονται σε ατυχήματα που συμβαίνουν στο σπίτι ή στη ψυχαγωγία είναι περισσότεροι από τα εργατικά και αυτοκινητιστικά ατυχήματα. Υπολογίζεται ότι τα ατυχήματα αυτά προκαλούν περισσότερους από **30.000 θανάτους** και περίπου **40 εκατομμύρια τραυματισμούς** στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα **κάθε χρόνο**.

Η ασφάλεια των παιδιών αποτελεί καθαρά ευθύνη της σύγχρονης κοινωνίας. Η Ευρωπαϊκή Διάσκεψη που οργανώθηκε το Νοέμβριο από κοινού από την Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Ένωση για την ασφάλεια των προϊόντων έδωσε ιδιαίτερη έμφαση στο θέμα της πρόληψης των παιδικών δηλητηριάσεων. Η Επιτροπή θα οργάνωσε εξάλλου μια εκστρατεία σ' όλη την Κοινότητα σχετικά με την ασφάλεια των παιδιών και την πρόληψη των ατυχημάτων της παιδικής ηλικίας, θα δημοσιεύσει έναν οδηγό για την ασφάλεια των παιδιών και θα μελετήσει την ανάγκη αυστηρότερων προτύπων, όσον αφορά, π.χ. τα πώματα και τις προφυλάξεις στα επικίνδυνα χημικά παρασκευάσματα και φάρμακα.

Καταναλωτές χωρίς σύνορα

Η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, το ελληνικό Υπουργείο Εμπορίου και το Ευρωπαϊκό Γραφείο Ενώσεων Καταναλωτών (BEUC) οργάνωσαν στις 12, 13 και 14 Δεκέμβρη στην Αθήνα διεθνή διάσκεψη με θέμα: «ευαισθητοποίηση του Νότου στην πολιτική των καταναλωτών». Θέματα της διάσκεψης ήταν:

- Το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις σχέσεις των δημόσιων αρχών και των οργανώσεων των καταναλωτών (κριτήρια αντιπροσωπευτικότητας, διαδικασίες διαβούλευσεων, οικονομική ενίσχυση).

- Ο ρόλος των κρατικών και ημικρατικών εθνικών και περιφερειακών θεσμικών οργάνων αρμοδίων για θέματα πολιτικής καταναλωτών και ο ρόλος των σχετικών ερευνητικών κέντρων.

- Εκπροσώπηση και συγκεκριμένες δραστηριότητες σχετικά με την πληροφόρηση και εκπαίδευση των καταναλωτών (έκδοση περιοδικού, ίδρυση γραφείου πληροφωριών, εξέταση παραπόνων, εμπειρίες στον τομέα της εκπαίδευσης).

- Δραστηριότητες των μέσων μαζικής ενημέρωσης σχετικές με την πολιτική καταναλωτών.

Οι συμμετέχοντες, εκπρόσωποι των δημοσίων αρχών και των οργανώσεων των καταναλωτών της Ελλάδας, της Ισπανίας, της Ιρλανδίας, της Ιταλίας και της Πορτογαλίας καθώς και άλλων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, ανέπτυξαν τα παραπάνω θέματα.

Επίσης έγιναν σύντομες παρουσιάσεις εκπροσώπων των δημοσίων αρχών και των οργανώσεων των καταναλωτών των νέων κρατών μελών για:

- Την πολιτική προστασίας των καταναλωτών στην Ισπανία, από το Υπουργείο Υγείας, το Instituto Nacional del Consumo (INC) και Organizacion de Consumidores y Usuarios (OCU).
- Την πολιτική προστασίας των καταναλωτών στην Πορτογαλία από το Instituto Nacional del Consumo (INDC) και το Associacao Portuguesa para a Defesa do Consumidor (DECO).
- Ακόμη σύντομες παρουσιάσεις των εκπροσώπων των δημοσίων αρχών και των οργανώσεων των καταναλωτών των άλλων μεσογειακών κρατών και της Ιρλανδίας για:
- Την πολιτική προστασίας των καταναλωτών στην Ελλάδα, από το Υπουργείο Εμπορίου και τις οργανώσεις των καταναλωτών.
- Την πολιτική προστασίας των καταναλωτών στην Ιταλία, από το Υπουργείο Βιομηχανίας και το Comitato Difesa Consumatori (CDC).
- Την πολιτική προστασίας των καταναλωτών στην Ιρλανδία, από τον J. Murray του Γραφείου Καταναλωτι-

κών Υποθέσεων και των Consumers' Association of Ireland (CAI).

Σύγκριση με την πολιτική προστασίας των καταναλωτών σε άλλα κράτη μέλη της κοινότητας από το Υπουργείο Οικονομικών Υποθέσεων των Κάτω χωρών και από το Consumentenbond (Κάτω Χώρες).

Συζήτηση στρογγυλής τράπεζας και ανταλλαγή απόψεων και εμπειριών στα θέματα:

- Έκδοση και προώθηση περιοδικού καταναλωτών.
- Σχεδιασμός και πραγματοποίηση συγκριτικών δοκιμών (τέστ).
- Σχέσεις με τα μέσα μαζικής ενημέρωσης.
- Πρόσβαση στη δικαιοσύνη και εξέταση παραπόνων.
- Εκπαίδευση των καταναλωτών.
- Συμπεράσματα και προτάσεις ενεργειών.

Ο υπουργός Εμπορίου της Ελλάδας Β. Σαραντίτης στην εναρκτήρια ομιλία του στην Διάσκεψη είπε μεταξύ των άλλων και τα εξής:

«... η Διάσκεψη αυτή προέκυψε από συνεργασία ανάμεσα σε δημόσιες-κρατικές και κοινοτικές αρχές και σε κοινωνικές οργανώσεις... Θα περιοριστώ σε δυο-τρεις επισημάνσεις.

Η πρώτη αφορά τη χώρα μας. Παρά τις φιλότιμες προσπάθειες των καταναλωτικών οργανώσεων που λειτουργούν είναι, ακόμη, δύσκολο να γίνεται λόγος για αυτό που σε άλλες χώρες αποκαλείται «καταναλωτικό κίνημα». Ο καταναλωτής στη χώρα μας αντιδρά κατά κύριο λόγο ατομικά. Παράλληλα δεν μπορού να ισχυρισθώ ότι είμαστε ικανοποιημένοι από την έκταση και την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης του Κράτους στα θέματα προστασίας και ενημέρωσης του καταναλωτή.

Βέβαια, οι προσπάθειες που καταβάλουν οι υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με αυτά ακριβώς τα θέματα, και λειτουργούν στην Αθήνα και στις επαρχίες είναι σημαντικές...

...Δεν μπορώ όμως να μην σημειώσω ότι η **διαφορά στους ρυθμούς ανάπτυξης κατά την ιστορική διαμόρφωση των κοινωνιών της Ελλάδας και άλλων χωρών της Βόρειας, ιδίως, Ευρώπης, επέδρασε ασφαλώς στην διαφορά με την οποία αντιμετωπίζονται - και απ' το Κράτος και από την κοινωνία τα ζητήματα της προστασίας του καταναλωτή.**

Εμείς πάντως καταβάλλουμε προσπάθειες και οι κατευθύνσεις μας σε γενικές γραμμές είναι:

- Τα προϊόντα να πληρούν τις απαραίτητες προδιαγραφές υγείας, ασφάλειας, ποιότητας.
- Ο καταναλωτής να έχει επαρκή ενημέρωση για τα ακριβή χαρακτηριστικά του προϊόντος, και ιδίως τους κινδύνους που συνεπάγεται η χρήση του.
- Να έχει τρόπο να συγκρίνει, σαφώς και γρήγορα την τιμή του προϊόντος που αγοράζει με την τιμή άλλων συναφών προϊόντων.
- Να μπορεί να ενημερωθεί έγκαιρα και έγκυρα για τις νομικές δυνατότητες που έχει αν θλάπτουν τα συμφέροντά του.

Προγραμματίζουμε επίσης, και προωθούμε μέτρα για την ανάπτυξη της παιδείας του καταναλωτή, με τα μέσα μαζικής επικοινωνίας και με άλλους τρόπους. Στον τομέα αυτό πά-



ντως, θρискόμαστε στην αρχή και πρέπει πολλά να γίνουν.

Επίσης βρίσκεται στο στάδιο της τελικής επεξεργασίας σχέδιο Νόμου που αναφέρεται στην προστασία και στα δικαιώματα του καταναλωτή, στον ουσιαστικό ρόλο των εκπροσώπων των καταναλωτών και σε άλλα σχετικά θέματα.

Με το νομοσχέδιο αυτό η Ελληνική Κυβέρνηση θα αντιμετωπίσει συστηματικά και υπεύθυνα το θέμα...

Μια άλλη μου σκέψη αναφέρεται στην προστασία του καταναλωτή σε κοινοτικό επίπεδο. Με βρίσκει πέρα για πέρα σύμφωνο η διαπίστωση ότι σήμερα, και ιδίως στην Κοινοτική Ευρώπη, αποτελεσματική προστασία του καταναλωτή μπορεί να υπάρξει μόνο αν έχει και την διεθνή της διάσταση. Τόσο τα καταναλωτικά αγαθά όσο και οι καταναλωτές διακινούνται από χώρα σε χώρα πολύ περισσότερο από ότι σε άλλες εποχές, και μια αποτελεσματική προστασία του καταναλωτή πρέπει να λαμβάνει σοβαρά υπόψη αυτή την διεθνή κινητικότητα. Οι σχετικές προσπάθειες, ιδίως της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, είναι ένα θετικό δείγμα συνειδητοποίησης αυτής της νέας κατάστασης.

Δεν μπορώ να μην τονίσω την διστακτικότητα στην μετατροπή των θετικών διαθέσεων και των θετικών κατευθύνσεων της Κοινότητας σε συγκεκριμένη πραγματικότητα.

Η Κοινότητα είχε την ευκαιρία πέρσι, όταν εγκρινόταν η Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη για την αναθεώρηση των κοινοτικών Συνθηκών να περιλάβει στις κοινοτικές Συνθήκες και μια αυτοτελή πολιτική προστασία του καταναλωτή όπως το έπραξε με τις πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος και έρευνας και τεχνολογίας. Αυτό, δυστυχώς, δεν έγινε εφικτό, παρά το ότι αποτελεί κοινοτική κατεύθυνση να ερευνάται συγκεκριμένα κάθε φορά που υιοθετείται ένα κοινοτικό μέτρο η πτυχή που αναφέρεται στην προστασία του καταναλωτή.

Δεν μπορώ όμως να μην αναφέρω ότι τουλάχιστον στο Επίπεδο του Συμβουλίου υπουργών παρατηρείται κάποια επιβράδυνση και διστακτικότητα, ακόμη και σε επίπεδο διακηρύξεων. Για να σταθώ σε ένα παράδειγμα: στο τελευταίο σχετικό κείμενο που υιοθέτησε το Συμβούλιο των υπουργών πριν λίγους μήνες απουσιάζουν σημαντικές πλευρές που αναντίρρητα αφορούν την προστασία του καταναλωτή. Ο τουρισμός και οι μεταφορές. Νομίζω ότι περισσότερο θάρρος δεν θα έβλαπτε

ούτε θα προσέκρουε στην ανάγκη για μια ρεαλιστική αντιμετώπιση των ζητημάτων.

Τα ζητήματα της προστασίας του καταναλωτή δεν είναι, ήδη, το υπαινιχθήκα, αποσυναρτημένα από την οικονομική ανάπτυξη μιας χώρας. Νομίζω ότι είναι απλό να το κατανοήσει κανείς: για να προστατευθεί κάποιος ως καταναλωτής ενός αγαθού πρέπει, πριν απ' όλα να έχει την δυνατότητα να προμηθευτεί αυτό το αγαθό, να μπορεί δηλαδή να το αγοράσει.

Με τα λόγια αυτά θέλω να τονίσω πως η προσπάθεια για οικονομική ανάπτυξη αποτελεί, καθ' εαυτήν, και προσπάθεια για την βελτίωση της θέσης του καταναλωτή.

Οι σκέψεις αυτές μας οδηγούν στο συμπέρασμα ότι η διαφορά επιπέδων ανάπτυξης ανάμεσα στις χώρες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας εμποδίζει την ενιαία αντιμετώπιση των ζητημάτων που αφορούν στην προστασία του καταναλωτή.

Η ενιαία εσωτερική αγορά, που προετοιμάζεται για το 1992 ασφαλώς θα καταστήσει ευκολότερη τη διακίνηση πολλών προϊόντων. Θα τα καταστήσει όμως και πιο προσιτά;

Φοβάμαι ότι αν δεν ληφθούν σοβαρά υπόψη οι διαφορές στα επίπεδα της ανάπτυξης, αν δεν μετρηθούν σωστά οι σοβαρές συνέπειες που μπορεί να έχει η εσωτερική αγορά στις λιγότερο ανταγωνιστικές οικονομίες, τότε προϊόντα μεν θα υπάρχουν - πολλοί λίγοι όμως θα μπορούν να τα καταναλώσουν.

Βέβαια δεν είναι θέμα της Διάσκεψης αυτής το πώς θα ξεπεραστεί η διαφορά στα επίπεδα ανάπτυξης. Εάν όμως προσεγγίσουμε το ζήτημα της προστασίας του καταναλωτή αποκλειστικά και μόνο σαν ζήτημα καλής ή κακής θέλησης των δημοσίων αρχών εάν δηλαδή παραβλέψουμε την σκληρή πτυχή της οικονομικής πραγματικότητας, τότε θα είναι δύσκολο να πετύχουμε οποιοδήποτε σταθερό αποτέλεσμα...».

Στοιχεία πάρθηκαν από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα

ΕΚΤΑΚΤΟ Συμβούλιο Υπουργών της ΕΟΚ, για θέματα προστασίας των καταναλωτών αποφάσισε να πραγματοποιήσει η βελγική προεδρία, στο Λουξεμβούργο, στις 11 Ιουνίου 1987, μετά από σχετικά αιτήματα των οργανισμών καταναλωτών και της ευρωπαϊκής επιτροπής.

Τα θέματα που θα απασχολήσουν το έκτακτο συμβούλιο αναμένεται να είναι: ενδείξεις τιμών στα τρόφιμα, επικίνδυνες απομιμήσεις πιστώσεις στην καταναλώση και το θέμα της ασφάλειας των παιδικών παιχνιδιών.

Προτάσεις για τα θέματα αυτά έχει υποβάλλει ο έλληνας επίτροπος Γρ. Βάρφης, αρμόδιος για την προστασία του καταναλωτή.

Εξάλλου με βάση τις προτάσεις του κ. Βάρφη, γίνονται διάφορες συστάσεις και υποδείξεις, κυρίως από την Ένωση Ευρωπαϊκών Ινστιτούτων καταναλωτή που εδρεύει στις Βρυξέλλες.

Η ΕΞΕΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΝΔΥΜΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΞΙΧΝΙΑΣΗ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

Ο ΝΟΜΟΣ
ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ

Του κ. Paul L. Kink,
Εγκληματολόγου - βιοχημικού

Απόδοση στα Ελληνικά:
ανθ/μος Γιώργος ΛΕΚΑΚΗΣ
αρχ/κας Κώστας ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ

Ο ρουχισμός κρύβει τόσο σπουδαία ευρήματα για τον ερευνητή του εργαστηρίου, ώστε χρειάζεται ξεχωριστή από όλα τα άλλα είδη αποδεικτικών στοιχείων εξέταση, αν και από μόνος του αποτελεί επίσης ένα αρκετά χρήσιμο αποδεικτικό στοιχείο, αφού μπορεί κανείς συχνά πιο εύκολα να θυμηθεί τα ρούχα του δράστη μιας εγκληματικής πράξης, παρά το πρόσωπο και τα άλλα χαρακτηριστικά του. Ακόμα, ο μάρτυρας μπορεί πιο εύκολα να περιγράψει το είδος του ρουχισμού από μια απόσταση, απ' ό,τι μπορεί τη φυσιογνωμία ή τη σιλουέτα του εγκληματία, με πιθανή εξαίρεση το ανάστημα ή το χρώμα των μαλλιών και του δέρματος.

Τα ρούχα κατασκευάζονται από μια μεγάλη ποικιλία υλικών, τα περισσότερα γνωστά από τα οποία είναι το μαλλί και το βαμβάκι. Το μετάξι (φυσικό ή συνθετικό), το λινό, διάφορες φυσικές και συνθετικές ίνες, ακόμα και το γυαλί και το αλουμίνιο χρησιμοποιούνται λιγότερο ή περισσότερο στη βιομηχανία ενδυμάτων. Αρκετοί από τους γενικούς τύπους ινών μπορούν να διαιρεθούν σε μικρότερες κατηγορίες, έτσι ώστε υπάρχει μια μεγάλη ποικιλία τύπων ινών που μπορούν να εμφανιστούν στα υφάσματα των ρούχων. Επιπλέον, τα ρούχα συχνά διακοσμούνται με δέρμα ή δερματίνη και κομμάτια πλαστικό.

Παρόμοιας σπουδαιότητας με την ποικιλία των ινών, για τον ερευνητή του εργαστηρίου, είναι και η ποικιλία των χρωμάτων και των τρόπων κατεργασίας των ρούχων που συναντάμε. Η μοντέρνα τεχνική των χρωμάτων είναι τόσο πολύπλοκη, ώστε αναρίθμητα χρώματα και αποχρώσεις παρουσιάζονται στα υφάσματα, ενώ εφαρμόζεται μια μεγάλη ποικιλία τεχνικών βαφής, έτσι που μπορούν να παρατηρηθούν διαφορές ακόμα και σε ρούχα με παρόμοιο χρωματισμό.

Ο ρουχισμός, όμως, είναι ιδιαίτερα σημαντικός και σαν αποδεικτικό μέσο, αφού τα περισσότερα ρούχα παίζουν το ρόλο του συλλέκτη και μεταφορέα άλλων αποδεικτικών στοιχείων, που μπορούν να ληφθούν σοβαρά υπόψη για τη διαλεύκανση μιας υπόθεσης. Συχνά, μπορούμε να βρούμε στις τσέπες, στα ρεβέρ των παντελονιών και στις επιφάνειες των ρούχων αρκετές μικροσκοπικές αποδείξεις, ικανές να προσδιορί-

σουν το επάγγελμα αυτού που φορά τα ρούχα, τις συνήθειές του, την ιδιομορφία του περιβάλλοντός του, το πού έχει πάει, και το σπουδαιότερο: αν σχετίζεται με ένα συγκεκριμένο έγκλημα.

Είναι αδύνατο στην πράξη, να μην παραμείνουν στα ρούχα του δράστη μικροσκοπικά κομμάτια για παράδειγμα γυαλιών, όταν αυτός σπάσει ένα παράθυρο ή ένα μπουκάλι. Αν έρθει σε επαφή με λάσπη ή σκόνη, θα μεταφέρει πάνω του χώμα. Αν εργάζεται σε μηχανουργείο θα μεταφέρει κομμάτια μετάλλου. Αν είναι μηχανικός, θα βρεθούν στα ρούχα του ίχνη από γράσσο. Αν είναι φούρναρης θα έχει αλεύρι. Αν εργάζεται σε οικοδομές, θα μεταφέρει σκόνη από τσιμέντο, από τούβλα, από σοβάδες, πριονίδι και χώμα, ίσως και μπουγιά. Ακόμα, η επιφάνεια των ρούχων μπορεί να εμφανίζει λεκέδες από φαγητά και ποτά, αίμα, διάφορα ανθρώπινα εκκρίσματα και πολλές άλλες ουσίες. Και βέβαια, αξίζει να σημειωθεί πως μπορούν να μεταφέρουν όχι μόνο υλικά που ήταν υγρά, αλλά και τέτοια στερεάς μορφής. Αυτά πάντοτε περιλαμβάνουν έναν αριθμό χαλαρών ινών, μερικές από τις οποίες μπορεί να προέρχονται από τα ίδια τα ρούχα και μερικές από άλλα, με τα οποία έχουν έρθει σε επαφή. Πάνω στα ρούχα βρίσκονται επίσης τρίχες απ' αυτόν που τα φορά ή από άλλους που έχει πλησιάσει, και γενικά σχεδόν καθετί που είναι αρκετά μικρό για να διεισδύσει στην ύφανση του ρούχου και αρκετά ελαφρύ για να μπορέσει να μείνει κολλημένο πάνω σ' αυτό.

Φυσιολογικά, οι ποσότητες των υλικών στις εκτεθειμένες επιφάνειες θα είναι μικρότερες από αυτές στα μανικέτια, τα ρεβέρ και τις τσέπες, αλλά ακόμα και αυτό μερικές φορές διαψεύδεται αφού πολλά από τα ρούχα που φτάνουν στο εργαστήριο είναι πραγματικά πολύ βρώμικα. Αυτό οφείλεται στο γεγονός, ίσως, ότι ένα μεγάλο ποσοστό εγκληματιών προέρχονται από χαμηλού βιοτικού επιπέδου στρώματα, στα οποία δεν δίνεται ιδιαίτερη βαρύτητα στο θέμα της καθαριότητας. Από την άλλη μεριά, τα ρούχα του θύματος είναι συνήθως επίσης πολύ βρώμικα. Αυτό μπορεί να οφείλεται είτε στη σκληρή μεταχείριση που έχει υποστεί το θύμα στη διάρκεια

της διάπραξης του εγκλήματος, είτε στην παρουσία αίματος, σπέρματος ή άλλων ιχνών.

Αποτελεί, συνήθως, πλεονέκτημα για το Εγκληματολογικό Εργαστήριο να παραλαμβάνει τέτοια λερωμένα ρούχα, γιατί τότε υπάρχει μεγαλύτερη ποσότητα αποδεικτικών στοιχείων για μελέτη και καλύτερες επομένως δυνατότητες για την εξιχνίαση του εγκλήματος. Τα λερωμένα, όμως, και ταλαιπωρημένα ρούχα προκαλούν συνήθως τους φύλακες του νοσοκομείου ή του νεκροτομείου, ή ακόμα και τους αστυνομικούς, που έχουν συχνά μια ακατανίκητη διάθεση να καθαρίσουν τα ρούχα του πεθαμένου, του ύποπτου, ή του θύματος που ζει. Και αυτή η περιέργη συνήθεια, στερεί συχνά στο εργαστήριο πολλά χρήσιμα στοιχεία.

Ο ρουχισμός πρέπει κανονικά να έρχεται στο εργαστήριο σε ένα προσεκτικά δεμένο και τυλιγμένο δέμα. Υπάρχουν, ίσως, περιστατικά που είναι αδύνατο ή ανεπιθύμητο να θράλεις από τον ύποπτο τα ρούχα του. Σε μια τέτοια περίπτωση, η απόσπαση των αποδεικτικών στοιχείων από τα ρούχα μπορεί να γίνει με ένα ηλεκτρικό μηχάνημα καθαρισμού. Είναι ωστόσο καλύτερο και ενδείκνυται περισσότερο, να εκτελέσουμε αυτή την εργασία πάνω στα ρούχα που δεν τα φοράει πια ο δράστης ή ο ύποπτος.

Δι αδικασία καθαρισμού

Ένα μεγάλο τραπέζι καθαρίζεται καλά και σκεπάζεται με καθαρό χαρτί περιτύλιξης. Ένα δυνατό φως ρυθμίζεται να υπάρχει πάνω από το τραπέζι και ένα μόνο είδος ρουχισμού απλώνεται κάθε φορά πάνω στο χαρτί. Το αντικείμενο εξετάζεται με ένα μεγεθυντικό φακό, και κάθε σπουδαίο και χρήσιμο εύρημα μετακινείται με λαβίδες σε καλυμμένα φιαλίδια ή σε φακέλλους από σελοφάν. Οι κηλίδες που ανακαλύπτονται σημαδεύονται, και οι θέσεις τους καταγράφονται με ένα σχέδιο ή περιγραφικά στο σημειωματάριο. Όσες τρίχες βρίσκονται, μετακινούνται σε ξεχωριστά δοχεία, όπως και τα κομμάτια γυαλιού και άλλα ασυνήθιστα ξένα αντικείμενα.

Η επιφάνεια κατόπιν καθαρίζεται προσεκτικά με το ηλεκτρικό μηχάνημα καθαρισμού και με ειδικό φίλτρο. Στη συνέχεια, τα ρούχα αναποδογυρίζονται, εξετάζονται με τον ίδιο τρόπο στην πίσω επιφάνεια και καθαρίζονται. Τελικά, τα γυρίζουμε το μέσα - έξω και επαναλαμβάνουμε την εξέταση και το καθαρίσμα. Ιδιαίτερη προσοχή δίνεται στις τσέπες, στα ρεβέρ, στα μανικέτια και σε άλλα πτυχωμένα σημεία. Το περιεχόμενο από τις τσέπες και τα ρεβέρ των παντελονιών πρέπει να κρατιέται ξεχωριστά από άλλα αντικείμενα, καθώς απαιτεί περισσότερο χρόνο για τη συγκέντρωσή του, ενώ η ερμηνεία των ευρημάτων του είναι διαφορετική από αυτή των υλικών των εκτεθειμένων επιφανειών.

Υπεριώδης εξέταση

Μετά την ολοκλήρωση του καθαρισμού, το φως κλείνει και χρησιμοποιείται υπεριώδης φως για την εξέταση των ίδιων επιφανειών. Ολόκληρη η περιοχή ερευνάται προσεκτικά κάτω απ' αυτό και οποιεσδήποτε φθορίζουσες περιοχές σημειώνονται και υπογραμμίζονται με ένα μαλακό μολύβι ή κραγιόνι. Και τα δύο, η θέση και το φθορίζον χρώμα, καταγράφονται στο σημειωματάριο.

Γενικές εξετάσεις

Στο τέλος της διαδικασίας της εξέτασης, συμβαίνει συχνά να παρατηρηθούν ίχνη πάνω στο χαρτί, κάτω από τα ρούχα. Αυτά πρέπει επίσης να συλλεγούν, αφού μπορεί να πρόκειται για εκείνα τα μεγαλύτερα κομμάτια των υλικών, που δεν προσκολλήθηκαν καλά στο ρούχο. Αυτό πρέπει να γίνει πριν να εκτεθεί το επόμενο είδος ρούχων, αν αυτά πρόκειται να εξεταστούν ξεχωριστά.

Αν πολλά είδη ρούχων φτάνουν μαζί τυλιγμένα, δεν χρειάζεται ιδιαίτερη φροντίδα για την αποφυγή της ανάμειξης των ιχνών τους, αφού αυτά θα έχουν ήδη αναμιχθεί σ' ένα μεγάλο βαθμό. Τα υλικά από τις τσέπες και τα ρεβέρ των παντελονιών πρέπει, ωστόσο, ακόμα και τότε να κρατηθούν χωριστά, γιατί ελάχιστα ανακατεύονται από την κοινή περιτύλιξη των ρούχων. Αν συμβαίνει τα ρούχα να έχουν πλυθεί για να απομακρυνθούν από πάνω τους κηλίδες αίματος, είναι καλό να εφαρμόσουμε το τεστ φωτεινότητας σε κάθε είδος αμέσως, ακολουθώντας κατά τα υπόλοιπα τη διαδικασία καθαρισμού.

Όταν, όπως συμβαίνει συχνά, τα ρούχα του θύματος και του ύποπτου παραδίνονται ταυτόχρονα, καλό είναι να ρωτήσουμε τον αρμόδιο αστυνομικό αν έτυχε να έρθουν σε επαφή στη διάρκεια της συγκέντρωσης και μεταφοράς τους. Έχοντας πάρει αρνητική απάντηση, θα πρέπει να προσέξουμε μέχρι σημείου σχολαστικότητας να μην έρθουν ποτέ σε επαφή αυτές οι δύο ομάδες ρούχων. Αυτό πετυχαίνεται σίγουρα όταν δεν ανοίγουμε το ένα δέμα πριν να κλείσουμε το άλλο. Αν τυχαία τα δύο δέματα ανοιχτούν ταυτόχρονα, δεν είναι καθόλου δύσκολο να γίνει κάποιο λάθος και να ανακατευθούν ή και να μεταφερθούν αποδεικτικά στοιχεία, ακόμα και αν έχει καταβληθεί ιδιαίτερη προσοχή. Έχοντας, όμως, ρυθμίσει το ζήτημα κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να αποφευχθεί τέτοιο λάθος, γλιτώνουμε τις δυσκολίες και τα μοιραία σφάλματα. Είναι αλήθεια ότι είναι απίθανο να γίνει σημαντική μεταφορά αποδείξεων μ' αυτό τον τρόπο, αλλά αν υπάρχει οποιαδήποτε αμφιβολία σ' αυτό το ζήτημα, η αξία των αποδεικτικών στοιχείων μειώνεται κατά πολύ.

Ιδιαίτερα είδη ενδυμασίας

Παπούτσια

Μία από τις πιο πλούσιες πηγές αποδεικτικών στοιχείων είναι τα παπούτσια. Γι' αυτό πρέπει να τυχαίνουν κάποιας διαφορετικής μεταχείρισης απ' ό,τι άλλα ρούχα, όπως κουστούμι, πουκάμισο ή εσώρουχα. Μέσα σε ένα καθαρό χαρτί περιτύλιξης τοποθετείται κάθε φορά ένα παπούτσι και παρατηρείται η γενική του κατάσταση. Οι κηλίδες που πιθανόν να προέρχονται από αίμα, γράσσο ή άλλα υλικά, σημειώνονται για προσεκτικότερη εξέταση. Η παρουσία λάσπης ή χρώματος είναι επίσης ιδιαίτερα σημαντική. Αν βρεθούν τέτοια υλικά, αφαιρούνται ενμέρει ή εξολοκλήρου και τοποθετούνται σε καθαρά φιαλίδια, με μια σημείωση στην οποία αναφέρεται η ακριβής περιοχή του παπουτσιού από την οποία αφαιρέθηκαν.

Διαφορετικά δείγματα λάσπης ίσως έχουν διαφορετική προέλευση, γι' αυτό θα πρέπει να αφαιρούν και να αποθηκευτούν χωριστά. Συνήθως τέτοια υπολείμματα λάσπης θρί-

σκονται γύρω από τις άκρες της σόλας του παπουτσιού, στο πίσω ή στο κάτω μέρος της σόλας και στην κάτω επιφάνεια του τακουνιού. Λάσπη συχνά βρίσκουμε και στα καρφιά των τακουνιών. Αυτό, όμως, δεν έχει και τόσο μεγάλη σημασία, γιατί όταν η λάσπη κολλήσει σε τέτοιες κοιλότητες, μπορεί να μείνει εκεί για μεγάλα χρονικά διαστήματα, οπότε ίσως έχει την όποια άσχητη προέλευση (σχεδόν από παντού, όπου τα παπούτσια έχουν φορεθεί). Η φρέσκια λάσπη είναι περισσότερο επιδεικτική της πιθανής προέλευσής της, και αν τα παπούτσια σταλούν στο εργαστήριο σε σύντομο μετά την τέλεση του εγκλήματος διάστημα, τότε παρουσιάζεται μια θαυμάσια ευκαιρία ένα μέρος του παπουτσιού, τουλάχιστον, να μας μιλάει για το έγκλημα.

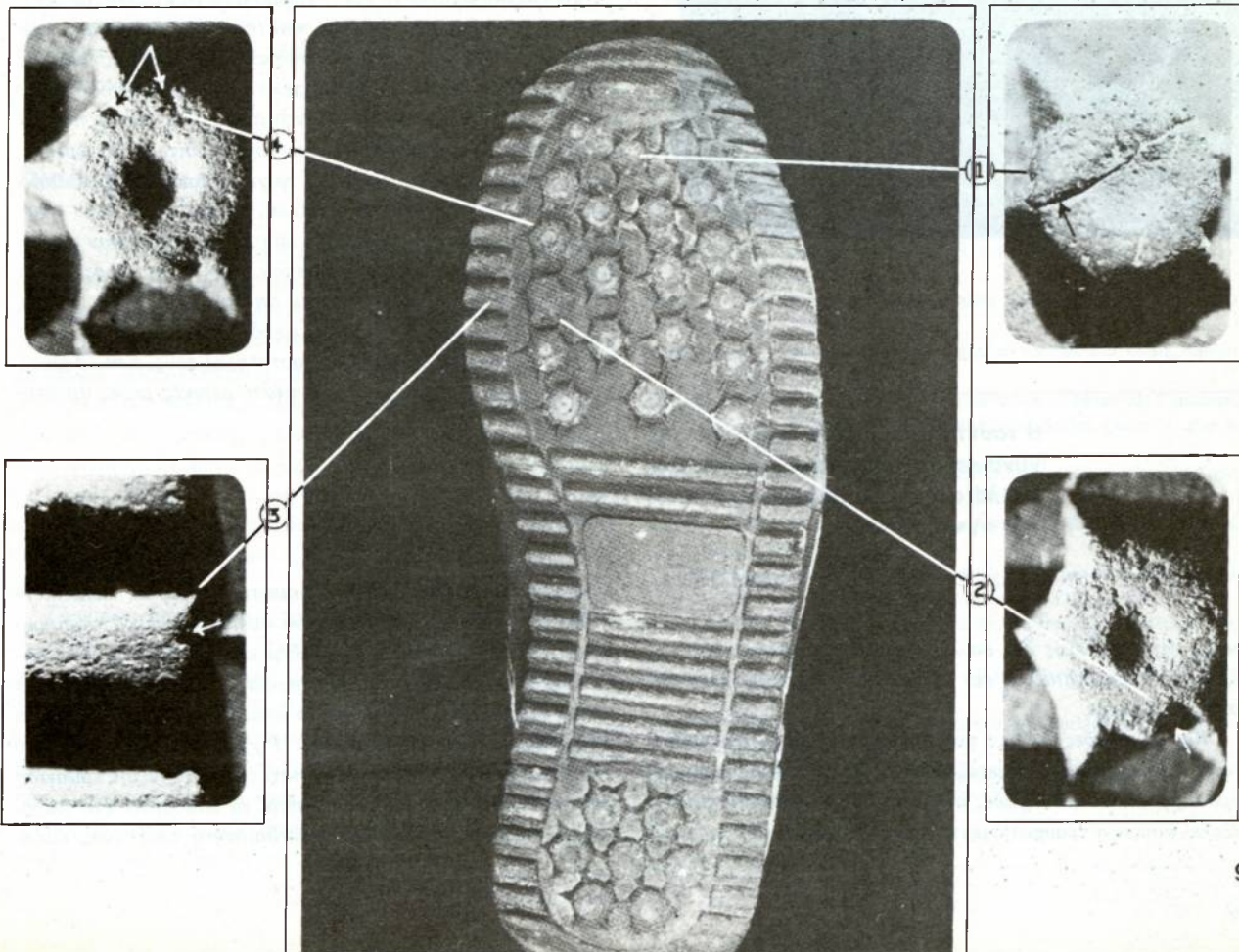
Μικροσκοπική εξέταση πρέπει να γίνεται στις σόλες και τα τακούνια των παπουτσιών. Συχνά παρουσιάζεται το φαινόμενο, κομμάτια γυαλιού, πετροχάλικα και άλλα παρόμοια στερεά αντικείμενα, να είναι σφηνωμένα στη δερμάτινη ή λαστιχένια επιφάνεια. Αυτά τα αντικείμενα πρέπει να αφαιρεθούν με μια βελόνα και να φυλαχτούν για περαιτέρω εξέταση. Το γυαλί που βρέθηκε μ' αυτό τον τρόπο, ή τα χαλίκια που είναι σφηνωμένα σ' ένα τακούνι, έχουν χρησιμεύσει για την απόδειξη της ενοχής εγκληματιών που περπάτησαν πάνω σ' αυτό και τα μετέφεραν μαζί τους. Αξίζει εδώ να τονιστεί, πως για να σφηνωθούν τέτοια αντικείμενα σ' ένα παπούτσι, δεν αρκεί να περπατήσει κανείς μόνο επάνω τους. Η εξέταση πολλών παπου-

τσιών μετά από περπάτημα πάνω σε χαλίκια, σπάνια έχει δείξει σφηνώμα τέτοιου υλικού, αν και σκόρπια κομμάτια ίσως μεταφερθούν ραγισμένα ή προσκολλημένα σε πίσσα ή σε καμιά πατημένη τσίχλα. Στην περίπτωση, όμως, δύο διαρρηκτών που στην προσπάθειά τους να ανοίξουν μιαν οροφή μονωμένη με πίσσα και χαλίκι, για να μπορέσουν να μπουν μέσα τράβηξαν προς τα πάνω σανίδες και πισσόχαρτα, πατώντας, έτσι, με ασυνήθιστο βάρος πάνω στις χαλικόπετρες, αυτό είχε σαν συνέπεια το σφηνώμα στα παπούτσια τους πολλών μικρών πετρών, καθεμιά από τις οποίες εξετάστηκε αργότερα συγκριτικά με άλλα παρόμοια χαλίκια που είχαν συλλεγεί από την ίδια οροφή. Τα κομμάτια του γυαλιού σφηνώνονται ευκολότερα, γιατί έχουν περισσότερες κοφτερές άκρες, που χώνονται μέσα στην επιφάνεια του δέρματος ή του λαστιχού.

Το εσωτερικό του παπουτσιού πρέπει επίσης να εξεταστεί προσεκτικά, παρόλο που υπάρχουν λίγες πιθανότητες να αποφέρει σημαντικά αποδεικτικά στοιχεία, αφού καθαρίζεται συνήχεια από το τίναγμα που γίνεται όταν μαινοβγαίνει το πόδι, και άλλωστε οποιοδήποτε μεγάλο αντικείμενο, εκτός από σκόνη ή ίνες, θα γίνει αμέσως αισθητό και θα απομακρυνθεί. Κι όμως, στην περίπτωση των δύο διαρρηκτών που αναφέραμε πιο πάνω, ένα αρκετά μεγάλο χαλίκι βρέθηκε μέσα σε ένα από τα παπούτσια. Μέχρι τη σύλληψή του, το επόμενο πρωί του εγκλήματος, ο διαρρηκτής μάλλον δεν είχε ξαναφορέσει τα παπούτσια του.

Ένας άλλος τύπος αποδεικτικών στοιχείων, που βρίσκουμε αρκετά συχνά, είναι σημάδια στα παπούτσια που προέρχονται από πίσσα, χρώμα, τσίχλα, ή άλλο ρευστό ή ημίρρεστο υλικό, στο οποίο ασυναίσθητα ίσως έχει πατήσει κάποιος. Στην περίπτωση των δύο διαρρηκτών πάλι, σημαντική ποσότητα πίσσας βρέθηκε στις σόλες των παπουτσιών τους. Ένας άλλος κλέφτης πάλι, που ανέβηκε από τη σκάλα

Η προσεκτική εξέταση του παπουτσιού, είναι μια σημαντική πηγή αποδεικτικών στοιχείων στην εξιχνίαση του εγκλήματος.



υπηρεσίας μέχρι τον τρίτο όροφο ενός φρεσκοθαμμένου σπιτιού, είχε τέσσερα διαφορετικά είδη χρώματος στα παπούτσια του. Το καθένα ανταποκρινόταν ακριβώς στις τέσσερις διαφορετικές αποχρώσεις που ήταν θαμμένο το σπίτι. Τέτοιες αποδείξεις αποτελούν ακαταμάχητα τεκμήρια, ειδικά αν ξέ-

η μελέτη του αίματος πάνω σε δέρμα είναι ιδιαίτερα δύσκολη, όταν γίνει ίσως αποδειχθεί δυσανάλογα σημαντική.

Εσώρουχα

Τα εσώρουχα παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον στις περιπτώσεις βιασμού. Σχεδόν πάντα μεταφέρουν σπερματικές κηλίδες, που βρίσκονται είτε στα εσώρουχα του ύποπτου είτε του θύματος. Ενώ είναι αλήθεια ότι τέτοιες κηλίδες θα βρεθούν στα ρούχα πολλών αθώων προσώπων, η απουσία τους από τα εσώρουχα του ύποπτου αποτελεί προσωρινή μαρτυρία της αθωότητάς του. Ίσως έχει αλλάξει εσώρουχα, ή ίσως έχει συμβεί κάποιο άλλο περιστατικό που εμποδίζει την εμφάνιση των κηλίδων, αλλά αυτές οι εξηγήσεις είναι μάλλον απίθανες, παίρνοντας κανείς υπόψη του τη βιασύνη που είναι φυσικό επακόλουθο ενός τέτοιου εγκλήματος. Αν δεν υπάρχουν άλλα στοιχεία, που να επιδεικνύουν βάσιμα την ενοχή του ύποπτου ενός βιασμού, σε τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να τον αφήνουμε ελεύθερο. Αν τώρα, άλλα περιστατικά αποδεικνύουν βάσιμα την ενοχή του, πρέπει να γίνεται έρευνα μήπως έχει αλλάξει εσώρουχα και έχει κρύψει τα θρώμκα μαζί με άλλα ρούχα για πλύσιμο, ή μήπως τα έχει καταστρέψει.

Η παρουσία αίματος στα εσώρουχα του ύποπτου είναι ένα καθοριστικό στοιχείο, που σε συνδυασμό με τις σπερματικές κηλίδες αποτελούν αδιαμφισβήτητα αποδεικτικά στοιχεία της ενοχής του.

Καπέλα

Το καπέλο μπορεί να πέσει τυχαία από το κεφάλι του δράστη μιας εγκληματικής πράξης, και ίσως ξαναβρεθεί από την Αστυνομία. Εκτός από τη συνηθισμένη εξέταση της σκόνης και των άλλων υλών, σ' ένα καπέλο θα βρούμε οπωσδήποτε διάφορες τρίχες, που σχεδόν πάντα ανήκουν σ' αυτόν που το φοράει, πράγμα που δεν συμβαίνει στην περίπτωση ανεύρεσης τριχών σε άλλα ρούχα. Συχνά οι τρίχες βρίσκονται κάτω από την ιδρωμένη κορδέλα του καπέλου, ακόμα κι αν αυτό είναι καινούριο. Σε μια περίπτωση, δύο ληστές συνελήφθησαν επειδή βρέθηκε μια τρίχα τους στο καπέλο, που ο ένας τους έχασε στη διάρκεια της καταδίωξής τους από την Αστυνομία. Ενώ η τρίχα από μόνη της δεν παρείχε απόδειξη ενοχής, ήταν όμως αυτή η απαραίτητη ένδειξη της ταυτότητάς τους, που οδήγησε στη σύλληψή τους, σε μια άλλη πόλη, μερικές μέρες αργότερα.

Γάντια

Τα γάντια είναι συνήθως θαυμάσιες πηγές αποδεικτικών στοιχείων. Έχουν την ιδιότητα να συλλέγουν υλικό παρόμοιο μ' εκείνο που βρίσκουμε στα ρεβέρ και στις τσέπες των παντελονιών. Πρόσθετα, επειδή φοριούνται στα χέρια, είναι πιο κοντά στα σημεία, όπου αποδεικνύεται η επαφή του δράστη με το περιβάλλον του εγκλήματος. Η χρησιμοποίησή τους από τους εγκληματίες είναι μεγάλη, γιατί εμποδίζουν την εμφάνιση δακτυλικών αποτυπωμάτων. Αρκεί να αναφερθεί ένα παράδειγμα για να επισημανθεί η σπουδαιότητά τους: ένας κακο-

Η τσάντα απαραίτητο εξάρτημα της γυναικείας ενδυμασίας, προσφέρει πολλά στην προσπάθεια εξιχνίασης του εγκλήματος.

ρουμε ότι ο κλέφτης δεν δουλεύει και σαν... μπουγιατζής, και αφού στα παπούτσια του δεν βρήκαμε άλλο χρώμα πέρα απ' αυτά τα τέσσερα.

Και οι κηλίδες, τέλος, που βρίσκονται πάνω στα παπούτσια πρέπει πάντα να εξετάζονται με τη μεγαλύτερη δυνατή προσοχή. Ειδικά οι κηλίδες αίματος, όταν πρόκειται για υποθέσεις φόνων ή τραυματισμών. Αξίζει να σημειωθεί, πως ενώ

ποιός προσπάθησε να διαρρήξει ένα κλειδωμένο αυτοκίνητο σπάζοντας το παράθυρο με τη λαβή του πιστολιού του· φορούσε γάντια από δέρμα σεβρό· μέσα σ' ένα από τα γάντια, που βρέθηκαν αργότερα στην κατοχή του, ήταν σφηνωμένο ένα κοφτερό κομμάτι γυαλιού, ενώ η περιοχή γύρω απ' αυτό το σημείο ήταν ποτισμένη με αίμα· προφανώς το γυαλί είχε κόψει το χέρι του· το αίμα, λοιπόν, που μπορούσε να συγκριθεί με την ομάδα αίματός του, καθώς και το γυαλί, που μπορούσε να συγκριθεί με το σπασμένο τζάμι, ήταν τα πρόσφορα στοιχεία για να απαγγελθεί εναντίον του η κατηγορία της διάπραξης του αδικήματος της κλοπής.

Γούνινα παλτά

Το υψηλό ποσοστό ανάμιξης των γυναικών – σαν θυμάτων – σε εγκλήματα, και το γεγονός ότι ένας μεγάλος αριθμός γυναικών φοράει γούνες, δίνουν στο γούνινο παλτό μια αξιοσημείωτη σπουδαιότητα, όταν αποτελεί στοιχείο σε ένα έγκλημα.

Ενώ το υφασμάτινο ρούχο μαζεύει γύρω του σε μεγάλο βαθμό διάφορα υλικά αποδεικτικά στοιχεία, δεν συμβαίνει το ίδιο και στην ίδια έκταση με τις γούνες, γιατί η τρίχα της γούνας δεν παγιδεύει μικροσκοπικά αντικείμενα, όπως ένα ρούχο από ύφασμα. Ωστόσο, μερικά τέτοια κομματάκια μοιραία θα μπλεχτούν μέσα στην τρίχα της γούνας, οπότε για να τα βρούμε θα ακολουθήσουμε τη γνωστή μέθοδο εξέτασης ενός ρούχου. Ακόμα, υπάρχει η πιθανότητα τρίχες από γούνα, που οι περισσότερες είναι θαμμένες και εύκολα διακρίνονται, να βρεθούν στα ρούχα του δράστη. Η παρουσία κάθε τέτοιας τρίχας μπορεί να είναι μοναδικής αξίας, αν οδηγεί σ' ένα παλτό ή σ' ένα παιχνίδι φτιαγμένο από γούνα, που έχουν σχέση με κάποιο έγκλημα.

Τύποι ρούχων

Στη γενικότερη μελέτη του ρούχου, πρέπει να επισημανθεί ότι μερικά ρούχα μεταφέρουν πολύ περισσότερα διασπασμένα υλικά και ίνες από ό,τι άλλα. Ένα μαλακό υφασμάτινο κουστούμι είναι, πιθανόν, το καλύτερο ύφασμα για τη συλλογή και μεταφορά μικροσκοπικών αποδεικτικών στοιχείων, όπως επίσης και ένα πουλόβερ. Πολλά ανδρικά ρούχα της δουλειάς είναι φτωχοί συλλέκτες χαλαρών ινών, λόγω της σκληρής τους υφανσης. Γι' αυτό το λόγο, δίνεται μεγαλύτερη προσοχή σε χαλαρά υφάσματα και μαλακά ρούχα για τη συγκέντρωση μεγαλύτερου όγκου μικροσκοπικών αποδείξεων. Οι κηλίδες, φυσικά, βρίσκονται σχεδόν εξίσου σ' όλους τους τύπους ρούχων.

Το άσπρο βαμβάκι είναι τόσο κοινό σ' όλα τα ρούχα, ώστε θεωρείται σαν δεδομένο ότι υπάρχει πάντοτε, και έτσι είναι χρήσιμο μόνο για να μαζεύει άλλους τύπους ινών και κηλίδων. Επειδή, λοιπόν, οι άσπρες βαμβακερές ίνες από μόνες τους δεν είναι χρήσιμες σαν αποδεικτικό στοιχείο, ο ερευνητής του εργαστηρίου θα ήταν καλό να φοράει άσπρα βαμβακερά ρούχα, όταν εξετάζει ρούχα που σχετίζονται με κάποιο έγκλημα. Έτσι, δεν θα φοβάται τον κίνδυνο της εξαφάνισης αποδεικτικών στοιχείων από τα ίδια του τα ρούχα.

Κανόνες και αναγνώριση της ταυτότητας

Πριν ο αρμόδιος ερευνητής ξανατυλίξει τα ρούχα που έχει εξετάσει, θα πρέπει να πάρει ένα αντιπροσωπευτικό δείγμα από κάθε τύπο ινών, για συγκριτικούς σκοπούς. Η απλούστερη μέθοδος για να πάρει ένα τέτοιο δείγμα, είναι να πιάσει μια αλωστή με ένα ζευγάρι κεκλιμένες λαβίδες, και να τραβήξει τις ίνες έξω. Αυτό προκαλεί μικρή ζημιά στο ρούχο και δίνει επαρκείς πληροφορίες, εφόσον περιλαμβάνονται όλα τα είδη ινών. Αν το ρούχο έχει ξεθωριάσει σε ορισμένα μόνο σημεία, παίρνουμε δείγματα και από τις ξεθωριασμένες και από τις αμετάβλητες ίνες. Καλό είναι επίσης, σ' αυτή τη φάση της εργασίας μας, να βάλουμε ένα αναγνωριστικό σημάδι σε κάθε ρούχο, έτσι ώστε να μπορεί αργότερα να αναγνωριστεί εύκολα και σίγουρα. Κανονικά, αυτή είναι η πρώτη φορά που ξετυλίγονται τα ρούχα, και η αναγνώριση της ταυτότητάς τους βρίσκεται γραμμένη μόνο επάνω στο περιτύλιγμα. Αν, την ώρα που παίρνουμε δείγματα από τα ρούχα, βάζουμε επάνω τους αναγνωριστικά σημάδια, αποφεύγουμε τη δυσάρεστη περιπλοκή να μπερδεύουμε αργότερα στην αναγνώριση της ταυτότητάς τους, πράγμα που μπορεί να συμβεί – το πιο άσχημο – μέσα στην αίθουσα του Δικαστηρίου.

Από το βιβλίο του «Crime investigation: physical evidence and Police Laboratory», pp. 100 - 109.

ΠΗΓΕΣ

- Kirk, P.L.: Microscopic Evidence—Its Use in the Investigation of Crime. *J. Crim. Law de Criminol.*, 40:362 (1949).
- Locard, E.: The Analysis of Dust Traces, I, II, and III. *Am. J. Police Sc.*, 1: 276 - 401, 496 (1930).
- Argiles, V.P.: Medico-legal Studies of Stains. *Trabajos inst. nacl. cienc. med.* (Madrid), 8:177 (1947).
- Matthews, F.W.: Microchemical Investigations on Siliceous Dusts. *Analyst*, 63:467 (1938).
- Partridge, M.W.: Forensic Chemical Examination of Materials Containing Soaps. I. Detection of Soaps and Soap Stains. *Quart. J. Pharm. Pharmacol.*, 15:21 (1942).
- Harry, R.G.: Ultraviolet Light in the Identification of Cosmetics and Toilet Materials. *Mfg. Perfumer*, 4:174 (1939).
- Grant, J.: Fluorescence and Its Use as a Method of Testing and Analysis. *Nature*, 133:124 (1934).
- Fluorescence Analysis in Ultraviolet Light as Applied to Dyes and Fibrous Materials. *J. Soc. Dyers Colourists*, 54:361 (1938).
- McNally, W.D.: The Chemist as an Aid in the Detection of Crime. *Am. Dyestuff Repr.*, 25:402P (1936).
- Radley, J.: Testing by Fluorescence. *J. Soc. Dyers Colourists*, 53:376 (1937).
- Bouma, P. J and Kruithof, A.A.: Determination of Surface Colors. *Physica*, 10:36 (1943).
- Ito, T.: Use of Ultraviolet Ray in Forensic Medicine. *Deut. Ztschr. f.d. ges. gerichtl. Med.*, 9:726 (1927).

ΤΟ ΕΛΒΕΤΙΚΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Η Ελβετία, μια χώρα ανάμεσα σε γίγαντες – όπως η Γαλλία, η Γερμανία και η Ιταλία – παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την οργάνωση του κρατικού της μηχανισμού, μια ιδιαιτερότητα που οφείλεται στο ομοσπονδιακό σύστημα διακυβέρνησής της.

Τα 26 καντόνια και ντεμικαντόνια¹, που αποτελούν την Ομοσπονδία, παρουσιάζουν σημαντικές γλωσσικές και θρησκευτικές διαφορές και είναι η ευρεία αυτονομία τους ο συνεκτικός κρίκος της ελβετικής εθνικής συνείδησης.

Κάθε καντόνιο έχει το δικό του σύνταγμα, κοινοβούλιο και κυβέρνηση. Σε ομοσπονδιακό επίπεδο ο λαός εκλέγει το κοινοβούλιο το οποίο συνίσταται από δύο σώματα, την Κάτω Βουλή που αποτελείται από 200 βουλευτές, οι οποίοι εκλέγονται με βάση την αναλογία των ψήφων σε όλη τη χώρα, και την Άνω Βουλή, που αποτελείται από 46 εκπροσώπους (2 από κάθε καντόνιο και 1 από κάθε ντεμικαντόνιο). Από το κοινοβούλιο εκλέγεται η επταμελής ομοσπονδιακή κυβέρνηση και το ανώτατο ομοσπονδιακό δικαστήριο. Ένας από τους υπουργούς κάθε χρόνο εκτελεί χρέη πρωθυπουργού και αρχηγού κράτους.

Η ομοσπονδιακή κυβέρνηση ευθύνεται για την εξωτερική πολιτική, την άμυνα, την εθνική οικονομία, τις μεταφορές, επικοινωνίες και ενέργεια, τη δημόσια υγεία, την κοινωνική πρόνοια, τη δικαιοσύνη, κλπ. Τα καντόνια όμως έχουν, όπως προείπαμε, ευρύτατη αυτονομία διοικητική και νομοθετική. Ένα από τα 7 ομοσπονδιακά υπουργεία είναι εκείνο της Δικαιοσύνης και Αστυνομίας, από τις Διευθύνσεις του οποίου δύο ασχολούνται με θέματα αστυνομίας:

- Η μία (office de la Police) ευθύνεται για τη νομοθεσία οδικής κυκλοφορίας, την αστυνομική συνεργασία, την παραχώρηση ασύλου, τα πολιτικά δικαιώματα, την υψηλή εποπτεία της εφαρμογής μέτρων σχετικών με την οδική κυκλοφορία στη χώρα και την προστασία από τους θορύβους και τα καυσαέρια, τη διεθνή συνεργασία σε δικωτικά θέματα, την

έκδοση εγκλημάτων, τα χαρτοπαίγνια, τα διαβατήρια, την εφαρμογή της εθνικής πολιτικής για τους πρόσφυγες, τη διεθνή και δια-καντονιακή συνεργασία σε αστυνομικά θέματα και την εξέταση αιτήσεων ιθαγένειας.

- Η άλλη (Ministere Public de la Confédération) ευθύνεται για την εφαρμογή του Ποινικού Κώδικα και του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας της Ομοσπονδίας, τη συμμετοχή σε προπαρασκευαστικές νομοθετικές εργασίες, τα μέτρα για την ασφάλεια του Κράτους, τα πιστοποιητικά ποινικού μητρώου, τα πιστοποιητικά μη δίωξης, το Εθνικό Κεντρικό Ελβετικό Γραφείο της INTERPOL και τη θεσμοθέτηση και έλεγχο μέτρων ασφαλείας σε ομοσπονδιακό επίπεδο.

Οι ομοσπονδιακές αρχές είναι κυρίως υπεύθυνες για κάποιες συγκεκριμένες περιπτώσεις, όπως για παραβάσεις που στρέφονται ευθέως κατά του κράτους ή του κοινωνικού συνόλου, και το συντονισμό του αστυνομικού έργου σε δια-καντονιακό επίπεδο. Η εφαρμογή όμως γενικά του νόμου και οι αστυνομικές δυνάμεις ανάγονται στην αρμοδιότητα των καντονίων. Έτσι στην Ελβετία υπάρχουν πολλές αστυνομίες με ποικιλία δομών, οπλισμών, τεχνικού εξοπλισμού και στολών.

Ως προς την οργάνωση των καντονιακών αστυνομιών συναντάμε κυρίως μια τριμερή διάκριση στις γερμανόφωνες περιοχές: Αστυνομία τάξης, ασφάλειας και τροχαίας. Στα γαλλόφωνα καντόνια συναντάμε μια βασική διάκριση σε Χωροφυλακή και Ασφάλεια (Sureté). Η Χωροφυλακή είναι αντίστοιχη με την αστυνομία τάξης και τροχαίας των γερμανόφωνων καντονίων. Βέβαια υπάρχουν και άλλες ιδιομορφίες. Για παράδειγμα στο καντόνιο της πόλης της Βασιλείας η αστυνομία ασφάλειας υπάγεται στον Γενικό Εισαγγελέα, ενώ αστυνομία εξιχνίασης εγκλημάτων στο αρχηγείο της Αστυνομίας.

Παράλληλα με τις αστυνομίες των καντονίων υπάρχουν και δημοτικές αστυνομίες, οι αρμοδιότητες των οποίων ποικίλουν από περιοχή σε περιοχή. Μερικά μάλιστα καντόνια έχουν αναθέσει στις δημοτικές αστυνομίες πλήρη αστυνομικά καθήκοντα.

Μια ειδική κατάσταση υπάρχει στην ομοσπονδιακή πρωτεύουσα, όπου μετά από συμφωνία ανάμεσα στην πόλη και το καντόνιο της Βέρνης (1972) η αστυνομία της πόλης καλύπτει όλο το φάσμα της αστυνομικής ευθύνης μέσα σ' αυτήν.

Μετά τα ανωτέρω προκύπτει ότι δεν υπάρχει «εθνική αστυνομία» στην Ελβετία, γεγονός όμως που παρουσιάζει ορισμένα μειονεκτήματα όπως ανισότη-

ΟΙ ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ ΜΑΣ

τα και πολυπλοκότητα οργανωτικών δομών και έλλειψη κεντρικής διοίκησης. Μπροστά όμως στη συνεχώς αυξανόμενη πίεση των καθημερινών προβλημάτων αναπτύσσονται αναπόφευκτα όλο και περισσότερες προσπάθειες για συνεργασία και συντονισμό δράσης των 13.000 αστυνομικών που υπηρετούν στις 23 καντονικές και περισσότερες από 100 δημοτικές αστυνομίες.

Στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης γενικά των αστυνομικών το Αστυνομικό Ινστιτούτο κάλυψε ένα πραγματικό κενό. Ιδρύθηκε το 1946 και σύντομα εξελίχθηκε σε εθνικό αστυνομικό εκπαιδευτικό κέντρο.

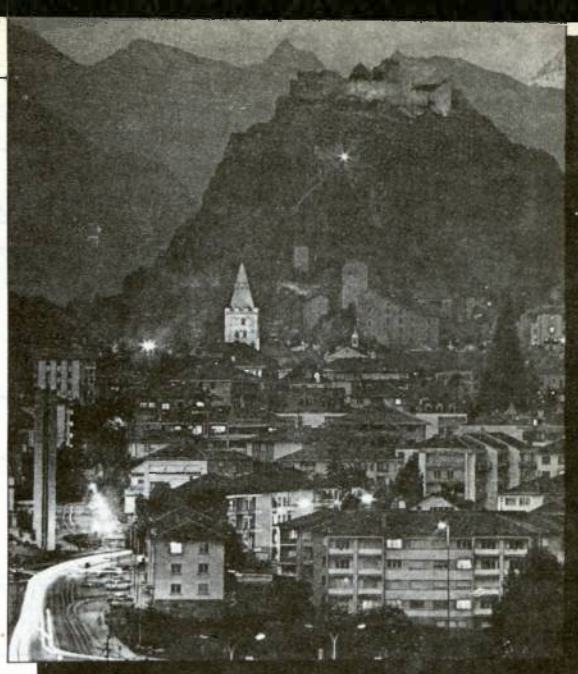
Κάθε χρόνο 30 σειρές μαθημάτων απευθύνονται στους ελβετούς συναδέλφους με έμφαση σε θέματα τοπικού ενδιαφέροντος. Τα τελευταία χρόνια αποδίδεται ιδιαίτερη σπουδαιότητα στην εκπαίδευση αντιτρομοκρατικών μονάδων. Το ινστιτούτο οργανώνει επίσης δύο ακόμη εκπαιδευτικά προγράμματα: τριμηνής βασικής εκπαίδευσης για τους υποψηφίους αστυνομικούς και τριετή σεμινάρια για νέους και των δύο φύλων, προπαρασκευαστικά για αστυνομική καριέρα.

Όπως ήταν φυσικό, καθημερινά προβάλλει πιο ισχυρή η ανάγκη για ενότητα δράσης σε περιπτώσεις που υπερβαίνουν τα καντονιακά όρια. Με την προοπτική αυτή αναλαμβάνονται συνεχώς όλο και περισσότερες προσπάθειες για την ενίσχυση της συνεργασίας των καντονιακών και δημοτικών αρχών με τις αντίστοιχες ομοσπονδιακές, για παράδειγμα σε επίπεδο Γενικών Εισαγγελιών. Για την προαγωγή αυτών των στόχων οι προσπάθειες ενισχύονται και από τα συνδικαλιστικά όργανα των Ελβετών συναδέλφων. Στα πλαίσια αυτά θα πρέπει να αναφερθεί και η δράση της «αστυνομικής Τεχνικής Επιτροπής», η οποία ενημερώνει τις αστυνομικές υπηρεσίες πάνω στις εφαρμογές της σύγχρονης τεχνολογίας στην εξιχνίαση του εγκλήματος στο εσωτερικό και εξωτερικό. Παράλληλα υπάρχουν και άλλες ομάδες ειδικών επιφορτισμένες με την παρακολούθηση και μελέτη των σοβαρών αστυνομικών προβλημάτων της χώρας. Ένα πλέον βήμα προς την κατεύθυνση αυτή υπήρξε η διακαντονιακή συμφωνία του 1974, στην οποία προσεχώρησαν όλα τα καντόνια, για την οργάνωση και λειτουργία ενός συστήματος συναγερμού και έρευνας σε περιπτώσεις σοβαρών εγκλημάτων (ανθρωποκτονίες, ένοπλες ληστείες, κατακράτηση ομήρων, τρομοκρατικές επιθέσεις, κ.λπ.).

Γενική Εισαγγελία

Το κύριο όργανο των ομοσπονδιακών αρχών για τη διεκπεραίωση του αστυνομικού έργου είναι το Γραφείο του Γενικού Εισαγγελέα, μια Υπηρεσία του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Δικαιοσύνης και Αστυνομίας με τρεις Διευθύνσεις:

Η πόλη
Σιόν
με ένα
από
τα
κάστρα της.



Νομική Υπηρεσία

Οι νομικοί της Υπηρεσίας αυτής καλύπτουν όλα τα νομικά ζητήματα που ανάγονται στη σφαίρα της αρμοδιότητας της Γενικής Εισαγγελίας, όπως μελέτες για τον ποινικό κώδικα και τον κώδικα ποινικής δικονομίας, αντιπροσώπευση των ομοσπονδιακών αρχών σε ποινικές υποθέσεις στα καντονιακά δικαστήρια, προτάσεις στην κυβέρνηση για ποινική δίωξη πολιτικών παραβάσεων, προτάσεις σε περιπτώσεις εμπλοκής ομοσπονδιακών υπαλλήλων σε ποινικές υποθέσεις, εξιχνίαση ειδικών αδικημάτων, εφέσεις κατά καντονιακών ή ομοσπονδιακών δικαστικών αποφάσεων κ.λπ.

Ομοσπονδιακή Αστυνομία

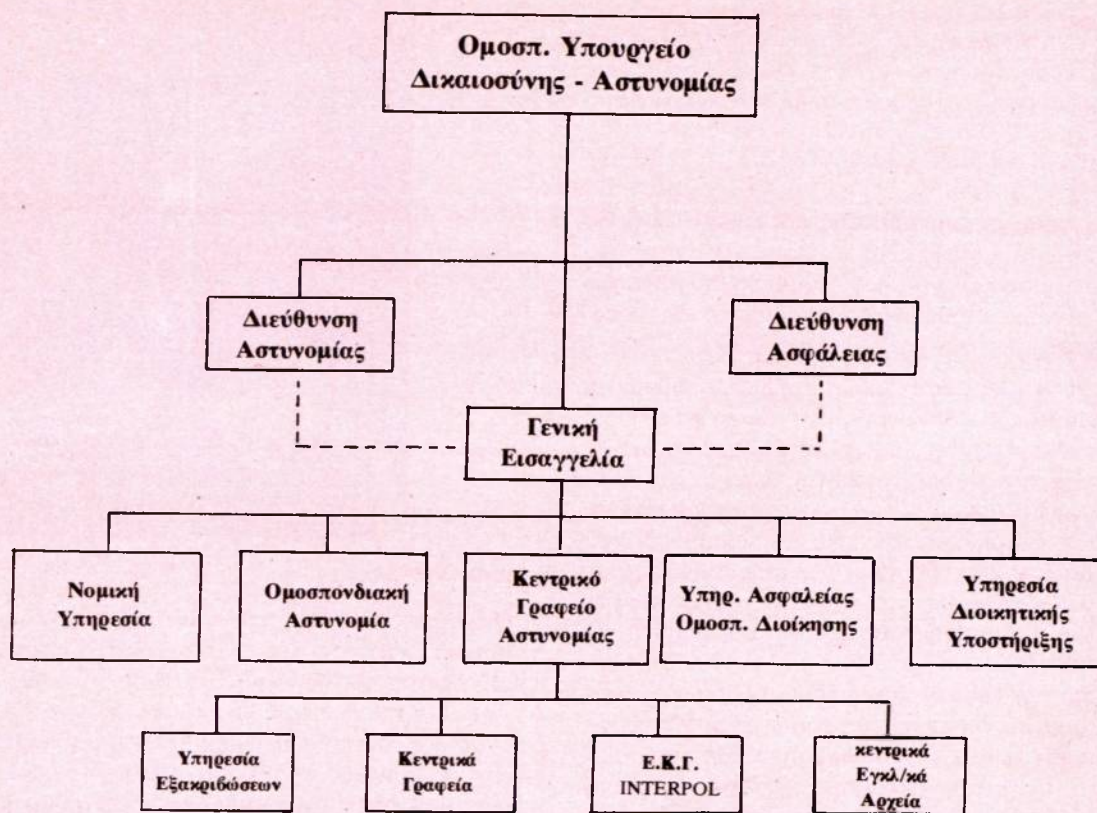
Η υπηρεσία αυτή είναι στελεχωμένη με υπαλλήλους (επιτρόπους και επιθεωρητές), οι οποίοι έχουν λάβει ειδική αστυνομική εκπαίδευση και, προερχόμενοι από καντονιακές ή δημοτικές αστυνομίες, οπωσδήποτε έχουν ανάλογες εμπειρίες. Τα καθήκοντα της Ομοσπονδιακής Αστυνομίας συνίστανται στην προστασία και ασφάλεια του κράτους.

Κεντρικό Γραφείο Αστυνομίας

Το Κεντρικό Γραφείο Αστυνομίας, ιδρύθηκε το 1903 κατ' απαίτηση της πλειοψηφίας των Καντονιών προκειμένου να διευκολύνει την καταστολή του εγκλήματος διαμέσου ενός κεντρικού συντονιστικού οργάνου. Αποτελείται από τα ακόλουθα τέσσερα Τμήματα:

Υπηρεσία εξακριβώσεων

Τα καθήκοντα της Υπηρεσίας αυτής² είναι η καταγραφή, εκμετάλλευση και αποστολή αποδεικτικών στοιχείων ταυτότητας ατόμων (δακτυλικά αποτυπώματα, αποτυπώματα παλάμης, φωτογραφίες και περι-



Σημ.: Οι ανωτέρω τίτλοι έχουν αποδοθεί κατά προσέγγιση.

γραφές προσώπων) σε ελβετικές και ξένες αστυνομίες.

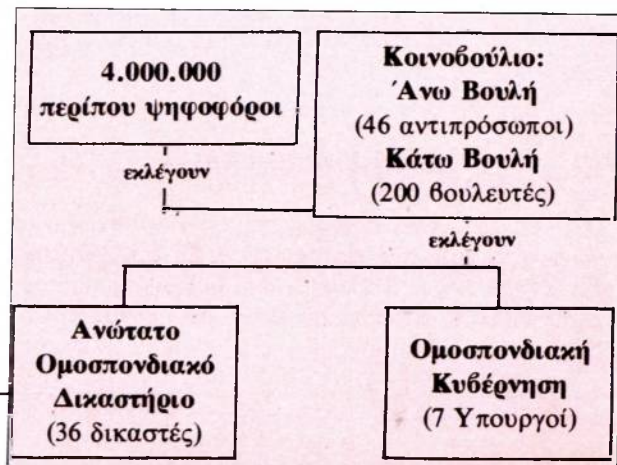
Πρόκειται για μια εντατική αλλ' αποδοτική εργασία. Αποτυπώματα απλά ή και πλήρη (των 10 δακτύλων), καθώς και αποτυπώματα που λαμβάνονται από τον τόπο του εγκλήματος εξετάζονται και συγκρίνονται αυτόματα στην κεντρική συλλογή αποτυπωμάτων. Κατ' αυτόν τον τρόπο είναι δυνατό να εξακριβώνεται η ταυτότητα αγνώστων ατόμων, πτωμάτων και εγκληματιών. Αυτή η τεχνική δραστηριότητα συμπληρώνεται από εκτεταμένη ανταλλαγή πληροφοριών. Η υπηρεσία εξακριβώσεων ανταποκρινόμενη στις σύγχρονες ανάγκες είναι συνδεδεμένη με το διεθνές φωτοτηλεγραφικό κέντρο, ενώ η εισαγωγή του συστήματος αυτόματης εξακρίβωσης δακτυλικών αποτυπωμάτων προώθησε περαιτέρω την αρτιότητα του τεχνολογικού της εξοπλισμού. Με το σύστημα αυτό όλα τα αποτυπώματα που εξασφαλίζονται από τον τόπο του εγκλήματος στην Ελβετία συγκρίνονται αυτόματα με την κεντρική συλλογή, γεγονός που αποτελεί μια αξιοσημείωτη βελτίωση στα μέσα του αγώνα για την αντιμετώπιση του εγκλήματος.

Κεντρικά αρχεία καταδικών

Με τη βοήθεια ηλεκτρονικού υπολογιστή κατα-

γράφονται όλα τα άτομα που καταδικάζονται από τα δικαστήρια σε ποινές φυλάκισης ή πρόστιμα πάνω από 500 ελβετικά φράγκα. Επίσης καταγράφονται όλοι οι ελβετοί πολίτες που καταδικάζονται στο εξωτερικό, αν οι πράξεις τους θεωρούνται εγκλήματα στην Ελβετία. Μετά από αίτηση αλλά και σε ειδικές περιπτώσεις αποσπάσματα από τα ποινικά αρχεία³ αποστέλλονται στα δικαστήρια, αστυνομικές και άλλες αρχές.

Επίσης κάθε άτομο μπορεί να ζητήσει να πληροφορηθεί την ποινική του κατάσταση. Επιπλέον γίνονται ανταλλαγές τέτοιων πληροφοριών αν υπάρχουν διμερείς γι' αυτό συμβάσεις ή αν αυτό επιβάλλεται





Βέρνη, ο πύργος του ρολογιού με τις σημαίες όλων των καντονίων.

από την αρχή της αμοιβαιότητας.

Στα αρχεία αυτά καταγράφονται οι διακοπές εκτέλεσης των ποινών, οι αναστολές εκτέλεσής τους (δοκιμασία του δράστη, κ.λπ.). Τέλος τα Κεντρικά Εγκληματολογικά Αρχεία παρέχουν τα απαραίτητα στοιχεία για την εγκληματικότητα της χώρας στο Ομοσπονδιακό Γραφείο Στατιστικής.

Εθνικό Κεντρικό Γραφείο της INTERPOL

Η Υπηρεσία αυτή λειτουργεί με σκοπό αφενός την ανταλλαγή πληροφοριών ανάμεσα στις ομοσπονδιακές και καντονιακές αρχές και αφετέρου με τα ανάλογα γραφεία των άλλων χωρών και τη Γενική Γραμματεία της INTERPOL. Ο στόχος της δραστηριότητας αυτής είναι η παγκόσμια μάχη κατά του εγκλήματος μέσα από το πλέγμα της διεθνούς αυτής οργάνωσης, που αριθμεί 138 χώρες-μέλη σ' όλες τις ηπείρους. Καθημερινά αντιμετωπίζει σειρά προβλημάτων, όπως εξακριβώσεις της κατοικίας προσώπων, μεταβίβαση πληροφοριών για κακοποιούς, έρευνα για κλεμμένα

περιουσιακά στοιχεία, εκμετάλλευση στοιχείων που αναφέρονται σε εγκληματικές δραστηριότητες, κ.λπ.

Κεντρικά Γραφεία

Τα κεντρικά γραφεία συντίθενται από τέσσερες διαφορετικές υπηρεσίες (Καταστολή παραχαράξεων, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών, εκμετάλλευση γυναικών και παιδιών και παράνομη διακίνηση πολεμικού υλικού). Όλες αυτές οι υπηρεσίες – εκτός την τελευταία – βασίζονται σε διεθνείς συμβάσεις. Τα καθήκοντά τους συνίστανται στη συλλογή, εκμετάλλευση και μετάδοση πληροφοριακού υλικού κατάλληλου για την πρόληψη παραβάσεων στους τομείς που προαναφέρθηκαν και η διευκόλυνση της ανακάλυψης και δίωξης των δραστών.

Για την επιτυχία των στόχων τους τα Κεντρικά Γραφεία θρίσκονται σε συνεχή επαφή μετά με τις καντονιακές αστυνομικές και δικαστικές αρχές, με πολλές ομοσπονδιακές αρχές (τελωνεία, εθνική τράπεζα, Γραφείο Δημόσιας Υγείας, Νομισματοκοπείο, κ.λπ.) και με ανάλογες υπηρεσίες άλλων χωρών.

Στα Κεντρικά Γραφεία υπάρχει ειδική θέση για την καταστολή της παραχάραξης και της παράνομης διακίνησης πολεμικού υλικού, γιατί οι δικαστικές αιτήσεις διεκπεραιώνονται κάτω από την εποπτεία του Γενικού Εισαγγελέα.

Από το 1982 το Κεντρικό Γραφείο Αστυνομίας, με τη συνεργασία των καντονιακών και δημοτικών αστυνομιών είναι υπεύθυνο για την «εγκληματική στατιστική της αστυνομίας» και παρέχει πληροφορίες για τη δράση της αστυνομίας στην Ελβετία σε ειδικούς τομείς.

Σημειώσεις

1. Υπάρχουν 23 καντόνια, από τα οποία τα 3 έχουν διαιρεθεί σε 2 ημικαντόνια (ντεμικαντόνια) έκαστο.
2. Υπηρεσία αντίστοιχη με τη δική μας Υποδ/νση Εγκληματολογικών Ερευνών.
3. Πρόκειται για τα γνωστά μας ποινικά μητρώα.
4. Για τη σύνταξη του άρθρου χρησιμοποιήθηκαν:
 - α. Η έκδοση «La confédération et bref» (1986) της Ομοσπονδιακής Καγκελαρίας.
 - β. Το βιβλίο «La Suisse» των Kümmerly και Frey (1985), και
 - γ. Στοιχεία που μας παρέχώρησε το Ομοσπ. Υπουργείο Δικαιοσύνης και Αστυνομίας.

ΕΛΒΕΤΙΑ

Έκταση: 41.253 τ.χ.

Σύνορα: 1.881 χιλ. (Ιταλία 741, Γαλλία 572, Γερμανία 362, Αυστρία 165, Λιχτενστάιν 41).

Πληθυσμός: 6.437.300 κάτοικοι (1984).

Γλώσσες: Γερμανικά 65%, Γαλλικά 18%, Ιταλικά 10%, Ραιτορωμανικά 1%, Λοιπές 6%.

Θρήσκευμα: Διαμαρτυρόμενοι 44%, Καθολικοί 48%, Λοιποί 8%



ΑΓΡΙΝΙΟ

Από τις γενικότερες προσπάθειες που καταβάλουν οι αστυνομικές υπηρεσίες στον τομέα της δίωξης ναρκωτικών δεν μπορούσε, φυσικά, να εξαιρεθεί η Αιτωλοακαρνανία. Πρόσφατα το Τμήμα Ασφαλείας Αγρινίου κατόρθωσε να εξαρθρώσει πολυμελή σπεύρα χασισοκαλλιεργητών και εμπόρων που δρούσε στο νομό και στη γειτονική Άρτα, καθώς και μεμονωμένους «επαγγελματίες».

Συγκεκριμένα στην περιοχή Μεγάλης Χώρας συνέλαβε 2 άτομα με εργαλεία και κατάσχεσε 5 δενδρύλλια ινδικής κάνναβης. Στην Πογωνιά Βόνιτσας συνέλαβε 1 άτομο και ανακάλυψε 44 δενδρύλλια.

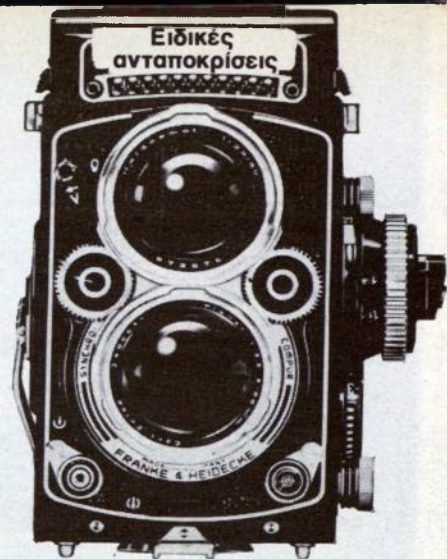
Αλλά η μεγαλύτερη επιτυχία του Τμήματος ήταν ο εντοπισμός και η σύλληψη εξαμελούς σπεύρας στο χωριό Πατιόπουλο Βάλτου η οποία καλλιεργούσε σε δασώδη και

Στη φωτογραφία άνδρες της ομάδας δίωξης ναρκωτικών της Ασφάλειας Αγρινίου, με τον αστυνομικό διευθυντή και τον εισαγγελέα πλημ/κών Άρτας στο χώρο της «φυτείας» στο Πατιόπουλο, με μερικά από τα «ευρήματα».

απόκρημνη περιοχή 220 δενδρύλλια χασίς, ύψους 3 - 4 μέτρων, άριστης ποιότητας.

Στη φυτεία γινόταν «αυτόματο πότισμα» με λάστιχο μήκους 1.500 μέτρων περίπου από τα οποία τα 800 μέτρα ήταν επιμελώς χωμένα στο έδαφος. Σύμφωνα με πρόχειρες εκτιμήσεις υπολογίσθηκε ότι το κάθε δενδρύλλιο θα «έβγαζε» τουλάχιστον δύο κιλά αποξηραμένη φούντα. Στα χέρια της σπεύρας βρέθηκε ακόμα και 1 κιλό αποξηραμένη φούντα.

Τέλος, λίγες μέρες αργότερα αστυνομικοί της Ασφάλειας συνέλαβαν 1 άτομο που καλλιεργούσε 44 δενδρύλλια χασίς στο Μενίδι Βάλτου.



Στιγμιότυπο από την εκδήλωση της Α.Δ. Καβάλας.

ΚΑΒΑΛΑ

Γιορταστική εκδήλωση για τα παιδιά του προσωπικού της ΕΛ.ΑΣ. του νομού Καβάλας πραγματοποιήθηκε, με την ευκαιρία των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς στη λέσχη της Α.Δ. Καβάλας. Μικροί και μεγάλοι διασκέδασαν χορεύοντας με τη συντροφιά της στρατιωτικής μουσικής που διατέθηκε ευγενικά, για τον σκοπό αυτό από την τοπική μεραρχία. Στα παιδιά προσφέρθηκαν δώρα και αναψυκτικά.

Οι αστυνομικοί εύχονται και προσφέρουν στους συμπολίτες τους.



ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Όπως κάθε χρόνο, οι αστυνομικοί της Α.Δ. Ιωαννίνων, πρόσφεραν δώρα σε άπορες οικογένειες της πόλης την παραμονή των Χριστουγέννων. Τα δώρα συγκεντρώθηκαν έπειτα από προαιρετική συνεισφορά των ίδιων.



Η νικήτρια ομάδα της Α.Δ. Βοιωτίας.

ΒΟΙΩΤΙΑ

Ένας ποδοσφαιρικός αγώνας διαφορετικός από τους άλλους. Σημασία για τους διοργανωτές του δεν είχε η νίκη. Οι αντίπαλοι έπαιζαν από αγάπη στον άνθρωπο και το κοινωνικό σύνολο.

Πρόκειται για την ποδοσφαιρική συνάντηση που διοργάνωσαν οι αστυνομικοί της Αστυνομικής Διεύθυνσης Βοιωτίας και οι Δασικοί υπάλληλοι της ίδιας περιοχής στο Εθνικό Στάδιο Λιβαδιάς.

Αντιμέτωπες οι ομάδες της Α.Δ. και του Δασαρχείου και σκορ τελικό 6-2 υπέρ της Αστυνομίας, που πραγματοποίησε πολύ καλή εμφάνιση.

Οι εισπράξεις του αγώνα διατέθηκαν για την ενίσχυση της μονάδας Τεχνητού Νεφρού του Γενικού Κρατικού Νοσοκομείου Λιβαδειάς.

Μετά το τέλος του αξιωματικού της Α.Δ. Βοιωτίας σαν εκπρόσωπος της συντονιστικής (διοργανώτριας) επιτρο-

πής πρόσφερε στον διευθυντή του νοσοκομείου τραπεζικό βιβλιάριο καταθέσεων με το ποσό των 340.000 δραχμών που συγκεντρώθηκε από την αθλητική αυτή εκδήλωση.

Η εκδήλωση πήρε πανηγυρικό χαρακτήρα με την παρουσία της Νομάρχης, του Αστυν. Διευθυντή Βοιωτίας, του Αστυν. Υποδιευθυντή, του Δ/ντή Δασών, του Διοικητή της Πυροσβεστικής, του Δ/ντή της Επιθεώρησης εργασίας και πολλών φιλάθλων που χειροκρότησαν θερμά τους αγωνιζόμενους.

Κατά τη διάρκεια του παιγνιδιού αεροπλάνο έριξε στους φιλάθλους λουλούδια και στους ποδοσφαιριστές μπάλα με τη συνοδεία της μπάντας του Δήμου Λιβαδιάς.

Στην νικήτρια ομάδα απονεμήθηκε κύπελλο και σ' όλους τους ποδοσφαιριστές αναμνηστικά μετάλλια από την Νομάρχη Βοιωτίας.

Σε λόγο που εκφώνησε στην αρχή του αγώνα, αξιωματικός της Α.Δ. Βοιωτίας αναφέρθηκε στον σκοπό της εκδήλωσης, στην ανάγκη ανάπτυξης συναδελφικής αλληλεγγύης μεταξύ των υπαλλήλων της πόλης καθώς και στη σημασία ανάπτυξης φιλίας μεταξύ Αστυνομίας και κοινού, τονίζοντας ιδιαίτερα την ανάγκη της ηθικής συμπαράστασης των πολιτών στο έργο της.

ΜΑΓΝΗΣΙΑ

Με δύο καλαίσθητα και εύχρηστα φυλλάδια έστειλε τις χριστουγεννιάτικες ευχές στους συμπολίτες της η Τροχαία Βόλου της Α.Δ. Μαγνησίας. Απευθύνθηκε σε μικρούς και μεγάλους με τα ενημερωτικά μηνύματά της για να τους θυμίσει ξανά πως πρέπει να κυκλοφορούν σωστά στους δρόμους, αλλά και να οδηγούν σωστά, αν διαθέτουν όχημα (δίτροχο ή τετράτροχο).

Οι σύντομες συμβουλές προς τους γονείς, τους τονίζουν την ανάγκη για προστασία του παιδιού τους από κυκλοφοριακούς κινδύνους αλλά και τη σωστή καθοδήγηση των παιδιών από τους ίδιους μέσα στο οικογενειακό περιβάλλον πάνω σε οδικά θέματα.

Οι παροτρύνσεις προς τους μαθητές επισημαίνουν μια σειρά από κινδύνους και ενέργειες που πρέπει να αποφεύγονται για την διασφάλιση της σωματικής τους

ακεραιότητας και την πρόληψη ατυχημάτων.

Τέλος, οι υπενθυμίσεις προς τους οδηγούς, αφορούν μια σειρά από κινήσεις που πρέπει να μην ξεχνούν όταν ξεκινούν για ταξίδι και λείνουν με υπερτονισμένες αναφορές στην αποφυγή κατανάλωσης οινοπνευματωδών πριν την οδήγηση και ανάπτυξης υπερβολικής ταχύτητας στους δρόμους.

Ιδιαίτερα χρήσιμο είναι το σημείο των ερωτημάτων που απευθύνονται στον κάθε οδηγό:

«Φύλε οδηγέ

– Τί θα κάνεις αν, ταξιδεύοντας με την οικογένειά σου, σου έσπαζαν τα φρένα;



– Τί θα κάνεις αν, στα 5 μέτρα πεταγόταν ξαφνικά ένα απρόσεκτο παιδί και ο δρόμος ήταν θρεγμένος;

– Ρώτησες ποτέ τί λάστιχα φορά το αυτοκίνητό σου, τί φρένα και τί αμορτισέρ έχεις και πώς λειτουργούν αυτά;

– Τί θα συμβεί αν ενώ τρέχεις με μεγάλη ταχύτητα σπάσει κάποιο λάστιχο;

– Ρώτησες αν ξέρει ο εαυτός σου να σου πει τί συμβαίνει σε ένα αυτοκίνητο όταν παίρνει μια στροφή;

– Τί θα συμβεί, αν στη στροφή επάνω αναγκασθείς να αλλάξεις δίαυα την τροχιά του αυτοκινήτου σου;

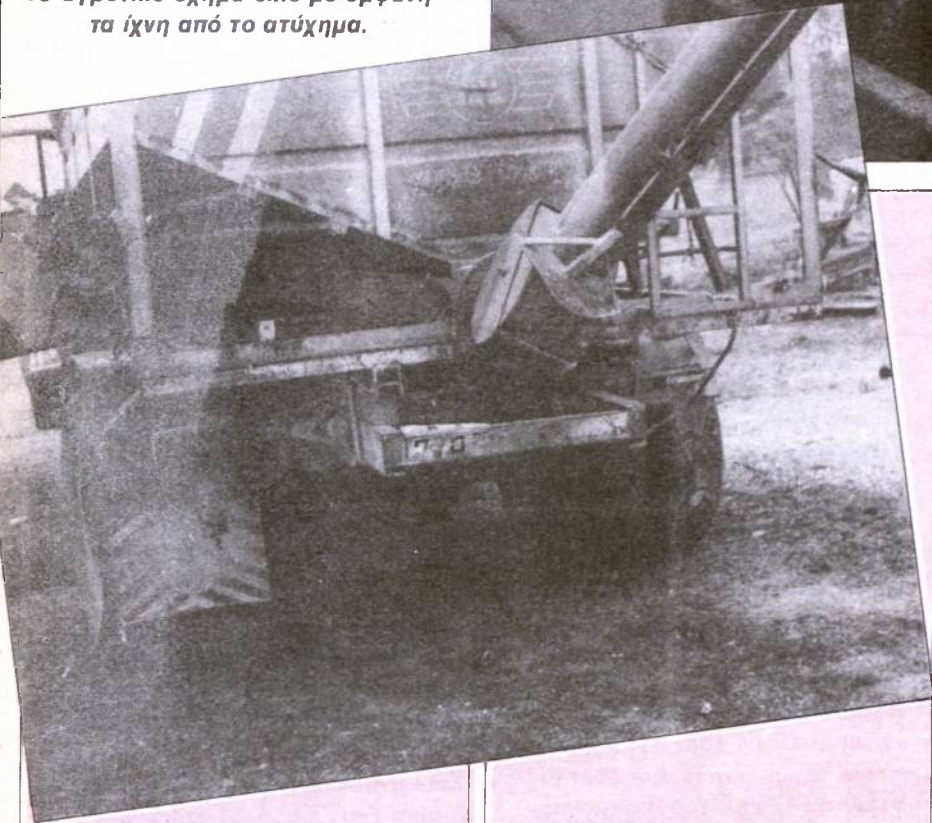
– Μη τα διαγράφεις όλα αυτά με ένα εγωϊστικό και εγκληματικό «εμένα δεν με νοιάζει, δεν τρέχω», γιατί όλοι αυτοί που σκοτώνονται στο δρόμο είναι άνθρωποι σαν εσένα που ποτέ δεν έτρεχαν».

ΚΟΖΑΝΗ

Χαράματα, λίγο πριν τις 6. Γαλήνη και καταχνιά απλώνεται γύρω. Πάνω στην άσφαλτο «καθρεφτίζονται» τα σημάδια της βροχής και

Το ταξί έχει μετατραπεί σε φουσαρμόνικα μετά τη σύγκρουση.

Το αγροτικό όχημα-σιλό με εμφανή τα ίχνη από το ατύχημα.



της πάχνης, που συνεργάστηκαν αρμονικά ολονυχτίς. Τίποτα δεν ταράζει τη σιγαλιά, εκτός από κάποιους, σκόρπιους, ήχους αυτοκινήτων. Η κίνηση είναι ακόμα μηδαμινή.

Βρισκόμαστε, με τα μάτια της Τροχαίας Κοζάνης στον εθνικό δρόμο Κοζάνης-Ιωαννίνων. Εκεί όπου μέσα σε λίγα λεπτά έχασε τη ζωή του ο 36χρονος ταξιτζής Κων/νος Μακρίδης, κάτοικος Κοζάνης και τραυματίστηκε σοβαρά ο συνεπιβάτης του Αθανάσιος Γρη-

γοριάδης 25 χρόνων, κάτοικος Αθηνών.

Όταν ο προϊστάμενος και οι άνδρες του τμήματος έφθασαν στο σημείο του ατυχήματος διαπίστωσαν πως το ταξί είχε προσκρούσει από άγνωστη αιτία, σε προπορευόμενο όχημα με αποτέλεσμα να τραυματιστούν οι επιβάτες του και να συνθλιβεί, κυριολεκτικά, το μπροστινό μέρος του.

Το όχημα που προπορευόταν είχε εξαφανισθεί, αφήνοντας γύρω του κάποια αρκετά αποκαλυπτικά πειστήρια, όπως το σιτάρι με το

οποίο ήταν φορτωμένο, τον δεξιό λασπωτήρα και το δεξί πίσω φανάρι του.

Αυτά τα στοιχεία αξιολογούν μεθοδικά οι αστυνομικοί και γύρω στις 11.30 το πρωί της ίδιας μέρας συγκεκριμενοποιούν κάποια συμπεράσματα.

Αμέσως αρχίζουν την αναζήτηση και σε απόσταση 23 χιλιομέτρων από το σημείο της σύγκρουσης, στο χωριό Βαθύλακκος ανακαλύπτουν ένα μεγάλο αγροτικό όχημα (σιλό) που τα στοιχεία του ταιριάζουν απόλυτα με τα πειστήρια που έχουν στα χέρια τους. Αφού σιγουρεύονται πως το όχημα είναι αυτό που αναζητούν, εντοπίζουν τον οδηγό-ιδιοκτήτη του, 27χρονο γεωργό Βασίλειο Μαρκούλη, κάτοικο του ίδιου χωριού.

Ύστερα από σχετική εξέταση ο Μαρκούλης ομολογεί την εμπλοκή του στο ατύχημα και μαζί με τη δικογραφία που σχηματίστηκε στέλνεται στον εισαγγελέα.

Για την τόσο ζωντανή και ενδιαφέρουσα ανταπόκριση, με τις χαρακτηριστικότερες φωτογραφίες ευχαριστούμε την Τροχαία Κοζάνης.

Νέο Διοικητικό Συμβούλιο στο Εθνικό Τμήμα Ελλάδας

Νέο διοικητικό συμβούλιο στο Εθνικό Τμήμα Ελλάδας της Διεθνούς Ένωσης Αστυνομικών (ΙΡΑ), εκλέχτηκε στις εκλογές της 29-11-86 που έγιναν στα γραφεία της Ένωσης (Βερανζέρου 13).

Το νέο διοικητικό συμβούλιο, που αποτελείται από αντιπροσώπους όλων των τοπικών διοικήσεων της χώρας, συγκροτήθηκε σε σώμα



Μέλη της ΙΡΑ, που έλαβαν μέρος στις αρχαιρεσίες για την ανάδειξη νέου Διοικητικού Συμβουλίου στο Εθνικό Τμήμα.

ως ακολούθως:

Πρόεδρος: Κων/νος Καλογερόπουλος

Αντιπρόεδρος: Ευάγγελος Γεωργίου

Γεν. Γραμματέας: Κων/νος Βασιλάκης

Ταμίας: Παναγιώτης Κολοκάθης

Αναπλ. Γεν. Γραμματέας: Ιωάν. Κασσωτάκης

Αναπλ. Ταμίας: Γεώργιος Κατσαρόπουλος

Συνεστίαση στη Θεσσαλονίκη

Συνεστίαση μεταξύ των αστυνομικών, πραγματοποιήθηκε πρόσφατα στη Θεσσαλονίκη, με πρωτοβουλία της Τοπικής Διοίκησης Θεσσαλονίκης - Κ. Μακεδονίας της Διεθνούς Ένωσης Αστυνομικών.

Σε σύντομη προσφώνησή του, ο πρόεδρος της Τοπικής Διοίκησης αστυνομικός υποδιευθυντής Στέφανος Παπαδόπουλος, αφού ευχαρίστησε τους παριστάμενους και



Ο διεθνής γενικός γραμματέας της ΙΡΑ Theo Leenders, στα γραφεία του ελληνικού Τμήματος της ΙΡΑ, με μέλη του διοικητικού συμβουλίου.

τον γενικό αστυνομικό διευθυντή Θεσ/κης ταξίαρχο Λάμπρο Παπαδημητρίου για τη συμβολή του στην παραχώρηση γραφείων στην Ένωση, αναφέρθηκε στους σκοπούς και τη σημασία της ΙΡΑ στον ευρύτερο χώρο της Αστυνομίας.

Στην όμορφη αυτή εκδήλωση παραβρέθηκαν ο γενικός αστυνομικός διευθυντής της πόλης, ο επιθεωρητής Κεντρικής Μακεδονίας, άλλοι αξ/κοί και πολλοί αστυνομικοί, μέλη της ΙΡΑ.

Ο γεν. γραμματέας της ΙΡΑ στην Ελλάδα

Επίσκεψη στην Αθήνα πραγματοποίησε πρόσφατα, ο διεθνής γενικός γραμματέας της Διεθνούς Ένωσης Αστυνομικών (Ι.Ρ.Α.) Ολλανδός Theo Leenders.

Ο κ. Leenders κατά την εδώ παραμονή του, επισκέφτηκε τα γραφεία της Ένωσης, όπου είχε ενημερωτικές επαφές με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνι-

κού Τμήματος και της Τοπικής Διοίκησης Αθηνών. Ενημερώθηκε για την πορεία της προετοιμασίας του 22ου Συνεδρίου του Διεθνούς Εκτελεστικού Συμβουλίου, το οποίο ως γνωστόν θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα από 10-17/10/1987.

Εκδρομές της ΙΡΑ για το 1987

Για το 1987, το Ελληνικό Τμήμα της ΙΡΑ έχει προγραμματίσει μια σειρά εκδρομών τόσο στην Ελλάδα (με τη μορφή μονοήμερων ή διήμερων εκδρομών) όσο και στο εξωτερικό (πολυήμερες εκδρομές).

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επικοινωνήσουν με τα γραφεία της Ένωσης Βερανζέρου 13, 5ος όροφος τηλ. 36.01.180.

ΧΟΜΠΥ

Ο Άγγλος αστυνομικός John Weeks διέυθυνσε: 14 MANOV ROAD, CHEDZOY, BRIDGWATER SOMEVSET, TA7 8 QZ, ENGLAND, είναι συλλέκτης πινακίδων οχημάτων κάθε τύπου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να αλληλογραφήσουν στην παραπάνω διεύθυνση, στα Αγγλικά ή Γαλλικά.



ΠΡΟΑΓΩΓΕΣ

Επαναφέρθηκε στην ενεργό υπηρεσία και προήχθη στο βαθμό του ταξίαρχου, αναδρομικά από 19-5-86, ο αστυνομικός διευθυντής ΚΑΛΑΝΤΖΗΣ Αθανάσιος του Αρχοντή.

Προήχθη, κατ' εκλογή, στο βαθμό του αστυνομικού υποδιευθυντή, αναδρομικά από 10-10-85, ο αστυνόμενος Α' ΔΡΟΣΟΠΟΥΛΟΣ Θεμιστοκλής του Ιακώβου.

ΑΠΟΣΤΡΑΤΕΙΕΣ

Αποστρατεύτηκε, με αίτησή του και ένα μήνα μετά την προαγωγή στο βαθμό του, ο ταξίαρχος υγειονομικού ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ Κυριάκος του Δημητρίου.

Αποστρατεύτηκαν, ύστερα από αίτησή τους οι αστυνομικοί υποδιευθυντές ΓΑΚΗΣ Αγαθάγγελος του Πέτρου και ΞΑΝΘΑΚΟΣ Χαράλαμπος του Σταύρου.

Αποστρατεύτηκαν οι κατωτέρω αστυνομικοί υποδιευθυντές, λόγω συμπλήρωσης 35ετίας, που προήχθησαν στο βαθμό τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 48 Ν. 1481/84 και του Ν. 988/79:

ΚΑΤΣΙΚΟΝΟΥΡΗΣ Θεόδωρος του Γεωργίου, ΚΑΛΛΕΡΓΗΣ Εμμανουήλ του Ανδρέα, ΚΑΡΑΠΕΤΣΑΣ Λάμπρος του Κων/νου και ΜΑΓΚΛΑΡΗΣ Γεώργιος του Παναγιώτη.

Αποστρατεύτηκαν, με αίτησή τους, οι αστυνομικοί υποδιευθυντές ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Γεώργιος του Κων/νου και ΠΡΙΟΝΑΣ Διονύσιος του Δημητρίου, οι οποίοι προήχθηκαν στο βαθμό τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1 παρ. 2 του Ν. 988/1979.

Αποστρατεύτηκαν οι κατωτέρω αξιωματικοί:

- Με αίτησή του, ο αστυνόμενος Α' ΧΑΤΖΥΑΡΓΥΡΗΣ Αριστείδης του Γεωργίου.

- Με αίτησή τους, οι αστυνόμοι Α' ΜΕΣΙΑΚΑΡΗΣ Βασίλειος του Κων/νου, ΚΑΚΚΑΒΑΣ Φώτιος του Αθανασίου και ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ Δημήτριος του Παναγιώτη, οι οποίοι προήχθησαν στο βαθμό τους σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1, παρ. 2 του Ν. 988/79.

- Ένα μήνα μετά την προαγωγή στο

βαθμό τους οι αστυνόμοι Α' ΤΣΑΜΗΣ Παναγιώτης του Γεωργίου, ΑΔΑΜΑΣ Μιχαήλ του Κυριάκου, ΤΖΑΝΕΤΑΚΟΣ Δημήτριος του Ευαγγέλου και ΛΑΚΑΦΩΣΗΣ Κων/νος του Ηλία.

- Λόγω σωματικής ανικανότητας και ένα μήνα μετά την προαγωγή στο βαθμό του, ο υπαστυνόμενος Α' ΚΟΥΜΕΝΤΑΚΟΣ Γεώργιος του Βασιλείου.

- Με αίτησή τους ο υπαστυνόμενος Α' ΖΑΜΙΟΥΔΗΣ Δημήτριος του Χρήστου και υπαστυνόμενος Β' ΤΣΟΓΚΑΣ Δημήτριος του Παναγιώτη.

ΗΘΙΚΕΣ ΑΜΟΙΒΕΣ

Με διαταγή της Αστυνομικής Διεύθυνσης Δράμας, απονεμήθηκε «ΑΠΛΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ», με το κατωτέρω αιτιολογικό, στους αστυνόμο Α' Μπαϊραμάκη Γεώργιο, προϊστάμενο του Τ.Α. Δράμας, αστυνόμο Β' Μποζίκη Κων/νο, ανθυπαστυνόμο Δεμερτζή Γεώργιο και αστυφύλακες Χαίτα Ιωάννη, Μπουτζουκίδη Ιωάννη, Πατάζογλου Αριστοτέλη και Διαμαντίδη Ιωσήφ του ίδιου τμήματος ασφαλείας, διότι «με εξαιρετικό ζήλο και πέραν του καλώς εννοούμενου υπηρεσιακού καθήκοντος, με επιμονή και εύστοχους χειρισμούς», πέτυχαν να συλλάβουν μέσα στο σπίτι του, τον έμπορο ναρκωτικών ΜΠΙ-ΜΠΙΛΗ Χρήστο, τη στιγμή που συσκέυαζε ηρωίνη σε φακελλάκια, να θρουν και να κατάρχουν 15 γραμμάρια ηρωίνης, 320 γραμμάρια ινδικής κάνναβης σε κορυφάδες, 6 φακελλάκια ηρωίνης 0,200 γραμμ. το καθένα, 14 εκατόφυλλα πακέτα σιχαρόχαρτου, 5 σύριγγες μιας χρήσης, 1 μπουκάλι ναρκωτικό φάρμακο DI-COVIX, μία ζυγαριά ακριβείας, 220.000 δρχ., 1.400 δολάρια Η.Π.Α. και 200 Γαλλικά φράγκα και να συλλάβουν επίσης, ταυτόχρονα, τον τοξικομανή ΠΑΡΑΤΣΛΙΔΗ Λάζαρο που χρησιμοποιούσε ο πρώτος απ' τους συλληφθέντες, σε «θαποράκι» και έτσι, οι ανωτέρω αστυνομικοί, με την ενέργειά τους αυτή, πρόσφεραν «σπουδαίας σημασίας υπηρεσία στη Δημόσια Ασφάλεια και προκάλεσαν τα ευμενή σχόλια του κοινού και του Τύπου για το αστυνομικό Σώμα».

Με διαταγή της ίδιας Αστυνομικής Διεύθυνσης, απονεμήθηκε «ΑΠΛΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ» στον προϊστάμενο του Τμήμα-

τος Τάξης Δράμας, αστυνόμο Α' Ξεφτέρη Βασίλειο και στους υπαστυνόμο Α' Κυριακούδη Αριστείδη, ανθ/μο Μαυρουδή Βασίλειο, αρχιφύλακες Κοσμίδη Ευάγγελο και Παπαδόπουλο Αμανάτι και αστυφύλακες Νικίτη Θεόδωρο, Μαρρινίδη Χρήστο και Τατζόπουλο Πολυχρόνη, του ίδιου αστυνομικού τμήματος, με το κατωτέρω αιτιολογικό:

«Διότι εργάστηκαν μεθοδικά, συντονισμένα και δραστήρια και πέτυχαν τον εντοπισμό αποθήκης, στη Δράμα, που είχε μετατραπεί σε παράνομο εργαστήριο νοθείας ελαιόλαδου, από τους ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟ Ευθύμιο και ΔΙΚΤΑΠΑΝΗ Γεώργιο, οι οποίοι νόθευαν ελαιόλαδα με σπορέλαια και πυρηνέλαια και το μίγμα αυτό το τοποθετούσαν σε άδεια δοχεία τα οποία βρέθηκαν στην κατοχή τους και έφεραν εξωτερικά την ένδειξη «ΠΑΡΘΕΝΟ ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ» και στη συνέχεια αφού τα σφράγιζαν τα διοχέτευαν στην αγορά σαν γνήσια παρθένα ελαιόλαδα. Ακόμη διαπιστώθηκε ότι κατείχαν όργανα άντλησης λαδιού, ένα μηχανισμό σφράγισης δοχείων, 2.300 καινούργια πώματα, 540 άδεια δοχεία ελαιόλαδου προοριζόμενα για γέμισμα, που όλα κατασχέθηκαν.

Επίσης στην αποθήκη βρέθηκαν και δεσμεύθηκαν 76 δοχεία των 17 λίτρων γεμάτα νοθευμένο ελαιόλαδο και 80 τόννοι άλλα ελαιόλαδα και σπορέλαια, σε βαρέλια και δοχεία, προοριζόμενα για νόθευση.

Προσέφεραν έτσι σπουδαίας σημασίας υπηρεσία στη Δημόσια Υγεία και απέσπασαν για την υπηρεσία και την αστυνομία γενικότερα τα ευμενή σχόλια του κοινού των εφημερίδων και της τηλεόρασης.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ

Οι διατάξεις που ίσχυαν για τις εκθέσεις των ουσιαστικών προσόντων του προσωπικού με σύμβαση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στο Δημόσιο, Ν.Π.Δ.Δ. και Ο.Τ.Α., δεν παρείχαν δικαίωμα ένστασης στον κρινόμενο μισθωτό για την τροποποίηση ή διόρθωση της έκθεσης ουσιαστικών προσόντων του, όπως συνέβαινε

για τους μόνιμους Δημόσιους υπάλληλους.

Το νομοθετικό αυτό κενό καλύφθηκε πρόσφατα, για λόγους ίσης μεταχείρισης, με τη θέσπιση της εξουσιοδοτικής διάταξης της παρ. 18 του άρθρου 16 του Ν. 1586/86, με την οποία παρέχεται εφεξής στο πιο πάνω προσωπικό, δικαίωμα ένστασης κατά των εκθέσεων ουσιαστικών προσόντων, ώστε να εξασφαλίζεται η καλύτερη προστασία του αλλά και το έργο της αξιολόγησης να ασκείται με την επιβαλλόμενη αντικειμενικότητα και υπευθυνότητα.

Οι διευκρινίσεις αυτές παρέχονται σε σχετική εγκύκλιο του υπουργείου Προεδρίας της Κυβέρνησης που κοινοποιήθηκε στις διοικήσεις αξιωματικού της ελληνικής αστυνομίας με την 6017/11/4α από 6-10-86 διαταγή της Διεύθυνσης Προσωπικού Υ.Δ.Τ.

ΕΝΣΗΜΟ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΤΡΑΤΟΥ

Υπενθυμίζεται ότι, μετά την έκδοση του υπ' αριθ. 54/21-2-85 Προεδρικού Διατάγματος, που αλλάζει τον τύπο του Κοινού ενσήμου των Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας, τα παλαιά ένσημα αποσύρθηκαν και από 1-1-87 κυκλοφορούν τα νέα ένσημα των 5 και 10 δραχμών, με τα οποία εφοδιάστηκαν και οι υπηρεσίες της ελληνικής αστυνομίας.

Τα ένσημα των Μετοχικών Ταμείων επικολλούνται υποχρεωτικά:

α. Σε κάθε αίτηση που υπόκειται σε χαρτοσήμανση και υποβάλλεται από οποιονδήποτε σε Αρχές, Οργανισμούς ή Υπηρεσίες, υπαγόμενες στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας (Στρατού, Ναυτικού και Αεροπορίας), καθώς επίσης και στις Αρχές της Ελληνικής Αστυνομίας και του Λιμενικού Σώματος, και τις από αυτές εξαρτώμενες Αρχές ή Υπηρεσίες. Στην έννοια της αίτησης περιλαμβάνεται και κάθε άλλο έγγραφο το οποίο κατά την περί χαρτοσήμου νομοθεσία υπόκειται σε χαρτόσημο αίτησης, καθώς και οι προσφορές Προμηθευτών.

β. Σε κάθε αίτηση που υποβάλλεται μέσω Πολιτικής, Δημοτικής ή Κοινοτικής Αρχής ή της Ελληνικής Αστυνομίας

και προοριζόμενης για τις στο προηγούμενο εδάφιο Αρχές.

γ. Σε κάθε θεβαίωση ή πιστοποιητικό ή αντίγραφο αυτών που εκδίδονται από τις Αρχές, Υπηρεσίες ή Οργανισμούς Δημοσίου Δικαίου που μνημονεύονται στο παραπάνω εδάφιο (α).

Η αξία του ενσήμου των Μετοχικών Ταμείων Στρατού, Ναυτικού, Αεροπορίας (ΜΤΣΝΑ) που επικολλάται σε κάθε έγγραφο έχει οριστεί ίση με την αξία του χαρτοσήμου και χρησιμοποιείται το ένσημο των δέκα (10) δραχμών. Ειδικά στις θεωρήσεις για το γνήσιο της υπογραφής χρησιμοποιείται το ένσημο των πέντε (5) δραχμών.

Έγγραφα που δεν φέρουν το νόμιμο ένσημο Μετοχικών Ταμείων είναι άκυρα από τις Δημόσιες και λοιπές Αρχές, οι οποίες και δεν υποχρεούνται σε απόδοση επ' αυτών.

ΠΑΓΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΒΟΛΗ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ

Με το άρθρο 11 του Ν. 1599/1986 «Σχέσεις Κράτους-Πολίτη..», επιβάλλεται η σύσταση παγίας προκαταβολής χαρτοσήμου και υπευθύνων δηλώσεων, σε όλες τις υπηρεσίες του Δημοσίου και τα Ν.Π.Δ.Δ. που, στις συναλλαγές τους με το κοινό, απαιτούν χαρτόσημο ή υπεύθυνες δηλώσεις.

Για το σκοπό αυτό, η Διεύθυνση οικονομικών Υ.Δ.Τ. με εγκύκλιό της όρισε τις υπηρεσίες της ελληνικής αστυνομίας στις οποίες συστάθηκε παγία προκαταβολή χαρτοσήμου και υπευθύνων δηλώσεων για τη διάθεση απ' ευθείας στους ενδιαφερόμενους, κατά τη διεκπεραίωση των υποθέσεών τους.

Οι διαχειριζόμενοι την παγία προκαταβολή χαρτοσήμου και υπευθύνων δηλώσεων υποχρεούνται, να είναι πάντοτε εφοδιασμένοι με χαρτόσημο και υπεύθυνες δηλώσεις, για να μην παρατηρηθούν ελλείψεις και για να υπάρχει άμεση, χωρίς ταλαιπωρία εξυπηρέτηση των πολιτών.

Η παράλειψη τήρησης της υποχρέωσης αυτής συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα που τιμωρείται, σύμφωνα με τις διατάξεις του ισχύοντος για το αστυνομικό προσωπικό πειθαρχικού δικαίου.

ΑΠΟΔΟΧΕΣ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΩΝ

Για ενημέρωση των άμεσα και έμμεσα ενδιαφερόμενων, το τμήμα Β' της Διεύθυνσης Οικονομικού Υ.Δ.Τ., με την 8002/22/17 από 8-9-86 εγκύκλιο διαταγή, που στάλθηκε σε όλες τις διοικήσεις αξιωματικού της ελληνικής αστυνομίας, αναλύει διεξοδικά τις αποδοχές και τις λοιπές παροχές που δικαιούνται οι πρόσθετοι αστυφύλακες, όπως αυτές απορρέουν απ' τους σχετικούς νόμους και αποφάσεις.

Με τις διευκρινίσεις αυτές καθώς και με τα προσαρτημένα στην εγκύκλιο υποδείγματα για χορήγηση στους ενδιαφερόμενους, καθίσταται πλέον εύκολη η ενημέρωση των πρόσθετων αστυφυλάκων και των εργοδοτών τους.

ΠΕΝΘΗ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

Αστυφύλακας ΣΚΟΥΡΛΗΣ Εμμανουήλ, του Παναγιώτη, ετών 37, έγγαμος. Υπηρετούσε στη Δίνοση Ασφάλειας Αττικής και πέθανε στις 2-11-86 από ανίατη ασθένεια.

Αστυφύλακας ΠΕΤΡΙΔΗΣ Κων/νος του Ιωάννη, ετών 42, έγγαμος. Υπηρετούσε στην Αστυνομική Δίνοση Ροδόπης. Σκοτώθηκε στις 4-11-86, σε τροχαίο ατύχημα.

Αρχιφύλακας ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ Παύλος του Παναγιώτη, ετών 52, έγγαμος. Υπηρετούσε στην Αστυνομική Δίνοση Έδεσσας και πέθανε από ανίατη ασθένεια στις 11-11-86.

Θεσσαλονίκη: Πιάστηκε ο δράκος - θιαστής

Για πολύ καιρό, ο 38χρονος γεωργός είχε γίνει ο φόβος και ο τρόμος των ανύποπτων γυναικών που κυκλοφορούσαν πεζοί, στον εθνικό δρόμο Θεσ/κης - Μηχανιώνας. Εκεί είχε την έδρα του, ο Απόστολος Δελής, κάτοικος Επανωμής Θεσσαλονίκης, πατέρας 3 παιδιών.

Μόλις σουρούπωνε ο δράστης, έπαιρνε το ΙΧ φορτηγάκι του, χρώ-



Οδηγός - δολοφόνος

Συνελήφθη δεκα μέρες μετά την διάπραξη της αποτρόπαιης πράξης του, που συγκλόνισε το πανελλήνιο, ο ασυνείδητος οδηγός Σταύρος Χαραλαμπίδης 44 χρόνων.

Ο Χαραλαμπίδης το πρωί της 23/12/86, οδηγώντας το υπ' αριθμ. 119070 ΙΧ αυτοκίνητό του, μάρκας CITROEN, και τρέχοντας με υπερβολική ταχύτητα παρέσυρε και τραυμάτισε σοβαρά στη Λεωφόρο Καραμανλή 150, την 32χρονη εργάτρια Δήμητρα Βογιατζή, έγκυο στον τέταρτο μήνα και μητέρα δύο ανήλικων παιδιών. Ο οδηγός σταμάτησε παρουσία άλλων αυτοπτών μαρτύρων, παρέλαβε την τραυματισμένη γυναίκα, με σκοπό να την πάει στο ΚΑΤ, αλλά στη διάρκεια της πορείας του, ενεργώντας εγκληματικά, την εγκατέλειψε σε ερημική τοποθεσία της Εκάλης και εξαφανίστηκε. Το πτώμα της βρέθηκε τυχαία από τον 17χρονο Παναγιώτη Μανούσο, που είχε βγάλει το σκύλο του βόλτα, 6 μέρες μετά, μισοφαγωμένο και παραμορφωμένο από τα δαγκώματα των σκύλων της περιοχής.

Ο οδηγός απαθής και αμετανόητος, σκέπασε το αμάξι του με κάλυμμα, το τοποθέτησε έξω από το σπίτι του στην Κηφισιά και συνέχισε κανονικά να πηγαίνει στη

δουλειά του, κυκλοφορώντας με ταξί. Δεν κατόρθωσε όμως για πολύ, να ξεφύγει από τον ασφυκτικό κλοιό των καταδιωκτικών αρχών, παρ' όλες τις προφυλάξεις του.

Μετά από εκτεταμένες και φιλότιμες έρευνες της Τροχαίας Αττικής και του Τμήματος Ανθρωποκτονιών και Ληστειών της Ασφάλειας Αττικής, εντοπίστηκε το αμάξι, έξω από το σπίτι του δράστη. Μετά μάλιστα και την ομολογία της φίλης του, με την οποία συζούσε, ήταν θέμα ωρών η σύλληψή του. Περικυκλωμένος από την αστυνομία, αναγκάστηκε τελικά να παραδοθεί. Φορτωμένος με ένα σωρό βαριές κατηγορίες, οδηγήθηκε στον εισαγγελέα.

Τον λόγο τώρα έχει η Δικαιοσύνη. Η παραδειγματική τιμωρία του ασυνείδητου οδηγού - στερείτο άδειας οδήγησης - που με την πράξη του, παρουσίασε στην ελληνική κοινωνία, ένα νέο είδος εγκληματία, ασφαλώς θα συνετίσει και θα παραδειγματίσει την ασυνείδησία και εγκληματική αμέλεια, πολλών ανεύθυνων οδηγών που κυκλοφορούν ανάμεσά μας.

Ξεκαθάρισμα λογαριασμών

Συνελήφθη σε ενέδρα αστυνομικών τη Δευτέρα 5 Ιανουαρίου ο Πέτρος Πενταράκης (30 χρόνων



ματος γκρι και «περιπολούσε» στον εθνικό δρόμο για τον εντοπισμό των υποψήφιων θυμάτων του. Ήταν γυναίκες που συνήθως περίμεναν σε κάποια ερημική στάση αστικού λεωφορείου ή περπατούσαν στην άκρη του δρόμου, αφού τις πλησίαζε τους πρότεινε να τις μεταφέρει στον προορισμό τους. Φυσικά, κάθε άλλο παρά εκεί τις οδηγούσε. Τελικός προορισμός του, οι ερημικές τοποθεσίες, όπου χρησιμοποιώντας σωματική βία, ικανοποιούσε τις ανώμαλες ορέξεις του.

Στις δραστηριότητές του, έθεσε τέρμα η Ασφάλεια Θεσσαλονίκης και το Τμήμα Τάξης Νέων Επιβατών, που κατόρθωσαν μετά από συντονισμένες ενέργειες να τον συλλάβουν. Ανακρινόμενος ομολόγησε 10 βιασμούς νεαρών γυναικών και 9 απόπειρες.

άνεργος), ο οποίος τα ξημερώματα του Σαββάτου (3 Ιανουαρίου) πυροβόλησε και σκότωσε τον Πέρση πολιτικό φυγάδα Αχμάντ Μουσα Καμπάντι του Μπουχτιάρ, 31 χρονών. Η δολοφονία έγινε έξω από το κέντρο διασκέδασης «Ρεγγίνα» στη λεωφόρο Συγγρού. Τόσο το θύμα όσο και ο δράστης είναι σεσημασμένοι κακοποιοί και απασχόλησαν επανειλημμένα τις αστυνομικές αρχές.

Απ' έξω άνεση κι από μέσα... ηρωίνη!

Γάλλος σπουδαστής, ο Ζαν - Πολ Πουλέτ Κριστόφ, 21 χρονών συνελήφθη και οδηγήθηκε στην Ασφάλεια γιατί σε έρευνα που του έκαναν άνδρες της Αστυνομίας, την Τρίτη 23 Δεκεμβρίου, στο αεροδρόμιο, βρέθηκε να μεταφέρει έξη κιλά ηρωίνης αξίας 120.000.000 δραχμών.

Αλλά ας δούμε πώς ακριβώς έγιναν τα πράγματα.

Η Ασφάλεια Αττικής και ειδικά το Τμήμα Δίωξης Ναρκωτικών είχε πληροφορίες ότι διεθνής σπείρα εμπορίας ναρκωτικών εισάγει στην Ελλάδα μεγάλη ποσότητα ναρκωτικών από την Ασία. Έτσι ομάδα αστυνομικών ειδικών στη δίωξη των ναρκωτικών εγκαταστάθηκε στο αεροδρόμιο και έκανε έλεγχο σε όλες τις πτήσεις που προέρχονταν από τις χώρες της Ασίας.

Την Κυριακή 21 Δεκεμβρίου έφτασε στην Αθήνα με πτήση των Αιγυπτιακών Αερογραμμών «AIGYPT AIR» ο Πουλέτ Κριστόφ. Σύμφωνα με το διαβατήριό του πόλη αναχώρησής του ήταν η Βομβάη. Η άψογη εμφάνιση του γάλλου σπουδαστή δεν κατάφερε να ξεγελάσει τους αστυνομικούς, που τον θεώρησαν ύποπτο και προχώρησαν σε έρευνα. Στις πολυτελείς βαλίτσες που κρατούσε βρέθηκαν διπλά τοιχώματα με περιεχόμενο τα έξη κιλά ηρωίνης που ήταν άριστης ποιότητας (αυτό σημαίνει πως με τη νοθεία που θα της γινόταν η αρχική ποσότητα θα αυξανόταν κατά πολύ).

Ο Κριστόφ παρά τους ισχυρισμούς του ότι το μόνο που θα έ-

βγαζε από την υπόθεση ήταν 500 γραμμάρια ηρωίνης για προσωπική



του χρήσι, θεωρείται από την αστυνομία μέλος διεθνούς σπείρας εμπόρων ναρκωτικών και οι έρευνες για την αποκάλυψη στοιχείων που θα βοηθήσουν να βρεθεί η αλήθεια της υπόθεσης συνεχίζονται.

Πιστοί στο καθήκον

Η άγρια και πρωτοφανής κακοκαιρία που έπληξε τις μέρες των γιορτών, ολόκληρο σχεδόν τον Ελλαδικό χώρο, προκαλώντας μεγάλες καταστροφές και απώλειες ανθρωπινων ζώων, δεν πτόησε τις αρμόδιες υπηρεσίες Τροχαίας, σ' όλη τη χώρα. Οι ηρωϊκοί τροχονόμοι, αφιψώνοντας τις αντίξοες καιρικές συνθήκες, το τσουχτερό κρύο, τη δυνατό βροχή και τον παγερό αέρα, βοήθησαν στην απελευθέρωση πολλών ατόμων εγκλωβισμένων με τα αυτοκίνητά τους.

Χαρακτηριστικά αναφέρουμε δύο από τις πολλές περιπτώσεις, απεγκλωβισμού παγιδευμένων από-

μων από τα χιόνια. Η μία στην Αθήνα και η άλλη στη Φλώρινα. Στην Αθήνα η Τροχαία Αττικής και η Άμεση Δράση, οργάνωσαν με επιτυχία, επιχείρηση διάσωσης, στη χιονισμένη περιοχή Μόλα της Πάρνηθας, όπου είχε εγκλωβιστεί τριμελής οικογένεια. Επικεφαλής του πληρώματος του περιπολικού, που βρισκόταν κοντά στην Πάρνηθα, ήταν ο υπαστυνόμος Γιώργος Πρωτογεράκης της Τροχαίας Νέας Ιωνίας.

Το περιπολικό προσπάθησε να πλησιάσει την περιοχή, όπου είχαν αποκλειστεί τα άτομα, αλλά η προσπάθειά τους, δεν καρποφόρησε, γιατί ο δρόμος ήταν σκεπασμένος με πολλά χιόνια. Τότε ο υπαστυνόμος μαζί με δύο αστυφύλακες, αποφασίζουν να προχωρήσουν με τα πόδια, για να σώσουν την οικογένεια, που ήταν σε απόσταση 800 περίπου μέτρων. Σε κάποιο σημείο όμως της διαδρομής, γύρω στα 500 μ. στάθηκε αδύνατον να προχωρήσουν και έτσι αποφάσισαν να επιστρέψουν στο περιπολικό για να ξεκινήσουν την επιχείρηση διάσωσης από άλλο σημείο. Αυτή τη φορά η επιχείρηση είχε σαν αποτέλεσμα τη διάσωση της οικογένειας του 34χρονου Στέφανου Ζαρμπάντη.

Σε παρόμοια επιχείρηση στη Φλώρινα, ο διευθυντής της Α.Δ. Φλώρινας αστ. δ/ντής Ηλίας Κοτταρίδης, μαζί με αστυνομικούς του αστ. τμήματος Φλώρινας και Αγίου Γερμανού, κατόρθωσαν με θερμοκρασία 10 βαθμούς κάτω του μηδενός, να απελευθερώσουν από τα χιόνια εκδρομείς (ηλικιωμένους και παιδιά) που είχαν έλθει με πούλμαν από την Αθήνα.

Το λεωφορείο είχε αποκλειστεί στο χωριό Ψαράδες Πρεσπών, λόγω της σφοδρής κακοκαιρίας που επικρατούσε. Τη λύση έδωσε η αστυνομία, στέλνοντας δύο τζιπ και με επικεφαλής τον αστ. δ/ντή μετέφεραν τμηματικά τους επιβάτες στην Πρέσπα, απελευθερώνοντάς τους από τις εφιαλτικές στιγμές.

Οι παραπάνω χαρακτηριστικές περιπτώσεις δείχνουν την άμεση ανταπόκριση και το μέγεθος της προσφοράς του αστυνομικού προς τους συνανθρώπους του.



Στιγμιότυπο από την κοπή πίτας στην Αστυνομία Γλυφάδας. Διακρίνονται ο γεν. γραμματέας Παν. Μορφωπός, η ηγεσία της ΕΛ.ΑΣ., ο π. Ευσέβιος και άλλοι αξιωματικοί.

▲ Ο υπουργός Δημ. Τάξης Αντώνης Δροσογιάννης, κόβει την πρωτοχρονιάτικη πίτα της Τροχαίας Αττικής, παρουσία του αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ. αντ/γου Νίκωνα Αρκουδέα και του διοικητή της Τροχαίας ταξάρχου Γιώργου Λεπεσιώτη.



Πρωτοχρονιάτικες πίτες

Μέσα σε γιορταστική ατμόσφαιρα σε πολλές αστυνομικές υπηρεσίες της περιοχής Αττικής, αλλά και στην επαρχία, κόπηκαν οι καθιερωμένες πρωτοχρονιάτικες πίτες και

ανταλλάχθηκαν ευχές για τον καινούργιο χρόνο.

Η πολιτική ηγεσία του υπουργείου Δημόσιας Τάξης και η νέα ηγεσία της ΕΛ.ΑΣ., τίμησαν με την παρουσία τους, τις εκδηλώσεις που έγιναν στη Διεύθυνση Τροχαίας Αττικής, και σε αρκετά αστυνομικά τμήματα της περιοχής Αττικής.

Δραστηριότητες της θρησκευτικής υπηρεσίας της Ελληνικής Αστυνομίας στη διάρκεια των γιορτών.

Έντονη υπήρξε η δραστηριότητα της θρησκευτικής υπηρεσίας της ΕΛ.ΑΣ., στη διάρκεια των γιορτών. Συγκεκριμένα η θρησκευτική υπηρεσία διοργάνωσε γιορταστική Χριστουγεννιάτικη εκδήλωση στη Σχολή Αξιωματικών, όπου έψαλλε θυζαντινούς ύμνους η νεανική χορωδία του Ιερού Ναού Ευαγγελιστρίας Πειραιά.

Παρότρυνε τους δόκιμους υπαστυνόμους των τριών τάξεων και συγκέντρωσαν από προαιρετικό έρανο μεγάλο χρηματικό ποσό, το οποίο διέθεσαν για την αγορά δώρων και τροφίμων, που πρόσφεραν σε φιλανθρωπικό ίδρυμα της Καλλιθέας.

Ο προϊστάμενος της θρησκευτικής υπηρεσίας π. Ευσέβιος Πιστολής, πραγματοποίησε ομιλίες σε πολλές υπηρεσίες του Λεκανοπέδιου Αττικής, στη ΓΑΔΑ παρουσία του αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ. Νίκωνα Αρκουδέα καθώς επίσης και σε υπηρεσίες της Γενικής Αστυνομικής Δ/σης Θεσ/κης. Επισκέψεις αγάπης και συμπαράστασης έκανε σε νοσηλευτικά ιδρύματα των Αθηνών, προσφέροντας δώρα μαζί με θερμές ευχές.

Ρομπότ - πυροτεχνουργός



Η αστυνομία δίνει τη δική της μάχη στην Καλαμάτα...

Η αστυνομία στην Καλαμάτα δίνει τη δική της, αφανή ίσως αλλά καθοριστική για την πόλη, μάχη.

Κοντά στους χειμαζόμενους πολίτες από την πρώτη στιγμή, με αξιοσημείωτη συμμετοχή στο έργο της διάσωσης, της διαφύλαξης των περιουσιών του πληθυσμού και της προστασίας του από επίδοξους εκμεταλλευτές της δυστυχίας του.

Ένα έργο συνεχές, ποικιλόμορφο, που είναι αδύνατο να αποτιμηθεί με αριθμούς. Μια καθημερινή προσφορά στη δοκιμαζόμενη σκληρά περιοχή.

Άστεγοι μεταξύ αστέγων, οι συνάδελφοι της Αστυνομικής Διεύθυνσης Μεσσηνίας αγωνίζονται να ανακουφίσουν στο βαθμό του δυνατού τους συνανθρώπους τους μέσα σε ιδιαίτερα αντίξοες συνθήκες.

Κι εμείς υπερήφανοι για την προσφορά τους αυτή δεν έχουμε παρά να τους ευχηθούμε «κουράγιο».



Τα Αστυνομικά Τμήματα Τάξης, Ασφάλειας και Τροχαίας.



Τα αρχεία της Αστυνομικής Διεύθυνσης.



Λυόμενα για τη στέγαση Υπηρεσιών της Αστυνομίας.

Η ΕΛ.ΑΣ. προμηθεύτηκε πρόσφατα το νέο και πρωτότυπο συνεργάτη των πυροτεχνουργών. Πρόκειται για ένα ρομπότ υψηλής τεχνολογίας που κατευθύνεται με σύστημα τηλεχειρισμού από κοντά και από μακριά. Διαθέτει μηχανή λήψης μέσω της οποίας μεταδίδει εικόνες σε οθόνη για να μπορεί ο χειριστής αστυνομικός να παρακολουθεί την κατάσταση που επικρατεί στο χώρο που ελέγχει το ρομπότ.

Το όνομά του είναι Χάντερ δη-

λαδή κυνηγός, η προέλευσή του Αγγλική και η αξία του περίπου 7 εκατομμύρια.

Μη σας φανεί παράξενο δεν υπάρχει τίποτα που να το σταματάει. Μπορεί να ανεβαίνει και να κατεβαίνει σκάλες, να μπαίνει σε ασανσέρ, σε διαμερίσματα, τα οποία και ψάχνει, να διαρρηγνύει αυτοκίνητα, να σπάζει τζαμαρίες, να περπατάει παντού, στην ασφάλτο και στο χώμα και μάλιστα χωρίς να ακούγεται.

Φωτογραφίζει και παραλαμβάνει ύποπτα αντικείμενα και εκρηκτικούς μηχανισμούς τους οποίους εξουδετερώνει και διασπά πριν εκραγούν. Είναι θωρακισμένο και αντέχει στις εκρήξεις. Το μόνο που μπορεί να πάθει είναι να χάσει το χέρι του που όμως εύκολα αντικαθίσταται.

Τα μπράτσα του είναι σιδερένια και η καρδιά του δύο δωδεκάβολτες μπαταρίες. Μετακινείται εύκολα, χωράει ακόμη και στο πορτ μπαγκάζ ενός αυτοκινήτου.

Χειριστές του τρεις αξιωματικοί ένας αρχιφύλακας και 8 αστυφύλακες οι οποίοι έχουν εκπαιδευτεί από Άγγλους ειδικούς στα μυστικά των βομβιστικών μηχανισμών και την εξουδετέρωσή τους.

Οι 12 αστυνομικοί θα εκπαιδεύονται για 20 ακόμη μέρες από 24 Απριλίου στο Λονδίνο και οι 4 απ' αυτούς θα συνεχίσουν άλλες 20 μέρες τον Ιούνιο στο προχωρημένο στάδιο της εξουδετέρωσης βομβών.

Έτσι η ΕΛ.ΑΣ. απόκτησε, για πρώτη φορά στην ιστορία της, μια ειδικά εκπαιδευμένη ομάδα πυροτεχνουργών και ένα ρομπότ.

Το ρομπότ «κυνηγός» τώρα βρίσκεται στο αεροδρόμιο όπου μαζί με τα σκυλιά και τα άλλα ειδικά μέτρα του αερολιμένα το καθιστά ένα από τα ασφαλέστερα του κόσμου. Μπορεί όμως να χρησιμοποιηθεί και σε χώρους εκτός αεροδρομίου για τη συλλογή και εξουδετέρωση βομβών.



**ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ
ΤΗΣ 23-12-1986
του νέου αρχηγού
της ΕΛ.ΑΣ. αντιστράτηγου
Νίκωνα Αρκουδέα**

Προς το Αστυνομικό και Πολιτικό προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας.

Είμαι βαθιά συγκινημένος για την εξαιρετική τιμή που μου έκαμε η Κυβέρνηση να με περιβάλλει με την εμπιστοσύνη της και να με επιλέξει Αρχηγό της Ελληνικής Αστυνομίας, ενός θεσμού που πρωταρχικό στόχο έχει την εξασφάλιση της απρόσκοπτης κοινωνικής συμβίωσης των πολιτών και την προσφορά ολοένα και πιο αναβαθμισμένων υπηρεσιών στον Ελληνικό Λαό.

Η ευθύνη που συνεπάγεται η τοποθέτησή μου στην κορυφή της ιεραρχικής πυραμίδας του Σώματος

είναι ιδιαίτερα βαριά. Έχω πλήρη συναίσθηση και σαφή επίγνωση των μεγάλων ευθυνών που επωμίζομαι απέναντι στην Κυβέρνηση, στην πολιτική ηγεσία του Υπουργείου μας, στο προσωπικό της Ελληνικής Αστυνομίας και περισσότερο στον Έλληνα Πολίτη.

Καλούμαι να υλοποιήσω μαζί σας τους στόχους της Πολιτείας στον ευαίσθητο χώρο της Αστυνομίας στον οποίο έχουμε την τιμή να είμαστε ταγμένοι. Πρέπει να ανταποκριθούμε, στον ύψιστο δυνατό βαθμό, στα μηνύματα της εποχής μας, να αντιμετωπίσουμε με επιτυχία την πρόκληση των καιρών και να κάνουμε πράξη τους οραματισμούς του λαού μας, κάτω από τις οδηγίες και κατευθύνσεις της πολιτικής ηγεσίας της Χώρας.

Είμαι αισιόδοξος ότι θα επιτύχουμε στην αποστολή μας αυτή, γιατί έχω απόλυτη εμπιστοσύνη στις δυνατότητες, την προθυμία

και τη συμπαράσταση όλων σας, υπόσχομαι δε ότι θα αναλώσω όλες μου τις δυνάμεις προς την κατεύθυνση αυτή.

Μπροστά μας προβάλλει ανοιχτός ο στίβος της πραγμάτωσης των στόχων της νέας Ελληνικής Αστυνομίας, στόχων υψηλών που χρειάζονται άμιλλα ευγενική και αποτελούν καθήκον απέναντι στον κυρίαρχο λαό. Είναι χρέος μας να καταστήσουμε την Αστυνομία οργανισμό κοινωνικής προσφοράς, να σταθούμε συμπαραστάτες στον Έλληνα πολίτη και να συμβάλλουμε ενεργά για τη μετατροπή της απρόσωπης εξουσίας σε κοινωνία πολιτών, όπου το κράτος θα υπάρχει «από και για το λαό».

Η πολιτεία μας εμπιστεύθηκε την προστασία του δημοκρατικού μας πολιτεύματος, την προάσπιση των ατομικών και κοινωνικών δικαιωμάτων και ελευθεριών του πολίτη, την εξασφάλιση της γαλήνης

**ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΓΗ
ΤΗΣ 23-12-1986
του αποχωρήσαντα
αρχηγού της ΕΛ.ΑΣ.
αντιστράτηγου
Γιάννη Σταύρακα**

Ύστερα από τη χθεσινή απόφαση του ΚΥΣΕΑ, επανέρχομαι στον ιδιωτικό βίο, μετά από 36 χρόνια παρουσίας στην Υπηρεσία της Πατρίδας, της Δημοκρατίας, του Νόμου και του Ελληνικού Λαού.

Ευχαριστώ όλους όσους με τίμησαν στα χρόνια αυτά με την εμπιστοσύνη και την εκτίμησή τους. Τους ανταποδίδω το σεβασμό και την αγάπη μου.

Ιδιαίτερα όμως επιθυμώ να ευχαριστήσω τον απλό και ανώνυμο Έλληνα αστυφύλακα. Προς τον ακούραστο αυτό υπερασπιστή της ασφάλειας και γαλήνης του Ελληνικού Λαού, στρέφεται μ' ανυπόκριτο θαυμασμό η σκέψη μου, την ώρα αυτή που αποχωρώ από την ενεργό υπηρεσία και ως απλός Έλληνας πολίτης πλέον του σφίγγω θερμά το χέρι και δηλώνω ότι θα είμαι πάντα στο πλευρό του.

Στρέφω επίσης τη σκέψη μου και με σεβασμό υποκλίνομαι στη σεπτή μνήμη των συναδέλφων εκείνων, που έχασαν τη ζωή τους, αγωνιζόμενοι για τη διασφάλιση των έννομων αγαθών του κοινωνι-

κού συνόλου.

Απέρχομαι υπερήφανος γιατί μου δόθηκε η ευκαιρία να δω ζωντανή πραγματικότητα και να διατελέσω και Αρχηγός του ενός και ενιαίου Αστυνομικού Σώματος στη Χώρα μας. Για την πρόοδο και περαιτέρω ευδοκίμηση της Ελληνικής Αστυνομίας, για την προάσπιση των ελευθεριών και έννομων αγαθών του Ελληνικού Λαού, σας καλώ όλους να συνεχίσετε τις σκληρές προσπάθειές σας προς την κατεύθυνση αυτή, κάτω από τη νέα άξια ηγεσία σας.

και της τάξης, την εμπέδωση του αισθήματος ασφαλείας, την πρόληψη και την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας και την προστασία της νεολαίας μας, από τους κινδύνους που καθημερινά καραδοκούν.

Για να επιτύχουμε όμως τους στόχους μας θα πρέπει να ενεργούμε με γνώμονα το ότι είμαστε ταγμένοι στην υπηρεσία του πολίτη και όχι εκπρόσωποι μιας άτεγκτης εξουσίας, πέρα και πάνω απ' αυτόν. Πρέπει ο αστυνομικός να εφαρμόζει το νόμο σαν άνθρωπος προς άνθρωπο, γιατί τότε μόνο γίνεται ζωντανός εκπροσώπος του, γιατί τότε δημιουργεί την απαραίτητη ψυχική επαφή για την καλλιέργεια σχέσεων ευλίκρινους συνεργασίας με τους πολίτες και καταξιώνεται στα μάτια του λαού μας. Είναι επιτακτική ανάγκη και καθολικό αίτημα να κατανοήσει ο αστυνομικός ότι είναι ο προστάτης και φίλος του

πολίτη, ότι η εξουσία που του εμπιστεύθηκε η πολιτεία απορρέει από το λαό και ασκείται υπέρ αυτού.

Κατά την άσκηση των καθηκόντων σας να είσθε ψύχραιμοι, δίκαιοι και αντικειμενικοί, μεθοδικοί στη δράση σας και μετριοπαθείς στις εκτιμήσεις σας. Μακριά από κάθε υπερβολή και αδικαιολόγητη αυστηρότητα, να έχετε πάντα κατά νου ότι η επιείκεια και η ευγενική συμπεριφορά έχει οπωσδήποτε καλύτερα αποτελέσματα από την άτεγκτη εφαρμογή του νόμου.

Οι στόχοι της Ελληνικής Αστυνομίας όπως οριοθετούνται παραπάνω και όπως καθημερινά προσδιορίζονται από την πολιτική μας ηγεσία, δεν αφορούν μόνο το αστυνομικό αλλά και το πολιτικό προσωπικό, του οποίου τη συμβολή στην προσπάθεια της Ελληνικής Αστυνομίας για τη δημιουργία μιας νέας μορφής σχέσης κράτους - πο-

λίτη θεωρώ ιδιαίτερα σημαντική.

Βασικός παράγοντας για την επιτυχή εκτέλεση των καθηκόντων μας είναι οι άψογες συναδελφικές σχέσεις, στηριγμένες στην αρχή ότι όλοι υπηρετούμε τον ίδιο ιερό σκοπό και τις οποίες θα πρέπει πάντοτε να διακρίνει η απόλυτη σύμπνοια, η ευγενής άμιλλα και το υψηλό αίσθημα ευθύνης.

Στον καθημερινό σας αγώνα θα έχετε πάντοτε τη συμπαράσταση της Ηγεσίας του Σώματος, η οποία καταβάλλει κάθε προσπάθεια για τη συνεχή βελτίωση των συνθηκών εργασίας σας, στο μέτρο του δυνατού.

Με τις βασικές αυτές αρχές και με δεδομένη τη συμπαράσταση της Πολιτείας σας καλώ να δικαιώσουμε τα οράματα του Ελληνικού Λαού για μια Αστυνομία κοινωνικής προσφοράς και στήριξης της λαϊκής κυριαρχίας.

Αξιέπαινη προσφορά

Μια συγκινητική δωρεά, που δείχνει τα αισθήματα αγάπης και συμπαράστασης προς το Σώμα της Ελληνικής Αστυνομίας, έγινε από την Κοινότητα Δροσάτου Κιλκίς. Πρόκειται για την δωρεάν παραχώρηση της χρήσης κοινοτικού οικήματος για τη στέγαση του Αστυνομικού Τμήματος Δροσάτου.

Το νέο αυτό αστυνομικό κτίριο, κτίστηκε με έξοδα της κοινότητας, με χρηματικές προσφορές, αλλά και με προσωπική εργασία των κατοίκων, από την καθοδήγηση του τέως προέδρου της κοινότητας Κίμωνα Μωυσίδη. Η παραχώρησή του



Το νέο μοντέρνο κτίριο του Α.Τ. Δροσάτου Κιλκίς, ευγενική παραχώρηση της Κοινότητας στο αστυνομικό σώμα.

έγινε τον Δεκέμβριο του 1984. Το οίκημα, μοντέρνας κατασκευής, βρίσκεται στην είσοδο του Δροσά-

του, πάνω στον επαρχιακό δρόμο Δροσάτου - Κιλκίς.

Η πρωτοβουλία αυτή της κοινότητας Δροσάτου - Κιλκίς, μαρτυρεί το κλίμα συναδέλφωσης που επικρατεί μεταξύ πολιτών και Αστυνομίας προς όφελος πάντα του κοινωνικού συνόλου.

«Προτεραιότητες στη χάραξη στρατηγικής αστυνομικής δράσης ενόψει των τάσεων της εγκληματικότητας στη σύγχρονη κοινωνία»

– Την ανακοίνωση αυτή με θέμα: «Προτεραιότητες στη χάραξη στρατηγικής αστυνομικής δράσης ενόψει των τάσεων της εγκληματικότητας στη σύγχρονη κοινωνία» επρόκειτο να κάνει ο αγαπητός φίλος καθηγητής εγκληματολογίας Ηλίας Δασκαλάκης. Όμως, δυστυχώς, εντελώς ξαφνικά έπαυσε να βρίσκεται ανάμεσά μας. Κι έτσι ανέλαβε την υποχρέωση, την τελευταία στιγμή, να καλύψει το κενό που δημιούργησε ο θάνατός του ο Ι. Φαρσεδάκης αναπληρωτής καθηγητής εγκληματολογίας. Το θέμα της ανακοίνωσης καθώς και ο τίτλος της ήταν της δικής του επιλογής. Κι αυτό δυσχέραίνει ακόμη περισσότερο το έργο του Ι. Φαρσεδάκη ως αναγκαστικού αναπληρωτού του.

Μετά, μάλιστα, σχετική συνεννόηση με τους οργανωτές της Συνδιάσκεψης όπως δήλωσε ο κ. Φαρσεδάκης «αντιλήφθηκα ότι το ενδιαφέρον τους επικεντρώνεται περισσότερο στις προτεραιότητες που αναφέρονται στην αστυνομική **εκπαίδευση** ενόψει των διαμορφούμενων νέων τάσεων της εγκληματικότητας.

Επομένως όσα στη συνέχεια θα αναφέρω δεν ανταποκρίνονται απόλυτα προς τον προεπιλεγέντα τίτλο της ανακοίνωσης.

– Η **επισήμανση** των τάσεων εγκληματικότητας στη σύγχρονη κοινωνία δεν είναι ευχερής. Οπωσδήποτε διαπιστώνεται μια έξαρση παλαιών μορφών και όξυνση προβλημάτων που πάντοτε υπήρχαν, παράλληλα δε μια δυναμική εμφά-

Ι. ΦΑΡΣΕΔΑΚΗΣ
Αναπληρωτής Καθηγητής
Εγκληματολογίας
Διευθυντής Τομέα
Εγκληματολογίας
Τμήματος Κοινωνιολογίας
Π.Α.Σ.Π.Ε.

νιση νέων μορφών εγκληματικότητας.

Ετσι παριστάμεθα μάρτυρες μιας αυξανόμενης **παραβατικότητας των ανηλίκων**, κρουσμάτων εγκληματικής **βίας**, εξαπλούμενης κατάχρησης **τοξικών ουσιών** με τις γνωστές άμεσες και έμεσες εγκληματογενετικές παρενέργειες, αλλά και της εμφάνισης εγκλημάτων που σχετίζονται με την **πληροφορική**, την **οικονομική εγκληματικότητα**, **ρύπανση περιβάλλοντος** κλπ.

– Για την αντιμετώπισή τους διαγράφονται, ασφαλώς, αρκετές προτεραιότητες. Πιο κύριες από αυτές είναι:

- Α. Η δημιουργία της αναγκαίας υλικοτεχνικής υποδομής στην Αστυνομία.
- Β. Η ορθολογική οργάνωση του υπηρετούντος προσωπικού
- Γ. Η ανάγκη της διεθνούς συνεργασίας και πάνω απ' όλα
- Δ. Η σωστή επιλογή, εκπαίδευση και συνεχής ενημέρωση του αστυνομικού.

Αυτή η τελευταία – η εκπαίδευση του αστυνομικού – αποτελεί βασική **προϋπόθεση** για τη σωστή λειτουργία των υπολοίπων.

– Ως ένας από τους κύριους φορείς του επίσημου κοινωνικού ελέγχου του εγκλήματος, ο αστυνομικός οφείλει να γνωρίζει, όχι μόνο τους νομικούς κανόνες που ορίζουν το πλαίσιο δράσης του, αλλά και όλα τα πορίσματα των επιστημών του ανθρώπου, μια που έχει να χειρισθεί ανθρώπους που δρουν μέσα σε δεδομένες κοινωνικές συνθήκες και καταστάσεις.

Για την επιτυχία του στην αποστολή του αυτή ο αστυνομικός, σε μια δημοκρατική πολιτεία, πρέπει να δρα με βάση δυο κύριους γνώμονες:

- Το σεβασμό στα **θεμελιώδη ανθρώπινα δικαιώματα** όλων των παραγόντων που εμπλέκονται, καθ' οιονδήποτε τρόπο, σε ένα εγκληματικό γεγονός (δράστη, θύματος, μαρτύρων).
- Τη συμμόρφωση προς τις αρχές μιας **σωστής αντεγκληματικής πολιτικής**, προς τις επιταγές της οποίας θα πρέπει να εναρμονίζει τη δράση του.

Ευτυχώς αυτοί οι δυο γνώμονες θαίνονται οιονεί παράλληλα και δεν αλληλοσυγκρούονται.

– Θα ήθελα σαν εγκληματολόγος, να επιμείνω στο δεύτερο από τα σημεία που προανέφερα, πράγματι, εδώ ακριβώς ανακύπτει και η αναγκαιότητα της γνώσης των πορισμάτων της εγκληματολογικής έρευνας.

Η διδασκαλία τους διευχεραίνεται από το γεγονός ότι οι αστυνομικοί και οι εγκληματολόγοι έχουν ένα πολύ σημαντικό **κοινό σημείο συνάντησης**:

την κοινή ενασχόλησή τους με την εγκληματική **πραγματικότητα** κι όχι μόνο με τις αφηρημένες δογματικές έννοιες περί εγκλήματος, ποινής κλπ.

Βρίσκονται αντιμέτωποι μαζί της ο ένας στην καθημερινή πρακτική του, ο άλλος κατά τη διεξαγωγή των εμπειρικών του ερευνών. Τα πορίσματα, ακριβώς, αυτών των ερευνών – των εγκληματολογικών – θα πρέπει να γίνουν κτήμα του αστυνομικού που δρα, ώστε να γίνεται η μεγαλύτερη δυνατή χρήση των ανθρωπινων δυνατοτήτων του, που αλλιώς λανθάνουν και παραμένουν αναξιοποίητες ή, ακόμα χειρότερα, η αστυνομική δράση εμφανίζει αρνητική αποτελεσματικότητα.

– Γι' αυτό το λόγο πρέπει να γίνεται συστηματική διδασκαλία των πορισμάτων των σχετικών με την εγκληματικότητα εμπειρικών ερευνών, αλλά και κατά τακτά διαστήματα μετεκπαίδευση και επιμόρφωση των αστυνομικών, ώστε να διατηρείται σε υψηλό βαθμό η σχετική τους ενημέρωση, ενόψει και της συνεχούς και ολοένα επιταχυνόμενης ανάπτυξης της εγκληματολογικής γνώσης.

Βέβαια, η εγκληματολογική επιστήμη, ιδιαίτερα νεαρή όπως είναι, δεν έχει τις περισσότερες φορές να παράσχει, κατά άμεσο τρόπο, αλάνθαστες και δοκιμασμένες συνταγές για το **τί** πρέπει να γίνει για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας και **πώς** πρέπει να γίνει. Είναι, όμως, ήδη σε θέση, έμμεσα, να μας καθοδηγήσει – με βάση τις πολλές επιστημονικές έρευνες που έχουν διεξαχθεί διεθνώς – να μας συμβουλευθεί για το **τί** πρέπει να αποφεύγουμε να κάνουμε σε συγκεκριμένες, κάθε φορά, περιπτώσεις.

– Και βέβαια, ο αστυνομικός θα πρέπει να είναι ενήμερος των τελευταίων τεχνασμάτων που χρησιμοποιούν οι εγκληματίες και τα εγκληματολογικά εργαστήρια ικανώς εξοπλισμένα για να προβαίνουν στη γρήγορη και ασφαλή ανάλυση των στοιχείων για την εξιχνίαση των εγκλημάτων που τελούνται.



– Όμως, πιο σημαντική, κατά την άποψή μου, είναι η λειτουργία του αστυνομικού κατά την **πρόληψη** του εγκλήματος. (Προκύπτει, άλλωστε, αδιαμφισβήτητα η σημασία της πρόληψης και από τις σχετικές έρευνες του Συμβουλίου της Ευρώπης).

Και η εγκληματολογική γνώση παρέχει στον αστυνομικό το πλαίσιο μέσα στο οποίο θα ασκήσει μίαν αποτελεσματική προληπτική παρέμβαση, **όπου, όταν και όπως** χρειάζεται.

Ο προληπτικός ρόλος του αστυνομικού μπορεί να είναι ιδιαίτερα χρήσιμος κατά την υλοποίηση ορισμένων από τις πιο σημαντικές **στρατηγικές** που έχουν αναπτυχθεί και θεωρητικά υποστηριχθεί, ιδιαίτερα:

- Σ' εκείνες που βασίζονται στην ανάγκη **ανάπτυξης κοινωνικών δεσμών** των νέων με άτομα προσαρμοσμένα στην κοινωνία (με

την επίδραση άτυπων κανόνων, κυρώσεων ή ελέγχων).

- Σ' εκείνες που βασίζονται στην ανάγκη να επιτευχθεί **αποδέσμευση** από τις εγκληματικές επιδράσεις και **επανακατεύθυνση** προς προκοινωνικές δραστηριότητες.

- Σ' εκείνες που βασίζονται στην **εναρμόνιση** των μηνυμάτων που εκπέμπει η Πολιτεία προς τα μέλη της, ώστε να **αρθούν** οι παρατηρούμενες **ασυνέπειες** των πολιτειακών απαιτήσεων.

- Σ' εκείνες που βασίζονται στη **δυσχέραση** επίτευξης των στόχων των εγκληματικών δραστηριοτήτων (μέτρα τεχνικής προφύλαξης).

- Τέλος, σ' εκείνες που βασίζονται στην **αύξηση** της κοινωνικής **ανοχής** για ορισμένες συμπεριφορές και στην ανάγκη **μερικής** εγκατάλειψης του νομικού ελέγχου, ιδιαίτερα στην περίπτωση της παραβατικότητας των ανηλίκων.

– Πέρα από όλα αυτά – τελειώνοντας – θάθελα να σημειώσω και κάτι άλλο, νομίζω αξιο λόγου: Η γνώση των πορισμάτων των ερευνών, ιδιαίτερα αυτών που αφορούν την ίδια την **Αστυνομία** και που αναλύουν την οργάνωσή της, τη δράση της, τις μεθόδους της, την εν γένει αποτελεσματικότητά της, τις σχέσεις της με το κοινό, τις αξίες της, κλπ. είναι αναγκαία γιατί επιτρέπει στον αστυνομικό μια καλύτερη **αυτογνωσία** που δεν μπορεί παρά να έχει ευεργετικά αποτελέσματα υπέρ του κοινωνικού συνόλου κατά την ενάσκηση των πολλών ρόλων του.



Εγκλήματα ανάμεσα στους ομοφυλόφιλους

Ιατροδικαστική θεώρηση

του Μ. Μιχαλοδημητράκη
Επικ. Καθηγητή Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας

Τις τελευταίες δεκαετίες στην Ελλάδα, αλλά και στον διεθνή χώρο έχουν συμβεί σταδιακές υποχωρήσεις του πουριτανισμού και ριζικές αλλαγές στην κοινωνική αντίληψη ορισμένων θεμάτων που ανήκουν στη σφαίρα του γεννητήσιου.

Κατά τη διάρκεια του χρόνου αυτού οι ομοφυλόφιλοι ειδικά έχουν αποκομίσει τα ευνοϊκά αποτελέσματα του αστικού τρόπου ζωής ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις και κέντρα. Η μειονότητα μάλιστα των ομοφυλόφιλων ανδρών και γυναικών θεωρεί τα μέλη της σαν θύματα μιας άδικης και αναχρονιστικής στάσης από τον υπόλοιπο κοινωνικό περίγυρο και απορρίπτει την παλαιότερη, αλλά και σήμερα ακόμη επικρατούσα κοινωνική άποψη ότι πρόκειται για άτομα με συγκεκριμένη σεξουαλική ιδιαιτερότητα.

Ο σκοπός του άρθρου αυτού, αλλά και η ειδικότητα του συγγραφέα του, δεν είναι προφανώς η απασχόληση και η επίλυση των κοινωνικών ή ψυχικών ερωτηματικών, που υπεισέρχονται στο θέμα της ομοφυλοφιλίας. Αντίθετα είναι η αναγνώριση μιας πανάρχαιας πραγματικότητας και η επισήμανση ορισμένων στοιχείων με ιατροδικαστική σημασία που ενδιαφέρουν παράλληλα και την αστυνομική, εισαγγελική ή και δικαστική ανάκριση.

Η μειονότητα, που αποτελούν οι ομοφυλόφιλοι, αποτελεί ουσιαστικά μια κατηγορία ατόμων με τα δικά τους ήθη και έθιμα, διάλεκτο ή καλύτερα «αργκό», μέρη συγκεντρώσεων, και έντυπα, αλλά ταυτόχρονα περιλαμβάνει και κινδύνους συνυφασμένους με τον τρόπο ζωής και κοινωνικής δραστηριότητάς τους. Οι κίνδυνοι ακριβώς αυτοί που είναι ενδεχόμενο να οδηγήσουν σε ένα βίαιο θάνατο είναι και το ειδικό θέμα μιας ιατροδικαστικής παρουσίας, όπως η παρούσα.

Πριν αναφερθούν τα σχετικά με τους εγκληματικούς θανάτους, ίσως είναι σκόπιμο να γίνει μνεία των αυτοκτονιών, κατάληξη καθόλου ασυνήθιστη στους ομοφυλόφιλους. Σαν αιτία των αυτοκτονιών αυτών τυπικά θεωρούνται οι εσωτερικές συνειδησιακές κρίσεις των ομοφυλόφιλων, που έχουν συνειδητοποιήσει την ιδιαιτερότητά τους και έχουν εξαντληθεί από την ψυχική σύγκρουση, στην προσπάθειά τους να την ελέγξουν ή να αποκτήσουν

την «φιλοσοφία» ομοφυλοφιλικού τρόπου ζωής. Στην καθημερινή πρακτική σ' ένα θάνατο νέου άνδρα για τον οποίο δεν υπάρχουν τα συνήθη αίτια (ψυχικό νόσημα, ανεργία, συναισθηματικοί λόγοι, όπως θάνατος στην οικογένεια, διαζύγιο, κλπ.) η εκδοχή της ομοφυλοφιλίας πρέπει να λαμβάνεται υπ' όψη μέχρι να αποδειχθεί διαφορετικά.

Οποιοσδήποτε ιατροδικαστής, που έχει ασχοληθεί με την διερεύνηση ξαφνικών, αναπάντεχων και βίαιων θανάτων για μικρό ή μεγάλο χρονικό διάστημα, έχει εύκολα συμπεράνει ότι ένας ομοφυλόφιλος είναι πλησιέστερα στο βίαιο θάνατο απ' ότι ένα μέσο κοινωνικό άτομο. Πάντως η τελευταία παρατήρηση αφορά κυρίως τους άνδρες ομοφυλόφιλους, ενώ οι γυναίκες ομοφυλόφιλοι ή λεσβίες δεν φαίνεται να διατρέχουν τους ίδιους κινδύνους.

Το συμπέρασμα αυτό ήταν και το πρώτο από την εξέταση των περιπτώσεων ανθρωποκτονιών ανάμεσα στους ομοφυλόφιλους, που αποτέλεσε και θέμα εισήγησης του γράφοντα σε Διεθνές Ιατροδικαστικό Συνέδριο.

– Αναλυτικότερα στον ελληνικό χώρο την τελευταία δεκαετία σημειώθηκαν 18 περιπτώσεις ανθρωποκτονιών με όλα τα θύματα άνδρες και κυρίως στα μεγάλα αστικά κέντρα, Αθήνας, Πειραιά και Θεσσαλονίκης.

– Η ηλικία των θυμάτων κυμαινόταν από 21 μέχρι 62 χρονών. Είναι προφανές ότι το εύρος των ηλικιών ταυτίζεται με το εύρος της βιολογικά ενεργής ερωτικής ζωής.

– Ο χρόνος που συνέβη η άσκηση της θανατηφόρας βίας ήταν στη μέγιστη πλειονότητα το διάστημα της νύχτας. Μια μόνο περίπτωση ανθρωποκτονίας συνέβη μεσημβρινές ώρες και τρεις τις εσπερινές, ενώ οι υπόλοιπες 14 έλαβαν χώρα κατά τη διάρκεια της νύχτας.

– Η μέγιστη πλειονότητα των βίαιων θανάτων παρατηρήθηκε ανάμεσα σε ομοφυλόφιλους, που έβρισκαν την ικανοποίηση με παροδικούς και χωρίς ιδιαίτερη επιλογή εραστές και μόνο σε μια περίπτωση οι ομοφυλόφιλοι ζούσαν σαν «ξευγάρι».

– Από τα θύματα των ανθρωποκτονιών μόνο δύο ήταν ενεργητικοί, ενώ οι υπόλοιποι 16 ήταν παθητικοί με την παραδοσιακή (αν και αμφίβολης ακρίβειας) διάκριση. Στους τελευταίους περιλαμβάνονταν και δύο εκδιδόμενοι «τραβεστί».

Ενδιαφέρουσα ήταν η ανασκόπηση των αιτιών θανάτων των ατόμων αυτών. Εννιά περιπτώσεις οφείλονταν σε τραύματα από μαχαίρι, πέντε σε θλαστικές κακώσεις της κεφαλής, δύο ήταν αποτέλεσμα στραγγαλισμού και άλλες

«Παθητικός» ομοφυλόφιλος θύμα
πολλαπλών τραυμάτων με μαχαίρι
στο λαιμό και τον αυχένα. Η εξέτα-
ση του εντέρου και του στόματος
αποκάλυψε την ύπαρξη στοιχείων
σπέρματος (περίπτωση του συγ-
γραφέα στο Ντητρώιτ, 1982).



Πολλαπλά τραύματα της προκάρ-
διας χώρας με μακρόστενο μαχαίρι
χαρακτηριστικά του μανιακού πά-
θους των ομοφυλόφιλων (συλλογή
Dr. Baden).

«Παθητικός» ομοφυλόφιλος θύμα
του «εραστή» κατά τη διάρκεια λη-
στείας. Πολλαπλά τραύματα στο
λαιμό («σφαγή») και το αριστερό
ημιθωράκιο (περίπτωση του συγ-
γραφέα στη Νέα Υόρκη, 1981).

δύο οφείλονταν σε πυροβολισμούς. Ιδιαίτερο χαρακτη-
ριστικό ήταν η εφαρμογή υπερβολικής βίας πολύ περισσό-
τερη από εκείνη που χρειαζόταν για την πρόκληση του
θανάτου (πολύαριθμα τραύματα από το μαχαίρι ή πολυά-
ριθμες πλήξεις της κεφαλής).

– Ενδιαφέρον επίσης ήταν το γεγονός ότι το πιο συ-
νηθισμένο αίτιο και κίνητρο ήταν το οικονομικό όφελος.
Η ληστεία του θύματος ή η φιλονικία πάνω στο θέμα της
αμοιβής για τις «υπηρεσίες» που προσφέρονταν αποτέ-
λούσαν το πρώτο αίτιο των ανθρωποκτονιών αυτών.
Μπορεί κανείς να θεωρήσει ότι το πρώτιστο κίνητρο των
δραστών ήταν η απόκτηση οικονομικών οφελειών μέσω
της σχέσης τους με τα θύματα ομοφυλόφιλους και ο θά-
νατος των τελευταίων ήταν το αποτέλεσμα μιας τέτοιας
διεκδίκησης. Πάντως, αν και λιγότερο συχνά, σαν κίνη-
τρο διαπιστώθηκε και η ζηλοτυπία, που αφορούσε δύο
περιπτώσεις ανθρωποκτονιών.

Προσπαθώντας κανείς να ερμηνεύσει τις ανθρωποκτο-
νίες στον κύκλο των ατόμων με τη συγκεκριμένη σεξουα-
λική ιδιαιτερότητα, οφείλει να αναγνωρίσει τον παράξενο
και ιδιαίτερο τρόπο ζωής και τις συνήθειες στο χώρο των
ομοφυλόφιλων. Οι παραπάνω παρατηρήσεις στον ελληνι-
κό χώρο, που είναι σύμφωνες και με τις παρατηρήσεις
άλλων Ιατροδικαστών στο εξωτερικό, επιτρέπουν ορισμέ-
νες προτάσεις και συμπεράσματα. Όπως έχει ήδη ση-
μειωθεί η πλειονότητα των ανθρωποκτονιών είχε σαν αι-
τία θανάτου την εφαρμογή θλαστικής βίας και τα μαχαί-
ρια. Συνεκτιμώντας την αιτία θανάτου μαζί με τα περιστα-
τικά του εγκλήματος οδηγείται κανείς στην άποψη ότι τα
εγκλήματα στους ομοφυλόφιλους σπανιότατα είναι προ-
μελετημένα, ενώ συνδυάζονται, περισσότερο με αιφνίδια
έκρηξη του ψυχισμού, πράγμα που έχει προφανή νομική
σημασία.



Ένα άλλο χαρακτηριστικό είναι η έκταση της βίας
που ασκήθηκε, πράγμα που μπορεί να εξηγηθεί σε διπλή
βάση. Ένας λόγος παράλογης βίας και ανθρωποκτονίας

είναι η άρρωστη ζηλοτυπία στα μέλη ενός παραφυλικού ζευγαριού. Αν και «τα ζευγάρια» δεν αποτελούν προσφιλή τρόπο ζωής των ομοφυλόφιλων, σαν ποσοστό έστω, όμως δεν λείπει από τη ζωή και τον κόσμο τους. Κάτω από τέτοιες συνθήκες, υπονίες για «εξωσπιτικές» σχέσεις, ζηλοτυπία, κίνδυνο εγκατάλειψης, κ.ά. μπορούν να δημιουργήσουν μανιακές εκρήξεις του δράστη και σε μια ανθρωποκτονία με όλα τα χαρακτηριστικά της εκσεσημασμένης bias.

Η δεύτερη και κατά πολύ πιο συνηθισμένη αιτία των αιματηρών ανθρωποκτονιών αυτού του είδους, περιλαμβάνει την παρουσία και το ρόλο του εραστή των θυμάτων. Ο «αγαπητικός» ή «τεκνό» στη διάλεκτο των ομοφυλόφιλων αποτελεί τον κεντρικό παράγοντα και κατά κανόνα σχεδόν τον δράστη στις θανατηφόρες καταλήξεις των σχέσεων θύματος και δράστη. Ουσιαστικά πρόκειται για αρσενική πόρνη που συναποκομίζει οικονομικά οφέλη από τις παροδικές ή αποκλειστικές σχέσεις του με τους ομοφυλόφιλους.

Στην πραγματικότητα, στην αρχή τουλάχιστο, αρέσκεται και ικανοποιείται στις οικονομικές του απαιτήσεις. Κολακεύει τον «ανδρισμό του» και παραπλανείται από το γεγονός ότι δεν συμμετέχει συναισθηματικά στην ερωτική πράξη ή σχέση, στην αρχή τουλάχιστο. Έτσι δεν θεωρεί τον εαυτό του καθόλου σαν ένα ομοφυλόφιλο που υποσυνείδητα είναι απλώς μόνο διαφορετικού ρόλου. Τα άτομα της ομάδας αυτής – γιατί για ομάδα νεαρών ατόμων πρόκειται από το σύνολο της νεολαίας – αρχίζουν την καριέρα τους δεχόμενοι χρήματα, δώρα, κλπ., για την ερωτική τους συμμετοχή στις ορέξεις των ομοφυλόφιλων. Συνήθως περιφέρονται σε γνωστά για την παρουσία ομοφυλόφιλων μέρη όπως μπαρ, πάρκα κλπ., ψάχνοντας θεληματικά για την ανεύρεση του παθητικού που θα τους αμείψει οικονομικά. Με την ανεύρεση του παθητικού που επίσης ψάχνει για εραστή το ζευγάρι συνήθως, αλλά όχι και πάντα, επιδίδεται ιδιωτικά στις ομοφυλικές ερωτικές πράξεις. Μερικές φορές όμως η κατάληξη πολύ απέχει από την ερωτική ευφορία που υπήρχε άλλες φορές στο θύμα. Ο πληρωμένος εραστής αποθρασυνόμενος από το περιφρονητικό αίσθημα που επικρατεί για τους ομοφυλόφιλους και από την άρρωστη αδυναμία του παθητικού προς αυτόν, αρχίζει να απαιτεί και να παίρνει, να αφαιρεί ή να αρπάζει επί πλέον χρήματα, χρυσαστικά και λοιπά αντικείμενα ιδιαίτερης οικονομικής αξίας. Αν το θύμα προβάλλει κάποια αντίσταση η αιματηρή πάλη και ο θάνατος είναι η ενδεχόμενη εξέλιξη. Ίδια είναι και η εξέλιξη, αν αποδειχθεί ότι ο παθητικός είχε μικρότερες τελικά οικονομικές δυνατότητες από τα «υπεσχημένα» και η πληρωμή του εραστή είναι μερικά ή ολικά αδύνατη.

Σε αρκετές περιπτώσεις η έκρηξη της βίαιας συμπεριφοράς του δράστη συνδυάζεται με συναισθήματα που του προκαλούνται και τον ερεθίζουν και επιτείνουν σε βαρύτητα, σε αριθμό και σε διάρκεια τα χτυπήματα. Το κυριότερο συναίσθημα, εκτός από την περιφρόνηση προς τον παθητικό, είναι ο ψυχολογικός φόβος της έκθεσης ότι συμμετείχε σε ομοφυλοφιλική πράξη. Αν επίσης συνειδητοποιήσει ότι η συμπεριφορά του ήταν ουσιαστικά ομοφυλοφιλική ή σχολιαστεί από το θύμα η «ξεστή» συμμετοχή του αρχίζει μια εσωτερική πάλη ανάμεσα στην ανώ-

μαλή συμπεριφορά και τις φυσιολογικές τάσεις του. Η συναισθηματική αυτή σύγκρουση μπορεί να τον κυριέψει και να τον οδηγήσει σε μια αντίδραση πανικού, που στην προσπάθειά του να εξαλείψει τον παράγοντα που την προκάλεσε, οδηγείται στην καταφορά αλλεπάλληλων κτυπημάτων στον παθητικο-προκλητή της κρίσης του αυτής. Ακόμη και στις περιπτώσεις, που η ληστεία φαίνεται να είναι το πρωταρχικό κίνητρο της ανθρωποκτονίας στην άλλη εικόνα, μπορεί κανείς να διακρίνει στοιχεία αυτής της παραφυλικής ψυχολογικής κρίσης που επιτείνει το βαθμό, τη βαρύτητα και τον αριθμό των τραυμάτων στο θύμα.

Βίαιος θάνατος όμως με περιεχόμενο την ομοφυλοφιλία μπορεί να συμβεί και χωρίς την ύπαρξη ομοφυλόφιλης σχέσης ανάμεσα στο δράστη και στο θύμα. Έτσι δεν είναι ασυνήθιστο ο θάνατος να προέλθει από κάποιο πατέρα-δράστη, που ο ομοφυλόφιλος του παραπλάνησε στις ορέξεις του το ανήλικο παιδί του. Ένα παρόμοιο περιστατικό συνέβη πριν λίγο καιρό και στον ελληνικό χώρο.

Από τα παραπάνω ίσως φάνηκε ότι η ερμηνεία των θανάτων ανάμεσα στους ομοφυλόφιλους έχει ορισμένες ιδιαίτερες πλευρές. Η ιδιαιτερότητα αυτή αντανakλά και στην διερεύνηση (ιατροδικαστική, αστυνομική και δικαστική) των βίαιων θανάτων αυτού του είδους. Η όλη διερεύνηση από την αρχή διεκολύνεται και η υπόθεση διαλευκαίνεται, αν έγκαιρα διαπιστωθεί το υπόστρωμα της ομοφυλοφιλίας.

Η αυτοψία του χώρου μπορεί να δώσει χρήσιμα στοιχεία, όπως ανεύρεση πορνογραφικών περιοδικών και διάφορου ακόμη τύπου σημειώσεων («ατζέντα») με ονόματα και τηλέφωνα, φωτογραφιών ομοφυλικού περιεχομένου ή εραστών, αντικείμενα ερωτικής αυτοϊκανοποίησης, κλπ.

Η νεκροτομή, όταν είναι σωστή και με τους κανόνες της Ιατροδικαστικής, μπορεί να δώσει ουσιαστικές πληροφορίες, όπως η ανεύρεση συμβολικών τατουάζ (δύο πανομοιότυπα πουλιά στο ίδιο λουλούδι), ένα ανδρικό όνομα στιγματισμένο πάνω στο πτώμα του θύματος, η ανίχνευση σπέρματος στο έντερο ή στο στόμα του θύματος, κλπ.

Όλα τα στοιχεία αυτά, μαζί με την τυπική αστυνομική προανάκριση από μαρτυρίες και καταθέσεις οικείων και γνωστών του θύματος, μπορούν να αποκαλύψουν τον πραγματικό τρόπο ζωής του θύματος. Μπορούν ακόμη να ιχνηλατήσουν την έρευνα για τον εντοπισμό του δράστη, πράγμα καθόλου εύκολο, αν αναλογιστεί κανείς τον μεγάλο και σκοτεινό αριθμό «φίλων» του θύματος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Rupp, J.: Sudden Death in the Gay World, Med. Sci. Law, 10, 189, 1970.
2. Rupp, J.: In Curran, W., Mc Garry, A. and Petty, C., Modern Legal Medicine, Psychiatry and Forensic Science, 582, Davis, Philadelphia, 1980.
3. Michalodimitrakis, M.: Violent Deaths among Homosexuals in Greece, Εισήγηση στα πλαίσια του 6th Mediterranean Conference of Legal Medicine, Halkidiki, May, 24-27, 1984.
4. Enos W and Beyer, J.: In Spitz, W. and Fisher, K., Medicolegal Investigation of Death, 2nd Ed., 511, Thomas, Springfield, 1980.
5. Simpson, K.: Forensic Medicine, 8th Ed., 212 Arnold, London, 1979.



Είναι οι νταλίκες «δολοφόνοι»;

Ρεπορτάζ: Φώτης Μακροζαχόπουλος

Είναι οι «νταλικέρηδες» ο φόβος και ο τρόμος των ΙΧήδων και πεζών στους Εθνικούς δρόμους; Πόσοι υπεύθυνοι είναι για τα ατυχήματα που γίνονται με τα ΙΧ και πόσο προσέχουν τα άλλα τροχοφόρα;

Διχασμένες οι απόψεις στα ερωτήματα αυτά, αλλά τα γεγονότα δείχνουν ότι τα φορτηγά αυτοκίνητα έχουν μεγάλη συμμετοχή και υπαιτιότητα στα ατυχήματα με τα Ι.Χ. χωρίς βέβαια να θεωρούνται... άγιοι οι «Ι.Χ.ήδες».

Οι οδηγοί των φορτηγών που κάνουν μεγάλα ταξίδια στο εσωτερικό ή και στο εξωτερικό οδηγούν ασταμάτητα πολλές ώρες με αποτέλεσμα να βρίσκονται αρκετές φορές νυσταγμένοι και κουρασμένοι πάνω στο τιμόνι. Και τότε βέβαια όλα μπορούν να συμβούν. Την επιπολαιότητα αυτή την πληρώνουν συχνά με την ζωή τους ανύποπτοι οδηγοί Ι.Χ. αυτοκινήτων και πεζοί.

Βέβαια υπάρχουν και οι αντίθετες περιπτώσεις που Ι.Χ. ξεφεύγουν από την πορεία τους και πέφτουν πάνω σε νταλίκες.

Ο κόσμος αποκαλεί τις νταλίκες «δολοφόνους» και υποστηρίζει πως οι οδηγοί τους έχουν τον όγκο με το μέρος τους και δεν υπολογίζουν κανέναν.

Πέρα απ' όλα αυτά όμως ένα είναι σίγουρο. Οι οδηγοί των φορτηγών είναι άνθρωποι μεροκαματιάρηδες και δεν θέλουν να προκαλούν ατυχήματα στους δρόμους.

Εξάλλου οι μελέτες που έχουν γίνει με αντικείμενο τις συγκρούσεις Ι.Χ. αυτοκινήτων και φορτηγών

έχουν αποδείξει πως σημαντικότερος παράγοντας για τα τροχαία αυτά είναι η ανεπάρκεια του πλάτους του δρόμου, η κακή κατάσταση του ασφαλτοτάπητα στα δεξιά των δρόμων, η ανεπάρκεια των γεωμετρικών στοιχείων (ακτίνες στρώφών, κλίση κλπ.).

Όμως και οι παράγοντες φορτηγό όχημα και οδηγός παίζουν το ρόλο τους στα ατυχήματα. Τα φορτηγά οχήματα όταν υπερφορτώνονται ή φορτώνονται επικίνδυνα έχουν σαν αποτέλεσμα την μείωση της αποτελεσματικότητας των φρένων, την μειωμένη λειτουργία των αναρτήσεων, την απώλεια της ευστάθειας του οχήματος και βέβαια την πρόκληση ατυχήματος.

Ακόμη η κακή και ελλιπή συντήρηση του φορτηγού τα φθαρμένα ή κακής ποιότητας ελαστικά, τα εκθαμβωτικά και πολλά διακοσμητικά φώτα, που συνήθως έχουν, εμποδίζουν την ορατότητα του οδηγού αλλά και του αντίθετα ερχόμενου οχήματος, η έλλειψη πιλάγιων προφυλακτήρων και εξαρτημάτων που δεν επιτρέπουν την ανασήκωση των σταγόνων του νερού από το οδόστρωμα ή και άλλων αντικειμένων, πολλές φορές συνηγούνται θετικά στο να γίνει κάποιο ατύχημα.

Τέλος η οδήγηση στην αριστερή λωρίδα του δρόμου, η υπερβολική ταχύτητα ειδικά όταν το όχημα είναι φορτωμένο και η προκλητικότητα ορισμένων «κακών επαγγελματιών», γίνονται και αυτά αιτίες για τροχαία ατυχήματα, που σχεδόν πάντα είναι θανατηφόρα για τους κατόχους των μικρότερων σε όγκο οχημάτων.

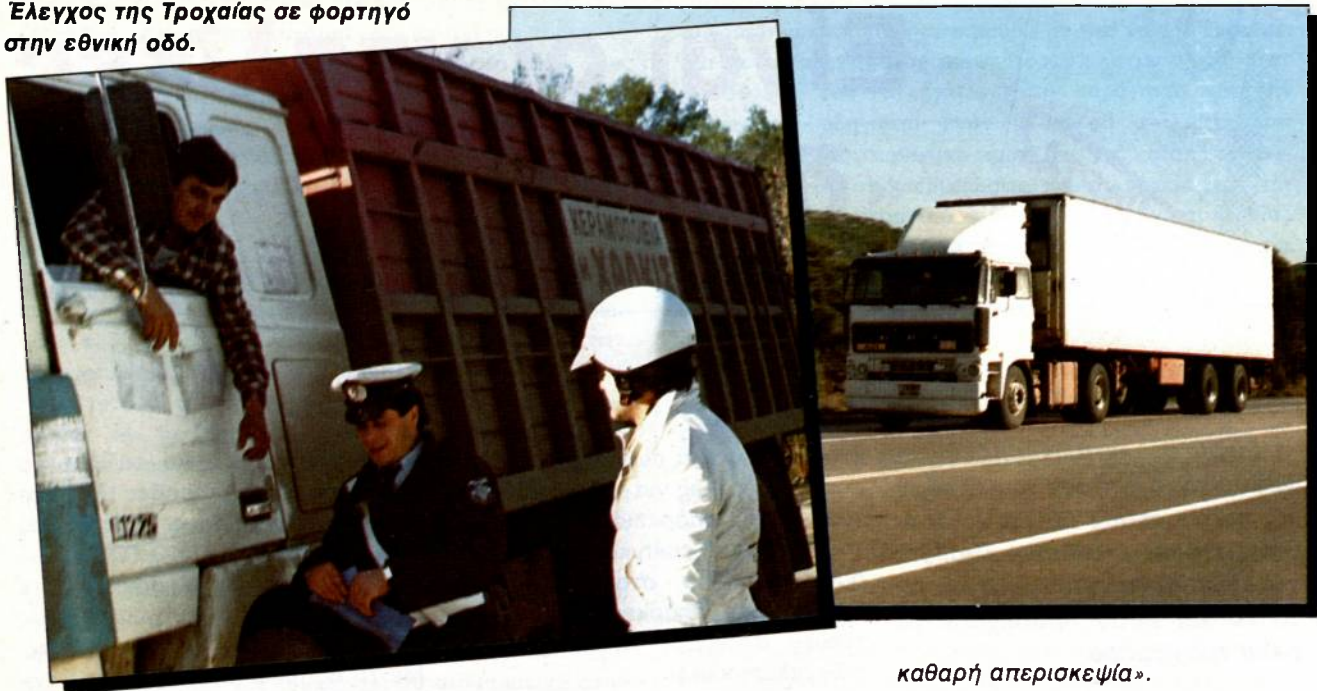
Κατάκοποι από τα ταξίδια μα πρόθυμοι οι νταλικέρηδες μας εξηγούν με τη δική τους γλώσσα πως ΔΕΝ ΘΕΛΟΥΝ ΤΟ ΚΑΚΟ ΤΩΝ Ι.Χ.

Όρα 11 το πρωί θρискόμαστε στην εθνική οδό Αθηνών Λαμίας στο ύψος περίπου της Μαλακάσας. Με τη βοήθεια της τροχαίας Εθνικών Οδών σταματάμε την πρώτη νταλικά. Οδηγός της ο κ. Θανάσης Δερμιτζάκης ο οποίος έρχεται από Βουλγαρία και οδηγεί το φορτηγό μισή μέρα μόνος του, μας επισημαίνει ότι είναι κουρασμένος και ότι θιάζεται να φτάσει στον προορισμό του που είναι το λιμάνι του Πειραιά. «Δεν μου έχει συμβεί ποτέ ατύχημα γιατί αποφεύγω να οδηγώ νυσταγμένος ή πολύ κουρασμένος ή και επειδή δεν έτυχε. Και γιαυτό το πράγμα έχω βραβευθεί διεθνώς».

— Ο κόσμος υποστηρίζει ότι επειδή έχετε τον όγκο με το μέρος σας δεν υπολογίζετε κανένα στο δρόμο και σας καταλογίζουν ευθύνη για τα ατυχήματα.

«Ο επαγγελματίας οδηγός είναι επαγγελματίας. Όταν βαδίζει με τους νόμους και τηρεί τις πινακίδες, τους κανόνες κυκλοφορίας και τους κανονισμούς, δεν πρόκειται να γίνει πρόξενος κανενός ατυχήματος. Όταν όμως είναι επιπόλαιος και ασυνείδητος ανεξάρτητα αν οδηγεί Ι.Χ. ή φορτηγό δεν τηρεί τους κανόνες κυκλοφορίας τότε σίγουρα θα δημιουργήσει ατύχημα. Για να καταλάβετε δε πόσο προσέχουμε τους άλλους οδηγούς θα πρέπει να έρθετε στην καμπίνα εδώ του φορτηγού και να δείτε τον οδηγό, εμένα ας πούμε, να γυρίζω το κεφάλι μου δεξιά ή αριστερά συ-

Έλεγχος της Τροχαίας σε φορτηγό στην εθνική οδό.



νέχεια κοιτώντας από τους καθρέφτες και προσέχοντας συνέχεια τα άλλα οχήματα που είναι στο δρόμο. Πάντως όποιος τηρεί τους κανονισμούς, συντηρεί το αυτοκίνητό του και αποφεύγει να οδηγή με κόπωση δεν παθαίνει κανένα ατύχημα».

– Σας πιέζουν ποτέ τα πρακτορεία ή οι παραγγελιοδόχοι να διαστέψετε για να παραδώσετε γρήγορα τα εμπορεύματά τους;

«Όχι αυτό δεν συμβαίνει ποτέ. Εγώ τηρώ τους κανονισμούς και δεν θιάζομαι ποτέ».

– Οδηγείτε στην αριστερή λουρίδα του δρόμου;

«Καμιά φορά ναι. Ειδικά όταν θέλω να προσπεράσω. Προσέχω όμως πάντα το αντίθετο ρεύμα και τα αυτοκίνητα που έρχονται πίσω».

– Υπερβαίνετε ποτέ το όριο ταχύτητας;

«Κοιτάξετε το φορτηγό αυτοκίνητο έχει κάποιο ωράριο για να φτάσει στον προορισμό του. Δηλ. σου λέει από τάδε ώρα έως τάδε ώρα. Οποσδήποτε όταν λέει η πινακίδα 40 χιλιόμετρα ή 50 θα το τηρήσεις. Αν είναι δρόμος μεγάλος θα πας και κάτ'ε παραπάνω και ειδικά όταν πιέζεις να φτάσεις να προλάβεις καράβι σε κάποιο λιμάνι ή να γλυτώσεις πρόστιμο κάποιου τελωνείου λόγω αργοπορίας κλπ. Αυτό βέβαια δεν τυχαίνει πάντα».

Η άποψη όμως του κ. Κων/νου

Φιλίππου οδηγού μιας άλλης νταλίκας είναι:

«Είμαι 10 χρόνια οδηγός, τώρα έρχομαι από τη Βόρεια Ελλάδα και μπορώ να πω με σιγουριά πως όλοι μας φταίμε για τα ατυχήματα που γίνονται στους δρόμους. Και τα φορτηγά φταίνε αλλά και τα ΙΧ πολλές φορές, αφού θλέπεις τους οδηγούς τους δεν πάνε σωστά! Αλλά είναι και θέμα τύχης. Μια απροσεξία ή μια κακή στιγμή από τον μεν ή τον δε και θλέπεις ότι το μοιραίο δεν αργεί να γίνει».

– Κάνετε συχνά «σέρβις» στο φορτηγό και κάθε πότε;

«Κάθε φορά που είναι να ξεκινήσω για ταξίδι γίνεται έλεγχος στο φορτηγό γιατί από αυτό εξαρτάται η ζωή μου αλλά και πέρα απ' αυτό τα ταξίδια σου στοιχίζουν διπλά άμα πάθεις μια θλάβη. Πάντως κάθε φορά που συμπληρώνει το όχημα τα χιλιόμετρα που πρέπει πηγαίνει για «σέρβις»».

– Έχετε δεύτερο οδηγό όταν κάνετε μακρινά ταξίδια;

«Όχι δεν έχω, επειδή αυτό δεν συμφέρει».

– Πόσα χιλιόμετρα κάνετε την ημέρα;

«600 ή 700 ανάλογα».

– Οδηγείτε κουρασμένος ή νυσταγμένος;

«Μόλις κουραστώ ή νυστάξω αράζω και κοιμάμαι. Είναι κίνδυνος - θάνατος να οδηγείς έτσι. Είναι

καθαρή απερισκεψία».

ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΟΡΙΣΜΕΝΟΙ ΟΔΗΓΟΙ ΦΟΡΤΗΓΩΝ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΑΔΙΑΦΟΡΟΙ ΚΑΙ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ πιστεύουν οι πιο πολλοί ΙΧήδες και τους θεωρούν κακούς επαγγελματίες οι οποίοι εκμεταλλευόμενοι τον όγκο του αυτοκινήτου τους δημιουργούν προβλήματα στους δρόμους. Έχουν σημαντική ευθύνη για τα ατυχήματα που γίνονται.

«Έχω την εντύπωση πως υπάρχουν κακοί οδηγοί φορτηγών» μας λέει ο κ. Καλιγέρης οδηγός Ι.Χ. που λόγω επαγγέλματος έχει διανύσει άπειρες φορές τον εθνικό δρόμο.

»Στο σύνολό τους όμως οι οδηγοί αυτοί των θαρέων οχημάτων είναι προσεκτικοί και η συμμετοχή τους στα τροχαία ατυχήματα είναι σε χαμηλό ποσοστό».

– Πού αποδίδετε τα άλλα ατυχήματα που γίνονται στους δρόμους;

«Τα αποδίδω στην υπερβολική ταχύτητα, στην πλημελή συντήρηση των οχημάτων που κυκλοφορούν και στην επιθυμία να επιδείξουμε κάποια επιδεξιότητα ότι είμαστε καλοί ή γρήγοροι οδηγοί».

– Η αστυνόμευση που υπάρχει στους δρόμους είναι επαρκής και πόσο θεωρείται ότι συμβάλλει στην μείωση των ατυχημάτων;

«Η αστυνόμευση είναι ικανοποιητική. Βέβαια πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι το έργο της τρο-

χαίας είναι πάρα πολύ θεβαρημένο και δύσκολο.

Πάντως υπάρχει καλή αστυνόμευση και αυτό σίγουρα συμβάλλει στην μείωση των ατυχημάτων μιας και οι οδηγοί από τον φόβο της κλήσης αλλά και του "πόιντ - σύστεμ" υποχρεώνονται να πηγαίνουν αργά και πιο προσεκτικά, εφαρμόζοντας τον Κ.Ο.Κ..

Πολλά παράπονα όμως εκφράζει για τους οδηγούς των φορτηγών ο οδηγός Ι.Χ. κ. Αγγελόπουλος:

«Βαδίζουν στο αριστερό του δρόμου - κλείνουν την κυκλοφορία και υποχρώνουν τα πίσω αυτοκίνητα να βγουν στο αντίθετο ρεύμα για να προσπεράσουν. Συγκεκριμένα τώρα εδώ πιο πίσω ένα φορτηγό με ένα μοτοσυκλετιστή μαλώνανε επειδή ο οδηγός του φορτηγού δεν πήγαινε δεξιά για να τον προσπεράσει η μοτοσυκλέτα.

Δεν σέβονται, είναι εγωϊστές, δεν θέλουν να τους προσπεράσει άλλος. Αυτό δεν ισχύει για όλους βέβαια. Έπειτα φταίμε και μεις οι Ι.Χ.ήδες. Οι πιο πολλοί είμαστε άσχετοι και απρόσεκτοι. Ευτυχώς υπάρχουν οι τροχονόμοι γιατί αν δεν υπήρχαν θα γινόμασταν... "Κορέα". Αυτοί οι άνθρωποι είναι αξιόπαινοι γιατί, βροχή έχει, πάγο έχει, οποιοδήποτε καιρό και αν κάνει είναναι εκεί στο δρόμο και προσέχουν. Τι να πω... Μπράβο τους».



«Αγκαλιά και πλάϊ - πλάϊ» με ανυπολόγιστες συνέπειες πολλές φορές για όλους.

Μερικά, επίσημα, στοιχεία, που δίνουν μια πλευρά του προβλήματος:

- Το 30% του συνόλου των ατυχημάτων στο εθνικό οδικό δίκτυο, είναι ατυχήματα με ένα μόνο αυτοκίνητο - πέφτει σε κολόνα, δέντρο, χαντάκι κλπ. Το ποσοστό αυτό, θεωρείται από τους ειδικούς υπερβολικό.
- Το 25% των ατυχημάτων είναι μετωπικές συγκρούσεις και πάνω από τις μισές οφείλονται σε «εκτροπή» του αυτοκινήτου.
- Ακόμη, με βάση τη μελέτη επικινδυνότητας του εθνικού δρόμου Πάτρα - Αθήνα - Θεσσαλονίκη, τα ατυχήματα οφείλονται:
 - Κατά 30% σε «εκτροπή».
 - Κατά 26% σε μετωπικές συγκρούσεις.

- Κατά 18,5% σε έλλειψη απόστασης ασφαλείας.
- Κατά 12% σε παράνομες στροφές και συγκρούσεις σε διασταυρώσεις.
- Κατά 8% σε παρασύρσεις πεζών.
- Κατά 6% σε πρόσκρουση σε (παράνομα) σταθμευμένα αυτοκίνητα.
- Κατά 2% σε προσπέρασμα από δεξιά. Στην ίδια μελέτη αναφέρεται ακόμη:
 - Στις μετωπικές συγκρούσεις υπάρχει μεγάλη συμμετοχή φορτηγών, ενώ στις εκτροπές, κυρίως, επιβατικών. Το πρώτο στοιχείο δείχνει την ανεπάρκεια του πλάτους του δρόμου και το δεύτερο την ανεπάρκεια των γεωμετρικών

στοιχείων (ακτίνες στροφών, κλίση κλπ.).

- Ορισμένοι τύποι των ατυχημάτων είναι υπερβολικά συχνόι κατά τη διάρκεια της νύχτας, όπως 55% προσκρούσεις σε σταθμευμένο όχημα και 45% παρασύρσεις πεζών, που δείχνει την άγνοια εκ μέρους των πεζών βασικών κανόνων κυκλοφορίας.

Τα στοιχεία αυτά, παρουσιάζουν πραγματικό ενδιαφέρον ιδιαίτερα εκείνα που δείχνουν πράγματα καθόλου κολακευτικά για όλους μας.

Ας προσέξουμε λοιπόν όλοι μας για να μην ποτίσουμε το 1987 την ασφάλτο με αίμα.



Τις «τρώει» σήμερα η γυναίκα;

Σύμφωνα με δανική έρευνα οι γυναίκες σύντροφοι αποτελούν το ένα τρίτο περίπου των θυμάτων όλων των δολοφονιών.

Κατά το πρακτορείο ειδήσεων RIT - ZAN το ποσοστό αυτό κατά την περίοδο 1971 - 1981 κυμάνθηκε ανάμεσα στο 19 με 40%. Σε πολλές από τις περιπτώσεις αυτές ο θάνατος συνδέεται με την κακομεταχείριση και την βιαιοπραγία, όμως το ποσοστό των γυναικών που θασανίζεται με κάθε τρόπο χωρίς να επακολουθεί ο θάνατος είναι πολύ υψηλότερο. Το ποσοστό αυτό δεν μπορεί να εκτιμηθεί, γιατί και στην συγκεκριμένη περίπτωση οι καταγγελίες των πράξεων αυτών στην αστυνομία είναι πολύ περιορισμένες. Αυτό είναι στενά συνδεδεμένο με την απροθυμία των γιατρών και τη μη παρέμβαση των αστυνομικών στην ιδιωτική ζωή των ανθρώπων, αλλά και με τον φόβο των γυναικών να πάρουν οι ίδιες μέτρα.

Το γεγονός ότι οι γυναίκες είναι συχνά έτοιμες να δεχθούν τη βία από τους συντρόφους τους συνδέεται αναμφίβολα με την οικονομική και συναισθηματική τους εξάρτηση μέσα στην οικογένεια καθώς επίσης και με την αβεβαιότητά τους για ένα άλλο τρόπο ζωής.

Πάμπολλες μελέτες αποδεικνύουν τα παραπάνω, δεδομένου ότι οι πράξεις βίας στο οικογενειακό περιβάλλον είναι σχετικά περισσότερες στην περίπτωση που η γυναίκα εργάζεται στο σπίτι ή είναι άνεργη.

Στη **Γερμανία** η ZIFAFP πιστεύει σχετικά με τον ξυλοδαρμό των γυναικών και την δυνατότητα παροχής προστασίας ότι η αστυνομία προτιμά ν' αποφεύγει την αντιμετώπιση του προβλήματος του ξυλοδαρμού γυναικών. Η υπηρεσία αυτή ισχυρίζεται ότι θα πρέπει να τονισθεί ιδιαίτερα η κοινωνική διάσπαση του «ισχυρού» που δημιουργεί τα αίτια για την κακομεταχείριση της συζύγου ή των παιδιών και πιστεύει ότι η προστασία που παρέχει το σύνταγμα στο γάμο και στην οικογένεια δεν θα πρέπει να συντελεί στην απώλεια ατομικών θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Στην **Ελλάδα** δυστυχώς δεν υπάρχουν στατιστικά στοιχεία για την κακοποίηση γυναικών, επειδή οι γυναίκες, δύσκολα καταγγέλλουν την κακοποίησή τους γιατί ντρέπονται, φοβούνται ή επειδή πιστεύουν ότι σπάνια θα υπάρξει δίωξη του άνδρα.

Παρ' όλο που τα όποια στατιστικά στοιχεία θα είχαν μειωμένη εγκυρότητα λόγω της φύσης του προβλήματος είναι τεράστιος ο «σκοτεινός» αριθμός εκείνων δηλαδή που δεν απευθύνονται σε κανέναν και πουθενά ώστε να μπορέσουν να συμπεριληφθούν σε κάποια στατιστική έρευνα.

Τα θύματα κακοποίησης που καταφεύγουν στα νοσοκομεία δεν δηλώνουν για τους ίδιους λόγους την αιτία του τραυματισμού τους. Όσες γυναίκες καταφεύγουν στην αστυνομία για να δηλώσουν την κακοποίησή τους συνήθως αποθαρρύνονται στο να προβούν στη δίωξη του άνδρα. Οι αστυνομικές αρχές μέχρι σήμερα συνήθως αποφεύγουν να καταγράψουν τέτοια συμβάντα, επειδή θεωρούν την κακοποίηση

στην οικογένεια σαν εσωτερική τους υπόθεση.

Οι κακοποιήσεις που καταγγέλλονται είναι από ελαφριές μέχρι σοβαρές σωματικές θλάβες (μώλωπες, εκδορές, εγκεφαλικές διασεισεις, κατάγματα άκρων, απόπειρες πνιγμού, μέχρι και φόνοι).

Οι κακοποιοί στην πλειοψηφία τους είναι σύζυγοι ή άνδρες με τους οποίους συζούν οι γυναίκες. Υπάρχουν όμως και αρκετά περιστατικά ξυλοδαρμού γυναικών από πατέρες, αδελφούς και γιους, περιπτώσεις που σπανιότατα καταγγέλλονται.

Ωστόσο μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα, από τις ελάχιστες επιστημονικές εργασίες πάνω στο θέμα αλλά και από την επαγγελματική και προσωπική εμπειρία όσων έχουν επαφή με το πρόβλημα, ότι πρόκειται για ένα φαινόμενο ευρύτατα διαδεδομένο στην Ελλάδα, σ' όλα τα κοινωνικά στρώματα, ανεξάρτητα από το μορφωτικό και οικονομικό επίπεδο τόσο του άνδρα όσο και της γυναίκας.

Η ηλικία των γυναικών που κακοποιούνται σύμφωνα με τα αποτελέσματα ερευνών, κυμαίνεται συνήθως από 25 έως 40 ετών.

Η άσκηση βίας κατά των γυναικών μέσα στην οικογένεια είδε το φως της δημοσιότητας πολύ πρόσφατα, μολονότι οι κοινωνικοί λειτουργοί αντιμετώπιζον το πρόβλημα από πάρα πολλά χρόνια.

- Τι εννοούμε κακοποίηση;

Με τον όρο κακοποίηση εννοούμε κάθε προσβολή της σωματικής και ψυχικής ακεραιότητας του ατόμου. Εννοούμε τη σωματική και ψυχολογική κακοποίηση και γενικά τις περιπτώσεις περιορισμού της ελευθερίας και ανεξαρτησίας των γυναικών. Είναι σωστό πως δεν υπάρχει σωματική κακοποίηση χωρίς ψυχολογικές επιπτώσεις και αντίστροφα δεν υπάρχει ψυχολογική κακοποίηση που να μην τη σωματοποιούμε σε κάποιον βαθμό (π.χ. απειλή σωματικής βίας).

- Ποιές είναι οι αιτίες για την κακοποίηση των γυναικών;

Η κακοποίηση των γυναικών έχει κοινωνικές αιτίες στις οποίες οφείλεται το φαινόμενο όπως οι εξουσιαστικές σχέσεις ανάμεσα στα δυο φύλα, που αποβαίνουν σε θάρος της γυναίκας, η διαφορετική από τον άνδρα ένταξή της στην κοινωνία, που οφείλεται στον τρόπο διαπαιδαγώγησης και καταμερισμού των ρόλων των δύο φύλων. Οι δυσμενείς κοινωνικο - οικονομικές συνθήκες και τα έντονα ψυχολογικά προβλήματα αποτελούν απλά επιβαρυντικούς παράγοντες και δεν εντάσσονται στα πραγματικά αίτια.

Εκφράζεται η πεποίθηση ότι το βασικό πρόβλημα των ξυλοδαρμών των γυναικών προκύπτει λόγω του καθεστώτος εξάρτησής τους από προστασία: η οικονομική αυτή εξάρτηση δυσχεραίνει την αναζήτηση λύσεων στα προβλήματα που δημιουργούνται στο ζευγάρι / οικογένεια. Θεωρείται επίσης δεδομένο ότι οι αστυνομικές και δικαστικές αρχές επιθυμούν τη διατήρηση του οικογενειακού κύτταρου, πράγμα που μπορεί να επηρεάσει την τακτική που ακολουθούν έναντι της γυναίκας ως θύμα.



- Οι αφορμές;

Μπορεί και να μην υπάρχουν, ή μπορεί να είναι και το παραμικρό, ο,τιδήποτε π.χ. γιατί δεν είναι στρωμένο το τραπέζι, γιατί δεν είναι ζεστό το φαγητό ή γιατί είναι κρύο, γιατί χάλασε πολλά χρήματα κλπ.

- Ποιός όμως είναι ο τύπος του άνδρα που κακοποιεί τη γυναίκα;

Δεν υπάρχει ιδιαίτερος τύπος δράστη. Από έρευνες που έχουν γίνει έχει βρεθεί ότι το μεγαλύτερο ποσοστό ανδρών έχουν ζήσει στην παιδική τους ηλικία την εμπειρία της κακοποίησης είτε στους ίδιους τους εαυτούς τους είτε βλέποντας τον πατέρα τους να κακοποιεί τη μητέρα τους. Είναι με λίγα λόγια άτομα που απειλείται η ταυτότητά τους και που πιστεύουν ότι με την κακοποίηση της συζύγου τους επιβεβαιώνουν την ταυτότητα του ελέγχου.

- Ποιός είναι ο τύπος της γυναίκας;

Οι γυναίκες που δέχονται χρόνια την κακοποίηση είναι αυτές που είναι προσκολλημένες στον «παράδοσιακό» ρόλο του φύλου τους. Ο LUCES θεωρεί δεδομένο ότι η άσκηση εξουσίας δεν μπορεί να προσμετρηθεί με ανοικτές συγκρούσεις αλλά ότι στην ακραία της μορφή περιλαμβάνει την εναρμόνιση των επιθυμιών και πόθων των ανίσχυρων με αυτούς των κρατούντων, εφ' όσον είναι αδύνατο να υπάρξουν εναλλακτικές λύσεις.

Σε σχέση με αυτό, ο RICH αναφέρει ότι η δυσμενής θέση των γυναικών τις υποχρεώνει να **ανέχονται** τις εξωσυζυγικές σεξουαλικές σχέσεις των συζύγων τους, προκειμένου να διατηρήσουν τις εργασίες τους και τα νοικοκυριά τους.

Αυτό σημαίνει ότι η αναζήτηση πολιτικής για την εξάλειψη της βίας κατά των γυναικών αποτελεί συστατικό στοιχείο της πολιτικής για την χειραφέτηση, που αποσκοπεί στο να εξαλείψει τις άνισες απόψεις εξουσίας σχέσεις μεταξύ των δύο φύλων. «Γυναίκες ξαναβγείτε στους δρόμους!». Με το σύνθημα αυτό διαδηλώνουν κάθε χρόνο χιλιάδες γυναίκες. Είναι ένα από τα μέσα δράσης με τα οποία οι γυναίκες φέρουν την πολιτεία προ των ευθυνών της στο θέμα αυτό.

Ένα σημαντικό γενικό σχόλιο που θα μπορούσε να γίνει θέμα κακοποίησης φαίνεται να έχει ξεφύγει από τη σφαίρα του «ταμπού» και αποτελεί αντικείμενο πιο ελεύθερων συζητήσεων. Κατά συνέπεια γίνεται πιο γνωστό και κατανοητό με την ύπαρξη περισσότερων πληροφοριών.

Από τον περασμένο χρόνο η Γενική Γραμματεία Ισότητας ανέλαβε την πρωτοβουλία να μελετήσει το θέμα της κακοποίησης της γυναίκας.

Μέσα στα πλαίσια του προγράμματος αντιμετώπι-

Εκτιμάμε ότι η θία που εκδηλώνεται ειδικά κατά των γυναικών στην κοινωνία θα μπορούσε επίσης να μετριασθεί αν καταργούνταν τα προκαθορισμένα σχήματα όσον αφορά τους κοινωνικούς, πολιτιστικούς και οικονομικούς ρόλους και τούτο ήδη από την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, οδηγώντας κατ' αυτόν τον τρόπο σε μια δυναμικά καλύτερη ενσωμάτωση στο οικονομικό σύστημα.





σης του προβλήματος έστειλε τον Δεκέμβρη του 1985 τέσσερεις γυναίκες επιστήμονες στις χώρες Αγγλία, Βέλγιο, Γαλλία και Ιρλανδία, οι οποίες επισκέφτηκαν και παρακολούθησαν την λειτουργία των «καταφυγίων» για τις κακοποιημένες γυναίκες των παραπάνω χωρών και μας μετέφεραν την εμπειρία τους.

Η **Τζίνη Τριανταφυλλίδη** είναι μια από τις τέσσερες γυναίκες (οι άλλες τρεις είναι η Αλεξάνδρα Ζαρακοβίτου, η Ντορέτα Αδαμάκη και η Μαρία Τσιλιμπάρη). Σε συζήτηση που είχαμε με την κ. Τριανταφυλλίδη μας είπε τα παρακάτω:

«Το πρώτο σπίτι - καταφύγιο στην Αγγλία δημιουργήθηκε το 1971 στο Λονδίνο από ομάδα γυναικών (chiswick) που είχαν οργανωθεί για τη λύση θεμάτων που απασχολούσαν τότε τις γυναίκες (τιμές κλπ.).

Το 1975 δημιουργείται στην Αγγλία η Women's Aid Federation of England στην οποία εντάσσονται τα 23 από τα καταφύγια του Λονδίνου.

Στην Αγγλία τα κέντρα κακοποιημένων γυναικών χρηματοδοτούνται άμεσα από το υπουργείο Περιβάλλοντος και την τοπική Αυτοδιοίκηση καθώς επίσης καλύπτουν μέρος των εξόδων λειτουργίας τους εισπράττοντας ένα ποσό - ενοίκιο από τις ίδιες τις γυναίκες που φιλοξενούνται σ' αυτά.

Οι κακοποιημένες γυναίκες εισπράττουν από το υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας συγκεκριμένο μηνιαίο ποσό ειδικά για τη στέγασή τους. Υπάρχει νόμος Housing (Homeless Persons Act 1977) που υποχρεώνει το υπουργείο να υπάρχει μόνιμη επιδότηση των κακοποιημένων γυναικών μέχρι να είναι σε θέση να αυτοσυντηρηθούν.

Παράλληλα με τα σπίτια - καταφύγια κακοποιημένων γυναικών που παρέχουν στις γυναίκες στέγη ασφαλή, προστασία και περίθαλψη, λειτουργούν και τα νομικά κέντρα γειτονιάς που δίνουν δωρεάν συμβουλές και βοηθούν τις γυναίκες στη διεκδίκηση όλων όσων δικαιούνται. Στην Αγγλία οι γυναίκες μιλάνε περισσότερο για το πρόβλημα της κακοποίησης και καταγγέλλουν συχνότερα απ' ό,τι οι Ελληνίδες την κακοποίησή τους, γιατί η Πολιτεία έχει παραδεχτεί την ύπαρξη του προβλήματος (στην Αγγλία η οικογενειακή βία έχει ποινικοποιηθεί «Family violence Act»). Τα περιστατικά όμως της κακοποίησης είναι πολύ συχνότερα στις Αγγλίδες απ' ό,τι στις Ελληνίδες. Ίσως εδώ να παίζει κάποιο ρόλο ο αλκοολισμός που στη χώρα αυτή βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα σε άνδρες και γυναίκες».

Στη συνέχεια, το Μάιο του 1986, η Γενική Γραμματεία Ισότητας, με την συνεργασία του Εθνικού Οργανισμού Πρόνοιας διοργάνωσε και πραγματοποίησε σεμινάριο 300 ωρών με τη συμμετοχή είκοσι γυναικών διαφόρων ειδικοτήτων (νομικοί, οικονομολόγοι, κοινωνιολόγοι, ψυχολόγοι) με σκοπό την ειδική εκ-

παίδευσή τους στο θέμα της κακοποίησης και την μελλοντική τους απασχόληση στα υπό ίδρυση κέντρα.

Το επόμενο βήμα της προσπάθειας αυτής θα είναι η λειτουργία ενός Γραφείου Υποδοχής και ενός «σπιτιού» για κακοποιημένες γυναίκες, μέσα στους πρώτους μήνες του 1987 στην Αθήνα.

Τα *συμπεράσματα* του σεμιναρίου απέδειξαν ότι το φαινόμενο της κακοποίησης των γυναικών είναι και διαδεδομένο και παρουσιάζεται σε όλα τα κοινωνικο - οικονομικά στρώματα. Επίσης επισημάνθηκε το γεγονός ότι ο Τύπος μπορεί να παίξει σημαντικό ρόλο για την ευαισθητοποίηση της κοινής γνώμης αφ' ενός και για την αποφυγή της δημιουργίας ψευδών εντυπώσεων ότι δήθεν για την κακοποίηση των γυναικών έχουν μερίδα ευθύνες και οι ίδιες οι κακοποιημένες γυναίκες ή ότι οι άνδρες δικαιολογούνται, κατά κάποιο τρόπο, λόγω ψυχολογικών και άλλων προβλημάτων. Η αντιμετώπιση του προβλήματος με αυτή τη λογική θα μπορούσε να βοηθήσει και στην πρόληψη αυτού του θλιβερού κοινωνικού φαινομένου. Στο σεμινάριο διευκρινίστηκε ακόμη ότι η δημιουργία «ΚΕΝΤΡΩΝ» για τις κακοποιημένες γυναίκες θα βοηθήσει και το έργο της Αστυνομίας και των Νοσοκομείων όπου καταφεύγουν συνήθως οι γυναίκες. Από τους φορείς αυτούς θα μπορούν οι κακοποιημένες να παραπέμπονται στο «ΚΕΝΤΡΟ» για παροχή κοινωνικής βοήθειας, που θέβαια ξεπερνάει τις αρμοδιότητες των φορέων αυτών. Έτσι ίσως πολλές κακοποιηθείσες δεν θα αναφέρονται σαν απλά ατυχήματα όπως ατυχώς συμβαίνει πολύ συχνά.

Πρέπει ιδιαίτερα να σημειωθεί ότι το «ΚΕΝΤΡΟ» δεν θα παρέχει μόνο προσωρινή στέγη και προστασία καθώς και ψυχολογική υποστήριξη σ' ένα περιβάλλον αποδοχής, αλληλεγγύης και συνεργασίας ανάμεσα στις γυναίκες, έτσι ώστε να μπορέσουν με ηρεμία να αποφασίσουν για τη ζωή τους, αλλά θα τους παρέχεται και η δυνατότητα μέσω ΟΑΕΔ και άλλων φορέων να ενταχθούν στην κοινωνία σαν ενεργά άτομα της κοινωνικής και οικονομικής ζωής.

Μέσα στο 1987 προγραμματίζεται από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας σε συνεργασία με το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας και τον Εθνικό Οργανισμό Πρόνοιας (Ε.Ο.Π.) η έναρξη λειτουργίας του πρώτου «Γραφείου Υποδοχής» και «ΚΕΝΤΡΟΥ ΣΠΙΤΙΟΥ - ΓΙΑ ΚΑΚΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ» που θα στελεχωθούν άμεσα από τις γυναίκες που επιμορφώθηκαν στο παρπάνω σεμινάριο.

Το πρώτο γραφείο Υποδοχής θα βρίσκεται στο κέντρο της Αθήνας στην περιοχή Λουκιανού και Μάρνη και θα παρέχει νομικές συμβουλές, ψυχολογική υποστήριξη, πληροφόρηση για τη λειτουργία άλλων κοινωνικών υπηρεσιών που μπορούν να τις βοηθήσουν σε επιμέρους προβλήματα (εξεύρεση εργασίας, αντιμετώπιση προβλημάτων υγείας, δυνατότητες εκπαίδευσης, κλπ.) και τέλος θα παραπέμπει στο «Σπι-

τι» όσες από τις γυναίκες και τα παιδιά τους έχουν άμεσο πρόβλημα στέγασης.

Απώτερος σκοπός και των δυο υπηρεσιών είναι να βοηθηθούν οι γυναίκες με το να ηρεμήσουν, να νοιώσουν ασφάλεια, να σκεφτούν, να πληροφορηθούν και τέλος να συνειδητοποιήσουν τις εναλλακτικές λύσεις που τους προσφέρονται ώστε να πάρουν αποφάσεις για μια ζωή χωρίς κακοποίηση.

Η όλη προσπάθεια γίνεται σε συνεργασία με τον Ε.Ο.Π. και τα μέχρι στιγμής σεμινάρια και η εκπαίδευση χρηματοδοτήθηκε από τη Γενική Γραμματεία Ισότητας.

- Τα σπίτια από τι άτομα θα στελεχώνονται;

Αυτό που πιστεύουμε μας λέει η κ. Αντωνοπούλου εκ μέρους της Γενικής Γραμματείας Ισότητας μετά από την εμπειρία που είχαμε είναι ότι είναι απαραίτητο τα άτομα που θα στελεχώνουν αυτά τα «Σπίτια» να έχουν περάσει από κάποια σεμινάρια ευαισθητοποίησης και πληροφόρησης ώστε να μπορούν να παρέχουν όχι απλά μια στέγη. Δεν φτάνει αυτό γιατί τότε μάλλον ανοίγεις ένα ξενοδοχείο και φιλοξενείς τις γυναίκες παρά τις βοηθάς.

Σκοπός είναι να γίνεται τέτοια δουλειά ώστε να αποφασίζουν κάποια στιγμή μόνες τους αν θελήσουν να επιστρέψουν στο χώρο τους έχοντας δημιουργήσει μια αντίληψη της θέσης τους και της προσωπικότητάς τους. Και αυτό είναι ένα από τα σημαντικότερα σημεία που συζητήθηκαν στον ΟΗΕ: Το να ανοίγουμε κέντρα χωρίς υποδομή είναι λάθος, είναι απαραίτητο να υπάρχει προετοιμασία των ανθρώπων που θα ασχοληθούν έστω κι αν είναι εθελοντές. Πέρα από τα τυπικά προσόντα (επάγγελμα - γνώσεις) πρέπει να υπάρχει ενδιαφέρον και ευαισθητοποίηση στο συγκεκριμένο θέμα. Το «Σπίτι» θα λειτουργεί σε 24ωρη βάση και θα υπάρχει και μια κακοποιημένη γυναίκα που θα παίζει το ρόλο της house mother.

Η συμμετοχή των γυναικών που έχουν αποτελέσει θύματα οικογενειακής βίας, στην καθημερινή συντήρηση και διαχείριση αυτών των «Σπιτιών», όπως γίνεται συνήθως, συμβάλλει αποδεδειγμένα στην ενίσχυση του αυτοσεβασμού τους, της εμπιστοσύνης τους και της αυτοπεποίθησής τους. Αυτή η κατάργηση των ιεραρχικών δομών ή στερεοτύπων στα άσυλα βοηθά πολλές από τις γυναίκες να απαλλαγούν από την παθητική αποδοχή των ιεραρχικών δομών της οικογένειας που «δικαιολογούν» τη χρήση βίας.

- Στην Ελλάδα υπάρχουν άλλες οργανώσεις που να ασχολούνται με το θέμα εκτός από τη Γεν. Γραμ. Ισότητας;

Κάποιες προσπάθειες είχαν γίνει από γυναικείες οργανώσεις χωρίς όμως να υλοποιηθούν εμείς σαν Γεν. Γραμ. Ισότητας πιστεύουμε ότι αυτό δεν μπορεί να γίνεται μόνο από κυβερνητικούς φορείς πρέπει οι γυναικείες οργανώσεις να λάβουν πολύ σοβαρά αυτή την υπόθεση. Στις περισσότερες χώρες η πρωτοβουλία για τη δημιουργία των κέντρων έχει κινηθεί από γυναικείες οργανώσεις και από εθελοντικές ομάδες.

Επίσης θα πρέπει να υπάρξει η συμμετοχή της γειτονιάς, όπως στην Κίνα όπου η γειτονιά συμμετέχει και συμπαραστέκεται στα κέντρα - σπίτια της περιοχής της. Είναι θέμα που πρέπει σοβαρά οι οργανώσεις να επιληφθούν για τη λύση του.

Η απάντηση που δόθηκε από την *Ομοσπονδία Αρρώγης Γυναικών της Μεγάλης Βρετανίας* λέει τα εξής:

«Πρώτα απ' όλα πρέπει να αλλάξει η στάση έναντι του προβλήματος. Το πρόβλημα της βίας υπάρχει πράγματι αλλά η επίλυσή του δεν αποτελεί ευθύνη της γυναίκας· αποτελεί ευθύνη του άνδρα, και αν αυτός δεν μπορεί να το αντιμετωπίσει πρέπει να δοθεί κάθε υποστήριξη στη γυναίκα για να φύγει μακριά. Χρειάζονται περισσότερα άσυλα και περισσότερα κονδύλια για τη χρηματοδότησή τους έτσι ώστε οι γυναίκες και τα παιδιά τους να μπορούν να ζουν άνετα σε ευρύχωρο περιβάλλον και όχι στιβαγμένες.

Πρέπει να δίνεται η δυνατότητα στις γυναίκες να μετοικούν αν το επιθυμούν, είτε έχουν παιδιά είτε όχι. Η αστυνομία πρέπει να επεμβαίνει σε περιπτώσεις οικογενειακής βίας και να ενεργεί όταν παραβιάζονται οι δικαστικές εντολές.

Τα δικαστήρια θα πρέπει να είναι περισσότερο πρόθυμα να προσφέρουν προστασία υπό τη μορφή δικαστικών εντολών, εάν το επιθυμεί η γυναίκα, και αυτές οι δικαστικές εντολές θα πρέπει να έχουν ισχύ αποφάσεως. Προβλεπόμενοι εκ του νόμου οργανισμοί θα πρέπει να θεωρούν σοβαρό το πρόβλημα της οικογενειακής βίας και να ανταποκρίνονται αντίστοιχα· η προσπάθειά τους πρέπει να επικεντρώνεται περισσότερο στην ενίσχυση της γυναίκας και των παιδιών παρά στη διάσωση και διατήρηση της οικογενειακής μονάδας. Οι οργανισμοί αυτοί θα πρέπει να παραπέμπουν τις γυναίκες στην Ομοσπονδία Αρρώγης Γυναικών.

Στις γυναίκες που δημιουργούν οικογένεια ενός γονέα μετά το διαζύγιο ή το χωρισμό τους θα πρέπει να χορηγείται επαρκής οικονομική βοήθεια και άλλα ευεργετήματα με στόχο το ανεκτό επίπεδο διαβίωσης».

Η απάντηση της *Zentrale Informationsstelle fuer Autonome Frauenhauser (Central Information Office for Independent Womens Refuges)* ως προς το θέμα αυτό, έχει ως εξής: «Οι γυναίκες δεν πρέπει να αναγκάζονται πλέον να εγκαταλείπουν τη γειτονιά τους ή την περιουσία τους γιατί οι άνδρες βιαιοπραγούν εναντίον τους. Κατ' αρχήν, ο ένοχος πρέπει να αναλαμβάνει οποιαδήποτε υλική ζημία.

Στην *Ολλανδία* οι γυναίκες, όταν πέφτουν θύματα κακομεταχείρισης συνήθως εγκαταλείπουν το σπίτι, αλλά στις *ΗΠΑ* η γυναίκα όλο και πιο συχνά καταφεύγει στο δικαστήριο και ζητεί την έκδοση μιας «προστατευτικής εντολής» που απαγορεύει στον άνδρα την είσοδο στο σπίτι. Η «προστατευτική εντολή» μπορεί να συνεπάγεται ότι ο άνδρας οφείλει να σταματήσει την κακομεταχείριση, ότι δεν έχει δικαίωμα



εισόδου στο σπίτι και ότι του απαγορεύεται να σταματά σε ορισμένους δρόμους ή γειτονιές. Από την πείρα αποδεικνύεται ότι είναι απαραίτητο η παράβαση της «προστατευτικής εντολής» να συνοδεύεται από ποινικές κυρώσεις. Σε ορισμένες μάλιστα πολιτείες των *ΗΠΑ* οι γιατροί και το άλλο νοσοκομειακό προσωπικό είναι υποχρεωμένοι να ανακοινώνουν και να καταγγέλλουν κάθε κακομεταχείριση γυναίκας που υποπίπτει στην αντίληψή τους. Με τον τρόπο αυτό διευκολύνεται ο προσδιορισμός του ποσοστού των κακομεταχειρίσεων και δίνεται η δυνατότητα να εκτιμηθεί δεόντως η βοήθεια που πρέπει να χορηγηθεί.

Μερικές από τις προτάσεις της Γενικής Γραμματείας Ισότητας προς το Υπουργείο Δημόσιας Τάξης είναι και οι παρακάτω:

- Να κοινοποιηθούν σε όλες τις αρμόδιες υπηρεσίες οδηγίες σύμφωνα με τις οποίες οι υπηρεσιακοί παράγοντες που έρχονται σε άμεση επαφή με τις γυναίκες που καταγγέλλουν την άσκηση βίας επάνω τους με οποιαδήποτε μορφή κι αν ασκείται αυτή, να τους συμπεριφέρονται με μεγάλη κατανόηση και διακριτικότητα.
- Να τις ενημερώνουν για τα δικαιώματα που τους παρέχει η ισχύουσα νομοθεσία. Στο σημείο αυτό ειδικότερα θα θέλαμε να προτείνουμε, όπου αυτό είναι δυνατό τις κακοποιημένες γυναίκες να τις υποδέχονται και να ενεργούν τα απαραίτητα γυναίκες αστυνομικοί.

Η απάντηση του υπουργείου ήταν η αποδοχή των προτάσεων αυτών και η κυκλοφορία ειδικής εγκυκλίου.

- *Πώς καλύπτεται νομοθετικά η κακοποιημένη γυναίκα;*

Δεν υπάρχουν ειδικές διατάξεις αλλά ισχύουν γενικά τα παρακάτω άρθρα του ειδικού μέρους του Ποινικού Κώδικα.

16ο κεφάλαιο: Σωματικές θλάβες, 18ο κεφ.: εγκλήματα κατά της προσωπικής ελευθερίας και 19ο κεφ.: εγκλήματα κατά της γενετήσιας ελευθερίας.

Στοιχεία πάρθηκαν από τα έγγραφα συνεδρίασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ: ΠΑΝΑΚΕΙΑ ή ΧΙΜΑΙΡΑ

του στυνόμενου Α' Παύλου Μόσχου

Ένα παλαιότερο άρθρο μου για το μικροκύκλωμα υπερυψηλής κλίμακας ολοκλήρωσης (VLSI CHIP) κατέληγε στα παρακάτω κρίσιμα ερωτήματα:

- Η σύγχρονη τεχνολογία θα διώξει το άγχος του σημερινού ανθρώπου ή θα το επιτείνει και θα το κάνει πιο βασανιστικό;
- Η μηχανή θα είναι πάντοτε δούλος του ανθρώπου ή θα τον υποτάξει κάποτε, καταδυναστεύοντάς τον.

Πιστεύω ότι οι περισσότεροι αναγνώστες δε θα διαφωνήσουν με την άποψη πως είναι και επίκαιρη και σκόπιμη μια προσέγγιση στα μεγάλα αυτά σύγχρονα προβλήματα μέσα από μια αποτίμηση των θετικών και αρνητικών επιπτώσεων της τεχνολογίας της μεταβιομηχανικής εποχής στον άνθρωπο και το περιβάλλον.

Η χρονιά που έφυγε σηματοδεύτηκε ανεξίτηλα από τρία σοβαρά ατυχήματα: πυρηνικό, χημικό, διαστημικό. Τον αιφνιδιασμό διαδέχθηκαν γρήγορα ο προβληματισμός, ο σκεπτικισμός, η αμφισβόλια, η αμφισβήτηση, η διαμαρτυρία. Ήρθε λοιπόν το τέλος του ονείρου; Είναι αρκετά όλα αυτά να σκοτώνουν την Ελπίδα;

Βρισκόμαστε μόλις δύο χρόνια μετά το «1984» του George Orwell και δεν καταλάγιασε ακόμη ο θόρυβος που ξεσήκωσε το ομώνυμο έργο. Δεν πέρασε ακόμα ο απόηχος των συζητήσεων για το αν δικαιώθηκε ή διαψεύστηκε ο άγγλος

συγγραφέας. Είναι νωπή η μελάνη στην πληθώρα των κειμένων που γράφτηκαν γι' αυτό, σαν αναλύσεις σχόλια ή κριτικές, και παραμένει βέβαια στους λιγότερο απαισιόδοξους η απορία: Μήπως δεν απέχουμε πολύ από κάποιο «1984» όπως το περιγράφει ο Orwell;

Η προηγμένη τεχνολογία που κατάφερε να μπει στην καθημερινή μας ζωή με τέτοιο τρόπο, ώστε να δημιουργήσει σωστή επανάσταση είναι ουσιαστικά δημιούργημα των τελευταίων 150 χρόνων. Με τη βοήθεια της επιστήμης επηρέασε βαθειά την υλική ευημερία, τις πολιτικές και κοινωνικές δομές και τις αξίες της ανθρωπότητας. Η γενιά μας είναι μάρτυρας μια εκρηκτικής τεχνολογικής προόδου που εξελίχθηκε ταχύτατα και έδωσε λύσεις έστω και αμφιλεγόμενες σε τεράστια προβλήματα της ανθρώπινης κοινωνίας. Είναι αξιοθαύμαστος ο αγώνας του ανθρώπου να εκμεταλλευτεί την ιδιότητα των υλικών, τις υπάρχουσες πηγές ενέργειας που το γήινο περιβάλλον του προσφέρει και με τη βοήθεια της τεχνολογίας να τις χρησιμοποιήσει προς όφελος της ανθρωπότητας.

Χάρη στην προσπάθεια αυτή κατάφερε σταδιακά να δημιουργήσει την άνεση που χαρακτηρίζει τη σύγχρονη ζωή. Η κοπιώδης πορεία του πολιτισμού μας προς το 2000 μπαίνει πια στην τελική της ευθεία. Με στήριγμα την τεχνολογία η εσωτερική πολιτισμική εξέλιξη επιταχύνεται και μέρα τη μέρα το κα-

τώφλι της τρίτης χιλιετίας μοιάζει πιο κοντινό...

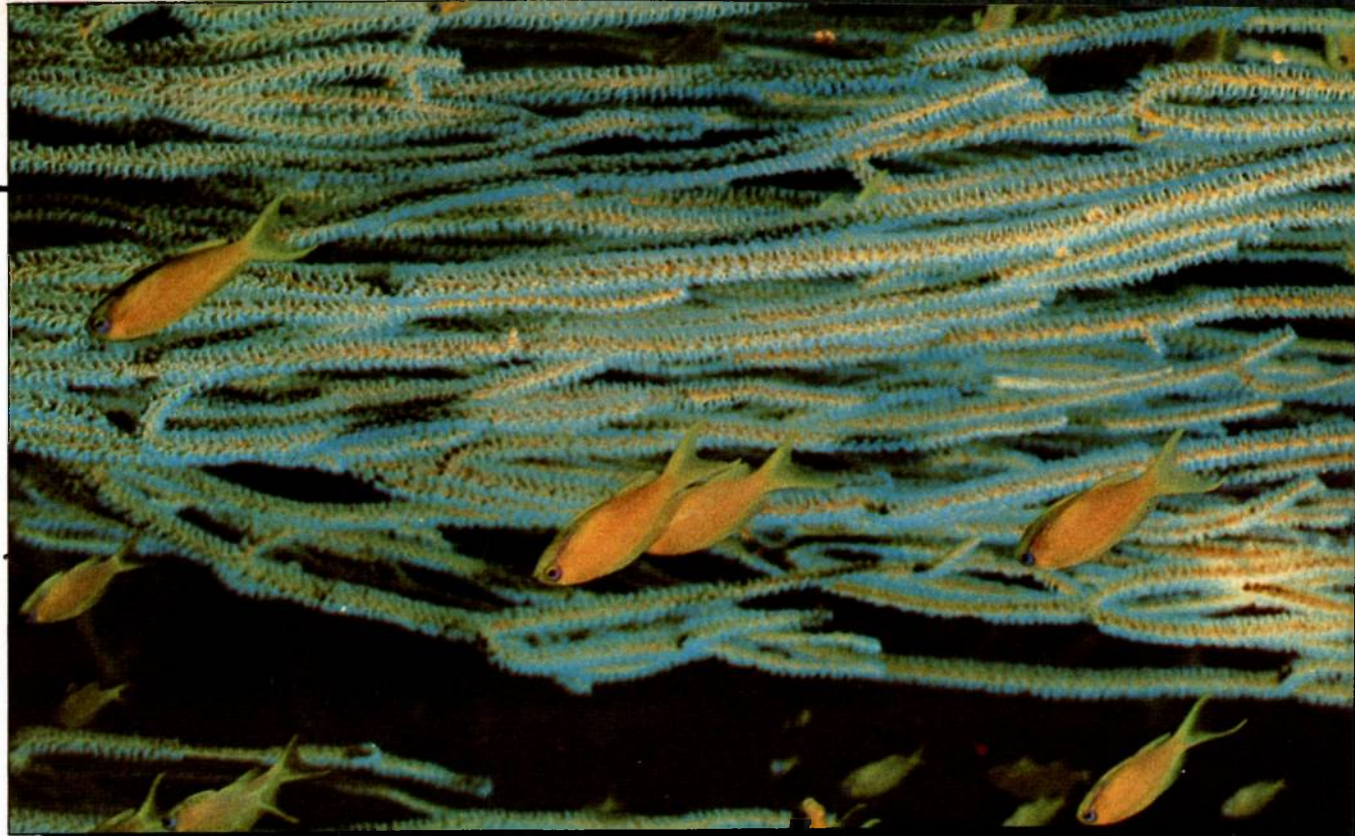
Ήδη όμως άρχισαν να διατυπώνονται αμφισβητήσεις για τη συμβολή της τεχνολογίας στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και στην εξασφάλιση της ανθρώπινης ευτυχίας. Αρκετοί τεχνοκράτες με φιλοσοφικές διαθέσεις και κοσμοθεωριακές θέσεις αναρωτιούνται αν οι επιτυχίες στους στον τεχνολογικό τομέα απαλύνανε την ένταση του ανθρώπου, δημιουργώντας συνθήκες πραγματικής ευημερίας για όλους.

Τις οφέλιμες και θλαπτικές επιδράσεις της τεχνολογίας θα τις δούμε μέσα από τα κυριότερα επιτεύγματά της, δηλαδή αυτά που καθοριστικά διαμόρφωσαν τον σημερινό κόσμο που ζούμε και θρίσκονται στο επίκεντρο της σύγχρονης προβληματικής για τους τεχνικούς, επιστήμονες και κοινωνιολόγους.

Οι προϋποθέσεις αλλά και οι στόχοι της εφαρμοσμένης επιστήμης και της τεχνολογίας συνοψίζονται στο τρίπτυχο: ύλη-ενέργεια-πληροφορίες που διαρκώς ανανεώνονται. Ας εξετάσουμε τι πέτυχε η τεχνολογία στους τρεις αυτούς τομείς.

Στην έννοια της ύλης θα εντάξουμε ό,τι προέρχεται από τις φυσικές πηγές (φυτικές, ορυκτές, υδάτινες, ζωϊκές κλπ.) αλλά και ό,τι άλλη ουσία ή συστατικό στοιχείο έχει προέλευση τεχνητή (προκλητή) ύστερα από κάποια ανθρώπινη παραγωγική διαδικασία (χειρωνακτική, βιοτεχνική, βιομηχανική).

Η τεχνολογία έδωσε τη δυνατότητα στον άνθρωπο να επιχειρήσει μια μαζική δυναμική και οικονομική εκμετάλλευση των πηγών για να ικανοποιήσει τις ανάγκες του, που αυξήθηκαν υπέρμετρα τόσο από την αύξηση του πληθυσμού όσο και από τις ποσοτικές και ποιοτικές απαιτήσεις που έχει το άτομο σή-



μερα. Η γεωργική παραγωγή τριπλασιάστηκε με την εφαρμογή νέων καλλιεργητικών μεθόδων και η βιομηχανική παραγωγή δεκαπλασιάστηκε. Στον τομέα της παραγωγής τροφίμων η τεχνολογία ανταποκρίθηκε με επιτυχία στις απαιτήσεις των καιρών και υπερκάλυψε τη ζήτηση.

Το κατά κεφαλή εισόδημα είχε μια σταθερή αύξηση όλα τα τελευταία χρόνια, το βιοτικό επίπεδο ανέβηκε αισθητά και μας επέτρεψε να μιλάμε για κοινωνία της αφθονίας και της υπερκατανάλωσης. Δεν είναι ανάγκη να ανατρέξουμε σε στατιστικές για να πεισθούμε. Η ζωντανή πραγματικότητα μιλάει πιο εύγλωτα από καταστάσεις και πίνακες με ψυχρούς αριθμούς.

Στον τομέα της ενέργειας η τεχνολογία έκανε άλματα εντυπωσιακά. Από τα ορυκτά καύσιμα περάσαμε στον λευκό άνθρακα και στην ατομική ενέργεια για να επιστρέψουμε πάλι στον ήλιο, αυτή την αέναη πηγή.

Με τη βοήθεια της τεχνολογίας αναζητήσαμε και βρήκαμε σε μεγάλα βάθη της ξηράς και της θάλασσας το πετρέλαιο. Επιτεύγματα της τεχνολογίας είναι τα τεράστια

φράγματα και τα υδροηλεκτρικά εργοστάσια, έργο της επιστήμης και της τεχνολογίας είναι η χρησιμοποίηση της σχάσης του ραδιενεργού ουρανίου U-23 στους σύγχρονους σταθμούς ατομικής ενέργειας. Στην τεχνολογία εναποθέτουμε τις προσδοκίες μας για την εκμετάλλευση των ήπιων μορφών ενέργειας, ιδιαίτερα στην περίπτωση που οι μη ανανεώσιμες πηγές στερέψουν. Η ενέργεια σήμερα δε γνωρίζει σύνορα, εμποδία, όρια και περιορισμούς. Μεταφέρεται σε μεγάλες αποστάσεις και ταχύτητα. Είναι διαθέσιμη σε όλα τα σημεία του χώρου, ικανοποιώντας τις πολυποίκιλες ανάγκες μας.

Το πρόβλημα των πληροφοριών (στοιχείων γνώσεων, επεξεργασιών και διαδικασιών) αποτέλεσε αντικείμενο μιας νέας επιστήμης της πληροφόρησης (Informatique). Στο χώρο αυτό κυριαρχούν οι ηλεκτρικοί υπολογιστές, οι οποίοι αν και είναι πρόσφατο τεχνολογικό επίτευγμα αναπτύσσονται με εκπληκτική ταχύτητα και έχουν άμεση αντανάκλαση στις καθημερινές ενασχολήσεις του ανθρώπου. Η τελειοποίηση της ηλεκτρονικής οδηγεί σε μια δεύτερη βιομηχανική

Η θάλασσα κινδυνεύει να νεκρωθεί. Σ' ορισμένα σημεία της είναι παντελώς αδύνατη η αποδόμηση της ύλης των λυμάτων.

επανάσταση της οποίας ο αντίκτυπος θα είναι ίσως μεγαλύτερος από εκείνον της πρώτης. Οι μικροεπεξεργασίες, τα ρομπότ και τα συστήματα αυτομάτου ελέγχου θα διαταράξουν σοβαρά όλο το φάσμα των ανθρωπίνων δραστηριοτήτων. Και θα απαιτήσουν την προσαρμογή μας σε μια νέα κατάσταση πραγμάτων. Το εργοστάσιο αλλάζει μορφή και δε θυμίζει πια τους θρωμικούς και ανθυγιεινούς χώρους. Η αυτοματοποίηση είναι σχεδόν ολοκληρωτική και τις βαρείες και απαιτητικές εργασίες θα τις αναλάβουν σύντομα τα ρομπότ. Στο γραφείο ο ηλεκτρονικός υπολογιστής θα πάρει σύντομα τη θέση του γραμματέα με μεγάλη απόδοση και υπευθυνότητα.

Η σύζευξη ηλεκτρονικών ψηφιακών τηλεπικοινωνιακών συστημάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών και διαύλων από οπτικές ίνες θα κάνουν δυνατή τη μεταφορά μεγάλης ποσότητας πληροφοριών χωρίς

απώλειες. Η τηλεδιάσκεψη απαλλάσσει τον άνθρωπο από όσκοπες, πολυέξοδες και χρυσοβόρες μετακινήσεις. Τα ψώνια και οι πληρωμές θα γίνονται από το σπίτι που θα είναι πλήρως ηλεκτρονικό. Η παραγωγή, η εκπαίδευση, η ενημέρωση και η ψυχαγωγία σε λίγα μόνο χρόνια θα έχουν τελείως διαφορετική μορφή. Η σύγχρονη τεχνολογία ήρθε σύμμαχος του ανθρώπου στη μάχη του να ξεπεράσει τους περιορισμούς που υπάρχουν στη μνήμη, τη φυσική αντοχή και το χρόνο του.

Μετά την απαρίθμηση τόσων θετικών στοιχείων της τεχνολογίας ας στρέψουμε την προσοχή μας στη σκοτεινή πλευρά της, επικεντρώνοντας το ενδιαφέρον μας στις σοβαρότερες από τις αρνητικές της συνέπειες.

Δυστυχώς για τον άνθρωπο ο κατάλογος εδώ είναι μακρύς. Αρχίζοντας από το φυσικό περιβάλλον, συνεχίζουμε τις επιπτώσεις στις 3 βασικότερες αιτίες διατάραξης της οικολογικής ισορροπίας: **Ρύπανση - Μόλυνση - Θόρυβος**

- Το έδαφος, η θάλασσα και η ατμόσφαιρα τα τελευταία χρόνια δέχθηκαν μια χωρίς προηγούμενο επίθεση από τον άνθρωπο οπλισμένο με τα προϊόντα της τεχνολογίας.

Τα δάση μειώνονται σημαντικά από τις επεκτάσεις οικισμών, τις πυρκαγιές, την άπληστη και απρογραμμάτιστη υλοτόμιση, αποψίλωση και την όξινη βροχή. Η χλωρίδα και η πανίδα περιορίζονται επικίνδυνα με την εξαφάνιση πολλών ειδών. Οι καλλιεργήσιμες εκτάσεις μειώνονται και οι διάφορες πηγές κάτω από μια εντατικοποιημένη εκμετάλλευση φθίνουν και εξαντλούνται. Τα απορρίμματα στις περισσότερες χώρες συσσωρεύονται ανεκμετάλλευτα και είναι μια μόνιμη απειλή για την υγεία.

Η θάλασσα δέχεται εκατομμύρια τόννους υλικών που δεν μπορεί να αποδομήσει και αργοπεθαίνει. Η ατμόσφαιρα που «εμπλουτίζεται» με καυσαέρια, καπνούς, δηλητηριώδεις χημικές ουσίες και σκόνη ολόένα και σε πιο μεγαλύτερη έ-

Πριν ένα χρόνο (28-1-1986) οι ΗΠΑ θρήνησαν τη μεγαλύτερη διαστημική τραγωδία.

κταση αρχίζει να γίνεται αφιλόξενη για τον άνθρωπο.

Ο θόρυβος η πληγή αυτή που γεννήθηκε από τη σύγχρονη τεχνολογία συνοδεύει δυστυχώς πολλές από τις ανθρώπινες δραστηριότητες. Οι συνέπειές του είναι αμελητέες από τον άνθρωπο, ίσως γιατί δεν εκδηλώνονται βραχυπρόθεσμα.

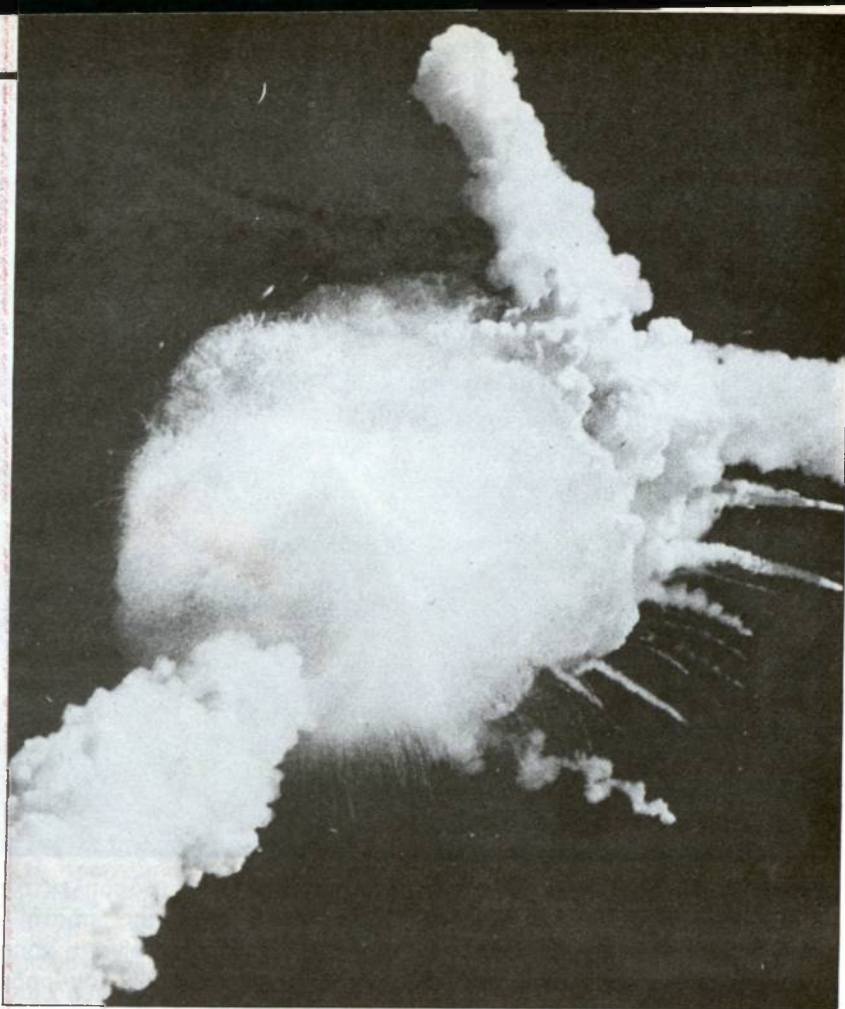
Στο εργασιακό περιβάλλον ο άνθρωπος με την εξειδίκευση και την εξάρτηση υπό τη μηχανή απομονώνεται από τον περίγυρό του, ισοπεδώνεται σαν προσωπικότητα και αποξενώνεται από το τελικό προϊόν της εργασίας του.

Ο ρυθμός εργασίας είναι υπερεντατικός, αφόρητος, δεν αφήνει περιθώρια για πρωτοβουλία, ούτε επιτρέπει να φανεί κάποια δημιουργική διάθεση. Από παραγωγικό υποκείμενο γίνεται εξάρτημα

ενός συστήματος και απρόσωπο μέσο παραγωγής.

Στο κοινωνικό περιβάλλον επιτείνει τη μοναξιά, ευνοεί την απομόνωση, κάνοντας τον άνθρωπο ανώνυμη μονάδα κάποιου ετερόκλητου πλήθους. Η ανεξέλεγκτη αστυφιλία επισώρευσε τεράστια προβλήματα στους οικιστικούς χώρους, σχετικά με την κυκλοφορία, επικοινωνία, εργασία, κοινωνική πρόνοια, ψυχαγωγία, διατροφή, που είναι λίγο ή πολύ συνυπαίτια για την αύξηση νοσημάτων καρδιακών και νευροψυχικών και αποκλειστικά υπεύθυνα για το άγχος και την ένταση (stress). Οι νέες οικιστικές, εργασιακές και κοινωνικές συνθήκες είχαν σαν αποτέλεσμα την ανησυχητική αύξηση της εγκληματικότητας, τις αυτοκτονίες, τον αναρχισμό, την περιθωριοποίηση και τη βία σε όλες τις μορφές της.

Στο διεθνή χώρο η τεχνολογία ενοχοποιείται για τη διεύρυνση του χάσματος πλουσίων και πτωχών



χωρών, βόρειων και νότιων περιοχών και την υπέρμετρη αύξηση – ποσοτική και ποιοτική – των οπλοστασίων.

Και τέλος η κυριότερη μομφή κατά της τεχνολογίας είναι ότι έγινε ήδη μία αυτόνομη, ανεξέλεγκτη δύναμη που επιβάλλει υλιστικές αξίες και διαμορφώνει τεχνοκρατικές κοινωνίες χωρίς πνευματικές παραδόσεις, συνθλίβοντας το άτομο.

Η συνοπτική και ενδεικτική απεικόνιση των ωφελειών αλλά και των δεινών που η τεχνολογική επανάσταση επεφύλαξε στον σύγχρονο άνθρωπο κατέδειξε ότι αυτή αποτέλεσε άλλοτε πανάκεια, άλλοτε χίμαιρα, και στις περισσότερες περιπτώσεις έπαιξε ταυτόχρονα και τους δύο ρόλους (ουδέν κακόν αμιγές καλού). Στάθιση θέβαια με ακρίβεια και αντικειμενικότητα δεν μπορεί να γίνει για να διαπιστωθεί εάν θαρύνουν περισσότερο τα υπέρ ή τα κατά. Συνεπώς το λόγο έχει η υποκειμενική κάθε φορά άποψη, που, εκτιμώντας τη βαρύτητα των επιπτώσεων (θετική ή αρνητική), εντάσσεται με τη μία ή την άλλη κατηγορία.

Έτσι δημιουργήθηκαν οι υποστηρικτές και οι επικριτές, οι υπέρμαχοι και οι αρνητές, οι θιασώτες και οι πολέμιοι προτείνοντας ή υιοθετώντας ακραίες πολλές φορές λύσεις. Ανάμεσα σ' αυτές τις 2 παρατάξεις βρίσκεται η συντριπτική πλειοψηφία των ανθρώπων. Οι υπέρμαχοι θεωρούν την τεχνολογία αυτοσκοπό, βλέπουν μόνο το δένδρο (τεχνολογία) και χάνουν το δάσος (φύση-άνθρωπος), είναι οπαδοί του δόγματος «ανάπτυξη για την ανάπτυξη». Οι πολέμιοι προτείνουν άρνηση της τεχνολογίας, καθολική απόρριψή της και επιστροφή στη φύση, στον πρωτογονισμό, δεχόμενοι άκριτα λύσεις ολοφάνερα ουτοπικές. Στην κατηγορία αυτή θέβαια δεν πρέπει να ενταχθούν οι απανταχού της γης διαμαρτυρόμενοι συνεχώς οικολόγοι.

Το πρόβλημα για το σύνολο σχεδόν της ανθρωπότητας, αφού οι δύο παραπάνω κατηγορίες δεν αριθμούν παρά ελάχιστα μέλη, δεν

είναι αν θα πρέπει να ξαναγυρίσουμε στον άνθρωπο των σπηλαίων ούτε να επιτύχουμε την ανάπτυξη αδιαφορώντας για τις συνέπειες που θα έχει στον άνθρωπο και το περιβάλλον. Το ζήτημα είναι να συνδυάσουμε την τεχνολογική ανάπτυξη με μια ποιοτική αναβάθμιση της ζωής.



Το Τσερνομπίλ από δορυφόρο της ΝΑΣΑ.

Κάτι τέτοιο σήμερα είναι επιβεβλημένο, έστω και αν φαίνεται ότι η κατάσταση έχει οδηγηθεί σε αδιέξοδο. Σε μας εναπόκειται να κατευθύνουμε ορθά την τεχνολογία, να κυριαρχήσουμε στη μηχανή να την εξουσιάσουμε και να τη στρέψουμε στην παραγωγή αγαθών που θα ανεβάσουν ποιοτικά τη ζωή. Η τεχνολογία σήμερα δρα ανεξέλεγκτη υπακούοντας μόνο στα κελεύσματα της οικονομίας έξω και πέρα από κάθε κοινωνικό και οικολογικό έλεγχο. Ακολουθεί ξέφρενος ρυθμός ανάπτυξης, επειδή δεν υπάρχουν δικλίδες ασφαλείας που θα τις ενεργοποιήσουν, όταν το κοινωνικό κόστος των αρνητικών συνεπειών σημάνει συναγερμό, ξεπερνώντας κάποια όρια. Και είναι θέβαιο ότι παράλληλα με την τεχνολογία που ρυπαίνει υπάρχει και η τεχνολογία της αντιρρύπανσης, η τεχνολογία της ανακύκλωσης, η τεχνολογία που εκμεταλλεύεται τις

ήπιες μορφές ενέργειας, η τεχνολογία με όρια που προτείνονται από τη φύση και όχι αυτά που καθορίζονται από το χρήμα, τεχνολογία που θα στοχεύει στη χαλάρωση και όχι στην ένταση, δεμένη με τις ανθρωπίνες και κοινωνικές αξίες. Αυτή η τεχνολογία καθοδηγούμενη από τις ενδεδειγμένες αρχές του ομαλού ατομικού και κοινωνικού βίου και προάγοντας τον πνευματικό πολιτισμό θα διώξει πράγματι το άγχος του σημερινού ανθρώπου.

Το πρόβλημα είναι πανανθρώπινο, αποτελούμε όλοι μέρος του, και δεν πρέπει να νομίζουμε ότι θα ξεπεραστεί με απόφαση που θα πάρουν κάποιοι άλλοι. Πρέπει να αλλάξουμε συνήθειες, να χαλαρώσουμε, να αποτοξινωθούμε από την ατμόσφαιρα της έντασης να αρχίσουμε να ενδιαφερόμαστε περισσότερο για τις χαρές που προσφέρει η ζωή, να αναζητήσουμε την ευτυχία έξω από τα καθιερωμένα. Από την άλλη μεριά είναι ανάγκη να υπάρξει διεθνής συνεργασία για την πειθάρχηση και κατεύθυνση της τεχνολογίας σε στόχους διαποτισμένους από τις αξίες που συνιστούν την ποιότητα της ζωής. Η χρησιμοποίηση της τεχνολογίας όχι μόνο για την αύξηση της ποσότητας και της δύναμης αλλά και για τη βελτίωση της ποιότητας, της ομορφιάς, της αρμονίας και της χαράς της ζωής είναι μέσα στις δυνατότητες της ανθρώπινης ιδιοφυΐας.

Και τελειώνω αυτή τη φορά όχι με δύο ερωτήματα αλλά με δύο επισημάνσεις-εμπειρίες του καιρού μας:

1. Η τεχνολογία στα χέρια του ανθρώπου μοιάζει με μαχαίρι. Μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν φονικό όργανο και με τις ίδιες πιθανότητες μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν απαραίτητο και εύχρηστο εργαλείο-σκεύος.
2. Η φύση ξέρει καλύτερα από μας. Την ισορροπία της μπορούμε να την τελειοποιήσουμε στις λεπτομέρειές της αλλά δεν μπορούμε να την ανατρέψουμε χωρίς να αυτοκαταστραφούμε.

ΡΑΔΙΟΕΡΑΣΙΤΕΧΝΕΣ

Από τον Εμμαν. Κλώντζα
υπαστυνόμο Α΄
πτυχιούχο ραδιοερασιτέχνη

Τι είναι ραδιοερασιτεχνισμός; Ποιοί είναι οι ραδιοερασιτέχνες; Συχνότατα ακούγεται αυτή η λέξη η οποία για τον πολύ κόσμο είναι ταυτόσημη με τους παράνομους ραδιοφωνικούς σταθμούς, οι οποίοι πραγματικά δημιουργούν πάρα πολλά εμπόδια στις ραδιοεπικοινωνίες.

Οι ραδιοερασιτέχνες δεν έχουν καμιά σχέση με τους παράνομους ραδιοφωνικούς σταθμούς (τους πειρατές των ερτζιανών). Ο ραδιοερασιτεχνισμός είναι ένα ευγενές αλλά και ακριβό χόμπυ με δυνατός πολλές φορές συγκινήσεις. Ραδιοερασιτέχνες είναι οι άνθρωποι εκείνοι που ασχολούνται ερασιτεχνικά με τη διάδοση των ηλεκτρομαγνητικών κυμάτων και διαθέτουν για το σκοπό αυτό διάφορα μηχανήματα επικοινωνιών μαζί με τα παρελκόμενά τους (κεραίες-τροφοδοτικά κλπ.).

Στη χώρα μας ο ραδιοερασιτεχνισμός μπορούμε να πούμε ότι βρίσκεται ακόμα στο ξεκίνημα, αν σκεφθούμε ότι στην Ελλάδα οι ραδιοερασιτέχνες με άδεια και πτυχίο δεν ξεπερνούν τους 1.000. Αντίθετα στο εξωτερικό σε πολλά κράτη, το χόμπυ αυτό είναι πολύ διαδεδομένο. Οι ραδιοερασιτέχνες διαθέτουν μηχανήματα (ασυρμάτους κλπ.) υψηλής τεχνολογίας των μεγαλύτερων οίκων του εξωτερικού (ΗΠΑ-ΙΑΠΩΝΙΑ), των οποίων η εμβέλεια καλύπτει ολόκληρη την υδρόγειο σφαίρα. Διαθέτουν όμως και μηχανήματα ιδιοκατασκευές, εφάμιλλα των μηχανημάτων του εμπορίου. Ραδιοερασιτεχνικές ενώσεις του Εξωτερικού (ΗΠΑ, Ιαπωνία-Ρωσία) έχουν σε τροχιά ραδιοερασιτεχνικούς δορυφόρους μέσω των οποίων επικοινωνούν μεταξύ τους οι ραδιοερασιτέχνες όλου του κόσμου. Οι μεταξύ των ραδιοερασιτεχνών σχέσεις είναι άρι-



Συγκρότημα σύγχρονων κεραίων
ενός ραδιοερασιτέχνη.

Η γωνία (shack) ενός ραδιοερασι-
τέχνη.



στες και έχουν ανεπτυγμένο το αίσθημα της φιλίας, της αλληλοβοήθειας και της αλληλοεξυπηρέτησης σε υψηλό βαθμό.

Η επικοινωνία των ελλήνων ραδιοερασιτεχνών μέσα στον ελληνικό χώρο, γίνεται κυρίως στους 144-146 MHz (VHF) ή στους 432-434 MHz (UHF) με επαφές Simplex ή μέσω ραδιοερασιτεχνικών αναμεταδοτών (repeaterslinks-transporters) οι οποίοι είναι εγκατεστημένοι σε διάφορα σημεία της χώρας (Υμητός-Πάρνηθα-Κρήτη-Πελοπόννησος-Ρόδος-Πήλιο-Δυτική Ελλάδα-

Χορτιάτης) και με δαπάνες των ιδίων, πάντα με άδεια του αρμοδίου Υπουργείου. Επίσης στις μάντες των 7 MHz και 3,5 MHz καθημερινά επικοινωνούν μεταξύ τους οι έλληνες ραδιοερασιτέχνες. Κάθε θράδυ στην μάντα των 14 MHz οι έλληνες ραδιοερασιτέχνες συναντώνται με τους έλληνες ραδιοερασιτέχνες της διάσποράς (ΗΠΑ-Γερμανία-Αγγλία-Γαλλία-Αυστραλία-N. Ζηλανδία) και τα «λένε». Είναι πραγματικά συγκινητικό.

Οι μεταξύ των ραδιοερασιτεχνών επικοινωνίες, επιβεβαιώνο-

νται με κάρτες (QSL cards) πολλοί δε ραδιοερασιτέχνες με υπερηφάνεια δείχνουν τη συλλογή τους. Υπάρχουν ραδιοερασιτέχνες στην Ελλάδα οι οποίοι έχουν κάρτες από 300 και πλέον διαφορετικά κράτη του κόσμου.

Οι ραδιοερασιτέχνες επίσης καταχωρούν τις επαφές που κάνουν στο ημερολόγιο ασυρμάτου (Log book) που τηρούν βάσει της νομοθεσίας και το οποίο είναι πάντα στη διάθεση του Υπουργείου Μεταφορών-Επικοινωνιών.

Το Ν.Δ. 1244/1972 (ΦΕΚ 18 τ.Α) «περί λειτουργίας ερασιτεχνικών και πειραματικών σταθμών ασυρμάτου, ειδικών ραδιοδικτύων και ίδρυσης Υπηρεσίας ελέγχου ραδιοεκπομπών» ορίζει με σαφήνεια τις έννοιες «ερασιτεχνικός σταθμός ασυρμάτου», «πειραματικός σταθμός» και «ειδικά ραδιοδίκτυα».

Οι άδειες κατασκευής, κατοχής, εγκατάστασης και λειτουργίας ερασιτεχνικών σταθμών ασυρμάτου επιτρέπονται μόνο σε έλληνες υπηκόους που είναι κάτοχοι πτυχίου ραδιοερασιτέχνη. Κατ' εξαίρεση επιτρέπεται η χορήγηση τέτοιων αδειών σε υπηκόους ξένης χώρας με αίτησή τους που υποβάλλεται μέσω της οικείας Πρεσβείας, εφ' όσον προβλέπεται τούτο από κοινή συμφωνία της χώρας μας και της χώρας καταγωγής του ενδιαφερομένου.

Τα πτυχία των ραδιοερασιτεχνών χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες (Γ'-Β'-Α') και χορηγούνται από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών ύστερα από επιτυχείς εξετάσεις των ενδιαφερομένων. Για τη διενέργεια των εξετάσεων και τις λοιπές λεπτομέρειες ορίζει το Π.Δ. 271/1976 το οποίο έχει εκδοθεί ύστερα από εξουσιοδότηση του ΝΔ 1244/1972.

Στο άρθρο 10 του ΝΔ 1244/1972 αναφέρονται οι ποινικές κυρώσεις που επιβάλλονται στους κατόχους των ραδιοσταθμών χωρίς άδεια. Για την εγκατάσταση και λειτουργία κινητών και φορητών ερασιτεχνικών σταθμών ασυρμάτου έχει εκδοθεί και το ΠΔ 1246/1981.

Η μετάδοση ραδιοφωνικών εκπομπών, μουσικής, στρατιωτικών, πολιτικών ή θρησκευτικών θεμάτων

από τους ραδιοερασιτέχνες απαγορεύεται. Επίσης απαγορεύεται η χρησιμοποίηση των μηχανημάτων για επαγγελματικούς σκοπούς καθώς και η χρησιμοποίηση εκφράσεων που αντίκεινται στη δημόσια τάξη, τα χρηστά ήθη και την ευπρέπεια.

Στη χώρα μας οι ραδιοερασιτέχνες εκπροσωπούνται από την Ένωση Ελλήνων Ραδιοερασιτεχνών (ΕΕΡ-ΡΑΑΓ) η οποία είναι ανεγνωρισμένη από τη διεθνή Ένωση Ραδιοερασιτεχνών (IARU).

Κάθε έλληνας ραδιοερασιτέχνης έχει διακριτικό κλήσης (Call sign) το οποίο χορηγείται από το Υπουργείο Μεταφορών και Επικοινωνιών και του οποίου τα δύο πρώτα γράμματα είναι οι λατινικοί χαρακτήρες SV. Ακολουθεί ένας αριθμός ο οποίος εξαρτάται από τη θέση εγκατάστασης και λειτουργίας του ραδιοερασιτεχνικού σταθμού (π.χ. 1 για την Αθήνα, 2 για τη Θεσσαλονίκη, 5 για τα Δωδεκάνησα, 9 για την Κρήτη) και στη συνέχεια δύο ή τρεις λατινικοί χαρακτήρες, ανάλογα με τη σειρά λήψης της άδειας από το Υπουργείο. Το διακριτικό κλήσης ενός ραδιοερασιτέχνη, δεν συμπίπτει ποτέ με άλλου ραδιοερασιτέχνη σε όλο τον κόσμο.

Οι επικοινωνίες των ραδιοερασιτεχνών γίνονται με μικρόφωνο (phone) με χειριστήριο σημάτων μορς (CW) ή με ραδιοτηλέτυπα (RTTY).

Οι ραδιοερασιτέχνες στις τάξεις τους έχουν μέχρι και αρχηγούς Κρατών όπως ο Βασιλιάς της Ιορδανίας Χουσεΐν ο οποίος μάλιστα είναι δεινός χειριστής σημάτων ΜΟΡΣ καθώς και ο Πρωθυπουργός της Ινδίας Ρατζίβ Γκάντι με το διακριτικό κλήσης VU2RG και η γυναίκα του Σόνια με διακριτικό κλήσης VU2 SON.

Σε πολλές περιπτώσεις (πυρκαγιές, σεισμούς κλπ.) οι ραδιοερασιτέχνες με τα μηχανήματά τους παρέχουν μεγάλη βοήθεια στις αρχές και το κοινωνικό σύνολο. Πρόσφατο παράδειγμα οι καταστρέψιμοι σεισμοί στην Καλαμάτα. Με το σεισμό καταστράφηκε το δίκτυο του ΟΤΕ και με τη διακοπή του ρεύματος ολοκληρώθηκε η απομόνωση της Καλαμάτας από πλευράς επικοι-

νωνιών. Μέσα σε δύο ώρες η επικοινωνία των αρχών της Καλαμάτας με την Αθήνα αποκαταστάθηκε πλήρως με τη βοήθεια των ραδιοερασιτεχνών. Η βοήθεια αυτή συνεχίστηκε μέχρις ότου επισκευάστηκαν τα δίκτυα επικοινωνιών στην Καλαμάτα. Εκείνες τις δύσκολες για την Καλαμάτα ώρες όλοι οι έλληνες ραδιοερασιτέχνες με «ανοιχτά» τα μηχανήματα παρακολουθούσαν τις εξελίξεις έτοιμοι να προσφέρουν βοήθεια.

Εκτός από ραδιοερασιτέχνες σύμφωνα με την 5667/80 Υπουργική απόφαση, χορηγείται άδεια κατοχής και λειτουργίας συσκευών ασύρματης επικοινωνίας, γενικά σε έλληνες πολίτες για ασύρματες επικοινωνίες, μικρής εμβέλειας και για σκοπούς κοινής οφελείας όπως η ειδοποίηση πολιτών και κρατικών αρχών σε περιπτώσεις κινδύνου και ανάγκης ή οδικά ατυχήματα και σε καμιά περίπτωση για επαγγελματικούς σκοπούς.

Οι άδειες αυτές αφορούν τις συσκευές ασυρμάτων Σι-Μπι (C.B.) η ονομασία δε αυτή προέρχεται από τα αρχικά των λέξεων Citizens Bands (Ραδιοσυχνότητες πολιτών).

Οι συσκευές CB προορίζονται μόνο για κινητή λειτουργία, τοποθετημένες σταθερά σε αυτοκίνητα. Η μέγιστη επιτρεπόμενη ισχύς εξόδου χωρίς διαμόρφωση ανέρχεται σε 5 WATTS και η τάξη εκπομπής η επιτρεπόμενη είναι 6A3.

Πολλές είναι οι περιπτώσεις που οι Σιμπιέρς έχουν βοηθήσει με τις συσκευές τους το κοινωνικό σύνολο.

Πριν τελειώσω το άρθρο αυτό και για ενημέρωση των αναγνωστών θα πρέπει να αναφέρω και τα ειδικά ραδιοδίκτυα.

Για τα ειδικά ραδιοδίκτυα προβλέπουν οι α) 15917/82 και β) 19916/83 Υπουργικές αποφάσεις. Τέτοιες άδειες χορηγούνται για ραδιοδίκτυα VHF ή UHF σε επιχειρήσεις παροχής Υπηρεσιών, σε εμπορικές επιχειρήσεις διανομής αγαθών, σε επιχειρήσεις οδικών μεταφορών, σε δημόσιες επιχειρήσεις και οργανισμούς και σε επιχειρήσεις παραγωγής και διανομής εκρηκτικών, πυρομαχικών, χημικών κλπ.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

Επιμέλεια: Δημήτρης Κάσσιος

Παιδοπόλεις, αστικά κέντρα, σχολές ταπητουργίας και σπίτια παιδιού του Εθνικού Οργανισμού Προνοίας είναι διάσπαρτα σ' ολόκληρη τη χώρα.

Η μεγάλη προσφορά των ιδρυμάτων αυτών είναι γνωστή τόσο στους κατοίκους της υπαίθρου όσο και στους κατοίκους των αστικών κέντρων.

Ποιά όμως είναι η ταυτότητα του Ε.Ο.Π. και ποιά είναι η κοινωνική οφελιμότητα του πλήθους των δραστηριοτήτων του;

Απευθυνθήκαμε στις κεντρικές υπηρεσίες του Οργανισμού, στην Αθήνα (γραφείο Τύπου και Δημοσίων Σχέσεων και γραφείο Οργάνωσης και λειτουργίας) από όπου συλλέξαμε τα απαραίτητα στοιχεία, για να σχηματίσουμε μια ολοκληρωμένη εικόνα για τις ανεκτίμητες και ανυπολόγιστες κοινωνικές υπηρεσίες που προσφέρει, με τα

προγράμματά του, τα οποία και εντάσσονται μέσα στα πλαίσια της κοινωνικής πολιτικής της Πολιτείας.

Ο Εθνικός Οργανισμός Προνοίας είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, επιχορηγούμενο απ' το υπουργείο υγείας και πρόνοιας.

Σύμφωνα με το Ν.Δ. 572/70, έχει σαν αποστολή την οργάνωση και λειτουργία: α) Παιδοπόλεων, β) Παιδικών Σταθμών προσχολικής ή πρώτης σχολικής ηλικίας (Σπιτιών Παιδιού), γ) Αστικών Κέντρων παροχής κοινωνικών βοηθειών, δ) Σχολών Επαγγελματικής και Κατωτέρας Τεχνικής εκπαίδευσης, καθώς και οικοτροφείων για την περίθαλψη των εκπαιδευομένων σε παρόμοιες Σχολές ή σε Σχολεία στοιχειώδους εκπαίδευσης, ε) Ταπητουργείων (Σχολές Ταπητουργίας-Κιλιμοποιίας) και εργαστηρίων ειδών Οικοτεχνίας γενικά και στ) Ομάδων Βοηθείας Υπαίθρου.

Δύο είναι οι βασικές δραστηριότητες του Οργανισμού, η προνοιακή και η οικοτεχνική, που έχει και προνοιακούς προσανατολισμούς. Αναλυτικότερα, για την εκπλήρωση της αποστολής του, ο Ε.Ο.Π. λειτουργεί τα παρακάτω ιδρύματα:

Εννιά παιδοπόλεις, δυναμικότητας 1.300 παιδιών περίπου, στο Ωραιόκαστρο, στο Βόλο, στη Νεάπολη Κρήτης, στην Καβάλα, στα Γιάννενα, στη Φλώρινα, στην Αθήνα και στο Καλαμάκι Αττικής.

Στις παραπάνω παιδοπόλεις εισάγονται παιδιά ηλικίας από 3 μέχρι 15 χρονών σε εξαιρετικές περιπτώσεις, μέχρι 17 χρόνων που έχουν ανάγκη ιδρυματικής περίθαλψης, δηλαδή στερούνται γονέων, συγγενούς προστάτη ή κηδεμόνα και είναι αποδεδειγμένα απροστάτευτα και στερημένα οικογενειακής φροντίδας. Η περίθαλψή τους στις παιδοπόλεις διαρκεί μέχρι και τα 18 χρόνια τους και σε εξαιρετικές περιπτώσεις μέχρι τα 20.

Ειδικά η παιδόπολη «Άγιος Ανδρέας» Καλαμακίου λειτουργεί και σαν Κέντρο περίθαλψης παιδιών όλων των παιδοπόλεων που έρχονται στην Αθήνα για διάφορους λόγους (ιατρικές εξετάσεις - νοσηλεία - μεταστεγάσεις κλπ.) ως και περίθαλψης κακοποιημένου παιδιού.

Στα παιδιά που περιθάλπονται στις παιδοπόλεις παρέχεται από τον Οργανισμό δωρεάν στέγαση, τροφή, ιματισμός, διαπαιδαγώγηση, ιατροφαρμακευτική περίθαλψη,



**Η οικοτεχνική δραστηριότητα
του Ε.Ο.Π. δένει παραδοσιακά το
χτες με το σήμερα της τοπικής μας
παράδοσης και κληρονομιάς.**

εκπαίδευση, ψυχαγωγία και ότι άλλο απαιτείται για τη σωστή σωματική, ψυχική και κοινωνική ανάπτυξή τους.

Στη μέριμνα των παιδοπόλεων περιλαμβάνεται και η φοίτηση των παιδιών σε Δημοτικά Σχολεία και Γυμνάσια του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων, τα οποία λειτουργούν εκτός των παιδοπόλεων, για συμπλήρωση της υποχρεωτικής, βάσει του Νόμου, σχολικής εκπαίδευσής τους.

Στη Σίνδο Θεσσαλονίκης λειτουργεί «θεραπευτική κοινότητα». Σ' αυτή εισάγονται άτομα ανεξάρτητα από ηλικία, που επιθυμούν αποεξάρτηση από φαρμακευτικές ουσίες και επανένταξή τους στο κοινωνικό περιβάλλον, στα οποία παρέχεται πλήρης στέγαση, σίτιση, ιατρική και κοινωνική βοήθεια από ειδικό επιστημονικό πρόσωπο και εργασιοθεραπεία.

Συνοικιακά κοινωνικά κέντρα (αστικά κέντρα), στην πρωτεύουσα (Αγίου Σώστη, Περιστερίου, Ταύρου, Δραπετσώνας, Περάματος, Καρέα, Ν. Ιωνίας), στη Θεσσαλονίκη (Αξιού, Τούμπα, Πολίχνης, Συκεών, Φοίνικα, Σταυρούπολης), στο Βόλο και στη Λάρισα.

Τα συνοικιακά κοινωνικά κέντρα έχουν σαν αποστολή την προαγωγή του Εθνικού, κοινωνικού, πολιτιστικού, ηθικού κτλ. επιπέδου των κατοίκων της περιοχής τους, καθώς και την παροχή υπηρεσιών και φροντίδων κοινωνικής βοήθειας και συμπαραστάσης σ' αυτούς, από το νήπιο μέχρι το γέροντα.

Για την επίτευξη της αποστολής τους, εφαρμόζονται ανάλογα προγράμματα, των οποίων το είδος, η οργάνωση και η μεθόδευση εφαρμογής είναι δυναμική, προσαρμοζόμενη προς τις κάθε φορά διαμορφούμενες κοινωνικές ανάγκες και προοπτικές γενικότερα και ειδικότερα, προς τις κατά περιοχή αδυναμίες και συνθήκες ζωής.

Η μέριμνα νηπίων, η μέριμνα υπερηλίκων, η κοινωνική εργασία, η επιμόρφωση, η οικιακή οικονομία, ο αθλητισμός, η ψυχαγωγία, η επίβλεψη και βοήθεια στη μελέτη των μαθητών, οι ξένες γλώσσες, ο επαγγελματικός προσανατολισμός, ο οικογενειακός προγραμματισμός κτλ. αποτελούν τα βασικά προγράμματα λειτουργίας των συνοικιακών κοινωνικών κέντρων, τα οποία συμπληρώνονται στη συνέχεια και με άλλα παρεμφερή καθώς και με παράλληλες εκδηλώσεις και δραστηριότητες.



17 «τομείς σπιτιών παιδιού», σ' ολόκληρη τη χώρα, στους οποίους υπάγονται σχολές ταπητουργίας-κιλιμοποιίας, κέντρα νεότητας, αστικά κέντρα, οικοτροφεία μαθητών Δημοτικού Σχολείου και 297, συνολικά, «σπίτια παιδιού».

Τα βασικά προγράμματα για την επίτευξη της αποστολής των «τομέων σπιτιών παιδιού» είναι:

- Των οικοκυρικών - κοπτικής, ραπτικής -, του αθλητισμού - ψυχαγωγίας, της κοινωνικής εργασίας, των πρώτων βοηθειών, των ομιλιών-διαλέξεων, των θεατρικών παραστάσεων, των εκδρομών και περιπάτων, της επίβλεψης και βοήθειας στην μελέτη των μαθητών του Δημοτικού Σχολείου, (των φροντιστηριακών μαθημάτων για μαθητές Γυμνασίου και Λυκείου), της επιμόρφωσης με τις δανειστικές βιβλιοθήκες, των παραδοσιακών χορών, της προσ-



τασίας του περιβάλλοντος, του επαγγελματικού προσανατολισμού, του οικογενειακού προγραμματισμού, της κοινωνικής ανάπτυξης και της εθνικής-θρησκευτικής κλπ. αγωγής.

- Της μέριμνας νηπίων υπό μορφή Παιδικών Σταθμών. Οι Παιδικοί Σταθμοί λειτουργούν σε ημερήσια βάση, είτε όλο το χρόνο (μόνιμοι) είτε εποχιακά (2-4 μήνες) και έχουν σαν αποστολή την αγωγή, απασχόληση και φροντίδα παιδιών προσχολικής ηλικίας, περιλαμβανομένης της σίτισης και μεσημβρινής κατάκλισης.

- Της μέριμνας νηπίων με τη μορφή Νηπιαγωγείου. Το πρόγραμμα εφαρμόζεται όλο το χρόνο σε ημερήσια βάση και παρέχει υπηρεσία, αγωγή και απασχόληση σε παιδιά προσχολικής ηλικίας.

- Των Οικοτροφείων μαθητών Δημοτ. Σχολείου. Τα Οικοτροφεία μαθητών Δημοτικού Σχολείου, που αποτελούν επί μέρους δραστηριότητες των Σπιτιών Παιδιού, παρέχουν οικοτροφική φροντίδα σε παιδιά από γειτονικά στο «σπίτι παιδιού» χωριά, των οποίων καταργήθηκαν ή θα καταργηθούν τα Δημοτικά Σχολεία, σε παιδιά μεταναστών που έχουν εγκαταλειφθεί σε αδύναμο, αδιάφορο ή ακατάλληλο συγγενικό τους περιβάλλον και γενικά σε παιδιά για τα οποία κοινωνικοί, οικογενειακοί κλπ. λόγοι επιβάλλουν τη μορφή αυτής της προστασίας, χωρίς ν' απομακρύνονται από το ευρύτερο περιβάλλον τους.

- Της μέριμνας υπερηλίκων. Αυτή παρέχει υπηρεσίες

μέριμνας, απασχόλησης και συμπαραστάσης των υπερηλίκων, με επί μέρους προγράμματα.

- Της ημερήσιας απασχόλησης παιδιών Δημοτικού Σχολείου. Αυτή παρέχει σίτιση πρωί, μεσημέρι ή μεσημέρι-βράδυ, βοήθεια στα μαθήματα, ψυχαγωγία και προστασία των μαθητών Δημοτικού Σχολείου μέχρι να επιστρέψουν οι γονείς τους, από τις εργασίες τους.

- Των σχολών ταπητουργίας-κιλιμοποιίας. Οι σχολές ταπητουργίας-κιλιμοποιίας, συστεαζόμενες σε σπίτια παιδιού ή ανεξάρτητες, αποτελούν μονάδες εκπαίδευσης γυναικών της υπαίθρου στην τέχνη της ταπητουργίας ή κιλιμοποιίας, και ταυτόχρονα μονάδες παραγωγής ταπητών και κιλιμιών, είτε από τις εκπαιδευόμενες, είτε από τις απόφοιτες. Οι μονάδες αυτές έχουν στόχο την διατήρηση και παραγωγή της παραδοσιακής λαϊκής τέχνης, σε συνδυασμό με την ενίσχυση του εισοδήματος των αγροτικών οικογενειών, αξιοποιώντας τον ελεύθερο χρόνο τους.

Ακόμα, οι τομείς σπιτιών παιδιού, αναπτύσσουν και οικοτεχνική δραστηριότητα. Η οικοτεχνική δραστηριότητα έχει πολιτιστική και συγχρόνως κοινωνική αποστολή. Το πολιτιστικό στοιχείο υπηρετείται με την αναζήτηση, την ανεύρεση, τη διατήρηση και την προαγωγή της γνήσιας παραδοσιακής λαϊκής τέχνης στις ρίζες της στο ελληνικό χωριό και το κοινωνικό με την ενίσχυση του εισοδήματος της αγροτικής οικογένειας, με την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου των μελών της και την κατασκευή διαφό-

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΣΥΝΟΙΚΙΑΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ
ΚΕΝΤΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ

Διεύθ.: Σικελιανού 15
Α' Στάση Ανθούπολης & Πρόνοια

■ Τηλ.: 5711.109



- Διευκολύνουμε Την εργαζόμενη μητέρα με τη λειτουργία Παιδικού Σταθμού και
- Προσφέρουμε ευκαιρίες για καλύτερη κοινωνικοποίηση του παιδιού.



- Το παιδί μαθαίνει να γίνει ικανό - εμπειρο να σκεπτεται - να εκφράζεται να ζει ομαδικά αποκτώντας φίλους και συντρόφους



■ Ακόμα!

Αν δεν μπορείς να έλθεις στο Αστικό Κέντρο ειδοποίησε μας!
Ένας Κοινωνικός Λειτουργός θα έλθει κοντά σου.



Τέλος για την καλύτερη λειτουργία των προγραμμάτων μας έχουμε τους εξής συνεργάτες:

- Νομαρχία Δ. Αττικής
- Ν.Ε.Λ.Ε.
- Δήμο Περιστερίου
- Ενορίες - Μητρόπολη
- Ι.Κ.Α.
- Πολυιατρείο
- Ο.Α.Ε.Δ.
- Αστυνομικό Τμήμα
- Σχολεία
- Συλλόγους
- Κ.Α.Π.Η.
- και

Όλους τους κατοίκους του Περιστερίου.

ρων χειροτεχνημάτων. Στους κατασκευαστές οικοτέχνες καταβάλλεται αμοιβή.

Τα σπίτια παιδιού είναι ιδρύματα πολλαπλής αποστολής, λειτουργούν σε χωριά και κομποπόλεις αγροτικών, παραμεθορίων – κατά βάση – περιοχών, με ευρύ πλέγμα προγραμμάτων μέριμνας, τα οποία αναφέρονται σε όλες τις ηλικίες και αποσκοπούν στη βελτίωση του κοινωνικού, μορφωτικού, πολιτιστικού, ψυχαγωγικού και γενικά του επιπέδου ζωής των κατοίκων της υπαίθρου και αναπροσαρμόζονται κάθε φορά ανάλογα με τις κοινωνικές ανάγκες κάθε περιοχής.

Τα κέντρα νεότητας αποτελούν δραστηριότητα που αποσκοπεί στη βοήθεια και προστασία των παιδιών-μαθητών τεχνικής και επαγγελματικής κατεύθυνσης.

Στα κέντρα νεότητας περιβάλλονται μαθητές-παιδιά αγροτικών οικογενειών, τα οποία κατά τη διάρκεια του σχολικού έτους, λόγω της απομάκρυνσης από τις οικογένειές τους, στερούνται της φροντίδας, της περίθαλψης και της προστασίας των γονέων τους.

Δυο τομείς οικοτεχνίας στην Άρτα και την Κέρκυρα, στους οποίους υπάγονται σχολές ταπητουργίας-κιλιμοποιίας.

Ο Ε.Ο.Π. στην προσπάθειά του για τη διατήρηση και προβολή της ελληνικής παραδοσιακής τέχνης στην υφαντουργική και το κέντημα και για την αξιοποίηση του ελεύθερου χρόνου και την ενίσχυση του εισοδήματος της ελληνίδας αγρότισσας, λειτουργεί:

– 50 σχολές ταπητουργίας και 14 σχολές κιλιμοποιίας σε αγροτικές κύρια περιοχές της Ελλάδας.

Σε αυτές εκπαιδεύονται αγρότισσες, και με την εκπαιδευτική καθοδήγηση πεπειραμένων ειδικών, κατασκευάζουν χαλιά κόμβων ή κιλίμια εξασφαλίζοντας σύγχρονα πρόσθετο εισόδημα. Στις σχολές αυτές φοιτούν σήμερα 830 μαθήτριες, ενώ έχουν αποφοιτήσει ήδη πάνω από 4.000 αγρότισσες που έμαθαν άριστα την τέχνη της ταπητουργού ή της κιλιμοποιού.

– Μια σχολή ταπητουργίας-κιλιμοποιίας στην Αθήνα, όπου μπορούν να μάθουν την τέχνη του ταπητουργού-κιλιμοποιού κάθε ηλικίας άτομα.

– Μια σχολή στην Αθήνα στην οποία διδάσκεται η τεχνική των διακοσμητικών υφαντών τοίχου (ταπισσερί).

– Μια σχολή ταπητουργίας-κιλιμοποιίας στις φυλακές Κορυδαλλού στην οποία οι κρατούμενες εκπαιδεύονται στην ειδικότητα ταπητουργού-κιλιμοποιού.

Εκτός από τις μαθήτριες που φοιτούν στις παραπάνω σχολές, ο Οργανισμός συνεργάζεται και αναθέτει δουλειά σε 3.000 περίπου οικοτέχνιδες οι οποίες με την εποπτεία των στελεχών του Οργανισμού και την παροχή πρώτων υλών κατασκευάζουν, με πληρωμή, κεντητά είδη (μαξιάρια, ταγάρια, κιλίμια κλπ.), καθώς και διάφορα κεντήματα.

Η πρώτη οικοτεχνική δραστηριότητα του Ε.Ο.Π. στράφηκε στην χειροποίητη ταπητουργία και κιλιμοποιία που ξεκίνησε με μερικές σχολές που στήθηκαν σε χωριά άγονων και ορεινών περιοχών.

Τα χαλιά και τα κιλίμια φτιαγμένα με υλικά πάντοτε πρώτης ποιότητας και βασισμένα σε σχέδια αποκλειστικά

ελληνικά, αληθινά καλλιτεχνήματα, θα δένουν για χρόνια και χρόνια παραδοσιακά το χτές με το σήμερα της τοπικής μας παράδοσης και κληρονομιάς.

Παράλληλα ο Ε.Ο.Π. εφάρμοσε με επιτυχία πολλά άλλα οικοτεχνικά προγράμματα όπως είναι η εκπαίδευση στην κατασκευή διαφόρων κεντημάτων (τραπεζομάντηλα, σεμέν, σέτ, τραβέρσες, πετσέτες), χάνδρινων ειδών και ενός νέου είδους ταπήτων, μαξιλαριών.

Και τα είδη αυτά βασίζονται πάντοτε σε σχέδια αποκλειστικά ελληνικά, παρμένα από μουσεία λαϊκής παραδοσιακής τέχνης, από βυζαντινές τοιχογραφίες και μικρογραφίες και άλλες πηγές.

Τα ελληνικά κεντήματα έχουν πολύ μεγάλη ποικιλία σε τεχνική και σε σχέδια. Αυτό οφείλεται στις φυσικές επιδράσεις, στον τρόπο ζωής, τις συνήθειες των κατοίκων, καθώς και σε επιδράσεις ξένων τεχνών. Στα πιο απομονωμένα όμως τμήματα της ελληνικής γης, το κέντημα διατήρησε το αγνό πατροπαράδοτο χαρακτήρα του.

Ιδιαίτερη επιτυχία έχει παρουσιάσει εξάλλου ο Ε.Ο.Π. στον τομέα των διακοσμητικών υφαντών τοίχου (TAPIS-SERIES), με το μοναδικό στην Ελλάδα εργαστήριο ταπισσερί, που λειτουργεί εδώ και είκοσι περίπου χρόνια, κάτω απ' την καθοδήγηση καλλιτέχνη, ειδικά εκπαιδευμένου στην ιδιόμορφη και δύσκολη αυτή τεχνική, στις σχολές AUBUSSON και COBELINS Γαλλίας.

Τα ταπισσερί του Ε.Ο.Π. που φιλοτεχνούνται βάσει έργων διαπρεπών Ελλήνων ζωγράφων και του ίδιου του υπεύθυνου του εργαστηρίου, είναι πάντοτε υψηλής καλλιτεχνικής στάθμης και άψογης κατασκευής και έχουν τιμηθεί με πρώτα χρυσά βραβεία σε Ευρωπαϊκές εκθέσεις.

Πέρα από την καθαυτό οικοτεχνική του δραστηριότητα, ο Ε.Ο.Π. συμβάλλει επίσης αξιολογικά και στην ενίσχυση της ντόπιας καλλιτεχνικής χειροτεχνίας και οικοτεχνίας, η οποία διατηρεί θαυμαστούς πυρήνες σε διάφορες περιοχές της χώρας. Η συμβολή αυτή εκδηλώνεται με την προμήθεια, ύστερα από αυστηρή ποιοτική επιλογή, σημαντικών ποσοτήτων ετοιμών ειδών λαϊκής τέχνης, όπως είναι τα ξύλινα τα χάλκινα, τα σμάλτινα, τα πήλινα είδη, τα κοσμήματα, τα κομπολόγια, οι κούκλες με τις τοπικές εθνικές φορεσιές και άλλα πολλά θαυμαστά δείγματα της δεξιοτεχνίας των κατασκευαστών τους, που δίνουν έτσι συνέχεια στην παράδοση.

Όλα τα είδη οικοτεχνίας που παράγει ο Ε.Ο.Π. καθώς και τα έτοιμα είδη λαϊκής τέχνης που προμηθεύεται από τους κατασκευαστές τους, τα διαθέτει στα παρακάτω πρατήρια οικοτεχνίας:

Στην Αθήνα

- Βουκουρεστίου 24α, τηλ. 36.14.443
- Β. Σοφίας 135 – Αμπελόκηποι, τηλ. 64.60.603
- Ξενοδοχείο ΧΙΑΤΟΝ, τηλ. 72.20.201 (εσωτ. 230)
- Υπατίας 6 και Απόλλωνος, τηλ. 32.40.017
- Χωριό ΔΑΝΙΛΙΑ - Κέρκυρα, τηλ. 0661/36833 εσ. 181

Για σχετικές παραγγελίες, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στο Τμήμα Εμπορίου της Δ/νσης Οικοτεχνίας του Ε.Ο.Π., Υπατίας 6 και Απόλλωνος (πίσω απ' τη Μητρόπολη Αθηνών), στα τηλ. 32.22.718 και 32.22.867.

Λατινική Αμερική

Λατινική Αμερική είναι το σύνολο των χωρών Νοτίου και Κεντρικής Αμερικής μαζί με το Μεξικό, οι οποίες υπήρξαν αποικίες ισπανικές ή Πορτογαλικές (Βραζιλία).

Κεντρική Αμερική είναι το στενότερο τμήμα της αμερικάνικης ηπείρου, από τον Ισθμό του Τεουαντεπέκ μέχρι τον Ισθμό του Παναμά, το οποίο περιλαμβάνει τη νότια απόληξη του Μεξικού, την Βρετ. Ονδούρα και τα κράτη Γουατεμάλα, Σαλβαδόρ, Ονδούρα, Νικαράγουα, Κостаρίκα και Παναμά.

Νότιος Αμερική είναι το μεσημβρινό τμήμα της αμερικάνικης ηπείρου, το εκτεινόμενο νότια του Ισθμού του Παναμά.

Οι κάτοικοι της Λατινικής Αμερικής είναι κυρίως μιγάδες, γιατί οι Ισπανοί και οι Πορτογάλοι δεν εξόπλωσαν τους Ιθαγενείς και επέτρεψαν την επιμειξία μεταξύ ιθαγενών και λευκών ή μεταξύ μαύρων και ιθαγενών, από την οποία προήλθαν οι μιγάδες. Μετά την ανακάλυψη της Αμερικής από τον Κολόμβο (1492) ακολούθησαν πολλές εξερευνησεις κυρίως στην Λατινική Αμερική.

Η Λατινική Αμερική και μετά την απελευθέρωσή της και τη δημιουργία ανεξάρτητων κρατών δεν κατόρθωσε ν' ακολουθήσει ως προς την οικονομική της ανάπτυξη το ρυθμό της Βόρειας Αμερικής. Αν και έχουν σημειώσει αξιόλογες προόδους οι χώρες αυτές βρίσκονται ακόμη στο επίπεδο των υπό ανάπτυξη χωρών.

Πολιτικά προβλήματα της Λ. Αμερικής

Το Κεντροαμερικανικό πρόβλημα

Στα πλαίσια της λατινοαμερικανικής υποηπείρου πρέπει να εξετάσουμε

την ειδικότερη κατάσταση που επικρατεί στο συγκεκριμένο χώρο της Κεντρικής Αμερικής, που βρίσκεται στο προσκήνιο της επικαιρότητας γιατί εξακολουθεί νάναι ένα από τα ευαίσθητα σημεία της υδρογείου, όπου επικρατεί ένταση και κλίμα αντιπαράθεσης με κίνδυνο γενικότερης



Το «σομπρέρο» είναι το εθνικό κάλυμμα της κεφαλής για τους Μεξικανούς. Θα το θρούμε φτιαγμένο από απλή ψάθα για λαϊκή χρήση, αλλά και από ακριβή κεντημένη τσόχα, όπως αυτό που φορούν οι δύο μουσικοί της εικόνας μας, σε κάθε εορταστική εκδήλωση.

ανάφλεξης, όπου εξακολουθούν οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των βασικών αρχών του διεθνούς δικαίου, ενώ ελάχιστα γίνονται για την αντιμετώπιση των κοινωνικοοικονομικών αιτιών της κρίσης στην περιοχή.

Τη ζοφερή αυτή εικόνα έρχονται να απαλύνουν, μέχρις ενός σημείου βέβαια, δύο σημαντικά, σε εξέλιξη όμως, γεγονότα:

Ο εκδημοκρατισμός των χωρών της περιοχής, και

η, χάρις πρωτίστως στην λατινοαμερικανική αλληλεγγύη, παρά τις πα-

ντοειδείς αντιξοότητες, και την στασιμότητα που βρίσκεται σήμερα, προσπάθεια της Ομάδας CONTADORA να εξεύρει συνολική, με ειρηνικά μέσα, λύση στα προβλήματα της περιοχής.

Εκδημοκρατισμός χωρών Κεντρικής Αμερικής

Με τις εκλογές στη Γουατεμάλα (8-12-85) και Ονδούρα (24-11-85) σε συνέχεια εκείνων στη Νικαράγουα (4-11-84) και στο Σαλβαδόρ (6-5-84), και την ανατροπή του καθεστώτος DUVALIER στην Αϊτή, εξέλειπαν και τα τελευταία υπολείμματα στρατιωτικών ή δικτατορικών καθεστώτων στην Κ. Αμερική. Η σημασία του γεγονότος αυτού για μια περιοχή που επί δεκαετίες ολόκληρες υφίστατο τα δεινά και τις συνέπειες δικτατορικών διακυβερνήσεων είναι προφανής. Βέβαια, η ανατροπή των δικτατοριών δεν σημαίνει την πλήρη, αυτόματη και υποδειγματική, κατά τα δυτικοευρωπαϊκά πρότυπα, λειτουργία των δημοκρατικών κοινοβουλευτικών θεσμών και τον σεβασμό εφεξής των δημοκρατικών ελευθεριών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Στο Σαλβαδόρ και στη Νικαράγουα, και σε μικρότερο βαθμό στη Γουατεμάλα, εξακολουθεί να μαίνεται η ένοπλη αντιπαράθεση κυβέρνησης και μερίδας της αντιπολίτευσης, με αναπόδραστη συνέπεια την συστηματική παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, αλλά και την αφαίμαξη των χωρών αυτών σε ανθρώπινες ζωές και υλικό πλούτο.

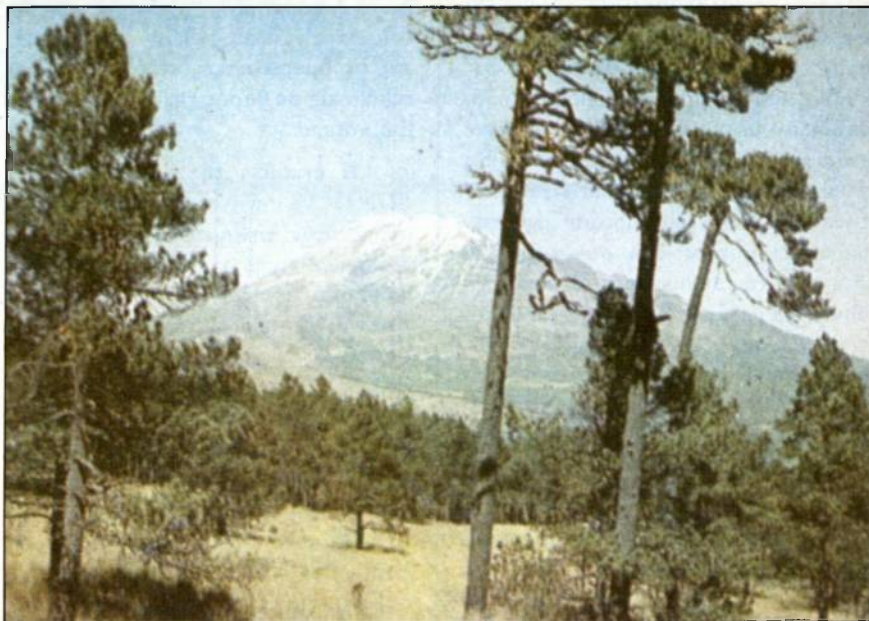
Το γεγονός αυτό, αλλά και το γενικότερο κλίμα αντιπαράθεσης στην Κεντρική Αμερική μεταξύ της Νικαράγουα αφ' ενός και της Κόστα Ρίκα,

Ονδούρας και Σαλβαδόρ (η Γουατεμάλα κρατάει κάποια απόσταση) απ' ετέρου, σε συνδυασμό με τις αρνητικές συνέπειες της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας (κάμψη τιμών βασικών εξαγωγικών προϊόντων τους και διατήρηση υψηλών επιτοκίων) παρεμποδίζουν την πορεία εκδημοκρατισμού των χωρών αυτών. Άλλωστε, ο ουσιαστικός εκδημοκρατισμός της Κεντρικής Αμερικής και η συνακόλουθη έξοδός της από την υπανάπτυξη δεν είναι δυνατόν να επιτευχθούν χωρίς τις απαραίτητες κοινωνικές και οικονομικές διαρθρωτικές μεταβολές. Το βάρος της προσπάθειας αυτής πέφτει, βέβαια, κατά κύριο λόγο, στους ώμους των ιδίων των λαών της Κεντρικής Αμερικής. Η συνδρομή όμως και βοήθεια τρίτων χωρών, ιδίως των πλουσίων, έχει αποφασιστική σημασία.

Συμπερασματικά θα μπορούσε να λεχθεί ότι ο εκδημοκρατισμός που άρχισε στην Κεντρική Αμερική αποτελεί αναμφίβολα σημαντικό γεγονός, η δημοκρατία όμως στην περιοχή θα τελεί υπό αναβλητική αίρεση ή τουλάχιστον προθεσμία ενόσω δεν βρίσκεται σφαιρική λύση στα κρίσιμα προβλήματά της.

Ειρηνευτική προσπάθεια στην Κεντρική Αμερική – Πρωτοβουλία CONTADORA

Η ουσιαστική προσπάθεια αναζήτησης λύσης στο κεντροαμερικανικό πρόβλημα άρχισε τον Ιανουάριο του 1983 με την πρωτοβουλία της Ομάδας CONTADORA. (Βενεζουέλα, Κολομβία, Μεξικό και Παναμάς). Η πρωτοβουλία αυτή που βρήκε, ως γνωστόν, ευθύς εξ αρχής (δήλωση Στουτγάρδης αρχηγών κρατών και κυβερνήσεων των Δέκα, 17-7-1983, δήλωση υπουργών Εξωτερικών των Δέκα στις Βρυξέλλες τον Μάρτιο του 1984 αλλά και μεμονωμένες εθνικές δηλώσεις όπως π.χ. η ελληνική της 29-7-1983) την ομόθυμη και έκτοτε συνεπή και συνεχή υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, αποβλέπει στην εξεύρεση συνολικής, με ειρηνικά μέσα, που να πηγάζει από την περιοχή, λύσης στα προβλήματα της Κεντρικής Αμερικής.



Σε πρώτη φάση η Ομάδα CONTADORA πέτυχε την υιοθέτηση (Σεπτέμβριος 1983) από τα άμεσα ενδιαφερόμενα 5 κεντροαμερικανικά κράτη ενός κειμένου γνωστού ως «Documents of objectives» που περιέχει τις βασικές κατευθυντήριες γραμμές και τους στόχους για την επίτευξη ειρηνικής λύσης στην κεντροαμερικανική κρίση.

Η δεύτερη και πιο επίπονη φάση σχοινοτενών διαπραγματεύσεων που άρχισε ευθύς αμέσως, κατέληξε αρχικά «Ιούνιος 1984» στην παρουσίαση ενός πρώτου σχεδίου ευθύνης ειρήνης γνωστού ως «Act on peace and cooperation in Central America» το οποίο αποδέχθηκε η Νικαράγουα μόνο, ενώ απέρριψαν οι υπόλοιπες τέσσερις χώρες (Γουατεμάλα, Ονδούρα, Κόστα Ρίκα, Σαλβαδόρ). Ακολούθησαν νέες, μακρές, επίπονες διαπραγματεύσεις και η παρουσίαση (14-9-84) εκ μέρους της Ομάδας CONTADORA δευτέρου σχεδίου, που όμως και αυτό δεν έγινε αποδεκτό από τις ενδιαφερόμενες χώρες. Τα κυριότερα επίμαχα σημεία που αποτελούν την αιτία δυστοκίας, γιατί σ' αυτά εξακολουθούν να υπάρχουν αντιρρήσεις, είναι: **η διαδικασία ελέγχου και μείωσης των εξοπλισμών, οι μηχανισμοί εφαρμογής και παρακολούθησης των θεμάτων ασφαλείας για τα στρατιωτικά γυμνάσια.**

Η αδυναμία επίτευξης συμφωνίας είχε σαν αποτέλεσμα την αναστολή, τον περασμένο Δεκέμβριο, επί εξάμηνο των εργασιών της Ομάδας CONTADORA.

Μεξικό: ένας τόπος εξωτικός, συναρπαστικός και κοσμοπολίτικος

Παράλληλα με την πρωτοβουλία CONTADORA είχαν αρχίσει τον Ιούνιο 1984 στο Mazanillo του Μεξικού απ' ευθείας διμερείς συμφωνίες μεταξύ ΗΠΑ και Νικαράγουας. Οι συνομιλίες αυτές, που διέκοψαν μονομερώς, οι ΗΠΑ τον Ιανουάριο 1985, δεν απέδωσαν τίποτα. Αντίθετα πιστοποίησαν ότι αγεφύρωτο χάσμα χωρίζει τις δύο κυβερνήσεις. Άλλωστε, τόσο οι διαπραγματεύσεις της CONTADORA όσο και οι συνομιλίες του Manzanillo διεξήγοντο μέσα σ' ένα μόνιμο κλίμα διαρκούς και αυξανόμενης αντιπαράθεσης των δύο, όπως πια απ' όλους θεωρούνται, πρωταγωνιστών, της κρίσης, δηλαδή των ΗΠΑ και της Νικαράγουας.

Η επί εξάμηνο αναστολή των διαπραγματεύσεων της CONTADORA δημιούργησε σοβαρούς κινδύνους κατακόρυφης αναζωπύρωσης της κρίσης. Για την αποτροπή παρόμοιας εξέλιξης συνήλθαν τον Ιανουάριο 1985 στην Caraballeda της Βενεζουέλας οι εκπρόσωποι των χωρών της Ομάδας CONTADORA και της Ομάδας Υποστήριξης (Αργεντινή, Βραζιλία, Ουρουγουάη, Περού) – που είχε στο μεταξύ συσταθεί (Ιούλιος 1985) για την υποβοήθηση της ειρηνευτικής προσπάθειας – και εξέδωσαν το «Μήνυμα Caraballeda για την Ειρήνη, την Ασφάλεια και την Δημοκρατία στην Κεντρική Αμερική» όπου, μεταξύ των άλλων, τονίζεται η απόφασή τους να

δώσουν με «διπλωματικές ενέργειες» και την κατάλληλη δράση νέα ώθηση στην ειρηνευτική πρωτοβουλία.

Το «Μήνυμα Caraballeda» υποστήριξαν με κοινή δήλωση οι πέντε ενδιαφερόμενες κεντροαμερικανικές χώρες καθώς και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Οι ΗΠΑ διακήρυξαν μεν την υποστήριξή τους στη συνέχιση της ειρηνευτικής διαδικασίας και υποσχέθηκαν να μελετήσουν με την επιθυμία προσοχή το «Μήνυμα Caraballeda» και να συμβάλουν όσο τούτο είναι δυνατόν, ταυτόχρονα όμως τόνισαν ότι «η συμπεριφορά» της Νικαράγουας που δεν τηρεί τα υπεσχημένα αποτελεί το σοβαρό πρόβλημα.

Σε μια προσπάθεια να παρακαμφθεί το αδιέξοδο που δημιουργούσε η αντιπαράθεση ΗΠΑ-Νικαράγουας οι οκτώ υπουργοί Εξωτερικών των Ομάδων CONTADORA και Υποστήριξης συναντήθηκαν μετά την Caraballeda με τον κ. Schultz στην Ουάσιγκτων. Η συνάντηση αυτή τον Φεβρουάριο 1986 επιβεβαίωσε την ύπαρξη διάστασης απόψεων αναφορικά με τον τρόπο και την μεθόδευση για την επίτευξη ειρηνικής λύσης στο κεντροαμερικανικό πρόβλημα.

Χωρίς αποτέλεσμα υπήρξαν και οι επακολουθήσασες σύντομες προσπάθειες των χωρών της Ομάδας CONTADORA και της Ομάδας Υποστήριξης προς την πλευρά των κεντροαμερικανικών χωρών. Η συνάντηση του Παναμά (6-7 Ιουνίου 1986) η τελευταία, μέχρι στιγμής, προσπάθεια στα πλαίσια της ειρηνευτικής διαδικασίας CONTADORA για την επίτευξη συμφωνίας μεταξύ των κεντροαμερικανικών χωρών - όχι μόνο δεν απέφερε κανένα θετικό αποτέλεσμα, αλλά αντίθετα, και αυτό είναι το ανησυχητικό στοιχείο, έδειξε να σημειώνεται οπισθοδρόμηση.

Την ατμόσφαιρα, μετά την αποτυχία της συνάντησης του Παναμά ήρθαν να βαρύνουν, περαιτέρω, δύο γεγονότα που συνδέονται με τις Ηνωμένες Πολιτείες και τη Νικαράγουα, τους πρωταγωνιστές δηλαδή της Κεντροαμερικανικής κρίσης.

Συγκεκριμένα, η έγκριση από το Αμερικανικό Κογκρέσο βοήθειας 100 εκατομ. δολαρίων προς τους CONTRAS σε συνδυασμό με τις Νικαραγουανές αντιδράσεις που ακολούθησαν και η απόφαση του Διε-

θνούς Δικαστηρίου της Χάγης που διακαίωσε τη νικαραγουανή προσφυγή για τις αμερικανικές ενέργειες και επεμβάσεις σε βάρος της Νικαράγουας. Ειδικότερα:

- Η έγκριση της βοήθειας στους CONTRAS συνάντησε, όπως άλλωστε αναμενόταν, την άμεση αντίδραση της Νικαραγουανής κυβέρνησης, επικρίθηκε από τις περισσότερες χώρες της Λατινικής Αμερικής και σχολιάστηκε αρνητικά σε πολλά δυτικοευρωπαϊκά κράτη. Ο Πρόεδρος Ortega χαρακτήρισε την έγκριση της βοήθειας σαν ενέργεια, που θα έχει σαν αποτέλεσμα την διενταμοποίηση της Κεντρικής Αμερικής και που συνιστά βαρύ πλήγμα κατά της ειρηνευτικής διαδικασίας CONTADORA. Εξάλλου, η αμερικανική ενέργεια έδωσε αφορμή στο σαντινιστικό καθεστώς, να εντείνει τον έλεγχό του στο εσωτερικό με σειρά μέτρων, που οδηγούν σε περαιτέρω συρρίκνωση των δημοκρατικών ελευθεριών του νικαραγουανού λαού. (Κλείσιμο έγκριτης και δημοκρατικής εφημερίδας «LA PRENSA», μέτρα σε βάρος της Ρωμαιοκαθολικής Εκκλησίας και της αντιπολίτευσης, αυστηρή εφαρμογή κατάστασης έκτακτης ανάγκης κλπ.).

- Η καταδικαστική, εξάλλου, για τις ΗΠΑ απόφαση του Διεθνούς Δικαστηρίου της Χάγης (27-6-86) αποτελεί αναμφισβήτητη διπλωματική επιτυχία της Μανάγουα αφού της παρέχει νέο πολύτιμο όπλο στο διεθνές πεδίο. Βέβαια, η αμερικανική κυβέρνηση είχε απορρίψει τη δικαιοδοσία του Δικαστηρίου, υποστηρίζοντας ότι τούτο δεν μπορεί να κρίνει επί περιστατικών των οποίων αγνοεί ουσιαστικής σημασίας λεπτομέρειες. Η απόφαση όμως του Διεθνούς Δικαστηρίου απορρίπτει, μεταξύ των άλλων, και το αμερικανικό επιχείρημα περί «συλλογικής νόμιμης άμυνας» και κρίνει ότι η Κυβέρνηση των ΗΠΑ με την ενίσχυση που παρέχει προς τους CONTRAS, παραβιάζει τόσο το διεθνές δίκαιο όσο και τη σχετική διμερή συμφωνία της με τη Νικαράγουα.

Οι τελευταίες αυτές, όχι ιδιαίτερα ενθαρρυντικές, εξελίξεις έχουν προκαλέσει αισθήματα απαισιοδοξίας, ακόμη και κόπωσης μεταξύ της πλειοψηφίας των χωρών-μελών της CONTADORA, που επί πλέον, με την πρόσφατη αποχώρηση του Προέ-

δρου Betancur από την πολιτική σκηνή της Κολομβίας, έχει στερηθεί κατά την κρίσιμη αυτή φάση, μιας σημαντικής προσωπικότητας, που τόσο είχε συμβάλει στην μέχρι τώρα ειρηνευτική προσπάθεια.

Η επιδείνωση του γενικότερου κλίματος στην Κεντρική Αμερική, εκτιμάται ότι είναι πιθανόν να παρακινήσει τις αντιτιθέμενες πλευρές να σκληρύνουν τη στάση τους, ενώ η αναμενόμενη επαναδραστηριοποίηση των CONTRAS θα εντείνει την αδιαλλαξία του καθεστώτος της Μανάγουας έναντι των ΗΠΑ. Η πρόσφατη εξέλιξη, (28-7-86) προσφυγή της Νικαράγουας στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης κατά της Ονδούρας και της Κόστα Ρίκα, με αίτημα την καταδίκη τους για την βοήθεια που παρέχουν στους CONTRAS την παύση των επιθετικών κατά της Νικαράγουας ενεργειών τους καθώς και τη χορήγηση αποζημίωσης για τις ζημιές που προκλήθηκαν από τις ενέργειες αυτές περιορίζει ακόμη περισσότερο τις ελπίδες εκτόνωσης της κατάστασης.

Την ένταση, τέλος, στην περιοχή, κλιμάκωσαν τα συνοριακά επεισόδια Νικαράγουας - Ονδούρας που ξέσπασαν στα τέλη του 1986.

Η θέση της χώρας μας στο κεντροαμερικανικό πρόβλημα που έχει προ πολλού διαμορφωθεί, παραμένει αμετάβλητη και στην ουσία της εμπεριέχεται συνοπτικά στην κοινή των εταίρων της Ευρωπαϊκής Κοινότητας δήλωση της Στουτγάρδης (Ιούνιος 1983). Θεωρούμε δηλαδή: ότι τα αίτια της κρίσης είναι κυρίως κοινωνικο-οικονομικά και ότι η λύση των προβλημάτων της Κεντρικής Αμερικής πρέπει να προέλθει από την περιοχή και να βασίζεται στις αρχές, της μη ανάμειξης, του απαραβίαστου των συνόρων, του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και του δημοκρατικού πλουραλισμού. Εκτιμούμε επίσης ότι η περιοχή αυτή δεν θα πρέπει να καταστεί πεδίο σύγκρουσης Ανατολής-Δύσης.

Με βάση τις αρχές αυτές, η Ελλάδα εκφράζει από κοινού με τους υπόλοιπους εταίρους στην ΕΟΚ την αμέριστη συμπαραστάση της στη προσπάθεια CONTADORA για ειρηνική διευθέτηση της κεντροαμερικανικής κρίσης.

Γερμανία

«Αθόρυβη ασφάλτος»

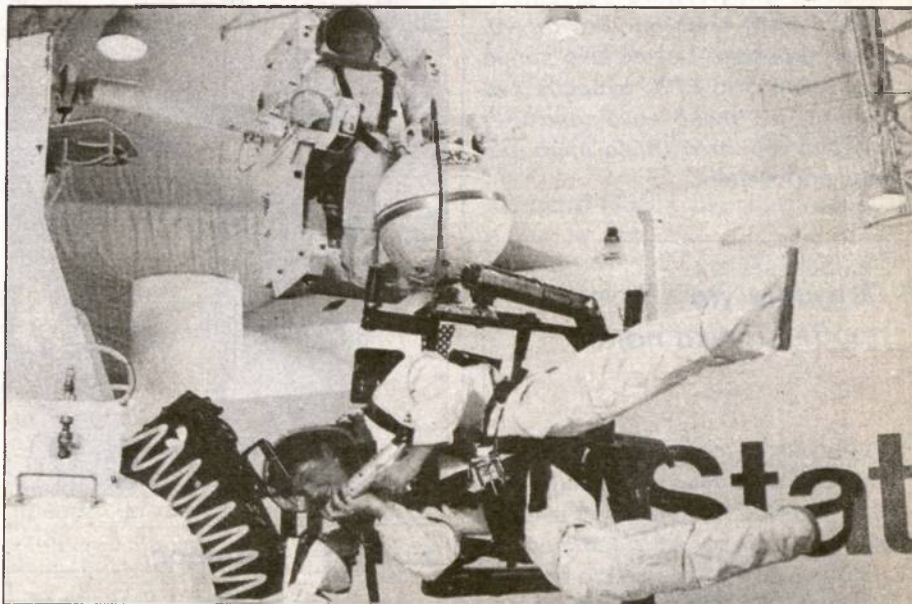
Πενταετές τεστ για τον έλεγχο της αντοχής της καινούργιας ασφάλτου, στους αυτοκινητόδρομους της Δ. Γερμανίας, έχει εγκρίνει το αρμόδιο Υπουργείο Μεταφορών.

Πρόκειται για ένα νέο είδος ασφάλτου, που μπορεί να απορροφά το 50% του θορύβου που δημιουργείται από τα λάστιχα των αυτοκινήτων. Προς το παρόν έχουν εγκατασταθεί φράγματα θορύβου κατά μήκος των αυτοκινητόδρομων, που ελαττώνουν κατά πολύ το θόρυβο. Μέχρι στιγμής έχουν κατασκευαστεί 950 χιλιόμετρα τοίχου, με κόστος 1,2 δισεκατομμύρια μάρκα.

Αντιβιοτικά από κομπιούτερ

Η χρήση των κομπιούτερ, επεκτάθηκε και στον τομέα της φαρμακευτικής, δίνοντας πλέον τη δυνατότητα στους ερευνητές της σύγχρονης φαρμακολογίας, να ανακαλύπτουν πολύ πιο γρήγορα και με μικρότερο κόστος νέους τύπους φαρμάκων.

Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι χάρη σ' αυτές τις μεθόδους, η δημιουργία ενός νέου αντιβιοτικού τώρα, μπορεί να γίνει σε 2 χρόνια, με μέσο κόστος 6 εκατομμύρια δολάρια, αντί σε 5 χρόνια και κόστος 60 εκατομμύρια δολάρια, που γίνονταν παλιότερα. Με τους υπολογιστές, οι ερευνητές μπορούν να «σχεδιάζουν» τη χημική μορφή των φαρμάκων και να δοκιμάζουν εικονικά στον υπολογιστή τις επιδράσεις τους, χωρίς να αναγκάζονται να καταφεύγουν για κάθε δοκιμή σε χρονοβόρα και πολυδάπανα εργαστηριακά πειράματα.



Μαθητευόμενοι αστροναύτες

Διαστημικό κέντρο με τον τίτλο «SPACE ROCKET CENTER» έχει ιδρυθεί και λειτουργεί από το 1982 στο Χάντσβιλ της Αλαμπάμα των ΗΠΑ. Το κέντρο αυτό ανήκει στην πολιτεία της Αλαμπάμα και χρηματοδοτείται από ιδιωτικές εταιρίες και δημόσιους φορείς. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του φτάνει τα 8,5 εκατομμύρια δολάρια, ενώ για το 1987 προβλέπεται αύξηση του ποσού για την επέκταση και τον εξοπλισμό του κέντρου, με τελειότερα ακόμα μηχανήματα.

Τα εκπαιδευτικά σεμινάρια που διοργανώνει το διαστημικό κέντρο, παρακολουθούν ολοένα και περισσότεροι μαθητές. Από το 1982 μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευτεί 12.000 παιδιά. Ανάμεσα στα μαθήματα που διδάσκονται, περιλαμβάνονται η Ιστορία του Διαστήματος, η κατάκτηση, η εξερεύνησή του κ.ά. Κάθε σεμινάριο στοιχίζει 80.000 δρχ.

Το κέντρο είναι εξοπλισμένο με

Μαθητευόμενοι μικροί «αστροναύτες» στη διάρκεια πρακτικής εξάσκησης, σε ένα πανομοιότυπο μοντέλο διαστημόπλοιου της NASA.

διάφορα μοντέλα πυραύλων και άλλο διαστημικό υλικό που έχει παραχωρηθεί από τη «NASA» και τις διάφορες αεροναυπηγικές εταιρίες. Τα παιδιά είναι ντυμένα με μπλε σκούρες στολές της NASA και χρησιμοποιούν την εξάρτηση των αστροναυτών. Στη διάρκεια του σεμιναρίου, αφού χωριστούν σε 20μελείς ομάδες, μαθαίνουν να χειρίζονται τα μηχανήματα του διαστημόπλοιου, να το οδηγούν μέχρι το διαστημικό σταθμό και γενικά πειραματίζονται πάνω σε πιστά αντίγραφα των οργάνων ενός διαστημόπλοιου.

Η επιτυχία αυτών των πρωτοποριακών σεμιναρίων είναι πρωτοφανής ενώ παράλληλα είναι και η αύξηση των επισκεπτών του «Μουσείου του Διαστήματος» που βρίσκεται πλάι στο κέντρο εκπαίδευσης και που είναι το μεγαλύτερο στο είδος του μουσείο στον κόσμο.

Αστυνομικός ρομπότ

Στη σημερινή ηλεκτρονική εποχή μας, η διεύθυνση των ρομπότ σε διάφορα επαγγέλματα και επιχειρήσεις είναι ουσιώδης και συχνή. Έτσι πρόσφατα αστυνομικό τμήμα του Τέξας στις ΗΠΑ, αγόρασε ένα ρομπότ, με σκοπό να διευκολύνει το έργο του, στον τομέα της δημόσιας ασφάλειας.



Παιχνίδια για προβληματικά παιδιά

Αγγλική εταιρία παιχνιδιών, κατασκεύασε πρόσφατα μια σειρά από ζωηρόχρωμα παιχνίδια για σωματικά και πνευματικά προβληματικά παιδιά, που τα βοηθούν να παίζουν με ευχάριστο τρόπο, αναπτύσσοντας τις ικανότητές τους, και απαιτώντας συγχρόνως αυτοπεποίθηση.

Η σειρά αποτελείται από 350 είδη παιχνιδιών, ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται ηλεκτρονικά παιχνίδια, ποδήλατα με τρεις ρόδες, κούνιες με χυτά καθίσματα, λωρίδες ασφαλείας διαφόρων μεγεθών κ.ά. Τα παιχνίδια είναι με τέτοιο τρόπο κατασκευασμένα, ώστε ακόμα και ένα παιδί που βρίσκεται σε πλήρη ακινησία, να μπορεί να τα θέτει σε λειτουργία, κάνοντας χρήση διαφόρων διακοπών, με τη φωνή, ή με άλλα μέρη του σώματος. Υπάρχουν επίσης πιο πολύπλοκοι διακόπτες, που χρησιμοποιούνται για να διδάξουν σε ένα παιδί ή ένα ενήλικο (ανάπηρο) διάφορες κινήσεις, όπως το σφίξιμο του χεριού, η έλξη και η ώθηση, ο σχηματισμός αριθμού στο δίσκο του τηλεφώνου κ.ά.

Τα παιχνίδια αυτά, θρήκαν ήδη μεγάλη απήχηση στον κόσμο των προβληματικών παιδιών, δίνοντάς τους τη χαρά και την ικανοποίηση, για την ανάπτυξη των σωματικών τους δυνάμεων, παράλληλα με την ανάπτυξη των πνευματικών τους δυνατοτήτων.

Ρομπότ - φρουρός

Η χρήση των ρομπότ στην εξυπηρέτηση των τεχνολογικών αναγκών των ανθρώπων, επεκτάθηκε τελευταία και στη φρούρηση κτιρίων και στρατοπέδων.

Μια αμερικάνικη εταιρία κατασκευής ρομπότ, παρουσίασε πρόσφατα ένα νέο τύπο εξοπλισμένο με ειδικό υπολογιστή, που του επιτρέπει να παρατηρεί κάθε κίνηση στο περιβάλλον του. Διαθέτει δύο πολυβόλα που μπορούν να σκοπεύουν αυτόματα και να βάλουν είτε μόνα τους, είτε ύστερα από «εντολή» ανθρώπων από απόσταση.

Το ρομπότ αυτό προορίζεται για στρατιωτικούς κυρίως σκοπούς, αλλά ενδιαφέρον έχουν δείξει και μεγάλες εταιρίες, που ξοδεύουν τε-

4. Το ρομπότ σε «δοκιμαστική περιπολία» με τους αστυνομικούς.

ράστια ποσά για την ασφαλή φύλαξη των πολύτιμων εγκαταστάσεών τους.

Το ρομπότ αυτό ζυγίζει 80 κιλά, λειτουργεί με μπαταρίες, περπατά μόνο του και είναι εφοδιασμένο με ειδικά μηχανήματα που μαγνητοφωνούν και αναμεταδίδουν.

Ανάμεσα στις άλλες αποστολές του είναι και η συνομιλία με ανθρώπους και κυρίως με κακοποιημένα και παραμελημένα παιδιά. Αυτό αποδεικνύεται χρήσιμο, από ψυχολογικής πλευράς για τα παιδιά. Παίζοντας μαζί του, αποκτούν μεγαλύτερη οικειότητα, ελευθερώνουν τα καταπιεσμένα συναισθήματά τους και εμπιστεύονται καλύτερα το αστυνομικό λειτουργήμα.

Στεριρότητα και Λείζερ

Μια νέα υψηλής τεχνολογίας «χειρουργική» μέθοδος για την αφαίρεση των νεοπλασμάτων που έχουν αναπτυχθεί στις ωοθήκες και στη μήτρα των γυναικών, που πάσχουν από ενδομητρίωση. Χρησιμοποιείται από τον δρ. Καμράν Νεζάτ στο νοσοκο-

μείο Νόρθσαϊντ της Ατλάντα. Η μέθοδος αυτή ονομάζεται Βιντεολεϊξεροσκοπία. Το 60,7% των ασθενών που πάσχουν από στεριρότητα εξαιτίας των νεοπλασμάτων, μπορούν να συλλάβουν μετά από δυο χρόνια.

Κατά τη μέθοδο αυτή τα νεοπλάσματα καταστρέφονται από ακτίνες λείζερ, με τη βοήθεια ενός λαπαροσκοπίου και μιας μικροσκοπικής βιντεοκάμερας.

Νέα μάστιγα...

Με τη συμμετοχή 14 κορυφαίων καρδιολόγων έγινε πρόσφατα στην πολιτεία Μέριλαντ των ΗΠΑ, συνέδριο με θέμα το πρόβλημα της χοληστερόλης και τη σχέση της με τις καρδιοπάθειες και τα εμφράγματα. Οι επιστήμονες έκρουσαν τον κώδωνα του κινδύνου, χαρακτηρίζοντας πολύ επικίνδυνες τις μεγάλες ποσότητες χοληστερόλης στον οργανισμό.

Τονίστηκε ακόμη ότι στα άτομα ηλικίας κάτω των 30 χρόνων δεν επιτρέπεται να ξεπερνά τα 180 मिलीग्राम στο 1/10 λίτρου αίματος, ενώ πάνω των 30 χρόνων, δεν πρέπει να ξεπερνά τα 200 मिलीग्राम ανά δευτερόλεπτο. Τα επίπεδα αυτά είναι σαφώς κατώτερα σε σύγκριση με εκείνα που η ιατρική επιστήμη στο παρελθόν θεωρούσε ακίνδυνα.

Συστήθηκε επίσης από τους αμερικανούς καρδιολόγους, η συστηματική αποφυγή τροφών με υψηλή περιεκτικότητα σε χοληστερόλη και η αντικατάστασή τους με πολλά φρούτα και λαχανικά. Επίσης πρέπει να αποφεύγονται τα ζωικά λίπη και η χρησιμοποίηση στο μαγείρεμα πολυακόρεστων λιπών. Απαραίτητο είναι ακόμα το κόψιμο του τσιγάρου, η συστηματική σωματική άσκηση και ο έλεγχος του θάβους.

Οι επιστήμονες προτείνουν στις βιομηχανίες τροφίμων και στα εστιατόρια να συμβάλλουν στην εκστρατεία περιφρούρησης της δημόσιας υγείας, χρησιμοποιώντας λιγότερα κορεσμένα λίπη, στα τυποποιημένα προϊόντα, και στην παρασκευή διαφόρων τροφίμων και φαγητών. Για την πανεθνική εφαρμογή όλων των παραπάνω «νέων οδηγιών», που προτείνει η ομάδα των καρδιολόγων το Αμερικανικό Υπουργείο Υγείας, τονίζει ότι πρέπει να αλλάξει ριζικά η ψυχολογία και οι γαστρονομικές συνήθειες των Αμερικανών. Πρέπει να γίνει κοινή συνείδηση, η αναγκαιότητα της υποβολής όλων σε τακτικές εξετάσεις για τον έλεγχο των επιπέδων της χοληστερόλης στον οργανισμό.

Τέρμα στο μαρτύριο του τροχού

Μια νέα σουηδική επινόηση, ελπίζεται ότι θα καταργήσει το μαρτύριο για εκατομμύρια ανθρώπους σ' όλο τον κόσμο: το σοκ ακόμα και στη σκέψη του οδοντιατρικού τροχού. Οι σουηδοί ερευνητές προτείνουν αντί για τη χρησιμοποίηση τροχού, στην αφαίρεση του σάπιου μέρους του δοντιού, μια συσκευή που διοχετεύει ένα διάλυμα οξέως στο κούφιο δόντι. Το οξύ κατατρώει το σάπιο μέρος και το απομακρύνει, έτσι ώστε μετά να είναι εύκολο το σφράγισμα. Το μεγάλο πλεονέκτημα αυτής της μεθόδου, που πιστεύεται ότι θα υιοθετηθεί διεθνώς, είναι η ανώδυνη εφαρμογή της, σε συνδυασμό με το γεγονός ότι δεν προσβάλλει το υγιές μέρος του δοντιού.

Χρήσιμη Ιντερφερόνη

Η ιντερφερόνη είναι μια πολύτιμη φαρμακευτική ουσία, που αποτελεί σημαντικό όπλο του ανθρώπου, στη μάχη κατά των δολοφονικών ιών, βοηθώντας τους γιατρούς να αντιμετωπίσουν σχεδόν κάθε αρρώστια από κρυολόγημα μέχρι καρκίνο.

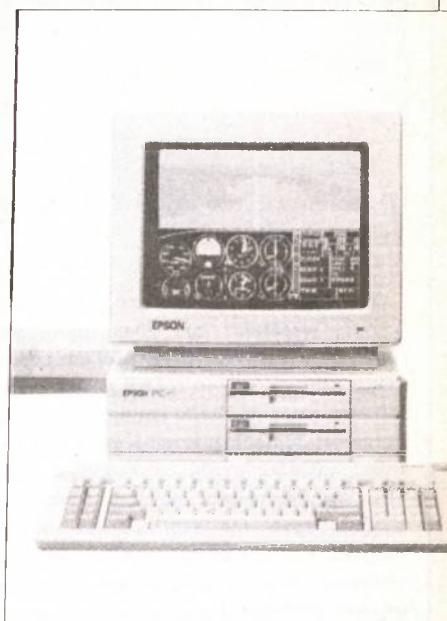
Υπάρχουν βέβαια και οι δυσάρεστες παρενέργειες, όπως πυρετός, ρίγη, αίσθημα κόπωσης και διαταραχές του κεντρικού νευρικού συστήματος. Τελευταία ιαπωνικά φαρμακευτικά εργαστήρια, κατόρθωσαν να παράγουν συνθετική ιντερφερόνη. Έτσι αναμένεται να χρησιμοποιηθεί τώρα σε πολύ μεγαλύτερη κλίμακα, απ' ό,τι μέχρι σήμερα.



Κομπιούτερ και στο βυθό

Να λοιπόν που η χρήση των κομπιούτερ επεκτείνεται τώρα όχι μόνο πάνω στη γη, αλλά και στο βυθό της θάλασσας. Οι ασχολούμενοι με υποβρύχιες έρευνες αυτοδύτες, θα μπορούν τώρα να χρησιμοποιούν ένα απλό αδιάβροχο κομπιούτερ, προκειμένου να σημαδεύουν τα ευρήματά τους.

Με το νέο αυτό σύστημα, που επινοήθηκε και κατασκευάστηκε στο πανεπιστήμιο Ντήκιν της Βι-



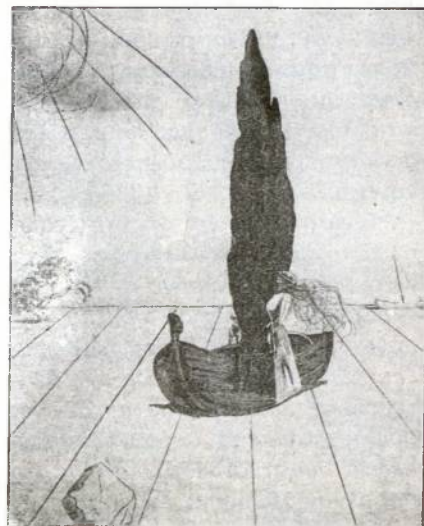
κτώρια (Αυστραλία), θα μπορεί σε κάθε στιγμή να καταγραφεί και να βρεθεί η θέση του δύτε μέχρι βάθος 100 μέτρων, χάρη σε ένα πολύπλοκο σύστημα. Η μεταβίβαση των στοιχείων του κομπιούτερ, γίνεται μέσω συσκευής σόναρ, με την οποία ο αυτοδύτης επικοινωνεί μέσω άλλης συσκευής υπέρυθρων ακτίνων. Έτσι πια οι αυτοδύτες, δεν θα χρειάζονται σκοινιά και σημάδους, αλλά... κομπιούτερ.

Salvador Dali

Ο τελευταίος των κορυφαίων

«Στους πίνακές σου δεν αναζητώ το ασυνείδητο αλλά το συνειδητό...»

Ζ. Φρόντ



Ο τελευταίος στη ζωή από τους κορυφαίους ζωγράφους του 20ού αιώνα με πλούσιο λογοτεχνικό έργο. Εδώ και εβδομήντα περίπου χρόνια ο Dali με μια ακατάβλητη ενεργητικότητα και μοναδικότητα έκφρασης δημιούργησε πάνω από 1.200 πίνακες, χιλιάδες σχέδια, πολυάριθμα γλυπτά, κοσμήματα και σύνθετα έργα. Το πλούσιο έργο του περιλαμβάνει ακόμη σκηνικά για τον κινηματογράφο, εικονογραφήσεις βιβλίων, καθώς και τη συγγραφή των βιβλίων «Ημερολόγιο μιας μεγαλοφυίας» και «Ανομολόγητες εξομολογήσεις».

Γεννήθηκε στις 11 Μαΐου του 1904 στο Figueiras της Καταλωνίας (Ισπανία). Ο Dali αγάπησε με πάθος τα τοπία των παιδικών κι εφηβικών του χρόνων κι αυτό γίνεται φανερό σ' όλα σχεδόν τα έργα του. Οι ακτές της Καταλωνίας με τους γυμνούς απότομους βράχους τους, τα μελαγχολικά τοπία συναντώνται τόσο σαν φόντο όσο και σαν άμεσο αντικείμενο σε αρκετούς από τους πίνακές του.

Έδειξε αρκετά νωρίς το ενδιαφέρον του για τη ζωγραφική και σε ηλικία μόλις 12 χρόνων με προτροπή του Ramon Pichot (μπρεσιονιστής ζωγράφος - οικογενειακός φίλος των Dali) γράφτηκε στην τάξη του Nunez, ενός ακαδημαϊκού καλλιτέχνη και κατόχου του βραβείου της Ρώμης στη χαρκτηκή.

Το 1921 γράφεται στη σχολή Καλών Τεχνών της Μαδρίτης για να αποβληθεί το 1926 με αφορμή πειθαρχικά παραπτώματα αλλά κι επειδή, όπως ο ίδιος δήλωσε αποχωρώντας, κανείς από τους καθηγητές του

δεν είχε τις γνώσεις ώστε να είναι σε θέση να τον κρίνει.

Το έργο του όλα αυτά τα χρόνια ήταν πληθωρικό και ποικίλο σε θεματολογία. Κάνει την πρώτη του ατομική έκθεση σπουδαστής ακόμη το Νοέμβριο του 1925 στη γκαλερί Dalmau της Βαρκελώνης. Τα έργα της έκθεσης κυβιστικά, φουτουριστικά και κάποια με έντονο το στοιχείο του ρεαλισμού και του νεοκυβισμού θυμίζουν αρκετά έντονα Πικάσο, αναδεικνύουν όμως ταυτόχρονα τη μοναδικότητα του ταλέντου του νέου καλλιτέχνη. Η caseta de les Arts του Δεκέμβρη του '25 τόνιζε σε κριτικό της σχολίο ότι η έκθεση αποκάλυψε έναν εξαιρετικά προικτισμένο καλλιτέχνη ενώ ο ανώνυμος κριτικός της Publicitat του Νοέμβρη του ίδιου χρόνου εκθειάζει την αυξημένη αυτοπεποίθηση του νεαρού ζωγράφου.

Η δεύτερη έκθεση του Dali πάλι στην Dalmau από το Δεκέμβριο του 1926 έως τον Ιανουάριο του 1927 περιλάμβανε όχι μόνο έργα με υπερτονισμένο το ρεαλισμό των προηγούμενων χρόνων («Το τοπίο στο Penya-segats») αλλά και κυβιστικούς και μετακυβιστικούς πίνακες όπως «Η Σύθεση με τρεις μορφές» και «Η Νεο-κυβιστική Ακαδημία».

Μετά τη δεύτερη έκθεση κανείς πια δεν μπορούσε να αμφισβητήσει ότι ο Salvador Dali ήταν ένας από τους πιο ενδιαφέροντες καταλανούς ζωγράφους. Στις αρχές του 1927, η επίδραση του Πικάσο πάνω στον Dali εξακολουθούσε να είναι έντονη. Ενώ όμως στον Πικάσο η κυβιστική δομή ελέγχει τα επιμέρους τμήματα, στον πίνακα

του Dali τα αντικείμενα «χύνονται» έξω από το κυβιστικό τους «κρίωμα». Επιπλέον ο συνδιασμός κιθάρας και φεγγαριού αποτελεί μια κάποια παραφωνία σε σχέση με τους κυβιστικούς συνειρμούς και υπαινίσσεται ένα πιο ρομαντικό ισπανικό σκηνικό.

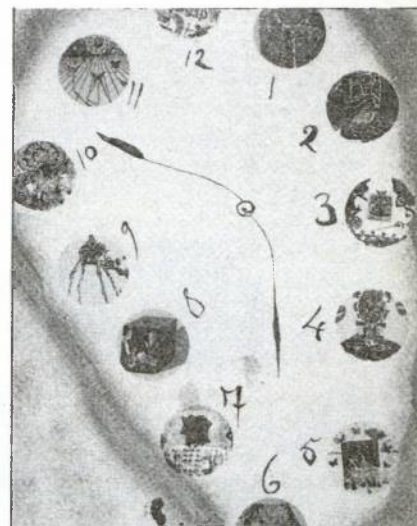
Το 1927-28 αλλά και αργότερα μετά την προσχώρησή του στον ΣURREALISΜΟ ο καλλιτέχνης συμμετέχει ενεργά και στην λογοτεχνική πρωτοπορία της Καταλωνίας. Παίρνει μέρος σε σειρά ομαδικών εκθέσεων και συγχρόνως γράφει σε πολυάριθμα ισπανικά και καταλωνικά περιοδικά που κυκλοφορούν την εποχή εκείνη. Ίσως είναι αυτή η περίοδος που καταξιώνει τον λογοτέχνη Dali κι επαληθεύει τον ισχυρισμό ότι «Ο Νταλί όσο ζωγράφισε στη ζωή του άλλο τόσο έγραψε». Τα κείμενα που γράφει αυτή την εποχή είναι και τα πρώτα του μετρημένα βήματα προς το ΣURREALISΜΟ. Πάντως δεν θα «ενταχθεί» στο σουρρεαλιστικό κίνημα πριν το καλοκαίρι του 1929 και στους πίνακες που έκανε στο μεταξύ ήταν φανερό η έντονη επίδραση της πρώτης γενιάς των σουρρεαλιστών ζωγράφων (Τανγκύ, Αρπ., Μιρό, Έρνστ, Μασσόν).

Το «Θλιβερό άθλημα», που βρισκόταν στο επίκεντρο της έκθεσης στην γκαλερί Goemans το Νοέμβριο του 1929 ήταν ουσιαστικά η «πράξη προσχώρησης» του Dali στο σουρρεαλισμό. Στην περίοδο 1929-36 δεν παύει να δημοσιεύει κείμενά του στα σημαντικότερα σουρρεαλιστικά περιοδικά της εποχής. «Ο ΣURREALISΜΟΣ στην Υψηλότητα της Επανάστασης» (Le



Godiva

Time in space



surrealisme au Service de la Revolution, 1930-3) και «Μινώταυρος» (Minotavre, 1933-9).

Στα έργα της σουρρεαλιστικής του περιόδου και κυρίως στο «Θλιβερό άθλημα» τις «Πρώτες μέρες της Άνοιξης» τις «φωτισμένες ηδονές» και τον «Μεγάλο αυνανισμό» είναι ορατός ο επιρρεασμός του καλλιτέχνη από τον Φρόντ. Μέσα στις υπέροχα διαρθρωμένες σε ακανόνιστες ομάδες συνθέσεις, τοπίων και αντικειμένων, η διαδικασία του ονείρου επαληθεύεται περίτρανα: ορισμένα πράγματα μπορεί να συμβαίνουν ή να είναι σαφώς ορατά, την ίδια στιγμή που άλλα πράγματα συμβαίνουν έξω από το οπτικό μας πεδίο ή στα περιθώρια της συνείδησης, «στην πίσω μεριά του μυαλού». Ο Dalí διάβασε για πρώτη φορά την «ερμηνευτική των ονείρων» όταν ήταν φοιτητής στο Παρίσι και δήλωσε ότι αυτό ήταν μια από τις σημαντικότερες αποκαλύψεις της ζωής του. Ενδιαφέρον όμως παρουσιάζει και η γνώμη του ίδιου του Φρόντ για τον Dalí που την εξέφρασε όταν τον γνώρισε στο Λονδίνο το 1938: «Στους πίνακές σου δεν αναζητώ το ασυνείδητο αλλά το συνειδητό. Ενώ στους πίνακές των παλιών μαίτρ, του Λεονάρντο ή του Ένγκελ, λ.χ. αυτό που μου κινεί το ενδιαφέρον, αυτό που μου φαίνεται μυστηριώδες και συγκλονιστικό είναι ακριβώς η αναζήτηση κάποιων κρυμμένων μέσα στον πίνακα αινιγματικών ασυνείδων ιδεών, στη δική σου περίπτωση το μυστήριο αποκαλύπτεται απερίφραστα. Ο πίνακας δεν είναι παρά ένας μηχανισμός για την αποκάλυψή του».

Την εποχή αυτή είναι έκδηλος ο εν-

θουσιασμός του Dalí για τον κινηματογράφο και γενικότερα για την τέχνη της φωτογραφίας. Γυρίζει με τον Μπουνιουέλ τον Ανδαλουσιανό σκύλο και παράλληλα γράφει τα κείμενα «Πραγματικότητα και υπερπραγματικότητα» και «το φωτογραφικό γεγονός». Στο «φωτογραφικό γεγονός» ο Dalí έγραφε: «Τα φωτογραφικά δεδομένα... είναι πάντα το ΑΣΦΑΛΕΣΤΕΡΟ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ ΠΟΙΗΤΙΚΟ ΜΕΣΟ και η πιο ευέλικτη διαδικασία για τη σύλληψη των πιο λεπτών οσμώσεων που υπάρχουν ανάμεσα στην πραγματικότητα και την υπερπραγματικότητα. Το γεγονός και μόνο της φωτογραφικής μετάθεσης ισοδυναμεί με μια καθολική ανακάλυψη: τη σύλληψη μιας ΚΡΥΦΗΣ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ. Τίποτε δεν αποδεικνύει την αλήθεια του υπερ-ρεαλισμού όσο η φωτογραφία. Ο φακός Τσάις διαθέτει απροσδόκητες ιδιότητες έκπληξης».

Το 1926 είναι η χρονιά που ο Salvadore Dalí έδωσε ιδιαίτερη προσοχή στους εσωτερικούς μηχανισμούς των παρανοϊκών φαινομένων και αντιμετώπισε το ενδεχόμενο μιας πειραματικής μεθόδου βασισμένης στην ξαφνική δύναμη των συστηματικών συνειρμών που χαρακτηρίζουν την παράνοια: η μέθοδος αυτή επρόκειτο να γίνει στη συνέχεια η κριτική-παραληρηματική σύνθεση που είναι γνωστή με το όνομα «κριτική-παρανοϊκή δραστηριότητα».

Η πλήρης ρήξη του καλλιτέχνη με τους σουρρεαλιστές πραγματοποιείται το 1948 χωρίς ωστόσο να προσεγγίσει κάποιο άλλο κίνημα. Στα ενδιάμεσα χρόνια διοργανώνει συνεχώς εκθέσεις στο Λονδίνο και τη Νέα Υόρκη, γράφει τη «μυστική του ζωή», α-

σχολείται με τη σύνθεση πορταίτων διάσημων αμερικάνων και σχεδιάζει αρκετές διαφημίσεις. Καταπιάνεται για πρώτη φορά με την τεχνική της λιθογραφίας στην αρχή της δεκαετίας του '50 για να γνωρίσει, από τη δεκαετία του '60 και μετά το χαρακτηριστικό του έργο μια εντυπωσιακή ανύψωση. Στη διάρκεια των γεγονότων του Μάη στο Παρίσι μοιράζει στους εξεγερμένους φοιτητές την μπροσούρα του «Η πολιτιστική μου επανάσταση».

Πρόσφατα και το αθηναϊκό κοινό είχε την ευκαιρία να θαυμάσει χαρακτηριστικά του καλλιτέχνη σε έκθεση που οργανώθηκε στο Ξενοδοχείο Χίλτον (27.11-7.12.1986).

Το 1978 εκλέγεται μέλος της Ακαδημίας Καλών Τεχνών και το 1979 διοργανώνει Αναδρομική Έκθεση στο Παρίσι στο κέντρο Pompidou.

Τελειώνοντας τη σύντομη αναφορά στο «θείκό Dalí» το «μαέστρο του μοντέρνου» δεν έχουμε παρά να τονίσουμε κάτι ήδη ειπωμένο «Ο δικός του εντελώς καινούργιος ποιητικός τρόπος έκφρασης, άνοιξε τις πόρτες για την αναγνώριση του Ασυνείδητου, του Υπεραισθητού και του θαυματουργού στην ανθρώπινη φύση».

Βιβλιογραφία

1. Ντόουν Αίηντς, «Νταλί», μτφρ. Ανδρ. Παππάς, εκδόσεις «Υποδομή».
2. Νταλί, Σαλβαντόρ, «Παρανοϊκό-κριτική», εκδόσεις «Αιγόκερως».
3. Βάλντεμπεργκ, Πάτρικ, «Σουρρεαλισμός», μτφρ. Αλεξάνδρα Παπαθανασοπούλου, εκδόσεις «Υποδομή».
4. Περιοδικό «Τέχνη και Λόγος» (τεύχος Νοεμβρίου 1986).



Ο ναός των κομπιούτερ

Εδώ και δύο χρόνια περίπου, λειτουργεί στο Ντάλλας των ΗΠΑ, ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα πληροφοριών για κομπιούτερς. Η ιδέα ανήκε σε έναν από τους μεγαλύτερους βιομήχανους της περιοχής του Τέξας τον Τράμελ Κρόου.

Σ' αυτό το τεράστιο κέντρο, μια στρατιά από ειδικούς, μηχανικούς τεχνικούς και επιστήμονες, είναι σε θέση ανά πάσα στιγμή να πληρο-

5. Το κέντρο πληροφοριών για κομπιούτερς στο Ντάλλας.

φορούν τους αγοραστές και κάθε ενδιαφερόμενο ο,τιδήποτε σχετικά με τα κομπιούτερ. Το κόστος για την κατασκευή του, υπολογίζεται στο αστρονομικό ποσό των 97 εκατομμυρίων δολαρίων. Ο πάμπλουτος ιδιοκτήτης του, σκέπτεται μάλιστα να επεκτείνει τις «ηλεκτρονικές» δραστηριότητές του και σε άλλα ευρωπαϊκά και αμερικανικά κέντρα.



Σωστά φρένα. Λιγότερα ατυχήματα

Μια νέα ανακάλυψη που πιστεύεται ότι θα συμβάλει στη γενικότερη προσπάθεια για τη μείωση των τροχαίων ατυχημάτων, έγινε πρόσφατα στη Δυτική Γερμανία.

Με πολύ μικρό κόστος μπορεί τώρα να ενσωματωθεί στα μοντέλα των αυτ/των από τους κατασκευαστές, ένα σύστημα που εμποδίζει το μπλοκάρισμα των τροχών κατά το φρενάρισμα. Αυτό το σύστημα δίνει τη δυνατότητα στον οδηγό να διατηρεί τον έλεγχο του αυτοκινήτου του, ακόμα και σε πολύ απότομο φρενάρισμα, που μπορεί να οφείλεται σε διάφορες αιτίες π.χ. απρόβλεπτο εμπόδιο, αποτροπή σύγκρουσης κτλ.

Μέχρι πρότινος το σύστημα αυτό εφαρμοζόταν κυρίως σε πολυτελή αμάξια, λόγω της ακριβής κατασκευής του. Τώρα όμως μπορεί να εφαρμοστεί άνετα και σε μικρότερες κατηγορίες, με αποτελεσματικότητα και επιτυχία.

Γαλλία

Επίμαχο νομοσχέδιο για τα ναρκωτικά

Μια νέα θεώρηση γύρω από την αντιμετώπιση του καυτού προβλήματος των ναρκωτικών, εισάγει πρόσφατο νομοσχέδιο του υπουργείου Δικαιοσύνης της Γαλλίας. Το νομοσχέδιο αυτό, που έχει προκαλέσει από τώρα πολλές αντιδράσεις οργανώσεων και κομμάτων, αλλά και των ίδιων των τοξικομανών, στοχεύει πρώτα στην καταστολή και έπειτα στην πρόληψη.

Όπως δήλωσε κατηγορηματικά ο Γάλλος υπουργός Δικαιοσύνης Αλμπέν Σαλαντάν, το κράτος θα βλέπει, όσους παίρνουν ναρκωτικά, πρώτα σαν θύματα και έπειτα σαν αρρώστους. Ανήγγειλε δε ότι θα δημιουργηθούν 3.600 νέες θέσεις - κρεβάτια για τοξικομανείς σε ιδρύματα, τα μισά από τα οποία θα είναι φυλακές.

Υπάρχει ήδη στη Γαλλία, ένα ίδρυμα για τοξικομανείς του Σιμόν Εντελστέν, που έχει κατηγορηθεί από τον Τύπο, ότι θυμίζει πύργο του Μαρκήσιου Ντε Σαντ, για τις συνθήκες κόλασης που επικρατούν. Εκεί εφαρμόζεται μια άμεση

μέθοδος για την θεραπεία των τοξικομανών. Τους κόβονται αμέσως, όλα τα είδη ναρκωτικών και στη διάρκεια των φυσιολογικών από την αποστέρηση κρίσεων υποβάλλονται σε περιορισμούς και σε σωματικές τιμωρίες. Τα υπέρ και τα κατά της νέας αυτής αντίληψης για τη θεραπεία των τοξικομανών, συζητούνται έντονα αυτό τον καιρό στη Γαλλία, ενώ κανείς δεν μπορεί να προβλέψει τις διαγραφόμενες εξελίξεις γύρω από το καυτό αυτό θέμα.

Ένα γκρουπ νεαρών ναρκομανών συζητά τα προβλήματά του με κοινωνιολόγο.



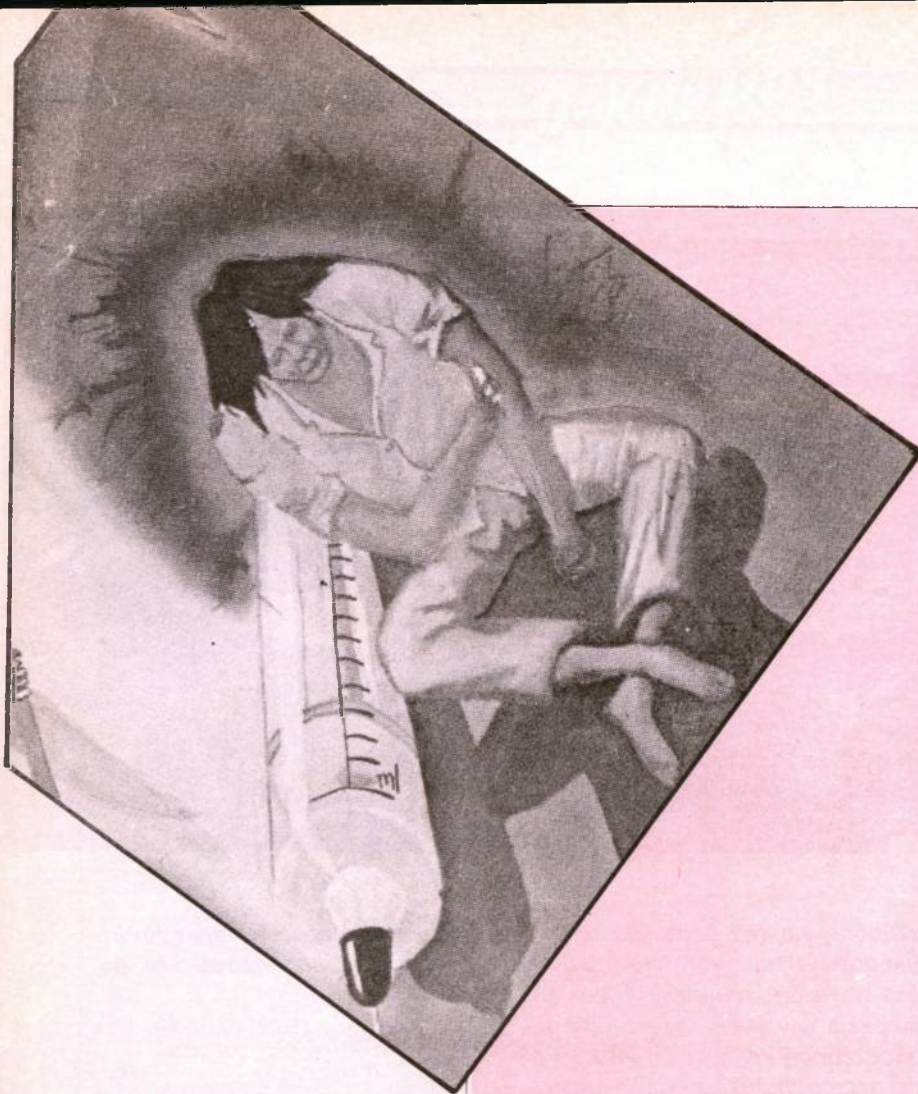
Η στέρηση του καφέ

Πρόσφατη έρευνα του Αμερικανικού Εθνικού Ινστιτούτου Εγκεφαλικών Ερευνών, μελέτησε τις αντιδράσεις παιδιών που κατανάλωναν καφέ σε υψηλό βαθμό και που στερήθηκαν για τις ανάγκες της έρευνας. Τα παιδιά αυτά, παρουσίασαν νωθρότητα, μειωμένη απόδοση και συναισθηματικές διαταραχές, στη διάρκεια της στέρησης. Όπως δια-

πιστώθηκε η στέρηση της καφεΐνης επηρέασε τον εγκεφαλικό χημισμό.

Αντίθετα παρόμοια στέρηση σε παιδιά που κατανάλωναν καφέ σε μικρό ποσοστό, δεν τους εμφάνισε ψυχοσωματικές μεταβολές στη διάρκεια του πειράματος. Εκείνο πάντως που δεν μπόρεσε ακόμα να διαπιστώσει το Τμήμα Ψυχιατρικής παιδιών, είναι αν η παρατεταμένη στέρηση της καφεΐνης στην πρώτη ομάδα θα αποκαθιστούσε τη φυσιολογική ψυχοσωματική τους συμπεριφορά.





ΙΤΑΛΙΑ

Αύξηση θανάτων από ναρκωτικά

Οι θάνατοι από χρήση ναρκωτικών, σύμφωνα με επίσημη ανακοίνωση του Ιταλικού Υπουργείου Εσωτερικών, αυξήθηκαν κατά το 1986 σε 257, έναντι 237 το 1985. Το 90% των θανάτων προκλήθηκε από υπερβολική δόση ηρωίνης.

Η Ιταλική αστυνομία μαζί με τις τελωνειακές αρχές κατάσχεσαν το 1986 15,8 τόνους χασίς έναντι 1,5 τόνων που είχαν κατασχεθεί το 1985. Επίσης το 1986 κατασχέθηκαν 325 κιλά ηρωίνης και 124 κιλά κοκαΐνης, έναντι 286 και 104 κιλών αντίστοιχα, που είχαν κατασχεθεί το 1985.

Συνέπειες των ναρκωτικών

Είναι γνωστό το παγκόσμιο πρόβλημα των ναρκωτικών και οι προσπάθειες που γίνονται για τον περιορισμό της δραματικής αυτής μάστιγας, της σύγχρονης κοινωνίας. Ίσως όμως δεν είναι τόσο γνωστές στο ευρύ κοινό, μερικές οδυνηρές χαρακτηριστικά συνέπειες, που προέρχονται από την παρατεταμένη χρήση ναρκωτικών ουσιών.

Είναι ιατρικά εξακριβωμένο ότι οι θάνατοι τοξικομανών οφείλονται στην πλειοψηφία τους σε παράλυση του αναπνευστικού συστήματος, που μπορεί όμως να επέλθει και στην περίπτωση ταυτόχρονης χορήγησης αναλγητικών ναρκωτικών με άλλα φάρμακα όπως βαρβιτουρικά, μυοχαλαρωτικά, σιμετιδίνη

κ.ά. Δεν είναι σπάνιο φαινόμενο και σ' αυτές τις περιπτώσεις ο θάνατος.

Στα νεογέννητα που η μητέρα τους έκανε χρήση ναρκωτικών, παρουσιάζεται «σύνδρομο καθυστέρησης» με χαρακτηριστικά τον τρόπο, την αδυναμία θηλασμού, τους εμμετούς, τον πυρετό κτλ. Οι έγκυες τοξικομανείς ηρωίνης, έχουν πρόωρο τοκετό, σε ποσοστό 50%. Τα παιδιά τους ενδέχεται να παρουσιάσουν κρανιοπροσωπικές δυσμορφίες, μικροκεφαλία και καθυστέρηση της ενδομήτριας ανάπτυξης. Τα ίδια φαινόμενα μπορεί να παρατηρηθούν, αν οι έγκυες γυναίκες στη διάρκεια της εγκυμοσύνης, χρησιμοποιούν βαρβιτουρικά, τριμεθαδιόνη, υδαντοΐνη και αλκοόλ. Υπάρχει επίσης ο κίνδυνος του «σύνδρομου του αιφνιδίου θανάτου» στα παιδιά που γεννήθηκαν από μητέρες τοξικομανείς.

Σε «ύφεση» οι μεγάλες

αθλητικές διοργανώσεις το 1987

Την πληθώρα των αθλητικών εκδηλώσεων του 1986 («Μουντιάλ» Ποδοσφαίρου, Μπάσκετ, Βόλεϋ, Πόλο, Πανευρωπαϊκοί αγώνες στίβου κλπ.) διαδέχονται οι σαφώς φτωχότερες διοργανώσεις της «προολυμπιακής» χρονιάς του 1987. Βέβαια και στην νέα χρονιά δεν λείπουν οι μεγάλες διοργανώσεις, που περιμένουν τους αθλητές για ρεκόρ και νίκες, αλλά και τους θεατές για θέαμα.

Εκτός από τις μόνιμες κάθε χρόνο διοργανώσεις (τελικοί Πρωταθλητριών, Κυπελλούχων Ευρώπης, τελικοί ΟΥΕΦΑ, στο ποδόσφαιρο, τα «Γκραν - Πρι» της ΙΑΑΦ στο στίβο κλπ.), φέτος τρεις είναι κύρια οι πιο σημαντικές εκδηλώσεις στον αθλητικό χώρο.

- Το παγκόσμιο πρωτάθλημα στίβου ανδρών - γυναικών που θα γίνει στην Ρώμη από 29 Αυγούστου μέχρι 6 Σεπτεμβρίου.

- Οι Πανευρωπαϊκοί αγώνες Μπάσκετ με έντονο ενδιαφέρον για τους Έλληνες φιλάθλους αφού την διοργάνωση των αγώνων έχει αναλάβει η χώρα μας, αλλά και λόγω της συμμετοχής της Εθνικής μας ομάδας. Οι αγώνες θα γίνουν στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας του Ν. Φαλήρου 3 - 14 Ιουνίου.

- Το Παγκόσμιο πρωτάθλημα κλειστού στίβου ανδρών - γυναικών στις 6 - 8 Μαρτίου στην Ινδιανάπολη των ΗΠΑ.

Μερικές ακόμα αξιόλογες διοργανώσεις μέσα στο 1987 είναι:

- Μεσογειακοί αγώνες (Συρία 21 - 25 Σεπτεμβρίου).

- Πανευρωπαϊκοί αγώνες κολύμβησης ανδρών - γυναικών και πόλο ανδρών (16 - 23 Αυγούστου στο Στρασβούργο της Γαλλίας).

- Ολυμπιακό μήτινγκ (20 Ιουνίου στο Στάδιο).

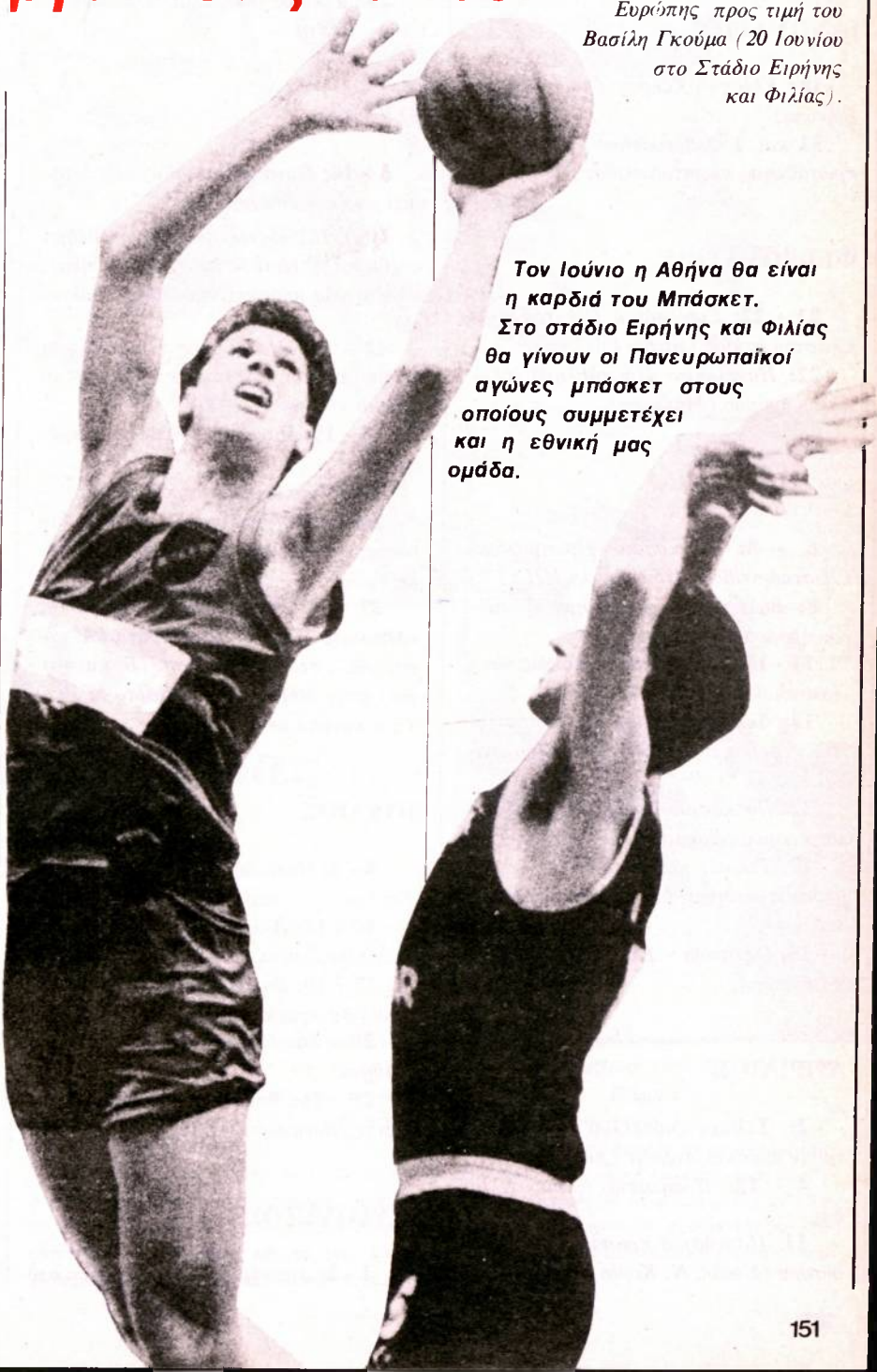
- Πανευρωπαϊκό πρωτάθλημα κλειστού στίβου ανδρών - γυναικών (21 - 22 Φεβρουαρίου στο Λιεβίν της Γαλλίας).
- Τελικοί των «Γκραν - Πρι» της ΙΑΑΦ (11 Σεπτεμβρίου στις Βρυξέλλες).

- Τελικός κυπέλλου πρωταθλητριών Ποδοσφαίρου (29 Μαΐου στη Βιέννη).

- Τελικός κυπέλλου κυπελλούχων ποδοσφαίρου (13 Μαΐου στο Άμστερνταμ).

- Οι δυο τελικοί του ΟΥΕΦΑ (6 και 20 Μαΐου).

- Εθνική μπάσκετ - μικτή Ευρώπης προς τιμή του Βασίλη Γκούμα (20 Ιουνίου στο Στάδιο Ειρήνης και Φιλίας).



Τον Ιούνιο η Αθήνα θα είναι η καρδιά του Μπάσκετ. Στο στάδιο Ειρήνης και Φιλίας θα γίνουν οι Πανευρωπαϊκοί αγώνες μπάσκετ στους οποίους συμμετέχει και η εθνική μας ομάδα.

• **Κύπελλο Ευρώπης** - «Μπρούνο Ζάουλι» (27 - 28 Ιουνίου).

Το πλήρες τώρα αγωνιστικό πρόγραμμα των διοργανώσεων ελληνικών και ξένων, της νέας χρονιάς κατά μήνα είναι:

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ

14: Ελλάς - Κύπρος (πρωτάθλημα Ευρώπης).

31 και **1** Φεβρουαρίου: Πανελλήνιο πρωτάθλημα κλειστού στίβου (Φάληρο).

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ

21 - 22: Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα κλειστού στίβου (Λιεβίν Γαλλίας).

22: Πανελλήνιο Πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου (Μετέωρα).

ΜΑΡΤΙΟΣ

6 - 8: Παγκόσμιο Πρωτάθλημα κλειστού στίβου (Ινδιανάπολη ΗΠΑ).

8: Βαλκανικό πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου (Μετέωρα).

11 - 15: Βαλκανιάδα ξιφασκίας νέων - νεανίδων (Ζάγκρεμπ).

12: Τελικός Κυπέλλου Πρωταθλητριών μπάσκει γυναικών (Θεσσαλονίκη).

22: Παγκόσμιο πρωτάθλημα ανωμάλου δρόμου (Βαρσοβία).

17: Τελικός κυπέλλου Κυπελλούχων μπάσκει ανδρών (Νοβισάντ Γιουγκοσλαβίας).

25: Ολλανδία - Ελλάδα (πρωτάθλημα Ευρώπης).

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

2: Τελικός κυπέλλου Πρωταθλητριών μπάσκει ανδρών (Λωζάνη).

4 - 12: Ποδηλασία (γύρος Ελλάδας).

11: Παγκόσμιο πρωτάθλημα Μαραθωνίου (Σεούλ, Ν. Κορέα).

20: Μαραθώνιος Βοστώνης.

29: Ελλάδα - Πολωνία (πρωτάθλημα Ευρώπης).

ΜΑΪΟΣ

2: Παγκόσμιο πρωτάθλημα βάδην (Ν. Υόρκη).

10 - 17: Πόλο (Fina Cup στη Θεσσαλονίκη).

13: Τελικός Κυπέλλου Κυπελλούχων (Άμστερνταμ).

24 - 25: «Βενιζέλεια» στα Χανιά.

29: Τελικός κυπέλλου Πρωταθλητριών (Βιέννη).

ΙΟΥΝΙΟΣ

3 - 14: Πανευρωπαϊκοί αγώνες μπάσκει ανδρών (Φάληρο).

10 - 12: Πανελλήνιο Πρωτάθλημα κολύμβησης νέων - νεανίδων (Αθήνα). Βαλκανιάδα μπάσκει νεανίδων (Βουλγαρία).

12 - 14: Πανελλήνιο Πρωτάθλημα στίβου ανδρών - γυναικών (Ολυμπιακό Στάδιο).

15 - 19: Πυγμαχία «Κύπελλο Ακρόπολης».

20: Ολυμπιακό μήτινγκ.

20: Εθνική μπάσκει - Μικτή Ευρώπης στο Φάληρο προς τιμή του Βασίλη Γκούμα.

27 - 28: Κύπελλο Ευρώπης «Μπρούνο Ζάουλι» στην Πράγα (Α' κατηγορία), στο Γκέτεμποργκ (Β' κατηγορία) στην Αθήνα και στο Πόρτο (Γ' και Γ2 «γκρουπ» αντίστοιχα).

ΙΟΥΛΙΟΣ

4 - 5: Πανελλήνιο Πρωτάθλημα στίβου εφήβων - νεανίδων (Λάρισα).

10 - 12: Βαλκανιάδα μπάσκει νεανίδων (Βουλγαρία).

17 - 19: Βαλκανιάδα μπάσκει νεανίδων (Βουλγαρία).

20 - 26: Πανευρωπαϊκό πόλο νέων (Αθήνα).

25 - 26: Βαλκανιάδα Εφήβων - νεανίδων (Βουκουρέστι).

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ

1 - 2: Διεθνής συνάντηση στίβου στο

Ολυμπιακό Στάδιο (Ελλάδα, Αυστρία, Ουγγαρία, Βουλγαρία).

1 - 2: Πανελλήνιο Πρωτάθλημα Κολύμβησης ανδρών - γυναικών (Αθήνα).

5 - 9: Βαλκανιάδα Μπάσκει εφήβων (Βουλγαρία).

6 - 9: Πανευρωπαϊκοί αγώνες στίβου εφήβων - νεανίδων (Μπέρμιγχαμ).

8 - 9: Τριεθνής συνάντηση στίβου ανδρών στη Θεσσαλονίκη (Ελλάδα, Βουλγαρία, Τσεχοσλοβακία).

16 - 23: Πανευρωπαϊκοί κολύμβησης ανδρών - γυναικών στο Στρασβούργο.

29 - 6 Σεπτεμβρίου: Παγκόσμιο Πρωτάθλημα στίβου στη Ρώμη.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ

2 - 6: Βαλκανιάδα Βόλεϋ νέων - νεανίδων (Βουλγαρία).

2 - 6: Παγκόσμιο Πρωτάθλημα Ποδηλασίας (Αυστρία).

11: Τελικοί των Γκραν - Πρι της ΙΑΑΦ στις Βρυξέλλες.

21 - 25: Μεσογειακοί αγώνες (Συρία).

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

2 - 4: Βαλκανιάδα πινγκ - πονγκ ανδρών - γυναικών (Βουκουρέστι).

11: Μαραθώνιος Ειρήνης «Γρηγόρης Λαμπράκης».

14: Ουγγαρία - Ελλάδα (Πρωτάθλημα Ευρώπης).

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

21: Παγκόσμιο πρωτάθλημα δρόμου 15 χιλιομέτρων γυναικών στο Μονακό.

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ

16: Ελλάδα - Ολλανδία (πρωτάθλημα Ευρώπης).

17 - 20: Βαλκανιάδα χάντμπολ ανδρών (Γιουγκοσλαβία).

Ο Ευαγγελισμός, λαϊκό ανάγλυφο (Παναγία Τήνου).



ΤΗΝΟΣ

Το νησί της ελπίδας και της τέχνης

Ένα ταξίδι στην ανοιξιάρικη Τήνο φαίνεται ίσως πολύ τολμηρό στο μέσο έλληνα. Τα μωφώδη, το φουρτουνιασμένο Αιγαίο, οι αγέρηδες τον συγκρατούν... Κι όμως η Τήνος της άνοιξης είναι μια πρόκληση για τις ψυχές που ζητούν την ελπίδα, για τις καρδιές που νοσταλγούν την ανθρώπινη ευαισθησία. Χωρίς τη θορυβώδη καλοκαιρινή κοσμοσυρροή, μέσα σε μια φύση που αναγεννάται η Τήνος προβάλλει ταπεινά τις αισθητικές ομορφιές της, 'κείνες που δυστυχώς χάνονται πίσω από προσκυνήματα της Μεγαλόχαρης. Η Τήνος, η όμορφη, η πραγματική Τήνος σθίνει συχνά

ανάμεσα απ' τα λιθάνια, τις λαμπάδες και τις χάρτινες εικονίτσες... Ένας χώρος γραφικός που έμεινε στην αφάνεια, που δεν μπόρεσε να φανεί πίσω από την ισχυρή λάμψη του πανελλήνιου προσκυνήματος. Έτσι μόνον «εν παρόδω» μπορούσε ο επισκέπτης να ακούσει πως εκεί γεννήθηκε ο Χαλεπός, ο Γύζης, ο Λύτρας και κάποιοι άλλοι.

Κι όμως η Τήνος, εκείνη που κρύβεται πίσω από τους ακαλαίσθητους όγκους μπιτόν της παραλίας της, έχει να προσφέρει ιδιαίτερες συγκινήσεις στον εαρινό εραστή της. Στην Τήνο, περισσότερο ίσως από οπουδήποτε αλ-



Το σπίτι-μουσείο του Χαλεπά στον Πύργο.

λού, ο επισκέπτης θα έρθει σε αμεσότερη επαφή αφενός με τη λαϊκή καλλιτεχνική ευαισθησία και αφετέρου με τις απαρχές της νεοελληνικής τέχνης, αφού οι σημαντικότεροι πατριάρχες της προήλθαν από το ξερονήσι αυτό του Αιγαίου.

Στη χώρα, λίγες εκατοντάδες μέτρα από το λιμάνι, ο επισκέπτης θα συναντήσει δύο από τα σημαντικότερα προσκυνήματα, ταυτισμένα – όσο κι αν φαίνεται παράξενο – ως ένα μεγάλο θαύμα. Στον ίδιο χώρο θα εναποθέσει τις ελπίδες του στην Παναγία των δακρύων και στον ίδιο χώρο θα αφήσει την ψυχή του να φτερουγίσει στον κόσμο της άλλης διάστασης, εκείνον που του προσφέρουν χωρίς φειδώ τα μουσεία της Μεγαλόχαρης. Η έντεχνη ζωγραφική και γλυπτική της νέας Ελλάδας χρωστά πολλά στο Ίδρυμα της Παναγίας, χωρίς τη



Νεκροταφείο Πανόρμου, επιτύμβιο.



συνδρομή του οποίου ίσως ο Χαλεπός ή ο Φιλιππότης να έμεναν εμπνευσμένοι αλλά άσημοι μαρμαροτεχνίτες. Το συγκρότημα της Μεγαλόχαρης στεγάζει 4 σπουδαίες συλλογές (Πινακοθήκη, Αΐθουσα Θηνιακών Γλυπτών, Αΐθουσα Αντωνίου Σώχου, Συλλογή Εκκλησιαστικών Κειμηλίων), μέσα από τις οποίες προβάλλει θήμα προς θήμα η ιστορία της νεοελληνικής τέχνης.

Η προσφορά της Χώρας εξαντλείται λίγο πιο κάτω, στο αρχαιολογικό της Μουσείο και τη βιβλιοθήκη. Στο μουσείο ο επισκέπτης θα απολαύσει δείγματα της πρωτογενούς κεραμικής και θα θαυμάσει το μοναδικό ίσως και τόσο πολύπλοκο ηλιακό ρολόι του Ανδρόνικου του Κυρρήστου του Ιου αι. π.Χ. (κατασκευή πολύπλοκη με 3 ηλιακά ωρολόγια και χάρτη του ουρανού). Η βιβλιοθήκη με περισσότερους από 15.000 τόμους και με εκδόσεις σπάνιες (στεγάζεται κι αυτή σ' ένα μοντέρνο και ευρύχωρο οίκημα της Παναγίας) προσφέρει ένα ευχάριστο διάλειμμα στον προσκυνητή.

Απ' εδώ πλέον η πόλη της Τήνου δεν έχει άλλο να προσφέρει παρά ευτελή εκκλησιαστικά ενθύμια. Το εσωτερικό του νησιού ανοίγει την αγκαλιά του να μας δεχθεί και να μας προσφέρει νέες συγκινήσεις. Εδώ το λόγο έχει η λαϊκή καλλιτεχνική ευαισθησία, ο εύφορος εκείνος κήπος που γέννησε τους μεγάλους της νεοελληνικής τέχνης. Η λαϊκή αρχιτεκτονική και η λαϊκή γλυπτική έχουν πλέον τον λόγο.

Δικέφαλος αετός, προσφιλές λαϊκό μοτίβο από δάπεδο εκκλησίας.

Η πρώτη ευδοκίμει σ' όλο το νησί και θα μπορούσε να διακριθεί σε εκκλησιαστική, οικιστική και σ' εκείνη των περιστεργιώνων. Οι θηνιακές εκκλησίες καθέδρες των χωριών, δημιουργήματα σχεδόν όλες του περασμένου αιώνα συναγωνίζονται η μια την άλλη σε κομψότητα και χάρη. Βασιλικές τρίκλιτες οι περισσότερες με τα πυργωτά ντελικάτα καμπαναριά τους που αγωνίζονται να λογχίσουν τον ουρανό και τους λουλακί τρούλλους τους αποτελούν την καρδιά του κάθε χωριού. Γύρω τους ξεδιπλώνονται τα οικιστικά σύνολα σε φρουριακό – από το φόβο των πειρατών – στυλ. Όγκοι, κυβικοί, πάλλευκοι, στολισμένοι με μάρμαρο και βουκαμβίλιες, προσφέρουν κάποιες εντυπώσεις ανάμικτες από τη μεσημεριάτικη γαλήνη και τη φουρτουνιασμένη θάλασσα. Ο λαϊκός κτίστης θα δημιουργήσει με το μυστήρι του ένα ατέλειωτο παιχνίδι φωτός και σκιάς στους τοίχους τους. Πάνω από κάθε πόρτα ή παράθυρο ο μαρμαρίνος φεγγίτης – το γνωστό υπέρθυρο – θα δώσει την ευκαιρία στη λαϊκή ψυχή να εκφραστεί πλαστικά. Καραβάκια, φανταστικά φυτά, τριαντάφυλλα, δικέφαλοι αετοί, πεντάλφες κι αστέρια του Δαβίδ τα στολίζουν.

Τη λαϊκή όμως αρχιτεκτονική θα απολαύσουμε σε δύο άλλες κατηγορίες κτισμάτων,

στα πολυάριθμα ξωκκλήσια και στους περιστεργώνες. Τα γραφικά ξωκκλήσια, ιδιωτικά στην πλειονότητά τους, ευλαβικά αφιερώματα ταπεινών ψυχών, είτε δείγματα επίδειξης ευμάρειας και πλούτου, στολίζουν τις εσχατιές του νησιού. Πάλλευκα, σαν κουρνιασμένα περιστέρια στους άγριους θράχους, προσφέρουν καταφύγιο στον κουρασμένο οδοιπόρο. Η άλλη κατηγορία, οι περιστεργώνες σοκάρουν αισθητικά τον ανυποψίαστο επισκέπτη. Κτίσματα περίεργα από την πρώτη εμφάνιση, δίνουν με την στολισμένη πρόσοψή τους ευχάριστα γεωμετρικά σύνολα, εκφραστικά της ψυχής του δημιουργού τους. Ο ήλιος, οι ρόμβοι, τα κυπαρισσάκια είναι τα πιο συνηθισμένα μοτίβα τους. Τους ομορφότερους μπορεί κανείς να τους θαυμάσει από τη δημοσιά ανάμεσα στα χωριά Κάμπος και Ταραμπάδος.

Προχωρούμε βόρεια, το έδαφος γίνεται ολόενα και πιο άγριο. Οι λιγότερες ελιές, παραμορφωμένες κι αυτές απ' τον δυνατό βοριά, δίνουν τις μοναδικές πινελιές πράσινου μες στο κατάξερο τοπίο. Στην Εξωμεριά – έτσι λέγεται η βορειοδυτική περιοχή του νησιού – ο δημιουργός υπήρξε φειδωλός στο χρώμα κι ανοιχτοχέρης στο μάρμαρο. Έτσι τα μαρμαροχώρια (Καρδιανή, Ιστέρνια και Πύργος) ανέδειξαν τους πρώτους μαρμαράδες της χώρας. Εδώ θα γεννηθούν ο Γιαννούλης Χαλεπάς, ο Δημήτρης Φιλιππότης, ο Νικηφόρος Λύτρας, ο Γιάκουμος Μαλακατές, οι αδελφοί Φυτάλες, ο Γιώργης Βιτάλης, ο Αντώνης και Λάзарος Σώχος, και τόσο άλλοι μεγάλοι της τέχνης.

Η σχέση του ανθρώπου με το μάρμαρο φαίνεται παντού. Από τα παιδικά σκαλισμάτα στις μαρμαρόπλακες των δρόμων ως τα επιτύμβια ανάγλυφα. Μια περιήγηση στους δρόμους των Ιστερνίων και του Πύργου δίνει αμέσως την αίσθηση της κομψότητας, της χώρας αλλά και της υψηλής τεχνικής. Εδώ ο θηνιακός μαρμαράς θα οδηγήσει το μάρμαρο στα έσχατα όρια της αντοχής του, δίνοντάς του παράλληλα μέρος απ' την ψυχή του. Η εμπειρία μας από τον κόσμο του μαρμάρου θα μείνει μισερή χωρίς την επίσκεψη στις εκκλησίες των χωριών με τα όμορφα μαρμάρια τέμπλα και προσκυνητάρια, με τους δικέφαλους αετούς των δαπέδων και τα θηρία της Αποκάλυψης, ενώ τελευταία μας περιμένουν οι υπαίθριες γλυπτοθήκες – τα νεκροταφεία – να μας δώσουν συνθέσεις έσχατης βούλησης και υψηλής καλλιτεχνικής πνοής.

Εδώ φτάσαμε στο τέλος μα και στην αρχή. Στο τέλος μιας τριήμερης εκδρομής και την αρχή ενός ειδικού με την υψηλότερη έμφαση της ανθρώπινης δημιουργίας, τη λαϊκή τέχνη.

ΟΙ ΖΩΝΕΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΩΖΟΥΝ ΖΩΕΣ

Μπορεί, η συνέντευξη Τύπου, με αφορμή το 3ο πανελλήνιο συνέδριο της ελληνικής εταιρείας χειρουργικής, ορθοπαιδικής και τραυματιολογίας, να δόθηκε το Νοέμβρη, όμως, αυτά που ανέφεραν οι εκπρόσωποι της εταιρείας, είναι πάντοτε επίκαιρα και θα εξακολουθήσουν για μεγάλο χρονικό διάστημα να μας προβληματίζουν.

Μεταξύ των άλλων, τονίστηκε ιδιαίτερα ότι η ζώνη ασφαλείας σώζει ζωές, γλιτώνει τραυματίες και πρέπει να φοριέται και μέσα στην πόλη.

Τα παιδιά θα πρέπει να κάθονται πάντα στο πίσω κάθισμα και ποτέ στην αγκαλιά της μητέρας τους. Για τα μέχρι πέντε χρόνων υπάρχει ειδικό κάθισμα, ενώ τα παιδιά από 5 μέχρι 12 χρόνων θα πρέπει να είναι και αυτά δεμένα με ζώνη.

Όμως, ενώ τον Ιούνιο 1986 που επιβλήθηκε η ζώνη, φορέθηκε στην Αθήνα κατά 88% και στους εθνικούς δρόμους κατά 97%, μετά από τέσσερις μήνες, διαπιστώθηκε ότι το ποσοστό αυτό έπεσε, για μεν την Αθήνα, στο 27%, για δε τους εθνικούς δρόμους, στο 85%.

Αυτό σημαίνει ότι δεν έχουμε κατανοήσει ακόμα τη μεγάλη σπουδαιότητα της ζώνης η οποία δεν πρέπει να φοριέται μόνο για να περάσουμε μπροστά απ' τον τροχονόμο αλλά θα πρέπει να φοριέται μόνιμα σε κάθε μας κίνηση.



των άλλων, άρχισε η τοποθέτηση τρακαρισμένων αυτοκινήτων σε εμφανή σημεία των εθνικών δρόμων.

Θα μιμηθούμε την ιδέα αυτή που θεωρούμε πάρα πολύ σωστή και θα δημοσιεύουμε - περιοδικά - αρχίζοντας απ' το τεύχος αυτό, φωτογραφίες με καταστρεμμένα από τροχαία ατυχήματα αυτοκίνητα, για να μας υπενθυμίζουν τις τραγικές συνέπειες μιας στιγμιαίας απροσεξίας μας.

**ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ
ΠΟΥ ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΑΝ
ΓΙΑ ΠΡΩΤΗ ΦΟΡΑ**

Αυξομειώνεται ο αριθμός των αυτο-

**ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
ΑΠ' ΤΟ ΧΩΡΟ ΤΟΥ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟΥ**

**ΚΑΤΕΣΤΡΑΜΜΕΝΑ
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ**

Για να συνετίζονται οι οδηγοί που αδιαφορούν για τη ζωή τους και τη ζωή

κινήτων που κυκλοφορούν για πρώτη φορά στη χώρα μας, κάθε μήνα.

Για να έχουμε μια εικόνα των αυτοκινήτων αυτών, ενδεικτικά αναφέρουμε ότι τον Ιούλιο 1986, όπως προκύπτει από στοιχεία 15ήμερου ενημερωτικού δελτίου, του υπουργείου εθνικής οικονομίας, κυκλοφόρησαν για πρώτη φορά 9.803 καινούργια οχήματα και 5.964 μεταχειρισμένα. Αναλυτικότερα, κυκλοφόρησαν:

Επιβατικά καινούργια	6.750
» μεταχειρισμένα	4.184
Λεωφορεία καινούργια	22
» μεταχειρισμένα	16
Φορτηγά καινούργια	1.404
» μεταχειρισμένα	1.532
Μοτοσυκλέττες καινούργιες	1.627
» μεταχειρισμένες	232

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΜΟΣΧΟΥΣ

Αποχώρησε οριστικά απ' την αγωνιστική ομάδα της Nissan - N.I. Θεοχαράκης Α.Ε., ο Γιώργος Μοσχούς, πρωταθλητής ράλι, στην οποία συμμετείχε για 9 συνεχή χρόνια.

ΕΞΑΡΤΗΜΑ ΕΛΑΣΤΙΚΩΝ

Η χρήση ενός προστατευτικού προϊόντος, βρετανικής κατασκευής, θεωρείται ότι μειώνει τα τρυπήματα των ελαστικών σε ποσοστό 90% και όταν ακόμα αυτά χρησιμοποιούνται σε αντίξοες περιβαλλοντολογικές συνθήκες.

Το προστατευτικό ελαστικών αποτελείται από καουτσούκ ενισχυμένο με λινά και τοποθετείται εσωτερικά και συγκεκριμένα ανάμεσα στο κάλυμα του ελαστικού επίσωτρον και στη σαμπρέλα.

Όταν ένα καρφί ή άλλο αντικείμενο διαπεράσει το ελαστικό απωθείται απ' το προστατευτικό προς το μαξιλάρι του αεροθάλαμου αλλά δεν το διαπερνάει. Το προστατευτικό αυτό με την ονομασία «MORPLANT TYRE PROTECTOR», είναι κατάλληλο για χρήση σε διάφορα βαριά βιομηχανικά μηχανήματα όπως σκαπτικά μηχανήματα, εκσκαφείς, περονόφορα ανυψωτικά οχήματα και χωμα-



τουργικά μηχανήματα. Επίσης χρησιμοποιείται ευρύτατα σε κοινοτικά οχήματα και γεωργικά μηχανήματα. Το προστατευτικό βγαίνει σε περισσότερα από 200 μεγέθη και κάθε χρόνο προστίθενται καινούργια μεγέθη για να αντιμετωπιστεί η ζήτηση που δημιουργείται από τις καινούργιες γενιές των βιομηχανικών οχημάτων. Τα προστατευτικά που έχουν διάρκεια ζωής από 10 μέχρι 12 χρόνια μπορούν να τοποθετηθούν στα καινούργια ελαστικά όταν τα παλιά φθείρονται και αντικαθίστανται. Σύμφωνα με στατιστική που διενεργήθηκε από τους κατασκευαστές ανάμεσα στους πελάτες, το προστατευτικό επιτυγχάνει απόσβεση του κόστους του χάρη στην οικονομία που προσφέρει μέσα σε περίοδο που δεν ξεπερνάει τους έξι μήνες.

ΣΥΜΠΑΡΑΓΩΓΗ ΦΟΡΤΗΓΩΝ

Με στόχο την ενοποίηση της δομής

παραγωγής, δημιουργήθηκε από κατασκευαστές, η πρώτη πολυεθνική βιομηχανία επαγγελματικών οχημάτων, η IVECO.

Η αρχή έγινε το 1975, οπότε πέντε εταιρείες από τρεις διαφορετικές χώρες (Φιάτ, ΟΜ, Λάντσια, UNIC και Μαγκίρου Ντόιτς) συνενώθηκαν σε μία εταιρεία...

ΟΡΙΑ ΤΑΧΥΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΟΚ

Οποιοσδήποτε Ευρωπαίος πολίτης ταξιδεύει οδικώς στην Κοινότητα θα έχει παρατηρήσει τη μεγάλη σύγχυση που επικρατεί όσον αφορά τα διαφορετικά όρια ταχύτητας που ισχύουν στα κράτη-μέλη. Προσπαθώντας να βάλει κάποια τάξη στον τομέα, η Επιτροπή Μεταφορών υπέβαλε την έκθεση του κ. VISSER σχετικά με τον «περιορισμό της ταχύτητας στην Κοινότητα».

Είναι αδιαμφισβήτητο γεγονός ότι η αυξημένη ταχύτητα μειώνει την ασφάλεια, δεδομένου ότι αυξάνει την ψυχική ένταση του οδηγού και μειώνει το χρόνο αντίδρασης και την ικανότητα επεξεργασίας πληροφοριών από το άτομο. Από την πλευρά της προστασίας του περιβάλλοντος, πρέπει να σημειωθεί ότι, παράλληλα με την ταχύτητα, αυξάνεται η εκπομπή ρυπογόνων ουσιών.

Μια άλλη πλευρά του θέματος, όχι αμελητέα, αφορά την εξοικονόμηση ενέργειας, δεδομένου ότι ο τομέας των μεταφορών ευθύνεται για το 52% της συνολικής κατανάλωσης πετρελαίου στην Κοινότητα. Όπως τονίστηκε από πολλά μέλη, η εφαρμογή ανώτατων ορίων στην Κοινότητα θα είχε ως αποτέλεσμα να ωθήσει την αυτοκινητοβιομηχανία στη βελτίωση των προδιαγραφών ασφαλείας και στην κατασκευή οικονομικότερων κινητήρων.

Το Σώμα, ωστόσο, δεν συμφώνησε στην εναρμόνιση των ορίων ταχύτητας καθώς δεν έγινε δεκτή η θέσπιση ανώτατου ορίου ταχύτητας σε αυτοκινητοδρόμους.

Η Κοινοτική έννομη τάξη

Πριν 30 ακριβώς χρόνια υπογράφονταν στη Ρώμη οι συνθήκες της ΕΟΚ και της ΕΥΡΑΤΟΜ, που μαζί μαζί μ' εκείνη της ΕΚΑΧ (Παρίσι 1951) στόχευαν στην οικοδόμηση μιας οργανωμένης Ευρώπης, σε μια διαρκώς στενότερη ένωση των λαών της με σκοπό την εξασφάλιση της ευημερίας τους. Για την υλοποίηση αυτών των επιδιώξεων ακολουθήθηκε η μέθοδος της ενοποίησης, η δημιουργία δηλαδή μιας πραγματικής εξουσίας για την άσκηση αρμοδιοτήτων που έχουν ανατεθεί στα όργανα της Κοινότητας.

Το χώρο αυτό παρουσιάζει εύληπτα και σφαιρικά το βιβλίο του Jean-Victor LOUIS «Η κοινοτική έννομη τάξη» (24x17, σελ. 140), που εκδόθηκε από την Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των ΕΚ και διατίθεται από τις εκδόσεις «Παπαζήση» (Αθήνα, Νικηταρά 2). Ο συγγραφέας διακρίνει την εργασία του σε τρία κεφάλαια (Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά - Πηγές Κοινοτικού Δικαίου - Σχέσεις με το εθνικό δίκαιο). Ας ακολουθήσουμε λοιπόν την πορεία του στην παρουσίαση της νομικής πλευράς της νέας αυτής ευρωπαϊκής πραγματικότητας μέρος της οποίας αποτελεί και η χώρα μας.

Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά

Τα ουσιαστικά χαρακτηριστικά που αποδίδουν στην έννομη κοινοτική τάξη τον ιδιαίτερο χαρακτήρα της είναι η ανάθεση αρμοδιοτήτων, το θεσμοθετημένο σύστημα δημιουργίας κανόνων, η κοινότητα δικαίου και οι μέθοδοι ερμηνείας του, η ευκαμψία-αυστηρότητα του κοινοτικού συντάγματος και η διεθνής της προσωπικότητα.

— Η **ανάθεση αρμοδιοτήτων** στα όργανα της κοινότητας συνεπάγεται αντίστοιχο περιορισμό της εξουσίας και κατά συνέπεια της κυριαρχίας των κρα-

τών μελών. Όπως υπογράμμισε το γερμανικό συνταγματικό δικαστήριο (9-6-1971): «... η νομιμότητα της εκχώρησης αρμοδιοτήτων επιφέρει αναγκαστικά την αναγνώριση των συνεπειών των πράξεων που εκδίδονται πλέον από το όργανο που ασκεί τις αρμοδιότητες αυτές, κατά τρόπο ώστε οι πράξεις αυτές να έχουν άμεσο αποτέλεσμα στο εσωτερικό δίκαιο και να υπερισχύουν έναντι του αντιθέτου εθνικού δικαίου».

— **Θεσμοθετημένο σύστημα δημιουργίας κανόνων:** Το πλέον χαρακτηριστικό γνώρισμα των συνθηκών ενοποίησης είναι το καθήκον που αναθέτουν στα όργανα (Επιτροπή, Συμβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και Δικαστήριο) να επιδιώκουν τους στόχους τους, παρέχοντας σ' αυτά υπερπλήρη πανοπλία νομικών μέσων (Για το ρόλο και τις αρμοδιότητες των οργάνων βλέπε περίοδ. ΑΣΤΥΝ. ΕΠΙΘ/ΣΗ, τεύχος 33/1986, σελ. 682-685).

— **Κοινότης δικαίου:** Η έκφραση αυτή χρησιμοποιήθηκε σε σχέση προς εκείνη του κράτους δικαίου για να χαρακτηρίσει την Κοινότητα. Η Κοινότητα δεν είναι κράτος, δεν έχει εξουσία καταναγκασμού. Το όπλο της είναι το δίκαιο που θεσπίζει και αντίθετα με ό,τι συμβαίνει στα κλασικά διεθνή δικαστήρια, το Δικαστήριό της είναι αυτοδίκαιο αρμόδιο στις περιπτώσεις που προβλέπονται από τις συνθήκες, χωρίς να χρειάζεται το κράτος μέλος να αποδεχτεί την αρμοδιότητα αυτή.

— **Μέθοδοι ερμηνείας κοινοτικού**

δικαίου: Όλες οι μέθοδοι ερμηνείας του διεθνούς και εσωτερικού δικαίου χρησιμοποιούνται και εδώ, πάντα όμως σύμφωνα με το πνεύμα της γενικής σκοπιμότητας των συνθηκών. Ως θεμελιώδεις αρχές ερμηνείας το Δικαστήριο αποδέχεται:

- Την αρχή της ισότητας, η οποία αντανάκλαται στα άρθρα που αναφέρονται στην ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων και εμπορευμάτων (άρθρο 7 ΕΟΚ, κλπ.).

- Την αρχή της ελευθερίας, που αναφέρεται στην ελεύθερη κυκλοφορία προσώπων, εμπορευμάτων, κεφαλαίων και υπηρεσιών (εξαιρούνται οι περιπτώσεις απασχόλησης στη δημόσια διοίκηση και άσκησης δημόσιας εξουσίας).

- Την αρχή της αλληλεγγύης, και τέλος

- Την αρχή της ενότητας, και ιδιαίτερα της ενότητας της κοινής αγοράς.

— **Ευκαμψία-αυστηρότητα κοινοτικών συνθηκών:** Κατά κανόνα τα όργανα της Κοινότητας δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλουν τους κανόνες των συνθηκών. Η διαδικασία αναθεώρησης επιβάλλει και την παρέμβαση των κρατών μελών. Και οι τρεις όμως συνθήκες περιλαμβάνουν μια διαδικασία που επιτρέπει την αντιμετώπιση ανεπαρκειών ή κενών των κειμένων (άρθρα 95 ΕΚΑΧ, 203 ΕΥΡΑΤΟΜ και 235 ΕΟΚ). Ειδικότερα το άρθρο 235 ΕΟΚ παίζει σήμερα μεγάλο ρόλο, γιατί η Κοινότητα αγωνίζεται πλέον σε πλαίσια πολύ διαφορετικά απ' εκείνα του 1957.

— **Διεθνής νομική προσωπικότητα:** Η Κοινότητα στις διεθνείς σχέσεις απολαμβάνει της αναγκαίας νομικής ικανότητας για να ασκεί τις λειτουργίες της και να επιτυγχάνει τους σκοπούς της.

Πηγές του κοινοτικού δικαίου

— **Κοινοτικό Σύνταγμα:** Οι συνθήκες του Παρισιού και της Ρώμης, όπως τροποποιήθηκαν αργότερα, μαζί με τις πράξεις προσχώρησης νέων κρατών μελών αποτελούν το Σύνταγμα της Κοινότητας. Οι συνθήκες αυτές καθορίζουν το πεδίο εφαρμογής του κοινοτικού δικαίου κατά τόπο και χρόνο:

1) Κατά χρόνο εφαρμογή: Η συνθήκη της ΕΚΑΧ συνήφθη για 50 χρόνια,



ενώ εκείνες της ΕΥΡΑΤΟΜ και ΕΟΚ για απεριόριστη διάρκεια.

2) Κατά τόπο εφαρμογή: Η συνθήκη της ΕΚΑΧ ισχύει για τα ευρωπαϊκά εδάφη των κρατών μελών και στα ευρωπαϊκά εδάφη, για τις εξωτερικές σχέσεις των οποίων είναι υπεύθυνο το υπογράφον κράτος (π.χ. Γιβραλτάρ). Οι συνθήκες όμως της Ρώμης επιτρέπουν την εξαγωγή του συμπεράσματος ότι υπάρχει αρμοδιότητα και επί εδαφών εκτός Κοινότητας (υφαλοκρηπίδα, ζώνη αλιείας, κ.ά.).

– **Παράγωγο δικαιο:** Η έκφραση αυτή καλύπτει το σύνολο των πράξεων που θεσπίζονται από τα όργανα για την πραγματοποίηση των στόχων των συνθηκών. Το επίθετο «παράγωγο» χρησιμοποιείται για να υποδείξει τη λειτουργία αυτών των πράξεων και την υπαγωγή τους στις συνθήκες. Προτιμάται από τον όρο «δευτερογενές», γιατί πολύ συχνά οι πράξεις αυτές καινοτομούν ως προς το περιεχόμενο των συνθηκών. Τα όργανα της Κοινότητας κατά βάση νομοθετούν σύμφωνα με τις αρμοδιότητες που τους αναθέτουν ρητά οι συνθήκες. Ο κανόνας όμως αυτός μετριάζεται σημαντικά από το άρθρο 235 ΕΟΚ, που προαναφέραμε, το οποίο επιτρέπει κάποια σημαντική νομοθετική ευελιξία στα όργανα. Ως προς τις πράξεις των οργάνων στην ΕΚΑΧ τις θεσπίζει η Ανωτάτη Αρχή (σήμερα η Επιτροπή), ενώ στις συνθήκες της Ρώμης (ΕΟΚ-ΕΥΡΑΤΟΜ) τις θεσπίζουν το συμβούλιο και η Επιτροπή. Πιο συγκεκριμένα:

1) Στην ΕΚΑΧ:

- Οι «ατομικές αποφάσεις» είναι διοικητικές πράξεις που απευθύνονται σε εξατομικευμένους αποδέκτες.
- Οι «γενικές αποφάσεις» ορίζονται ως οιοδήποτε νομοθετικές πράξεις δημόσιας αρχής με νομοθετική ισχύ έναντι πάντων.
- Οι «συστάσεις» είναι υποχρεωτικές ως προς τους σκοπούς που τάσσουν, αφήνουν όμως σ' αυτούς προς τους οποίους απευθύνονται την επιλογή των καταλλήλων μέσων για την επίτευξη των σκοπών αυτών.
- Οι «γνώμες» της Ανωτάτης Αρχής δε δεσμεύουν.

2) Στη συνθήκη της ΕΟΚ:

- Ο «κανονισμός» έχει γενική ισχύ

και είναι η πληρέστερη και αποτελεσματικότερη πράξη στην πανοπλία των μέσων που τίθενται στη διάθεση των οργάνων. Είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέλη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος (χωρίς την παρέμβαση των εθνικών νομοθετικών εξουσιών).

- Η «οδηγία» δεσμεύει κάθε κράτος μέλος προς το οποίο απευθύνεται όσον αφορά το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα, αλλ' αφήνει την επιλογή του τύπου και των μέσων στην αρμοδιότητα των εθνικών αρχών.
- Η «απόφαση» είναι δεσμευτική για το κράτος μέλος ή ιδιώτη, στον οποίο κοινοποιείται. Δεν είναι πράξη γενικά κανονιστική αλλά ατομική.
- Οι «συστάσεις» και οι «γνώμες» δε δεσμεύουν (υποχρεωτικές σύμφωνα με τη συνθήκη της ΕΟΚ είναι μόνον ο κανονισμός, οι οδηγίες και οι αποφάσεις).

– **Διεθνές δικαιο:** Ο ιδιάζων χαρακτήρας της κοινοτικής έννομης τάξης εκφράζεται κύρια από το γεγονός ότι το διεθνές δικαιο δεν παίζει μεγάλο ρόλο στις σχέσεις μεταξύ των οργάνων και των κρατών μελών αφενός και μεταξύ των κρατών μελών αφετέρου όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής των συνθηκών. Όμως η ανάπτυξη από τα όργανα δράσης σε τομείς που ανήκαν άλλοτε στα κράτη και η θέση σε εφαρμογή της διεθνούς νομικής προσωπικότητάς της οδηγούν την Κοινότητα να εκδηλώνει την παρουσία της στη διεθνή σφαίρα και κατά συνέπεια να διέπεται από τους κανόνες που εφαρμόζονται σ' αυτήν. Οι διεθνείς υποχρεώσεις που δεσμεύουν την Κοινότητα βρίσκουν την πηγή τους στο γενικό διεθνές δικαιο και σε διεθνείς συμφωνίες. Η εφαρμογή των εθιμικών κανόνων και των γενικών αρχών του διεθνούς δικαίου στις Κοινότητες έχει γίνει δεκτή από τη θεωρία και τη νομολογία του Δικαστηρίου τους. Ομοίως εφαρμόζονται στις Κοινότητες οι κανόνες σχετικά με το δικαιο των συνθηκών, τα προνόμια και τις ασυλίες των διεθνών οργανισμών.

– **Οι γενικές αρχές δικαίου:** Το Δικαστήριο κατά την ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου εκτός από τις γενικές αρχές που συνάγονται από την ίδια τη φύση των συνθηκών (ισότητας, ελευθερίας, αλληλεγγύης και ενότητας) εφαρμόζει και άλλες γενικές αρχές, που αποτελούν μέρος της κοινοτικής νομιμότητας. Το άρθρο 173 ΕΟΚ ορίζει ότι το Δικαστήριο ελέγχει τη νομιμότητα των πράξεων των οργάνων έναντι της συνθήκης και κάθε κανόνα δικαίου σχετικού με την εφαρμογή της. Ο κανόνας αυτός μπορεί να ανήκει τόσο στο γραπτό όσο και στο εθιμικό δικαιο. Εκτός όμως από τα ανωτέρω η Κοινότητα δεσμεύεται και από γενικές αρχές που είναι κοινές στα δίκαια των κρατών μελών. Απ' αυτό το τελευταίο συνάγονται δύο συμπεράσματα: Κατά πρώτο λόγο ότι το Δικαστήριο θα ακυρώσει ή θα κηρύξει ανίσχυρη, κατά περίπτωση, κάθε διάταξη του παραγώγου δικαίου αντίθετη προς τα θεμελιώδη δικαιώματα που περιλαμβάνονται στα συντάγματα των κρατών μελών ή σ' ένα απ' αυτά. Κατά δεύτερο λόγο οι διεθνείς συμβάσεις οι σχετικές με τα δικαιώματα του ανθρώπου (παγκόσμια διακήρυξη, ευρωπαϊκή σύμβαση, σύμφωνα των Ηνωμένων Εθνών, κοινωνικός χάρτης, κλπ.) θα αποτελούν πηγή έμπνευσης για το Δικαστήριο.

Σχέσεις με το εθνικό δικαιο

Δύο θεμελιώδεις έννοιες της κοινοτικής έννομης τάξης είναι το άμεσο αποτέλεσμα και η υπεροχή, καθώς και η θέση σε εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου.

– **Άμεσο αποτέλεσμα:** Σύμφωνα με τις συνθήκες το κοινοτικό δικαιο έχει άμεσο αποτέλεσμα στα κράτη μέλη (δεν χρειάζεται δηλαδή προηγούμενη επικύρωση από τις εσωτερικές νομοθεσίες) και είναι δημιουργός υποχρεώσεων και δικαιωμάτων. Από την αρχή αυτή απορρέει και το δικαίωμα των ιδιωτών να επικαλούνται το κοινοτικό δικαιο ενώπιον των εθνικών τους δικαστηρίων. Το άμεσο αποτέλεσμα ενισχύει την αποτελεσματικότητα του κοινοτικού δικαίου, γιατί κάθε ιδιώτης μπορεί να ζητήσει από το δικαστή του κράτους μέλους να αποκρούσει την



εφαρμογή του εθνικού δικαίου, το οποίο αντιβαίνει προς το αμέσως ισχύον κοινοτικό δίκαιο. Το Δικαστήριο μάλιστα στην απόφαση Lück (4-4-1968) υπογράμμισε την υποχρέωση του εθνικού δικαστή να μην εφαρμόσει εθνικό κανόνα που είναι αντίθετος προς κοινοτική διάταξη με άμεσο αποτέλεσμα (π.χ. Κανονισμό της ΕΟΚ).

— **Υπεροχή:** Η υπεροχή συνίσταται στη βασική αντίληψη του Δικαστηρίου ότι η έννομη τάξη της Κοινότητας είναι ενσωματωμένη στο νομικό σύστημα των κρατών μελών και επιβάλλεται στα δικαστήριά τους. Όπως φαίνεται εδώ καθαρά υπάρχει στενός σύνδεσμος ανάμεσα στο «άμεσο αποτέλεσμα» και την «υπεροχή», έννοιες θεμελιώδεις για την κοινοτική έννομη τάξη. Το Δικαστήριο στην απόφαση Costa/ENEL (15-7-1964) κατέληξε με το παρακάτω απόσπασμα που έγινε κλασικό και επιρρέασε σημαντικά την εθνική νομολογία:

«Από το σύνολο των στοιχείων αυτών εξάγεται το συμπέρασμα ότι, εφόσον το κοινοτικό δίκαιο απορρέει από αυτόνομη πηγή, δε θα ήταν δυνατόν, λόγω της ιδιόμορφης πρωτότυπης φύσης του, να του αντιταχθεί δικαστικά οποιοδήποτε εσωτερικό νομοθετικό κείμενο, χωρίς αυτό το δίκαιο να χάνει τον κοινοτικό του χαρακτήρα και χωρίς να διακυβεύεται η νομική βάση της ίδιας της Κοινότητας. Η μεταθίβαση δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, σύμφωνα με τις διατάξεις της συνθήκης, που πραγματοποιήθηκε από την εσωτερική έννομη τάξη των κρατών υπέρ της έννομης τάξης της Κοινότητας, συνεπάγεται λοιπόν οριστικό περιορισμό των κυριαρχικών τους δικαιωμάτων, έναντι του οποίου δε θα μπορούσε να αντιταχθεί μεταγενέστερη μονομερής πράξη αμεταβίβαση προς την έννοια της Κοινότητας».

— **Εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου:** Σε ποιο επίπεδο — κοινοτικό ή εθνικό — ανήκει η εφαρμογή των κοινο-

τικών κανόνων; Οι κοινοτικές συνθήκες δεν περιλαμβάνουν σαφείς ενδείξεις για το θέμα αυτό. Η άμεση διοίκηση που φέρνει σε επαφή τα κοινοτικά όργανα και τους ιδιώτες αποτελεί εξαίρεση στο σύστημα της συνθήκης της ΕΟΚ. Πάντως τα κράτη μέλη με τη διοικητική τους οργάνωση επικουρούν τις Κοινότητες για την εφαρμογή του κοινοτικού δικαίου και θεσπίζουν τους αναγκαίους κανόνες για την εκτέλεση των συνθηκών και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εφαρμογή τους. Έτσι η εθνική διοίκηση τίθεται στην υπηρεσία της εφαρμογής των κοινοτικών κανόνων και ο εθνικός π.χ. τελωνειακός υπάλληλος είναι κατά ένα μεγάλο μέρος «κοινοτικός τελωνειακός».

Επίμετρο

Η έννομη τάξη της Κοινότητας ενδιαφέρει τον κάθε πολίτη και πολύ περισσότερο τον δημόσιο υπάλληλο. Αν και τα κοινοτικά όργανα δεν επεμβαίνουν σ' ορισμένους σημαντικούς τομείς της κρατικής εξουσίας (π.χ. άμυνα, διπλωματία, παιδεία, κλπ.), εντούτοις καθημερινά ο ρόλος τους ενισχύεται στο βαθμό που ενισχύεται και η συνεργασία των κρατών μελών στους διαφόρους τομείς (π.χ. δίκαιο καταναλωτών, ευρωπαϊκή άμυνα, ναρκωτικά, κ.ά.). Κι αυτό κάνει το βιβλίο του Jean-Victor LOUIS ιδιαίτερα ενδιαφέρον.

Σημείωση:

1. Αν και νομικά δεν έγινε συγχώνευση των τριών συνθηκών και των Κοινοτήτων (ΕΚΑΧ, ΕΥΡΑΤΟΜ, ΕΟΚ), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υιοθέτησε στις 16-2-1978 ψήφισμα για «ενιαία ονομασία της Κοινότητας» με αιτιολογικό την αλληλεξάρτηση των συνθηκών και το γεγονός ότι οι πολίτες των κρατών μελών στην καθημερινή ζωή θεωρούν και τις τρεις Κοινότητες στο σύνολό τους.

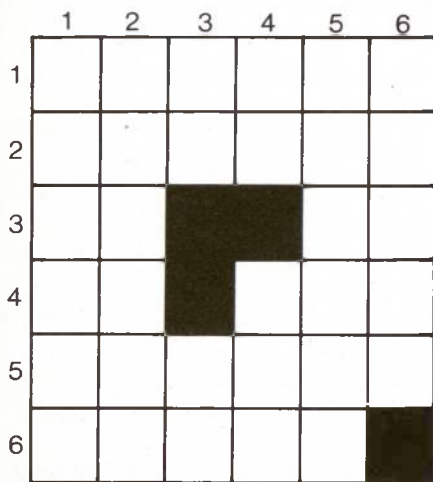
2. Με τη λέξη Δικαστήριο εννοείται το Δι-

καστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και όχι τα εθνικά.

Διαβάστε βιβλία

- Μάριο Βάργκας Λιόσα, «**Η θεία Χούλια και ο γραφιάς**», Μετάφραση-σημειώσεις Τασίας Χατζή και Νάτι Γκάλβεθ Γκαρθία, εκδόσεις «Οδυσσεάς» (μυθιστόρημα). Μυθιστορηματικά ταξίδι στην κοινωνία του Περού της δεκαετίας του 1950.
- Α. Δωριάδη, «**Ένας πολίτης υπέρ των πάσης υποψίας**», εκδόσεις «Γκοβόστη». Ο συγγραφέας μας παρουσιάζει ανάγλυφα τις αρνητικές επιδράσεις της τηλεοπτικής εξάρτησης του ατόμου.
- Τσινγκίζ Αϊνμάτοβ, «**Στο κυνήγι της φώκιας**», εκδόσεις «Ζαχαρόπουλος». Νουβέλα γύρω από την αιώνια πάλη του ανθρώπου με τη φύση.
- «**Κρητικά παραμύθια**», συλλογή Ελένη Δανδουλάκη-Ουσταμανωλάκη, επιλεγόμενα Μ.Γ. Μερακλής, εκδόσεις «Πατάκη».
- Δημήτρη Μιχαλόπουλου, «**Σχέσεις Ελλάδας και Αλβανίας 1923-1928**», εκδόσεις «Παρατηρητής», σελ. 228. Ανάλυση των σχέσεων των δύο χωρών σε μια κρίσιμη περίοδο.
- Κώστα Π. Κύρρη, «**Τουρκία και Βαλκάνια**», εκδόσεις «Βιβλιοπωλείου Εστίας», Αθήνα 1986, σελ. 357. Ιστορικό δοκίμιο με αναλυτική και διεξοδική παρουσίαση της γειτονικής μας χώρας.
- Σπύρου Ν. Τρωϊάνου, «**Οι πηγές του βυζαντινού δικαίου**», εκδόσεις «Αντ. Ν. Σάκκουλα», Αθήνα-Κομοτηνή 1986, σελ. 179. Σύντομη παρουσίαση του βυζαντινού δικαίου από το Διοκλητιανό ως την Άλωση.
- Πιερ Κολέρ, «**Οι πρωτεργάτες της επιστήμης**», εκδόσεις «Ροές», σελ. 272. Συναρπαστικό χρονικό στο χώρο της σύγχρονης επιστήμης και τεχνολογίας.

ΟΙ ΚΑΛΥΤΕΡΕΣ ΩΡΕΣ



ΜΙΚΡΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ – ΚΑΘΕΤΑ

1. Πάει μαζί με τη σκούπα.
2. Λέγεται και έτσι το φάντασμα.

3. Όμοια σύμφωνα – 430.
4. Άρθρο (καθαρεύουσα). – Βιβλιογραφική προστακτική.
5. Νησί μας.
6. Γνωστός συλλέκτης.

Μάρω Λεβέντη

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Νόστιμο και ακριβό κυνήγι. – Αξέχαστη επιτυχία του Μάνου Κατράκη.
2. Πάει μαζί με το αδράχτι. – Ελληνική παραθαλάσσια πόλη.
3. Ασφαλίζει κι αυτό. – Λατινικό και. – Άσπρο... Τούρκων.

4. Αφρικανική πρωτεύουσα. – Άρθρο Κρητικών.
5. Λατίνος ιστορικός. – Φόβος.
6. Πολύτιμα όργανά μας. – ... γυνή και θάλασσα.
7. Αυγά. – Κόρη του Λόρδου Βύρωνα. – Γαλλικό εδώ.
8. Τελικός σύνδεσμος. – Ρωσική λίμνη. – Μορφή εταιρείας.
9. Ερεθίζουν μια αίσθηση αυτές. – Κατάφαση δηλώνει κι αυτό.
10. Αρχή όρκου. – Ήσυχα ζώα.
11. Άραμ... εβραϊός συνθέτης.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Σέλας... πολικό.
2. Η πρωτεύουσα της Τουρκίας στη γλώσσα της. – Τραγουδί.
3. Αλλιώς κόθω. – Σκακιστικός όρος.

ΠΩΣ ΓΕΝΝΗΘΗΚΕ Η ΤΖΑΖ

Ο κυρ - Μέντιος, γιόρταζε κείνη την ημέρα τα είκοσί του χρόνια. «Γιόρταζε» είναι τρόπος του λέγειν» γιατί όχι μόνο το καλό ζώο δεν πήρε χάριν της ημέρας, λίγο σανό περισσότερο, αλλά άκουσε από το σταύλο, το Μαχομέτ, το αφεντικό του, να λέει στη γυναίκα του: «ο γαΐδαρός μας γέρασε πια πολύ και δεν μας προσφέρει πια τίποτα. Πρέπει να ειδοποιήσουμε το Μηνά, τον γδάρτη, να τον πάρη».

Ο κυρ - Μέντιος δεν άκουσε περισσότερο. Κατάλαβε πως θρискότανε σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης και για να εξασφαλίσει την προσωπική του ασφάλεια, έσπασε μ' ένα τίνιγμα το φθαρμένο απ' την πολλή χρήση σχοινί, που τον κρατούσε δεμένο στο παχνί, γλύστρησε κρυφά έξω απ' το σταύλο και άρχισε να τρέχει όσο μπορούσε γρηγορότερα μέσα απ' τα χωράφια.

«Εγώ δεν αξίζω τίποτα; Αυτό θα το δούμε. Δεν αξίζω ίσως πολλά πράγματα, σα μεταφορικό μέσο, αλλά έχω διατηρήσει, ας είναι δοξασμένος ο Αλλάχ, την ακεραιότητα της φωνής μου. Άκουσα να λένε πως ο χαλίφης Χαρούν Ελ Αραχίδ εκτιμάει πολύ τους μπάσους. Θα πάω να τον βρω».

Δεν είχε κάνει μισή λεύγα, όταν συνάντησε ένα γέρικο σκυλί, ξαπλωμένο στην άκρη του δρόμου, που ούρλιαζε σπαραχτικά.

– Ο κύριός μου, είπε στον κυρ - Μέντιο, μούδωσε μια κοντακιά με το ντουφέκι του, πάνω στο κεφάλι μου, γιατί δε μπόρεσα ν' αρπάξω ένα λαγό που έτρεχε. Εάν επιστρέψω σπίτι θα με σκοτώσει.

– Μην επιστρέψης απάντησε ο κυρ - Μέντιος. Έλα μαζί μου να πάμε στη Βαγδάτη. Ο χαλίφης φαίνεται πως ζητάει τραγουδιστές. Εγώ, σα μπάσος, δεν φο-

βάμαι κανένα. Εσύ, έχεις μια φωνή βαρυστόνου, που μπορεί να κάνει ένα σύνταγμα τίγρεις, να το ρίξη στο κλάμα. Έλα λοιπόν, να σχηματίσουμε ένα ντουέττο και προβλέπω πως θα γίνουμε διάσημοι.

Ο γέρικος σκύλος δεν περίμενε άλλη πρόκληση. Άρχισε λοιπόν να τρέχει κούτσα - κούτσα πίσω απ' το γαΐδαρο.

Σε κάποια απόστασι απ' το σημείο αυτό, συνάντησαν μια γάτα μαδημένη κι αδύνατη, που ήταν ξαπλωμένη πάνω σ' ένα κορμό δέντρου και νιαούριζε λυπητερά.

– Τι έχεις καλή μου κυρία; ρώτησε ο κυρ - Μέντιος.

– Η κυρά μου θέλησε να με πνίξει, επειδή δεν μπορώ να κυνηγάω πια ποντικούς. Είναι αλήθεια, πως στην ηλικία που βρίσκομαι μ' αρέσει το χουζούρι, είπα μετριόφρονα η γάτα.

– Είναι δικαίωμά σας διακήρυξε ο γαΐδαρέλλος. Ακολουθήστε μας. Η φωνή σας θα κάνει εντύπωση στα κονσέρτα του παλατιού. Θα είστε η πριμαντόνα μας.

Η γάτα σκούπισε τα δάκρυα απ' τα μάτια της, τοποθετήθηκε ανάμεσα στους δυο συντρόφους και προσάρμοσε μ' αυτούς το βήμα της.

Ένα χιλιόμετρο πιο πέρα, οι ταξι-

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1									★			
2					★							
3				★	★			★			★	
4									★			
5								★				
6						★	★				★	
7		★			★				★			
8			★	★						★		
9						★	★				★	
10	★			★								★
11												

4. Οπτικά δοκάρια. – Φίλυδρο δέντρο.
5. Αριθμητικό (θηλ.). – Παλιά συγκοινωνιακά αρχικά.
6. Περιοχή της συμπρωτεύουσας. – Μονάδα μέτρησης (ξεν.). – Δορυφόρος του Σ.
7. Αναφορική αντωνυμία. – Μαζί με το όχι τονίζει άρνηση. – Συμβολίζουν το μικρό ροκέ στο σκάκι.
8. Ιταλική κατάφαση. – Μουρλή αλλιώς και ανορθόγραφα.
9. Αιγυπτίων θεός. – Αρχικά κρατικών υπηρεσιών. – Ημέρα αρχαίων (ομηρικά).
10. Ανορθόγραφα ξενύχτι. – Ακόμη (αρχ.).
11. Ο αριθμός 303. – Το 270 με γράμματα. – Κτητικό, αρχ. – Ποιοτικά ανώτερα.
12. Ασάφειες.

Μάρω Λεβέντη

διώτεις μας, περνώντας από ένα πλουσιόσιπιτο, είδαν έναν κόκκορα, σκαρφαλωμένο πάνω σ' ένα τοίχο, να θγάζει λυπητερά κο - κο ρι - κου.

– Θεέ μου, έκανε ο γαΐδαρος. Τι υπέροχη φωνή που έχετε! Μ' αυτή θα μπορούσατε να κερδίσετε πολύ χρυσάφι. Γιατί τη σπαταλάτε τζάμπα;

– Γιατί; απάντησε ο κόκκορας. Γιατί άκουσα την κυρία μου να διατάζει τη μαγείρισσα να μου κόψει το λαιμό.

– Αυτό θα ήταν απώλεια για την τέχνη, είπε με επίσημη φωνή ο κυρ - Μέντιος. Σας προσλαμβάνω στη χορωδία μου. Θα την ονομάσουμε... σταθείτε λίγο να σκεφθώ... θα την ονομάσουμε... «Κουαρτέττο τραγουδιού». Ο κόκκορας χωρίς καμιάν αντίρρηση, ενώθηκε με το τρίο. Περπάτησαν πολύ. Είχε νυχτώσει για καλά και η πείνα τους βασάνιζε. Έφθασαν τέλος μπροστά σε ένα απομονωμένο σπίτι που το ισόγειό του φωτιζόταν από ένα μεγάλο παράθυρο. Ο κυρ - Μέντιος προχώρησε σιγά - σιγά και έρριξε μια ματιά στο εσωτερικό.

– Τι βλέπεις; Ρώτησαν ανήσυχά οι σύντροφοί του.

– Βλέπω, λέει ο γαΐδαρος, μια γερή φωτιά κι' ένα καλοσιγυρισμένο τραπέζι.

Γύρω του είναι καθισμένοι μισή ντουζίνα συνδαιτημόνες. Από το ύφος τους δεν πρέπει να είναι καλά κουμάσια.

Ύστερα, αφού κόλησε για λίγο το αυτί του στο τζάμι, συνέχισε:

– Πραγματικά είναι αυτό που σκεπτόμουν. Αυτοί εδώ είναι κλέφτες που τρώνε με έξοδα των θυμάτων τους. Οι παλιάνθρωποι είναι γεμάτοι κυνισμό. Πρέπει να τους δώσουμε ένα καλό μάθημα...

Ο κυρ - Μέντιος συγκέντρωσε τους συντρόφους του έτσι που να σχηματίζουν κύκλο, τους ψιθύρισε κάτι στ' αυτί και, περνώντας αμέσως στην εκτέλεσι του στρατηγικού του σχεδίου, σήκωσε τα δυο μπροστινά του πόδια και τα τοποθέτησε πάνω στην εξοχή του παραθύρου. Ο σκύλος ανέβηκε στη ράχη του, η γάτα σκαρφάλωσε στους ώμους του σκύλου κι' ο κόκκορας πέταξε πάνω στο κεφάλι της γάτας.

Κοίταξαν στην αρχή μέσα, προσέχοντας να μην κάνουν θόρυβο. Ύστερα ο κόκκορας έδωσε το σύνθημα με την ουρά του, σα να ήταν διευθυντής ορχήστρας. Αμέσως ακούστηκε μια εκκωφαντική κραυγή, όπου ανακατεύονταν το γκάρισμα του γαϊδάρου, το γαΐγισμα του σκυ-

λιού, το νιαούρισμα της γάτας, το κό - κό - ρίκου του κόκκορα. Την ίδια στιγμή ο γαΐδαρος χτύπησε με τα πόδια του τα τζάμια που σπάσανε με πάταγο και οι τέσσερες φίλοι μας εισόρμησαν ταυτόχρονα στο δωμάτιο. Αυτή η απροσδόκητη κακοφωνία, αυτή η αιφνδιαστική εισβολή, φόβισε τόσο τους κλέφτες ώστε ρίχτηκαν προς την πόρτα χωρίς να κοιτάζουν πίσω τους, νομίζοντας πως μια λεγεώνα τουλάχιστον δαιμόνων τους επιτίθονταν.

Το κουαρτέττο, μια και κυριάρχησε, τοποθετήθηκε στο τραπέζι, και ο καθένας άρχισε να τρώει με λαιμαργία. Ύστερα οι φίλοι μας, χορτάτοι και ευτυχημένοι, κοιμήθηκαν πλάι - πλάι.

Όταν φτάσανε την επομένη στη Βαγδάτη, δροσεροί και ευδιάθετοι, δώσανε το ίδιο θράδυ, το πρώτο κοντσέρτο και σύμφωνα με τις πληροφορίες είχαν καταπληκτική επιτυχία. Τα τζάμια έσπασαν και οι ακροατές, ενθουσιασμένοι, κατέστρεψαν όλες τις πολυθρόνες του ανακτόρου.

Έτσι γεννήθηκε η πρώτη ορχήστρα τζαζ.

ZOZO ΜΠΕΝ ΜΠΑΛΕΚ

Μήπως γνωρίζετε;

Παραθέτοντας τα γράμματα των σωστών απαντήσεων με τη σειρά, θα διαβάσετε το επώνυμο ενός συγγραφέα μας.

1. Πότε έγινε το διάταγμα των Μεδιολάνων;
Σ=324, Ο=330, Λ=313.
2. Ποιός αποτελούσε μαζί με τους Μάουερ-Αϊδεκ την τριμελή αντιβασιλεία του Όθωνα;
Κ=Δεριγνύ, Ο=Άρμανσπεργκ, Ξ=Κάνιγκ.
3. Ποιανού συγγραφέα είναι το έργο: «Το σπίτι της Ματρίόνα»;
Χ=Μάρξ, Φ=Γκόργκυ, Υ=Σολτζενίτσιν.
4. Ποιός έγραψε «Η φλογέρα του βασιλιά»;
Ζ=Ελύτης, Ν=Παλαμάς, Β=Ρίτσος.
5. Σε ποió νησιώτικο σύμπλεγμα ανήκει η Αστυπάλαια;
Μ=Σποράδες, Τ=Κυκλάδες, Ε=Δωδεκάνησα.
6. Σε ποió μυθιστόρημα υπήρχε το πρόσωπο της Τιτίκας;
Α=Βατερλώ, Ι=Μάχη μεταξύ δύο πόλεων, Ε=Άθλιοι.
7. Σε ποίον Νομό ανήκει το Μέτσοβο;
Κ=Τρικάλων, Μ=Ιωαννίνων, Λ=Άρτας.
8. Ποιά ημέρα της εβδομάδας λεγόταν από τους Βυζαντινούς «αποφράδα»;
Η=Τετάρτη, Ω=Κυριακή, Ν=Τρίτη.
9. Ποιό είναι το μικρό όνομα του ηθοποιού Βόκοβιτς;
Γ=Στέφανος, Β=Κώστας, Σ=Στέλιος.

Λεβέντη Μάρω

Συλλαβόγριφος

Δuo νότες αν ενώσεις με μια πουλιού φωνή, αϊφνης θα δεις να λάμπει μια γέρου κεφαλή.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ ΤΕΣΤ

Πάρτε τους αριθμούς 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 και τοποθετείστε από έναν σε κάθε τετραγωνάκι, έτσι, ώστε σε κάθε κάθετη και διαγώνια στήλη από τρεις αριθμούς να σας δίνει άθροισμα 27 (είκοσι επτά).

Τεχνητή γονιμοποίηση

Ο καθηγητής της κτηνιατρικής σχολής απευθύνει την ακόλουθη ερώτηση:

— Τί γνωρίζετε για τη τεχνητή γονιμοποίηση στα ζώα;

— Τεχνητή γονιμοποίηση, απαντάει ο φοιτητής είναι όταν ο κτηνίατρος αντικαθιστά τον ταύρο.



Λες να με ερωτεύθηκε;



Ευτυχία, σου έχω μια έκπληξη..



— Η γυναίκα μου είπε: «Δε δίνεις ένα μέρος της δουλειάς στο διευθυντή σου, που δεν κάνει τίποτα»

Ο πιο τυχερός

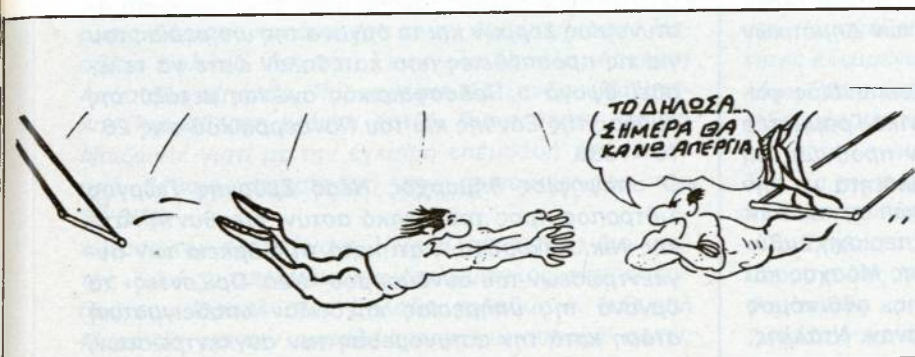
Ένας σύζυγος μπαίνει σε μια εκκλησία και στέκεται μπροστά στην εικόνα του Χριστού.

– Χριστούλη μου, ψιθυρίζει με παράπονο. Να είσαι ευχαριστημένος που σε σταύρωσαν και δεν σε πάντρεψαν!

Τί έβαζε

Μια διαφημιστική εταιρεία κάνει έρευνα ρωτώντας στο δρόμο τους περαστικούς τί μάρκα κολώνια θάζουν μετά το ξύρισμα.

– Και σεις κύριε – ρωτάνε έναν τύπο – τί θάζετε μετά το ξύρισμα;
– Τό παντελόني μου.



ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΙΚΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ – ΚΑΘΕΤΑ

1. ΑΔΑΝΑ
2. ΔΕΝΔΡΟ
3. ΑΝΑ – ΑΡ
4. ΝΔ – ΚΙΑ
5. ΑΡΑΙΟΣ
6. ΟΡΑΣΗ

Η ΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. ΚΑΡΔΑΡΑ – ΟΔΟΣ
2. ΑΠΙΑ – ΠΟΥΡΑΚΙ
3. ΔΑΤΙΣ – ΣΠΑΤΑ
4. ΙΡΙΔΙΣΜΟΣ
5. ΣΤ – ΑΚΤΟ – ΑΛ
6. ΜΑΛΑΡΙΑ – ΥΛΗ
7. ΠΑΡΟΛΙ – ΟΒ – ΚΠ
8. ΑΝΑ – ΗΓΕΜΟΝΙΑ
9. ΡΑ – ΓΛΑΥΚΟΣ
10. ΛΙΑΝ – ΛΑΤΕΡΝΑ
11. ΑΥΤΟΜΑΤΟΣ – ΗΣ

ΚΑΘΕΤΑ

1. ΚΑΔΙΣ – ΠΑΥΛΑ
2. ΑΠΑΡΤΜΑΝ – ΙΥ
3. ΡΙΤΙ – ΑΡΑΡΑΤ
4. ΔΑΙΔΑΛΟ – ΑΝΟ
5. ΣΙΚΑΛΗ
6. ΡΠ – ΣΤΡΙΓΓΛΑ
7. ΑΟΣΜΟΙ – ΕΛΑΤ
8. ΥΠΟ – ΑΟΜΑΤΟ
9. ΟΡΑΣΗ – ΒΟΥΕΣ
10. ΔΑΤ – ΝΚΡ
11. ΟΚΑ – ΑΛΚΙΟΝΗ
12. ΣΙ – ΑΛΗ ΠΑΣΑΣ

- Ο Κωνσταντίνος Φαφούτης, επίτιμος Εισαγγελέας Αρείου Πάγου προς το διοικητή Τροχαίας κίνησης Θεσσαλονίκης και τους ανθυπαστυνόμο Δημήτριο Τζήμα, αρχιφύλακα Ιωάννη Βαράκη και αστυφύλακα Λάμπρο Κακάμη που υπηρετούν στο Τ.Ο.Τ.Α. Θεσσαλονίκης οι οποίοι ενήργησαν επιτυχώς και με αποφασιστικότητα σε τροχαίο ατύχημα που του συνέβη.
- Ο Χρήστος Τσούμας, υποψήφιος δήμαρχος Λάρισας προς το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δημόσιας Τάξης για την άσπογη συμπεριφορά των οργάνων της υπηρεσίας κατά τη διάρκεια των Δημοτικών εκλογών.
- Η Ελληνική ομάδα της Διεθνούς Ομοσπονδίας φωτογραφικής Βιομηχανίας προς το Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου Δημ. Τάξης για την προθυμία, τη μεθοδικότητα και την αποτελεσματικότητα με την οποία ενήργησαν κατά την αντιμετώπιση πολλών κρουσμάτων κασετοπειρατείας στην περιοχή ευθύνης τους: ο αστυνόμος Α' Αριστοτέλης Μόσχος και οι υπαστυνόμοι Σπ. Μαστρογιάννης, ανθ/νόμος Δημ. Παπαχρήστου, αρχιφύλακας Παναγ. Ντάλλης, αστυφύλακας Θεοδ. Γεωργόπουλος, αστυφύλακας Χρήστος Σίμος, αστυφύλακας Απόστολος Χήρας του Α.Τ. Ασφαλείας Κατερίνης.
- Ο διοικητής Θεοφάνης Κουκουβίνης και οι αξιωματικοί, υπαξιωματικοί και άνδρες του Α.Τ. Ασφαλείας Νέας Ιωνίας, αστυνόμος Αναστάσιος Σκρεπέτος, αρχιφύλακας Αχιλλέας Μπρούτας, ο αστυφύλακας Κων. Γκαραβέλας, αστυφύλακας Στυλιανός Μακρής.
- Ο Διοικητής αστυνόμος Β' Ευάγγελος Παπαναστάσopoulos, ο αρχιφύλακας Γεώργιος Κιουλαφίδης, ο αστυφύλακας Γεώργιος Κόφας του Α.Τ. Ασφαλείας Παπάγου.
- Ο διοικητής του Α.Τ. Νέας Μάκρης και ο αρχιφύλακας Ιωάννης Ζυγούρης.
- Ο διοικητής του Θ' Α.Τ. Ασφαλείας Αθηνών Χρήστος Κολοκούρης και οι αρχιφύλακας Βασίλειος Οικονόμου, αρχιφύλακας Σπυρίδων Γκιόλης, αστυφύλακας Θάνος Παναγόπουλος, αστυφύλακας Βασίλειος Γκίκας, αστυφύλακας Στέλιος Λυκούδης, αστυφύλακας Αντώνιος Καλογεράκης.
- Ο αστυνόμος Α' Παντελής Τσιαντούλας, ο αστυνόμος Β' Χρήστος Κατσιμπρας, ο υπαστυνόμος Δημοσθένης Λαζαρίδης, ο υπαστυνόμος Κων/νος Ντομάζης, ο ανθ/νόμος Ευάγγ. Παπαβασιλείου του Α.Τ. Ασφαλείας Σερρών.
- Ο Διοικητής της Διεύθυνσης Ασφαλείας Αττικής Ευθύμιος Γλύμης και οι αστυνόμοι Αθανάσιος Πάππος, υπαστυνόμος Παναγ. Νάννης, υπαστυνόμος Σταύρος Ταγκλής, αρχιφύλακας Χριστοφ. Ρούμπες, αρχιφύλακας Χρησ. Κοντογιάννης, αστυφύλακας Χρήστος Καραβάς, αστυφύλακας Πέτρος Νάτσιος, αστυφύλακας Γιώργος Λεκάκης, αστυφύλακας Ζαχαρίας Κόλιας και αστυφύλακας Δημήτριος Λίμνος.
- Η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία και το Διοικητικό Συμβούλιο της Εκτελεστικής Επιτροπής Εράνου 1986 προς τον υπαστυνόμο κ. Πελώνη του ΙΖ' Αστυνομικού Τμήματος Αθηνών για τη συγκινητική συμβολή του και συμμετοχή του στη πορεία της συγκεκριμένης περίπτωσης του εράνου.
- Ο αθλητικός όμιλος Ξάνθης προς τον διευθυντή Αστυνομίας Σερρών και τα όργανα της υπηρεσίας του για τις προσπάθειες που κατέβαλαν ώστε να τελεσθεί άσπογα ο Ποδοσφαιρικός αγώνας μεταξύ της ομάδας της Ξάνθης και του Πανσερραϊκού στις 26 - 10 - 1986.
- Ο υποψήφιος δήμαρχος Νέας Σμύρνης Γιώργος Σιότροπος προς τον γενικό αστυν. διευθυντή Αττικής Νικ. Αρκουδέα, γιατί κατά τη διάρκεια των συγκεντρώσεων του συνδυασμού «Νέοι Ορίζοντες» τα όργανα της υπηρεσίας επέδειξαν υποδειγματική στάση κατά την αστυνόμευση των συγκεντρώσεων, επισημαίνει επίσης την άσπογη στάση του διοικητή του ΚΒ' Αστυνομικού Τμήματος αστυνόμου α' Γιώργο Φερεσιάδη και των υπ' αυτόν οργάνων.
- Ο ειδικός Γραμματέας του Υπουργείου Εξωτερικών Γιάννος Κρανιδιώτης προς τη Γενική Αστυνομική Δ/νση Αττικής για τις υπηρεσίες που πρόθυμα προσέφεραν ο αστυνόμος Β' Ευάγγελος Παρασκευαΐδης (Δ/νση Αλλοδαπών) οι άνδρες ασφαλείας και τα πληρώματα των διατεθέντων μηχανοκινήτων μέσων της ΕΛΑΣ κατά τη σύνοδο «Ισομερούς διάσκεψης ΕΟΚ - ΑΚΕ» στην Αθήνα από τις 22 έως 26/9/86.
- Ο Ε. Βλαχογιάννης προς τους αστυνομικούς του παρ/τος ασφαλείας Χαλανδρίου Ιωάννη Ψωμιάδη και Μιχαήλ Φλούτση εξαιρώντας την ετοιμότητα και αυτοθυσία που επέδειξαν για τη σύλληψη του ληστή και καταζητούμενου Ζεϊμπέκη.
- Ο Χρήστος Αλμπανίδης προς τον Αστυν. Υποδιευθυντή του Αστυνομικού Τμήματος Τάξης Νάουσας Ιωάννη Κορμά και τους άνδρες του Τμήματος για τη σύλληψη των δραστών του εμπρησμού του καταστήματός του στη Νάουσα.
- Ο ομογενής από Καναδά Κωνσταντίνος Ιωακείμης προς τον διευθυντή Νάτσιο, τον υπαστυνόμο κ. Σάσαρη και τον αστυφύλακα κ. Μιχαλακάκο του Ε' Αστυνομικού τμήματος Νίκαιας για τη σύντομη και πλήρη εξυπηρέτηση στο πρόβλημα που τον απασχολούσε.
- Ο Πρόεδρος του οικοδομικού συνεταιρισμού στεγαστικής υπαλλήλων του Εθνικού Μετσοβίου Πολυτεχνείου και ΑΣΚΤ προς τον Αστυνόμο Α' Θεόδωρο

Γούση, Διοικητή αστυνομικού Τμήματος Μαρκόπουλου για τη πολύτιμη βοήθεια στην κατάσβεση της Πυρκαγιάς στην περιοχή Χαμολιάς Βραυρώνος.

- Ο Ευάγγελος Ζιάκκας προς τον Αρχιφύλακα Παύλο Κούτσικο, τους αστυφύλακες του Α.Τ. Καλπακίου Παύλο Δερβένη και Γεώργιο Κοσμά καθώς και προς τον ανθυπαστυνόμο Χρήστο Ζάνη που υπηρετεί στο Α.Τ. Παρακαλάμου διότι σε μικρό χρονικό διάστημα ανακάλυψαν το δρόμο της κλοπής που έγινε στο εργοτάξιό του την 29 - 30 Μαΐου 1986.

- Ο Ιωάννης Κωστάκης προς την Πυροσβεστική Υπηρεσία Λάρισας και ιδιαίτερα τους: Ανθυποπυραγό Βασίλειο Κολώνα, Αρχ/στη Ευάγγελο Ντάλλα, Αρχ/στη Απόστολο Μπάρδα, Πυροσβέστη Αλέξανδρο Ναλετάκη, Πυροσβέστη Ιωάννη Χατζή, Πυροσβέστη Ιωάννη Μπιζαϊντέ γιατί με την έγκαιρη επέμβασή της έσωσε από βέβαια καταστροφή την περιουσία του την 30/8/96.

- Προς τον Αστυνόμο κ. Ηλία Βλαχογιάννη Διοικητή της Υ.Α.Α. ο απερχόμενος διπλωματικός αντιπρόσωπος του Ισραήλ στην Ελλάδα πρέσβυς κ. Ιεζεκιήλ Μπαρνέα για την ασφάλεια που του παρείχε αυτός και οι υφιστάμενοί του αστυνομικοί.

- Η ΠΑΕ Πανιώνιος στον κ. Χρ. Παππά Δ/ντή ΚΒ' Αστυν. Τμήματος Ν. Σμύρνης για τις άοκνες, φιλότιμες και πολλές φορές υπεράνθρωπες προσπάθειες που κατέβαλε αυτός και οι υφιστάμενοί του για την τήρηση της τάξης στο γήπεδο του Πανιωνίου Γ.Σ.

- Το εκκλησιαστικό συμβούλιο του Ιερού Ναού Κοιμήσεως της Θεοτόκου και Παναγίας Κύκκου Ταύρου προς τον Αρχηγό του Πυροσβεστικού Σώματος για την προσφορά της Μπάντας του Σώματος κατά τη λιτόνευση της εικόνας της Θεομήτορος.

- Ο Νομάρχης Ηλείας προς το Προσωπικό της Πυροσβεστικής Πύργου για τις προσπάθειες κατάσβεσης των πυρκαγιών στο Νομό Ηλείας.

- Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Σεργούλας Φωκίδας προς τη Πυροσβεστική Υπηρεσία Ναυπάκτου για τη κατάσβεση Πυρκαγιάς στη τοποθεσία Αγρελιά της Κοινότητας.

- Ο εντεταλμένος Σύμβουλος της εταιρείας Καλτσό Α.Ε. στους Δελφούς κ. Ιω. Παπαθανασίου προς τον πυραγό κ. Δημήτριο Ζουμπογιάννη, Διοικητή Πυρ/κής Υπηρεσίας στην Άμφισσα για την αστραπιαία επέμβαση της Υπηρεσίας σε Φωτιά που εκδηλώθηκε στο ξενοδοχείο «Βασ. Ηνίοχος» την 20/8/86.

- Ο Πρόεδρος της Κοινότητας Δόξας Αρκαδίας προς τον Αρχηγό Πυροσβεστικού Σώματος για την υπεράνθρωπη προσπάθεια του αξιωματικού της Πυροσβεστικής Νικόλαου Μπαλκάμου σε πυρκαγιά που ξέσπασε την 20/8/86 στο σπίτι του Δημητρίου Δαμαλού.

- Η οικογένεια του κ. Χατζηϊωαννίδη προς το τμήμα

Τροχαίας Κατερίνης και ιδιαίτερα τους Τροχονόμους Γ' Α.Τ. Τροχαίας Θεσσαλονίκης Αρχιφύλακα Νικόλαο Κουτσιούκη και αστυφύλακα Αστέριο Κρητικό για τη βοήθεια που τους προσέφεραν σε βλάβη του αυτοκινήτου τους.

- Εκ μέρους της «Ελ. Υψηλάντης Α.Ε.» ο κ. Ελευθέριος Υψηλάντης προς την Γενική αστυνομική Διεύθυνση Αθηνών και ειδικότερα στον Διοικητή του ΙΣΤ' Τμήματος Ασφάλειας Πειραιά Υπ/μο κ. Γεώργιο Μπεζιμπασάκη και τους λοιπούς αστυνομικούς αυτής της αστυνομικής Υπηρεσίας γιατί μετά από συντονισμένες προσπάθειες τους ανευρέθηκαν μεγάλες ποσότητες κλεμμένων ηλεκτρονικών εμπορευμάτων της εν λόγω Εταιρείας.

- Εκ μέρους της CINEFILM LTD, ο Σπύρος Μαραλέτος στον Γενικό Διευθυντή της Αστυνομίας κ. Αρκουδέα για την ανεκτίμητη βοήθεια που προσέφερε κατά τη διάρκεια λήψεως σκηνών ταινίας.

- Το Εκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ιερού Ναού Αγίας Παρασκευής Ν. Σμύρνης στους αστυνόμους Γεώργιο Φαρασιάδη και Κων/νο Στέφο Δ/ντές του ΚΒ' Αστυν. Τμήματος και ΚΒ' Τμήματος Ασφαλείας για τα ληφθέντα μέτρα τάξης και ασφάλειας κατά τη πανήγυρι του Ι. Ν. Αγίας Παρασκευής Ν. Σμύρνης.

- Ο Πρόεδρος της Κίνησης για τη Νεότητα Πρωτοπρεσβύτερος Γεώργιος Πυρουνάκης στην Αστυνομική Διεύθυνση Αθηνών για την ευγενική συμπεριφορά και τη περιφρούρηση σιωπηρής διαμαρτυρίας για τα πυρηνικά της εν λόγω κίνησης.

- Το κοινωφελές Ίδρυμα «Αλέξανδρος ΩΝΑΣΗΣ» προς τον Ταξίαρχο κ. Ν. Αρκουδέα Γενικό Αστυνομικό Δ/ντή Αττικής για τη τήρηση της τάξης, ασφάλειας και λοιπές διευκολύνσεις κατά την απονομή των Διεθνών Βραβείων ΩΝΑΣΗ.

- Το Υπουργείο Οικονομικών/ΜΗ.Κ.Υ.Ο. προς τον Γενικό Αστυνομικό Διευθυντή Αθηνών κ. Ν. Αρκουδέα για τα ληφθέντα μέτρα ασφαλείας των εγκαταστάσεών του.

- Ο κ. Άγγελος Σκουφάς από την Αταλάντη προς την Αστυνομική Διεύθυνση Φθιώτιδας για την συντονισμένη επέμβαση που είχε σαν αποτέλεσμα την ανεύρεση και κατάσχεση μιας από τις πέντε εξωλέμβιες μηχανές που είχαν κλαπεί από το κατάστημά του στην Αταλάντη την 11/12 - 12 - 1985.

- Ο Πανελλήνιος Αντικαρκινικός Έρανος προς τον Γενικό Δ/ντή Ελληνικής Αστυνομίας κ. Ν. Αρκουδέα για την παρασχεθείσα βοήθεια των Υπηρεσιών της ΕΛ.ΑΣ. και ειδικότερα των Διοικητών και ανδρών των Αστυνομικών Τμημάτων Αθηνών - Πειραιά κατά τη διενέργεια του Πανελληνίου Αντικαρκινικού Εράνου 1986.

Σας ενδιαφέρει το περιοδικό
«ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ» τότε
γραφτείτε συνδρομητής.

ΔΕΛΤΙΟ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΗ

(Συνδρομή για ένα χρόνο (12 τεύχη): 800 δρχ.)

ΕΠΩΝΥΜΟ

ΟΝΟΜΑ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ

ΤΗΛ.

Ημερομηνία

(υπογραφή)

Η πληρωμή της συνδρομής μπορεί να γίνει:
Ταχυδρομώντας (με απλή ταχυδρομική επιταγή) 800
δρχ. στη διεύθυνση:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ
ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 175
ΑΘΗΝΑ 112 51

**Αστυνομική
Επιθεώρηση**

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1987

ΤΕΥΧΟΣ 38

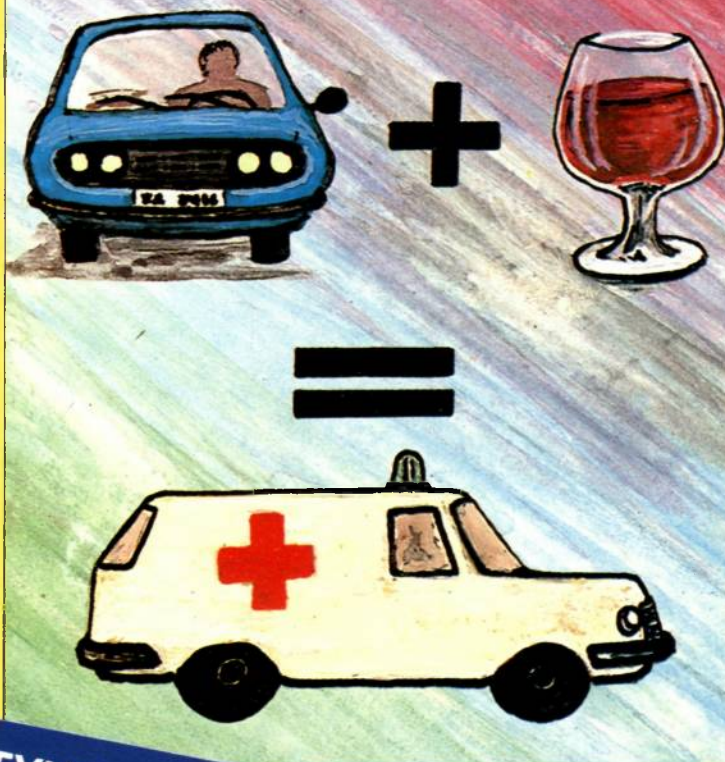
ΣΥΝΔΡΟΜΗ 800

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΤΑΞΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΕΤΑΙ ΑΠΟ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ Μαρία Ροδοπούλου	Ο κόσμος Ζωή και τεχνολογία Φώτης Μακροζαχόπουλος Είναι οι νταλίκες δολοφόνοι Αθλητικά Αγγελική Ρήγα Τις «τρώει» σήμερα η γυναίκα Ματιές στα γεγονότα Ο κόσμος Λόγος και τέχνη	Συνεργάστηκαν Α.Δ. Βοκωτίας Α.Δ. Ιωαννίνων Α.Δ. Καβάλας Τροχαία Βόλου Τροχαία Σερρών Κώστας Γεωργόπουλος Κώστας Δανούσης Εμμαν. Κλώντζας Υπαστυνόμος α' Γιάννης Μεσσαριτάκης Μ. Μιχαλοδημητράκης Επικ. καθηγ. Ιατροδικαστικής και Τοξικολογίας Ι. Φαρσεδάκης αναπλ. καθηγ. εγκληματολογίας	Διεκπεραίωση Πέτρος Θωμάκος Λευτέρης Μουτσώκος Διαχείριση Γιάννης Γουργούλης Εκδοτικές εργασίες Β. Οικονόμου Δημαράκη 20 Ρούφ Τηλ. 64.30.903 - 34.59.878 Τηλέφωνα περιοδικού Διεύθυνση: 86.76.401 Επιμέλεια ύλης, Σύνταξη: 86.54.654, 86.71.360, 86.55.505 Διαχείριση, Διεκπεραίωση: 86.77.074, 86.22.411 (εσωτ. 200)
ΕΓΓΡΑΨΑΝ Αντώνης Γαλανόπουλος Οι καλύτερες ώρες Αλληλογραφία Κώστας Καραγιάννης Η εξέταση της ενδυμασίας στην εξιχνίαση του εγκλήματος Δημήτρης Κάσσιος Υπηρεσιακά νέα Εθνικός Οργανισμός Πρόνοιας Αυτοκίνητο Γιώργος Λεκάκης Δικά μας Ματιές στα γεγονότα	Μαρία Ροδοπούλου Ο καταναλωτής Τις «τρώει» σήμερα η γυναίκα Λατινική Αμερική Δικά μας Κάτια Σαθβίδου Ειδικές ανταποκρίσεις		

**Μην πίνετε
όταν οδηγείτε!**



**ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ
ΤΡΟΧΑΙΑ ΒΟΛΟΥ**

Ρομπότ Πυροτεχνουργός

